Numărul 1 în topurile
NEW YORK TIMES şi *PUBLISHERS WEEKLY*

JAMES PATTERSON
ANDREW CROSS

bufonul

James Patterson

Andrew Cross

Bufonul

JAMES PATTERSON
ANDREW CROSS

BUFONUL

Traducere: CLAVA TREFIL

EDITURA LIDER
EDITURA STAR

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PATTERSON, JAMES
Bufonul / James Patterson;
trad.: Clava Trefil - Bucureşti: Lider, 2005
ISBN 973-629-079-4

I. Andrew Cross
II. Clava Trefil (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Redactare: **GINA COPEL**
Bun de tipar: **EMILIA LEANCĂ**
Tehnoredactare: **MARCELA RADU**
Coperta: **CLAUDIA COSTACHE**

THE JESTER
Copyright © by Andrew Nurnberg
Toate drepturile asupra acestei ediții în limba română
aparțin **Editurii LIDER**

B-dul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 3, ap. 7, sector 4, cod 040128-Bucureşti,
Tel: 317.76.79, 317.76.75, 0744.530.940, 0723.334.291; Fax: 317.76.78,
e-mail: lider@e-xtreme.ro; site: www.trustul-lider.ro

Tipărit la S.C. TIPARG S.A. Piteşti

Prolog

DESCOPERIREA

Purtînd un costum din tweed maroniu, obişnuiţii lui ochelari de soare închişi la culoare, ca nişte carapace de broască ţestoasă, doctorul Alberto Mazzini îşi făcu loc prin mulţimea de reporteri agitaţi şi gălăgioşi care ocupau scările din faţa Muzeului de Istorie din Borée.

– Ne puteţi spune ceva despre artefact? Este autentic? De aceea vă aflaţi aici? insistă, blocîndu-i trecerea, o femeie pe al cărei microfon era inscripţionată sigla CNN. S-au făcut teste ADN?

Doctorul Mazzini era deja iritat. Cum de fuseseră alertaţi şacalii din presă? Încă nu se confirmase nimic în legătură cu descoperirea. Le făcu semn cu mîna reporterilor şi cameramanilor să se îndepărteze.

– Pe aici, domnule doctor, îl îndrumă unul dintre angajaţii muzeului. Vă rog, intraţi.

O femeie mignonă, cu părul închis la culoare şi care purta un costum cu pantaloni, îl aştepta pe Mazzini înăuntru. Părea să aibă cam patruzeci şi ceva de ani şi aproape că făcu o reverenţă în faţa distinsului oaspete.

– Vă mulţumesc că aţi venit. Eu sînt Renée Lacaze, directoarea muzeului. Am încercat să controlez presa, dar..., ridică din umeri. Jurnaliştii simt un eveniment de la mare distanţă. E ca şi cum am fi descoperit o bombă atomică.

– Dacă artefactul pe care l-aţi descoperit este autentic, răspunse Mazzini pe un ton neutru, atunci veţi fi descoperit ceva mult mai important decît o bombă atomică.

În calitate de director al Muzeului Vaticanului, Alberto Mazzini avusese autoritatea cu care expertizase orice desco-

perire de importanță religioasă făcută în ultimii treizeci şi ceva de ani. Tăbliţele gravate păreau să dateze de pe vremea discipolului Ioan şi fuseseră descoperite în vestul Siriei. Prima Biblie Vericotte. Ambele se aflau acum printre comorile Vaticanului. Doctorul fusese de asemenea implicat şi în investigarea a sute de falsuri.

Renée Lacaze îl conduse pe Mazzini de-a lungul holului îngust, de secol XV, acoperit cu ţigle preţioase.

– Ziceaţi că relicva a fost descoperită într-un mormînt? întrebă Mazzini.

– Într-un complex comercial... Lacaze zîmbi. Chiar de aici, din Borée. Săpăturile continuă zi şi noapte. Buldozerele au dezgropat ceea ce pare să fi fost odată o criptă. Am fi ratat-o complet dacă nu se deschideau cîteva sarcofage.

Domnişoara Lacaze îl însoţi pe importantul oaspete într-un lift îngust, ce îi duse la etajul trei.

– Mormîntul a aparţinut unui duce de mult uitat, care a murit în anul 1098. Am făcut imediat teste cu acid şi fotoluminiscente. Vechimea pare să corespundă. La început, ne-am întrebat de ce o relicvă de acum o mie de ani, şi *de la celălalt capăt al pămîntului*, ar fi îngropată într-un mormînt din secolul XI?

– Şi ce aţi descoperit? întrebă Mazzini.

– Se pare că ducele nostru a luptat în cruciade. Ştim că vînătoarea de relicve a început încă din vremea lui Hristos. Ajunseră în sfîrşit în biroul ei. Vă sfătuiesc să inspiraţi adînc. Sînteţi pe cale de a vedea ceva cu adevărat extraordinar.

Pe o masă de expertiză, artefactul era aşezat pe un cearşaf alb, simplu, într-un mod atît de umil cum numai unui lucru de o asemenea valoare i se putea potrivi.

În cele din urmă, Mazzini îşi scoase ochelarii de soare. Nu trebuia să îşi ţină respiraţia, pentru că se oprise pur şi simplu. *Doamne, asta chiar este o bombă atomică!*

– Priviţi mai de aproape, are şi o inscripţie pe el.

Directorul Muzeului Vaticanului se aplecă asupra lui. *Da, ar putea fi.* Avea toate semnele corecte. Era şi o inscripţie. În latină. Se apropie şi mai mult ca să o poată citi. *Acre, Galilee...* Cercetă artefactul cu multă atenţie. Vechimea era corectă. Însemnele corespundeau de asemenea descrierilor din Biblie. Şi, totuşi, cum ajunsese să fie îngropat aici?

– Cu toate acestea, tot nu dovedeşte mare lucru.

– Este adevărat, desigur. Renée Lacaze ridică din umeri. Dar... eu mă trag din aceste locuri. Tatăl meu s-a născut în această vale. Ca şi tatăl tatălui său, şi aşa mai departe. Cu sute de ani înainte de a se descoperi acest mormînt, aici s-au spus poveşti cu care a fost crescut fiecare copil din Borée. Toate vorbeau despre faptul că această relicvă se află aici, *în Borée*, de nouă sute de ani.

Mazzini văzuse sute de astfel de relicve, dar puterea acesteia îl copleşea şi îl tulbura. O forţă nevăzută îl determină să îngenuncheze reverenţios pe podeaua de piatră.

În cele din urmă, o făcu – ca şi cînd s-ar fi aflat în prezenţa lui Iisus Hristos.

– Am aşteptat să veniţi dumneavoastră înainte de a-l suna pe cardinalul Perrault, zise Lacaze.

– Lasă-l pe Perrault, spuse Mazzini umezindu-şi buzele. O să îl sunăm pe Papă.

Alberto Mazzini nu îşi putea lua ochii de la impresionantul artefact. Acesta era mai mult decît un moment crucial din cariera lui. Era un miracol.

– Mai e ceva, zise domnişoara Lacaze.

– Ce? se bîlbîi Mazzini. Ce altceva mai este?

– În folclorul local se pomeneşte despre existența unei relicve foarte prețioase, doar că se spune că ea nu ar fi aparținut unui duce, ci unui om cu origini mult mai modeste.

– Ce om de origine umilă ar fi putut pune mîna pe un asemenea trofeu? Un preot? Poate un hoț?

– Nu. Ochii căprui ai lui Renée Lacazze se măriră. De fapt, chiar un bufon.

Partea întîi

ORIGINILE COMEDIEI

Capitolul 1

Veille du Père, un sat în sudul Franței, 1096

Clopotele bisericii sunau.

Dangăte puternice, răsunînd în mijlocul zilei.

În cei patru ani de cînd venisem să locuiesc în acest oraş, auzisem clopotele sunînd numai de două ori în miezul zilei. O dată, cînd ni s-a comunicat că murise fiul regelui. Şi, a doua oară, atunci cînd rivalul stăpînului nostru din Digne a dat o petrecere ruşinoasă, luînd oraşele la rînd, în timpul războaielor, lăsînd în urmă opt morți şi aproape toate casele arse pînă în temelii.

Ce se întîmplă ?

M-am grăbit spre fereastra de la etajul doi al hanului pe care îl țineam împreună cu soția mea, Sophie. Oamenii fugeau spre piață, cărîndu-şi uneltele.

– Ce se întîmplă? Cine are nevoie de ajutor? strigau ei.

Apoi, Antoine, care lucra un lot de pămînt pe malul rîului, trecu podul călare pe măgarul lui şi, arătînd înapoi spre drum, spuse:

– Vin. Aproape au ajuns.

Dinspre est răsunau voci puternice, intonînd un cînt. Am privit printre copaci şi am încremenit. *Iisuse, visez*, mi-am zis. Şi cînd te gîndeşti că un vînzător ambulant, cu un cărucior, era ceva rar prin aceste locuri. Am clipit de mai multe ori.

O asemenea mulțime de oameni nu mai văzusem vreodată! Înaintau pe drumul îngust ce ducea spre oraş, într-o coloană lungă cît vedeai cu ochii.

– Sophie, vino să vezi, am strigat, nici nu o să îți vină să crezi.

Soția mea, cu care eram căsătorit de trei ani, se grăbi spre fereastră, cu părul ei auriu strîns sub o căciuliță albă, ca într-o zi obişnuită de lucru.

– Doamne, Maica Domnului, Hugh...

– Este o armată, am mormăit eu, abia venindu-mi să îmi cred ochilor. Armata Cruciaților.

Capitolul 2

Chiar şi în Veille du Père ajunsese vestea despre chemarea Papei. Auzisem că grupuri mari de oameni îşi părăseau familiile, adunîndu-se sub semnul Crucii, în apropiere de Avignon. Şi iată-i... *armata Cruciaților, mărşăluind prin Veille du Père.*

Dar ce armată! Mai degrabă o gloată, ca acelea din profețiile lui Isaia sau Ioan. Bărbați, femei, copii înarmați cu unelte şi cu bîte. Şi erau mii! Nu gătiți în uniforme sau cu armuri, ci aproape în zdrențe, avînd cruci roşii, pictate sau cusute direct pe cămăşi. Iar în fruntea acestui alai nu se afla vreun duce sau un rege în armură, cu veşminte bogate decorate cu cruci, purtat de o caleaşcă. Ci un omuleț mărunt, îmbrăcat cu o robă cusută în casă, cu picioarele goale, chel, cu o coroană din ramuri împletite, călare pe un măgar amărît.

– Turcii o vor lua la fugă nu de teama săbiilor lor, ci doar la auzul acestui cîntec înfiorător, am zis clătinînd din cap.

Sophie şi cu mine ne uitam la coloana ce traversa podul de piatră. Ce mulțime ciudată! Tineri şi bătrîni,

bărbați şi femei, cu topoare, furci şi săbii vechi, bătrîni cavaleri purtînd armuri ruginite. Cărucioare, căruțe, măgari obosiți şi cai jigăriți. Cu miile!

Tot oraşul stătea şi se holba. Copiii ieşeau din case şi dansau în jurul călugărului care se apropia. Nici unul dintre noi nu mai văzuse ceva asemănător. *Aici nu se întîmpla niciodată nimic!*

Erau încă pradă uimirii.

– Sophie, spune-mi, tu ce vezi?

– Ce să văd ? Ori cea mai sfîntă armată pe care am văzut-o vreodată, ori cea mai nevolnică. Oricum, cea mai prost echipată.

– Dar, priveşte, nici un nobil, nicăieri. Numai oameni obişnuiți. *Ca noi.*

Coloana imensă se adună în piața mare; ciudatul călugăr trase de hamul măgarului iar acesta se opri. Un cavaler bărbos îl ajută să coboare. Părintele Leo, preotul oraşului, venise în întîmpinarea lui. Cîntecul se întrerupse, armele şi bîtele au fost puse deoparte. Toți orăşenii se adunară în jurul pieței.

– Mi se spune Petru Eremitul, rosti călugărul cu un glas surprinzător de puternic, şi sînt desemnat de Sfinția Sa Urban să conduc o armată de credincioşi spre Pămîntul Sfînt, ca să eliberăm Sfîntul Mormînt de hoardele barbare. *Există credincioşi în acest oraş?*

Era palid şi avea nasul lung, asemenea măgarului său, iar roba lui era găurită, jerpelită. Cu toate acestea, în timp ce vorbea părea că se înalță, o dată cu vocea ce i se ridica puternică şi convingătoare.

– Pămîntul ce a cunoscut sacrificiul Domnului nostru călcat de păgînii turci. Cîmpiile pe care curgea lapte şi miere sînt acum arse şi înecate în sîngele creştinilor care s-au jertfit. Bisericile au fost arse şi jefuite, cimitirele

sfinte, distruse. Cele mai sfinte comori ale credinței noastre, moaştele sfinților, au fost aruncate la cîini, potirele ce păstrau sîngele Mîntuitorului, golite de un vin stricat şi umplute cu excremente.

– Alăturați-vă nouă, strigară cei din mulțime. Ucideți-i pe păgîni şi mergeți în rai, lîngă Domnul.

Tuturor celor care îşi lasă bunurile de pe pămînt şi pornesc cruciada alături de noi, continuă călugărul pe nume Petru, Sfinția sa Urban le promite recompense de neînchipuit. Bogății, mirodenii şi onoare în bătălii. El însuşi se va îngriji de familiile voastre. Te aşteaptă o eternitate în rai, la picioarele Domnului nostru, care vă va fi recunoscător. Şi, mai mult decît orice, la întoarcerea acasă, veți fi eliberați de orice datorii. Cine vrea să vină, suflete dragi?

Călugărul întinse brațele, într-o invitație aproape irezistibilă.

Din piață s-au ridicat urale puternice. Oameni pe care eu îi cunoşteam de ani de zile strigau: „Eu, eu vreau să vin!“

L-am văzut pe Matt, băiatul cel mai mare al morarului, în vîrstă de numai şaisprezece ani, aruncîndu-se în brațele mamei sale, în semn de rămas-bun. Şi pe Jean, fierarul, care putea zdrobi fierul cu mîna, îngenunchind şi primind Crucea. Şi alții, unii dintre ei foarte tineri, au fugit să îşi ia lucrurile şi s-au alăturat mulțimii. Toată lumea striga: *Dei leveult*! Dumnezeu o vrea!

Sîngele îmi fierbea. Ce aventură glorioasă ne aştepta! Comori şi bogății pe care le vom dobîndi în calea noastră. O şansă de a-mi schimba soarta dintr-o singură lovitură. Am simțit cum sufletul meu prinde viață. M-am gîndit la libertatea mea şi la bunurile pe care le puteam căpăta în cruciadă. Aproape că am ridicat mîna şi am vrut să strig: *„Merg şi eu! Iau şi eu Crucea“*.

Dar am simțit mîna lui Sophie apăsîndu-mă. Mi-a pierit graiul.

Apoi, procesiunea porni din nou la drum. Cete de fermieri, zidari, băcani, menajere, tîrfe, jongleri şi infractori, cu o desagă în spate şi cu armele pregătite, începură să cînte. Călugărul Petru încălecă pe măgarul lui, binecuvîntă mulțimea cu un gest al mîinii şi arătă spre est.

I-am privit cu jind, simțind cum acea poftă pe care o credeam domolită de mult fusese stîrnită. Călătorisem în tinerețea mea. Fusesem crescut de actori ambulanți, studenți şi ucenici care umblau din oraş în oraş şi dădeau spectacole. Şi îmi lipsea ceva din acele zile ale copilăriei mele. Ceva ce traiul meu în Veille du Père calmase, dar nu îngropase cu totul.

Îmi era dor de libertate şi, mai mult decît atît, îmi doream libertatea pentru Sophie şi pentru copiii pe care urma să îi avem împreună într-o zi.

Capitolul 3

Două zile mai tîrziu, la noi în oraş îşi făcură apariția alți vizitatori.

Dinspre vest, se auzea un murmur ca de cutremur, însoțit de un nor de fum şi praf. Călăreții veneau în galop mare! Eu tocmai urcam un poloboc în magazie, cînd toate sticlele şi borcanele începură să cadă. Panica mi se cuibări în inimă. Nu mă puteam gîndi decît la raidul devastator al prădătorilor de acum doi ani. Fiecare casă din sat fusese arsă sau prădată.

Se auzi un țipăt, apoi un altul. Copiii care se jucau în stradă se împrăştiară şi dispărură. Opt cai masivi, de război, tropotiră pe pod spre centrul oraşului. Pe platoşele lor uriaşe am văzut însemnele alb cu purpuriu ale ducelui Baldwin de Treille, stăpînul nostru.

Grupul de călăreți se opri în piață. L-am recunoscut pe conducătorul lor, Norcross, castelanul stăpînului nostru, căpetenia lui militară. Cercetă orașul din înălțimea calului său și întrebă tare:

– Sîntem în Veille du Père?

– Așa trebuie să fie, stăpîne, răspunse un cavaler însoțitor, strîmbînd din nas. Ni s-a spus să mergem înainte pînă simțim miros de rahat, apoi să ne îndreptăm direct într-acolo.

Prezența lor aici nu putea indica decît un pericol. Am pornit încet către piață, cu inima bătînd puternic. Se putea întîmpla orice. *Oare unde o fi Sophie?*

Norcross descălecă, urmat de ceilalți, în timp ce caii lor sforăiau tare. Castelanul avea ochii întunecați, înfundați în orbite, și din ei răzbătea numai un licăr ca o lună mică. Avea și o urmă de barbă rară.

– Vin cu salutări de la stăpînul vostru, lordul Baldwin, zise el pășind în centrul pieței ca să îl poată auzi toți. A ajuns la el vestea cum că pe aici ar fi trecut o mulțime acum vreo două zile, cu un eremit zdrențăros în frunte.

În timp ce el vorbea, cavalerii lui începură să se împrăștie prin oraș. Dădeau la o parte femei și copii și își băgau capul pe ușa caselor, ca și cînd acestea erau proprietatea lor. Pe fețele lor aspre se putea citi: *La o parte din calea mea, rahaților. Sînteți neputincioși. Putem face orice dorim.*

– Stăpînul vostru m-a rugat să vă transmit speranța lui că nici unul dintre voi nu s-a lăsat amăgit de șarlatanul acela. Creierul lui este singurul lucru mai bleg decît o sculă.

Acum înțelegeam ce căutau Norcross și oamenii lui aici. Verificau dacă propriii supuși ai lui Baldwin se alăturaseră cruciadei.

Norcross scrută mulțimea din piață.

– Stăpînul vostru, Baldwin, este cel care are nevoie de serviciile voastre şi nu un eremit mîncat de molii. Este o onoare şi o plăcere să fii în slujba lui. Față de ceea ce vă oferă el, protecția Papei e un nimic.

În cele din urmă, am dat cu ochii de Sophie, care venea în grabă de la fîntînă, cu găleata în mînă. Lîngă ea, se aflau nevasta lăptarului, Marie, şi fiica lor, Aimée. I-am făcut semn din ochi să rămînă departe de privirea lui Norcross şi a şleahtei lui.

Părintele Leo vorbi:

– Pe sufletul tău, cavalere, nu îi insulta pe cei care acum luptă întru gloria lui Dumnezeu. Nu compara protecția Papei cu a ta. Este o blasfemie.

S-au auzit strigăte entuziaste. Doi dintre cavalerii lui Norcross se întoarseră în piață, tîrîndu-i de păr pe Georges, morarul, şi fiul lui mai mic, Alo. Îi aruncară pe amîndoi în mijlocul pieței.

Am simțit un gol în stomac. *Cum se face că ştiau...*

Norcross părea chiar încîntat. Se apropie de băiat şi îi luă fața în palma lui puternică.

– Protecția Papei zici, părinte? Chicoti. *Ce ar fi să vedem cît valorează protecția lui?*

Capitolul 4

Neputința noastră era atît de evidentă, că mi se făcea ruşine. Norcross îşi agita sabia în timp ce îşi croia drum spre morar.

– Pe cuvîntul meu, morarule, săptămîna trecută nu aveai doi băieți? zise el zîmbind.

– Băiatul meu Matt a plecat la Vaucluse, spuse Georges şi se uită spre mine. Ca să deprindă meşteşugul comerţului cu metal.

– Comerţ cu metal..., dădu Norcross din cap strîmbînd din buze. Zîmbi ca şi cînd ar fi spus *„Ştiu că mănînci rahat“*.

Georges era prietenul meu şi inima mea era alături de el. Mă întrebam ce arme s-ar putea găsi la mine în han şi cum am putea să ne luptăm cu aceşti cavaleri, dacă ar fi fost nevoie.

– Şi acum că fiul tău mai mare a plecat, insistă Norcross, cum îţi vei plăti dările datorate ducelui, cînd rodul muncii ţi-a scăzut cu o treime?

Ochii lui Georges ardeau.

– O voi face cu uşurinţă, stăpîne. Voi munci mai mult.

– Foarte bine. Norcross trecu mai departe, către băiat. În cazul acesta, ăstuia nu îi vei simţi lipsa foarte tare, nu? Într-o secundă, îl ridică pe băiatul lui Georges ca pe un sac de fîn, în timp ce copilul se zbătea şi striga cerînd ajutor tatălui său.

Trecînd pe lîngă fiica morarului, ce şedea ghemuită, Norcross le făcu semn oamenilor lui:

– Simţiţi-vă ca acasă şi serviţi-vă din recolta bogată a morarului. Rînjiră şi o luară pe biata fată care ţipa şi se zbătea cu sălbăticie, dispărînd cu ea înăuntrul morii.

Dezastrul de dezlănţui chiar sub ochii mei. Norcross luă o frînghie şi, cu ajutorul unui servitor, îl legă pe Alo de doagele roţii mari a morii, ce cobora adînc în rîu.

Georges se aruncă la picioarele castelanului.

– Nu i-am fost întotdeauna credincios stăpînului nostru Baldwin? Nu am făcut ceea ce mi s-a cerut?

– Vei fi liber să te rogi în faţa Sfinţiei Sale. Norcross rîse, legînd încheieturile mîinilor băiatului de roata morii.

– Tată, tată, striga bietul Alo îngrozit.

Norcross începu să învîrtă roata. În urletele îngrozite ale lui Georges şi ale lui Marie, Alo ajunse dedesubt. Norcross ţinu roata un moment, apoi o ridică încet. Copilul reapăru căutînd aerul cu disperare.

Josnicul cavaler rîse către preotul nostru.

– Ce părere ai, părinte? Asta aştepţi de la protecţia Papei?

Coborî din nou roata şi băieţelul dispăru iarăşi. Tot oraşul murmură înspăimîntat.

Am numărat pînă la treizeci.

– Vă rog, imploră Marie aruncîndu-se în genunchi. Nu este decît un copil.

Norcross începu în sfîrşit să ridice roata. Alo tuşea şi scuipa apa afară din plămîni. De dincolo de uşa morarului, răzbăteau urletele înnebunitoare ale lui Aimée. Eu însumi abia mai puteam respira. Trebuia să fac ceva, chiar dacă asta mi-ar fi pecetluit soarta pentru totdeauna.

– Domnule, am spus păşind înainte către Norcross. Îl voi ajuta eu pe morar să îşi sporească partea de dări cu o treime.

– Şi cine eşti tu, cap de morcov? se întoarse cavalerul jubilînd spre claia mea de păr roşcat.

– Şi morcovi, dacă domnul nostru vrea. Am mai făcut un pas. Eram gata să spun orice, oricît de prostesc, numai ca să îi distrag atenţia. O să vă aducem două care pline cu morcovi.

Eram gata să continuu – o glumă, o prostie, orice îmi trecea prin minte – cînd, unul dintre cavaleri porni spre mine. Tot ce am mai văzut a fost scînteierea unei mănuşi de fier, în timp ce mînerul sabiei se izbea de capul meu. În secunda următoare, eram la pămînt.

– Hugh, Hugh, o auzeam pe Sophie strigînd.

– Cap de morcov ăsta pare să țină foarte mult la morar, şuieră Norcross. Sau poate la nevasta morarului. Cu o treime mai mult, zici. Foarte bine, îți accept oferta. Poți să consideri că de-acum dările tale au crescut.

În acelaşi timp, coborî din nou roata. L-am auzit pe Alo luptîndu-se, sufocîndu-se şi intrînd în apă încă o dată.

Norcross urlă:

– Dacă vrei o bătălie, atunci luptă pentru legiunea ta atunci cînd eşti chemat. Dacă este vorba de bogății, atunci munceşte şi mai mult. Dar legea este lege. Toți cunoaşteți legea, nu-i aşa?

De data asta, Norcross ținu roata sub apă mai mult timp. Din mulțime se ridică o rugăminte agonizantă:

– *Vă rugăm..., scoateți băiatul la suprafață.* Mi-am încordat pumnii numărînd clipele pe care Alo le petrecea sub apă. *Douăzeci.... treizeci... patruzeci.*

Apoi, pe chipul lui Norcross apăru un zîmbet amuzat.

– Doamne...., am uitat de timp?

Ridică încet roata. Cînd Alo ieşi la suprafață, fața îi era umflată şi ochii holbați. Falca mică i se căsca lipsită de viață.

Marie urlă, iar Georges începu să suspine.

– Ce păcat. Norcross suspină, dînd drumul roții de care atîrna trupul lipsit de viață al lui Alo. Se pare că, pînă la urmă, tot nu i-ar fi fost de folos morarului.

Se lăsă o tăcere apăsătoare, un moment teribil de vid şi de agonie, întrerupt doar de suspinele lui Aimée care a ieşit abia mergînd din moară.

– Să mergem. Norcross îşi adună cavalerii. Consider că punctul de vedere al ducelui a fost făcut cunoscut cum se cuvine.

În timp ce o lua înapoi prin piață, se opri lîngă mine, care eram încă întins la pămînt. Apoi îşi apăsă cizma grea pe gîtul meu.

– Nu uita de datoria ta, cap de morcov. O să acord o atenție deosebită taxei *tale*.

Capitolul 5

Acea după-amiază îngrozitoare mi-a schimbat viața. În acea noapte, în timp ce stăteam alături de Sophie în pat, nu i-am putut ascunde adevărul. Ne împărtăşiserăm întotdeauna orice veste, fie bună, fie rea. Stăteam întinşi pe salteaua de paie, în cămăruța din spatele hanului. Îi mîngîiam încet părul lung şi blond. Fiecare mişcare a ei, de fiecare dată cînd îşi încreța nasul, nu făcea decît să îmi amintească cît de mult o iubeam, cum o iubisem din momentul în care o văzusem pentru prima dată.

A fost dragoste la prima vedere în cazul nostru. *La vîrsta de 10 ani!*

Îmi petrecusem copilăria cu o trupă de artişti ambulanți, cărora le fusesem încredințat la o vîrstă fragedă, după ce mama mea murise. Fusese iubita unui preot, iar acesta nu mai putea ascunde existența mea. M-au crescut ca pe unul de-al lor, m-au învățat latină, gramatică, logică, să scriu şi să citesc. Dar, mai presus de orice, m-au învățat arta spectacolului. Călătoream prin oraşele marilor catedrale, la Nîmes, Cluny, Le Puy, recitîndu-ne repertoriul, cîntînd şi făcînd jonglerii pentru marele public. În fiecare vară treceam prin Veille du Père. Am văzut-o pe Sophie acolo, la hanul tatălui ei, cu ochii albaştri timizi ce nu

reuşeau să se ascundă de ai mei. Mai tîrziu, am zărit-o trăgînd cu ochiul la o repetiţie. Eram sigur că *la mine* se uita... Am luat o floarea-soarelui şi m-am apropiat de ea.

– Ce răsare mare şi tare, iar cînd înfloreşte îşi înclină capul?

Făcuse ochii mari şi roşise.

– Cum e posibil ca altcineva decît diavolul să aibă un păr de un roşu atît de aprins? zise ea. Apoi fugi.

O varză, era să zic.

În fiecare an reveneam aici şi, întotdeauna, îi aduceam o floarea-soarelui. Sophie, fetişcana firavă, deveni cea mai frumoasă femeie pe care o văzusem vreodată. Îmi compusese un cîntecel cu care mă tachina:

În lumina pură a lunii clare
O fecioară a întîlnit un hoinar
Şi deşi s-au iubit din prima clipă,
Speranţa lor era-n zadar.

Îi spuneam „prinţesa mea“, iar ea îmi zicea că, probabil, aveam cîte una în fiecare oraş. Dar, de fapt, pentru mine nu exista decît ea. În fiecare an promiteam că mă voi întoarce şi mă ţineam de cuvînt. Într-un an, am rămas de tot.

Cei trei ani de cînd eram căsătoriţi fuseseră cei mai fericiţi din viaţa mea. Simţeam că, pentru prima dată în viaţa mea, prindeam rădăcini. Şi eram foarte îndrăgostit.

Dar, în noaptea aceea, în timp ce o ţineam pe Sophie în braţe, ceva îmi spunea că nu mai pot trăi aşa. Furia ce îmi ardea sufletul din cauza ororilor petrecute în ziua aceea mă ucidea. Oricînd putea să mai apară un alt Norcross, şi un alt bir va cădea pe capul nostru. Sau va exista un alt Alo... Într-o bună zi, băiatul spînzurat de roată ar fi putut fi copilul nostru.

Pînă cînd vom fi liberi.

– Sophie, trebuie să vorbesc cu tine despre un lucru important. Mi-am pus capul pe umărul ei.

Aproape că adormise.

– Nu putem vorbi altă dată, Hugh? Ce poate fi mai important decît ceea ce tocmai am trăit?

Am înghiţit în sec.

– Raymond de Toulouse strînge o armată. Paul cărăuşul mi-a spus. Pleacă spre Pămînturile Sfinte în cîteva zile.

Sophie se răsuci în braţele mele şi mă privi cu ochii împietriţi, nesiguri.

– Trebuie să mă duc, am spus.

Sophie se ridică în capul oaselor, uluită.

– Vrei să iei Crucea?

– Nu Crucea, nu aş lupta pentru asta. Dar Raymond a promis libertate tuturor acelor care li se vor alătura. *Libertate*, Sophie... Ai văzut ce s-a întîmplat astăzi.

– Am văzut, Hugh. Şi am mai văzut că Baldwin nu te va elibera nici pe tine, nici pe oricare dintre noi.

– De data asta, nu are de ales, am protestat eu. Raymond şi Baldwin sînt aliaţi, Sophie, trebuie să accepte. Gîndeşte-te cum s-ar putea schimba vieţile noastre. Cine ştie ce aş putea găsi acolo? Se vorbeşte despre bogăţii ce aşteaptă doar să fie luate. Şi relicve sfinte care valorează cît o mie de hanuri ca al nostru.

– Pleci, zise ea întorcîndu-şi faţa de la mine, pentru că nu ţi-am dăruit un fiu.

– Nu este adevărat. Nu poţi să crezi aşa ceva. Nici măcar pentru o clipă. Te iubesc mai mult decît orice pe lume. Ori de cîte ori dau cu ochii de tine, trebăluind prin jurul hanului sau chiar în mijlocul grăsimilor şi al fumului din bucătărie, îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru norocul

pe care mi l-a dat. Am fost sortiți să fim împreună. Mă voi întoarce la tine mai repede decît crezi.

Ea dădu din cap fără convingere.

– Nu eşti soldat, Hugh. Ai putea să mori.

– Sînt puternic şi agil. Nimeni din jurul meu nu poate face giumbuşlucurile pe care le fac eu.

– Nimeni nu vrea să îți asculte glumele prosteşti, Hugh, şuieră Sophie. În afară de mine.

– Atunci, îi voi alunga pe păgîni cu părul meu roşu aprins.

Am văzut-o schițînd un zîmbet. Am prins-o de umeri şi am privit-o în ochi.

– O să mă întorc. Ca şi atunci cînd eram copii. Întotdeauna ți-am spus că mă voi întoarce. Şi întotdeauna m-am întors.

Aprobă din cap cu oarecare reținere. Îi era frică, dar şi mie îmi era. Am luat-o în brațe şi i-am mîngîiat părul.

Sophie înălță capul şi mă sărută. Un amestec de pasiune şi durere.

Mă cuprinse un fel de neliniște. Nu puteam să îmi dau seama de ce anume. Vedeam în ochii lui Sophie că şi ea simțea acelaşi lucru. Am prins-o de mijloc şi ea se ridică peste mine. Şi-a desfăcut picioarele, iar eu am pătruns cu tandrețe. Trupul mi se aprinse de căldura ei.

– *Sophie a mea...*, am şoptit.

Se mişcă exact în acelaşi ritm cu mine, gemînd uşor de plăcere şi dorință. *Cum am putut să o părăsesc? Cum am putut să fiu aşa de nesăbuit?*

– Te vei întoarce, Hugh? Ochii ei mă fixau.

– Jur. Am întins mîna şi am şters o lacrimă ce strălucea pe obrazul ei. Cine ştie? am zîmbit. Poate voi fi cavaler la întoarcere. Cu bogății de neimaginat şi cu faimă.

– Cavalerul meu, şopti ea, iar eu, regina ta...

Capitolul 6

Dimineața în care urma să plec era însorită şi senină. M-am trezit devreme, chiar înainte de ivirea zorilor. În seara precedentă, orăşenii au dat o petrecere de despărțire. Se făcuseră tot felul de urări şi ne-am luat rămas-bun în toate chipurile.

Cu o singură excepție.

În pragul uşii hanului, Sophie mi-a întins desaga. În ea pusese un rînd de haine, pîine, salvie pentru curățarea dinților.

– S-ar putea să fie frig, zise ea. Vei fi nevoit să treci munții... Stai să îți aduc cojocul.

Am oprit-o.

– Sophie, sîntem, în plină vară. O să am mai multă nevoie de el la întoarcere.

– Atunci, ar trebui să îți dau mai multă mîncare la drum.

– Voi găsi şi de mîncare. Mi-am umflat pieptul. Oamenii vor fi dornici să dea de mîncare unui cruciat.

Se opri şi zîmbi privindu-mi tunica simplă din cînepă şi vesta din piele de vițel.

– Nu arăți tocmai ca un cruciat.

Stăteam în fața ei, gata de plecare şi zîmbeam la rîndul meu.

– Ar mai fi ceva, zise Sophie tresărind. Se grăbi spre masă. Se întoarse o clipă mai tîrziu cu pieptenele la care ținea cel mai mult, unul subțire din lemn, cu dinți lungi, pe care erau pictate flori. Fusese al mamei sale. În afară de han, ştiam că era lucrul la care ținea mai mult ca la orice altceva.

– Ia-l cu tine, Hugh.

– Mulțam, am încercat să glumesc, dar acolo unde merg eu un pieptene de femeie poate părea ciudat.

– Acolo unde te duci tu, dragostea mea, acolo vei avea cea mai mare nevoie de el.

Spre surprinderea mea, rupse prețiosul pieptene în două. Mi-a întins una dintre jumătăți. Apoi a apropiat bucata ei şi le-am atins marginile, reîntregindu-l.

– Niciodată nu mi-am închipuit că mi-aş putea lua rămas-bun de la tine, şopti, străduindu-se din răsputeri să nu plîngă. Credeam că vom fi toată viața împreună.

Am tras-o spre mine şi am sărutat-o. I-am simțit trupul zvelt tremurînd în brațele mele. Ştiam că se străduia să fie curajoasă. Nu mai era nimic de spus.

– Deci..., am tras aer adînc şi am zîmbit.

Ne-am privit lung, apoi mi-am adus aminte de darul meu. Din buzunarul de la piept al vestei am scos o floarea-soarelui. Mă dusesem pe cîmp devreme în acea dimineață, ca să o culeg.

– Mă voi întoarce, Sophie, ca să culeg pentru tine floarea-soarelui.

Luă floarea, iar ochii ei mari, albaştri înotau în lacrimi.

Mi-am aruncat desaga pe umeri şi am privit-o pentru ultima oară, ca să-mi rămînă în minte ochii ei frumoşi, scînteietori.

– Te iubesc, Sophie.

Am pornit la drum. Spre vest, spre Toulouse. Pe podul de piatră, m-am întors şi am privit îndelung, pentru ultima oară, hanul. Fusese căminul meu în ultimii trei ani. Petrecusem acolo cele mai fericite zile din viața mea.

Am făcut cu mîna pentru ultima dată către Sophie. Stătea acolo, ținînd floarea-soarelui în mînă, şi am pipăit marginea neregulată a pieptenului rupt.

Apoi am sărit peste o mică piatră pentru a depăși momentul apăsător, şi am luat-o din loc, făcînd o piruetă pentru a o vedea pentru ultima dată rîzînd.

Părul auriu pînă la brîu. Zîmbetul acela curajos. Rîsul ei cristalin şi vesel. A fost imaginea ce m-a însoțit în următorii doi ani.

Capitolul 7

Un an mai tîrziu, undeva în Macedonia

Cavalerul cu barbă stufoasă îşi struni armăsarul în fața noastră, pe puntea abruptă.

– Mărşăluiți, prințeselor, altminteri nu veți mai apuca să vedeți sînge de turc.

Mărşăluiți... Mărşăluiam de luni de zile. Luni lungi şi anevoioase, lipsite de toate cele necesare, pe care le puteam număra numai după bătăturile din tălpi sau păduchii ce îmi colcăiau în barbă.

Mărşăluisem prin toată Europa şi peste Alpi. La început, în formație compactă, întîmpinați cu urale în fiecare oraş prin care treceam, cu tunicile curate, împodobite cu cruci de un roşu aprins, avînd căşti ce sclipeau în soare.

Apoi, în munții stîncoşi ai Serbiei – fiecare pas era dificil şi nesigur, fiecare culme plină de pericole. Am văzut atîtea suflete credincioase, dornice să lupte pentru gloria lui Dumnezeu, cum se prăbuşeau urlînd în prăpăstii adînci sau cădeau în capcanele puse de sîrbi, ori mureau din pricina săgeților trase de maghiari, cu mult înainte de a vedea vreun turc în fața ochilor.

Mereu ni se spunea că armata lui Petru era cu mult înaintea noastră, măcelărind păgînii şi însuşindu-şi toate

bogăţiile, în timp ce nobilii noştri se băteau şi se hărţuiau între ei, iar noi, ceilalţi, ne împleticeam ca nişte vite bătute, în căldura năucitoare şi ne tîrguiam pentru puţina hrană de care dispuneam.

Mă voi întoarce peste un an, îi promisesem lui Sophie. Acum era doar un refren sîcîitor în mintea mea. Ca şi cîntecul nostru. *O fecioară a întîlnit un...*

Pe drum, îmi făcusem doi prieteni buni. Unul era Nicodim, un grec bătrîn, care studiase greaca, şi ştiinţele, şi limbile străine. Reuşea să ţină pasul, în pofida volumelor groase din Aristotel, ale lui Euclid şi Boeţius pe care le purta cu el. Îi spuneam Profesorul. Nico fusese în pelerinaj la Pămîntul Sfînt şi cunoştea limba turcilor. Mă învăţă şi pe mine s-o vorbesc, în timpul multelor ore de marş. Se alăturase cauzei în calitate de tălmăcitor şi, din cauza bărbii sale albe şi a robei roase de molii, avea reputaţia unui părinte spiritual. Dar, ori de cîte ori unul dintre soldaţi se trezea înjurînd, „Unde naiba ne aflăm, Profesore?“, el nu reuşea să spună decît: „Aproape...“ şi reputaţia lui de învăţat avea de suferit.

Şi mai era şi Robert, cu gîsca lui, Hortense, ce se strecurase între noi, într-o zi cînd treceam prin Apt. Cu o faţă de copil, vorbind întruna, Robert pretindea că are şaisprezece ani, dar nu trebuia să fii geniu ca să îţi dai seama că mînţea.

– Am să îi crestez pe turci, se lăuda el agitînd stîngaci un cuţit de bucătărie. I-am dat o bîtă, de care să se sprijine în mers.

– Uite, începe cu asta, am rîs eu.

Din acel moment, el şi gîsca lui ne-au fost tovarăşi buni.

Era deja miezul verii atunci cînd am ieşit, în sfîrşit, din munţi.

– Unde ne aflăm, Hugh? scînci Robert în timp ce în faţa ochilor noştri se mai lungea o vale nesfîrşită.

– După calculele mele..., am început, încercînd să par vesel. La dreapta, la următorul pod, ar trebui să zărim Roma. Nu-i aşa, Nico? Ăsta este pelerinajul nostru la Sfîntul Petru, nu? Sau, la naiba, să fie chiar cruciada?

Se auzi un hohot general printre soldaţii obosiţi.

Nicodim dădu să răspundă, dar toată lumea strigă la el.

– Ştim, Profesore, sîntem *aproape,* nu-i aşa? tună Mouse, un hispanic mărunt, cu nasul foarte mare.

Deodată am auzit strigăte venind de sus, din faţa noastră. Nobilimea călare dădu bice cailor obosiţi şi se repezi înainte.

Robert alergă şi el.

– Dacă va fi o bătălie, Hugh, o să îţi ţin şi ţie un loc.

Brusc, am uitat de rănile de la picioare. Mi-am luat scutul şi m-am grăbit în urma băiatului. În faţa noastră, o deschidere largă, în mijlocul munţilor. Aici erau adunaţi sute de oameni, cavaleri şi soldaţi la un loc.

De data asta, nu se apărau. Strigau, se băteau pe spate, ridicîndu-şi săbiile spre cer şi aruncîndu-şi coifurile în aer.

Eu şi Robert ne-am făcut loc prin mulţime şi ne-am uitat peste marginea văii.

În depărtare, linia cenuşie a dealurilor se îngusta pînă devenea o dungă de un albastru strălucitor.

– Bosforul! strigau oamenii.

Bosforul...!

– Doamne, Iisuse, am ajuns, m-am minunat şi eu.

Răsună un urlet de bucurie. Toată lumea arăta spre zidurile unui oraş cuibărit pe marginea unui istm. *Constantinopol.* Îmi tăia respiraţia, cum nu o făcuse nici unul din lucrurile pe care le văzusem pînă atunci. Părea să se întindă la nesfîrşit, strălucind în ceaţă.

Mulți cavaleri căzură în genunchi şi înălțară o rugă. Alții, prea obosiți să se mai roage, şi-au plecat capetele şi, pur şi simplu, au plîns.

– Ce se întîmplă? întrebă Robert uitîndu-se în jur.

– Ce se întîmplă...? am repetat şi eu. M-am lăsat în genunchi, am luat o mînă de pămînt şi l-am pus în raniță în amintirea acelei zile. Apoi l-am ridicat pe Robert în brațe.

– Vezi dealurile alea de colo? i-am arătat cu degetul dincolo de canal.

El aprobă din cap.

– Ascute-ți cuțitul, băiete... Acolo sînt turcii!

Capitolul 8

Timp de două săptămîni, ne-am odihnit în afara zidurilor Constantinopolului. Nu mai văzusem în viața mea un asemenea oraş, cu domuri uriaşe ce sclipeau în soare, cu sute de turnuri, ruine romane şi temple, şi străzi pavate cu piatră şlefuită. Între zidurile lui încăpeau zece oraşe cît Parisul.

Şi oamenii... o puzderie, vociferînd bucuroşi. Înfăşurați în veşminte din pînză de bumbac şi mătase, uşoare şi viu colorate, în nuanțe de roşu şi violet, cum nu mai văzusem niciodată. Toate neamurile se aflau aici. Europeni, sclavi negri din Africa, galbeni din China. Şi oameni care se spălau şi miroseau a parfum, gătiți în robe bogat împodobite.

Chiar şi bărbații!

În copilăria mea, călătorisem prin Europa şi dădusem reprezentații în toate marile oraşe unde existau catedrale, dar nu mai văzusem în viața mea un asemenea loc! Aici,

aurul era ca porțelanul. Piețele şi tarabele erau ticsite cu cele mai neobişnuite bunuri. M-am tîrguit pentru o cutie mică de parfumuri pe care să i-o duc lui Sophie.

– Iată o relicvă! rîse Nico. Am adulmecat arome noi, chimen şi scorțişoară, şi mai erau şi fructe pe care, pînă atunci, nu le mai gustasem: portocale şi smochine.

Savuram fiecare imagine, închipuindu-mi cum aveam să i-o descriu lui Sophie. Aveam să fim primiți ca nişte eroi şi aproape fără să fim nevoiți să luptăm. Dacă aşa urma să fie, aveam să mă întorc plăcut mirositor şi liber!

Apoi, nobilii şi cavalerii ne-au adus cu picioarele pe pămînt.

– Cruciați, vă aflați aici în slujba lui Dumnezeu şi nu pentru arginți şi săpun.

Ne-am luat adio de la Constantinopol traversînd Bosforul pe pontoane din lemn.

În sfîrşit, ne aflam pe pămînturile temuților turci.

Primele fortărețe pe care le-am întîlnit erau deja pustii, părăsite; am trecut prin oraşe arse şi jefuite.

– Păgînii sînt nişte laşi, rîdeau soldații. Se ascund în vizuinile lor ca veverița.

Vedeam cruci roşii pictate peste tot, oraşe păgîne, acum închinate Domnului. După toate semnele, armata lui Petru trecuse pe aici.

Nobilii ne îndemnau:

– Haideți, haideți, leneşilor sau vreți ca micul eremit să ia totul?

Şi ne grăbeam, deşi noii noştri duşmani erau soarele arzător şi setea. Ne coceam ca aricii. Cei mai pioşi dintre noi delirau, cu gîndul la misiunea lor, iar nobilii visau, fără îndoilă, la relicve şi glorie.

Lîngă Civetot, am dat pentru prima dată ochii cu duşmanul. Cîțiva călăreți răzleți, cu turbane şi şalvari,

ne-au înconjurat aruncînd cîteva săgeţi inofensive spre noi, apoi au fugit între dealuri, cum fac copiii după ce aruncă cu pietre.

– Uite, fug ca nişte bunicuţe, ţipă Robert.

– Trimite-o pe Hortense în urmărirea lor, am cotcodăcit şi eu ca o găină. Sigur sînt rude cu gîsca ta.

Civetot părea pustiu, o grămadă de locuinţe din piatră, la marginea unei păduri dese. Nimeni nu voia să întîrzie în goana noastră pe urma armatei lui Petru, dar aveam nevoie disperată de apă, aşa că ne-am hotărît să intrăm în oraş.

La periferii, o duhoare puternică îmi pătrunse în nări. Nicodim îmi aruncă o privire.

– Simţi, mirosul, nu-i aşa, Hugh?

Am dat din cap. Cunoşteam mirosul. De la îngroparea morţilor. Dar ăsta era de o mie de ori mai pătrunzător. La început, am crezut că erau doar cîţiva morţi sau animale dar, în timp ce ne apropiam de oraş, am observat că Civetot ardea ca o torţă vie.

În oraş erau cadavre peste tot. Capete dezgolite şi rînjind, membre tăiate şi adunate în grămezi, ca lemnele, sînge curgînd deja în albii pe pămîntul arid. Un masacru. Bărbaţi şi femei măcelăriţi ca nişte vite bolnave, torace dezvelite şi descărnate, capete carbonizate, înfipte în suliţe. Pe ziduri, cruci roşii desenate... cu sînge.

– Ce s-a întîmplat aici? bîlbîi un soldat.

Unii vomitau şi îşi întorceau capul. Eu îmi simţeam stomacul gol, ca o prăpastie fără fund.

Dintre copaci apăruseră cîţiva soldaţi rătăciţi. Hainele le erau rupte şi zdrenţăroase, feţele întunecate de sînge şi jeg. Toţi aveau aceeaşi expresie, ochii holbaţi şi privirile goale, ale unor oameni care văzuseră cele mai groaznice atrocităţi şi, printr-un miracol, supravieţuiseră. Era imposibil de spus dacă erau turci sau creştini.

– Armata lui Petru i-a zdrobit pe păgîni, strigă Robert. Au luat-o înainte spre Antiohia.

Dar nici măcar unul dintre noi nu se bucura.

– Asta este armata lui Petru, zise Nicodim mohorît. Ceea ce a mai rămas din ea.

Capitolul 9

În noaptea aceea, cei cîțiva supraviețuitori se adunară în jurul unui foc, bucurîndu-se de puțină mîncare şi povestind despre soarta armatei lui Petru Eremitul.

La început au fost şi unele mici victorii, îşi aminteau ei.

– Turcii fugeau ca iepurii, zise un bătrîn cavaler. Ne-au lăsat oraşele lor. Templele lor. „Ajungem în Ierusalim pînă la vară", ziceau toți. Ne-am împărțit în grupuri. O armată de şase mii de soldați a apărut să ia cu asalt fortăreața turcească de la Xerigordon. Se răspîndise zvonul că pe acolo se păstrau nişte relicve sfinte pentru a fi răscumpărate. Ceilalți au rămas pe loc. După o lună, a venit vestea că fortăreața ar fi căzut. Oamenii împărțeau între ei *Sandalele Sfîntului Petru,* după cum se spunea. Am pornit şi noi într-acolo, nerăbdători ca nu cumva să pierdem ceva de preț.

– Totul fusese o minciună, zise unul cu o voce frîntă. Lansată de spionii păgîni. Armata care pornise spre Xerigordon fusese decimată, dar nu în asediu, ci de sete. Fortăreața nu avea nici un strop de apă. O hoardă de cîteva mii de selgiucizi înconjurase oraşul şi îi aşteptase în fața porților. Iar cînd oamenii noştri au deschis în sfîrşit porțile, răpuşi de sete, au fost pur şi simplu măcelăriți pînă la ultimul om. Şase mii. Toți s-au dus. Apoi diavolii au venit spre noi.

– Mai întîi a fost un urlet ce răzbătea dinspre dealurile care ne înconjorau..., îşi aminti un alt supraviețuitor, atît de înfiorător că am revăzut că intrasem în valea diavolilor. Am rămas pe loc şi am cercetat dealurile. Apoi, deodată, lumina zilei a scăzut, iar soarele a fost ascuns de o ploaie de săgeți. Nu voi uita niciodată urletele asurzitoare. Jumătate dintre oameni se chirceau, ținîndu-se de gît şi căzînd în genunchi. Călăreții cu turban năvăleau, val după val, şi tăiau la capete şi membre pînă cînd rîndurile noastre se subțiară. Cavalerii, deprinşi cu lupta şi cu armurile grele, o luau la fugă înapoi spre tabără, îngroziți de călăreții care îi urmăreau. Femeile şi copiii, bolnavii şi bătrînii lipsiți de apărare au fost ciopîrțiți în corturile lor. Cei mai norocoşi au fost ucişi pe loc, ceilalți au fost legați, siluiți şi tăiați în bucăți, unul cîte unul. Pe noi ne-au lăsat în viață, sînt sigur, pentru a putea povesti cele întîmplate.

Mi se uscase gîtul. *Morți... Toți?* Nu era posibil. Gîndul mă duse înapoi la fețele vesele şi la vocile voioase ale armatei eremiților, atunci cînd trecuseră prin Veille du Père. Matt, fiul morarului... Jean, fierarul... toți acei tineri care se înrolaseră, atît de curajoşi. *Nu mai rămăsese nimic din ei?*

O furie neliniştitoare îmi fierbea în stomac. Toate lucrurile pentru care venisem – libertate, bogăție – parcă nici nu existaseră vreodată. Pentru prima dată voiam nu numai să lupt pentru propriul meu cîştig, ci să îi ucid pe aceşti mişei. *Să le dau plata cuvenită!*

Trebuia să plec. Am fugit, pe lîngă Robert şi Nico, pe lîngă focuri, către marginea taberei.

Ce mă îndemnase să ajung în locul ăsta? Traversasem toată Europa pentru a lupta în numele unei cauze în care nici măcar nu credeam. Dragostea vieții mele, tot ceea ce contase cu adevărat pentru mine, se afla la un milion de mile distanță. *Cum se putea ca toate acele chipuri – toate acele speranțe – să fi dispărut cu totul?*

Capitolul 10

Ne-au trebuit şase zile în cap ca să îngropăm morţii. Apoi armata noastră descurajată se îndreptă către sud.

În Caesarea, am întîlnit armatele contelui Robert de Flandra şi a lui Bohemond de Antiohia, un nobil luptător. Cuceriseră de curînd Niceea. Prinsesem viaţă auzind poveşti despre turci care fugeau în goana mare, lăsîndu-şi oraşele în mîinile creştinilor. Armata noastră, cîndva doar o adunătură de fricoşi, număra acum *patruzeci de mii de voinici.*

Nimic nu ne stătea în cale în drumul nostru spre Pămîntul Sfînt, în afară de cetatea musulmană Antiohia. Se spunea că acolo creştinii erau ţintuiţi de zidurile oraşului, iar cele mai preţioase relicve ale creştinătăţii – un giulgiu pătat cu lacrimile Mariei şi piroanele cu care a fost ţintuit Iisus de cruce – erau păstrate pentru răscumpărare.

Cu toate acestea, nimic nu ne-ar fi putut pregăti pentru iadul pe care aveam să îl îndurăm.

Mai întîi căldura, cea mai ucigătoare pe care am simţit-o în viaţa mea.

Soarele devenise un demon furios, cu ochii roşii, ce nu se ascundea niciodată, pe care îl blestemam şi îl înjuram. Cavaleri în zale, preţuiţi pentru vitejia lor în bătălii, se tînguiau, ruginind în armuri, cu pielea acoperită de băşici dureroase, căpătate la atingerea de metalul încins. Oamenii cădeau din mers, iar ceilalţi treceau mai departe, părăsindu-i acolo, fără îngrijiri.

Şi setea... Fiecare oraş în care ajungeam era pustiu şi pîrjolit, secătuit de provizii de către turcii înşişi. Beam puţina apă pe care o aveam, ca nişte beţivi nesăbuiţi. Am văzut oameni bătîndu-se pentru propria urină, de parcă ar fi fost animale.

– Dacă ăsta este Pămîntul Sfînt, remarcă hispanicul, atunci Dumnezeu şi-l poate păstra.

Trupurile noastre urlau şi, cu toate astea, am continuat să mergem înainte, dar entuziasmul şi voința noastră scădeau, ca şi proviziile de apă. Pe drum, am cules cîteva săgeți turceşti şi capete de suliță ce mi-ar fi folosit la întoarcerea acasă. Făceam tot posibilul să-i îmbărbătez pe ceilalți, dar nu prea erau multe lucruri amuzante în jur.

– O, nu te plînge, zise Nicodim, străduindu-se din răsputeri să țină pasul. Cînd vom ajunge în munți, ai să crezi că ăsta a fost paradisul.

Nico avea dreptate. Munți stîncoşi se iviră în fața noastră, înfiorător de abrupți şi lipsiți de orice urmă de viață. Trecători înguste, doar atît cît să permită trecerea unui cal şi a unei cotigi, se deschideau printre crestele pline de capcane. La început, ne-am bucurat să lăsăm infernul în urmă dar, în timp ce urcam, în fața noastră se deschidea un nou iad.

Cu cît urcam, cu atît încetineam mersul şi cu atît era mai riscant fiecare pas pe care îl făceam. Oi, cai, căruțe supraîncărcate cu provizii trebuia să urce pe un singur şir pe coasta abruptă. La cea mai mică poticnire, la cea mai mică piatră ce o lua la vale, un om dispărea în abis, uneori trăgînd cu sine încă un însoțitor.

– Haideți, dați-i zor, ne îndemnau nobilii. În Antiohia, Dumnezeu vă va răsplăti.

Dar, după fiecare culme pe care o treceam, descopeream o alta, şi mai primejdioasă decît precedenta. Cei ce fuseseră odată cavaleri făloşi, acum se împleticeau umili, cu caii lor neputincioşi, tîrîndu-şi armura, cot la cot cu soldații de rînd, ca mine şi ca Robert.

Undeva, pe culmi, a dispărut Hortense, lăsînd în urma ei doar cîteva pene într-o căruță. Nu s-a aflat niciodată ce

s-a întîmplat cu ea. Mulți ziceau că nobilii trăseseră un ospăț pe cheltuiala lui Robert. Alții spuneau că pasărea avusese mai multă minte decît noi şi o luase la sănătoasa cît încă mai era în viață. Băiatul era tare supărat. Pasărea aceea traversase Europa împreună cu el! Cei mai mulți ziceau că o dată cu ea zburase şi norocul nostru.

Cu toate acestea, continuam să urcăm, pas cu pas, asudînd în tunicile şi armurile noastre, ştiind că de partea cealaltă se întindea Antiohia.

Şi, dincolo de aceasta, Pămîntul Sfînt. Ierusalimul!

Capitolul 11

– Spune-ne o glumă, Hugh! îmi strigă Nicodim în timp ce mergeam pe o coastă deosebit de periculoasă. Cu cît mai obscenă, cu atît mai bine.

Coasta părea să fie ruptă din munte, şerpuind peste un hău imens. Un singur pas aiurea, şi înfruntai o moarte groaznică. M-am legat de o capră şi m-am încredințat paşilor ei măsurați.

– Păi aia cu preotul şi cu casa de toleranță, am zis eu, întorcîndu-mă cu gîndul la perioada în care fusesem hangiu. Un călător mergea pe un drum liniştit cînd, deodată, văzu pe un copac un însemn: „Surorile Mănăstirii St. Brigit, Casă de Prostituție, la două mile".

– Da, am văzut-o şi eu! exclamă un soldat. Ceva mai înapoi față de ultimul pod. Primejdia urcuşului mai scăzu puțin la cele cîteva hohote de rîs bine venite.

– Călătorul îşi închipui că este o glumă, continuai eu, şi merse mai departe. Dădu de un nou însemn, despre acelaşi stabiliment, aflat la distanță de o milă. Deveni curios. Ceva mai departe, apăru un al treilea însemn. De

data asta, pe el stătea scris: „Mănăstirea Bordel, prima la dreapta". De ce nu? se gîndi călătorul şi se întoarse luînd-o la dreapta, pînă ajunse la o biserică din piatră pe care scria „St. Brigit". Se duse, sună la uşă şi îi răspunse o stareţă. „Ce putem face pentru tine, fiule?" „Am văzut însemnele pe drum", zise călătorul. „Foarte bine, fiule, urmează-mă, răspunse stareţa." Îl conduse pe nişte holuri lungi şi întunecate, de-a lungul cărora întîlni mai multe călugăriţe tinere care îi zîmbeau.

– Unde se ascund călugăriţele astea cînd am nevoie de ele? bîigui un soldat în spatele meu.

– În cele din urmă, stareţa se opri în faţa unei uşi, continuai eu. Călătorul intră şi văzu o altă călugăriţă cernită care îl instrui. „Pune o monedă de aur în ceaşcă." El îşi goli buzunarele în grabă. „E foarte bine, îi spuse ea. Acum, ieşi pe uşa aceea." Aţîţat, călătorul ieşi grăbit pe uşă, dar se pomeni afară în faţa unui nou însemn ce spunea: „Mergi în pace şi consideră că ţi-am tras-o!"

Izbucni un hohot de rîs general.

– Nu înţeleg, zise Robert în spatele meu. Credeam că acolo era un bordel.

– Nu contează, mi-am dat eu ochii peste cap.

Trucul lui Nico funcţionase. Timp de cîteva minute, povara ni se păruse mai uşoară. Nu voiam decît să scap de această potecă.

Deodată, am auzit un huruit de deasupra. Cîteva pietre şi bolovani se prăvăleau spre noi. L-am prins pe Robert şi l-am împins spre peretele muntelui, în timp ce bolovanul imens mă şterse şi mă făcu una cu zidul.

Ne holbarăm unul la altul cu un fel de uşurare, înţelegînd cît de aproape fuseserăm de moarte.

Apoi, auzirăm răcnetul unui măgar pe care Nicodim încerca să-l potolească. Pietrele, în cădere, probabil că îl speriaseră.

– Potoleşte animalul acela, urlă un cavaler din spate. Cară mîncarea voastră pe următoarele două săptămîni.

Nicodim apucă frînghia. Picioarele din spate ale animalului încercau să rămînă pe potecă.

M-am repezit la hamul animalului, dar măgarul se zbătu din nou. Nu îşi putea menţine echilibrul pe poteca îngustă. Ochii lui arătau că era conştient de pericolul ce îl pîndea. Piatra cedă. Cu un răget hidos, bietul animal se prăvăli în hău, tras de carul ce se prăbuşea.

Am văzut dezastrul care ameninţa.

– Nico, am strigat.

Dar bietul bătrîn era prea încet şi prea împovărat ca să aibă timp să se ferească de cădere. Ochii mei îl priveau neajutoraţi în timp ce el se împiedică de roba lui lungă.

– Nico! am urlat, văzîndu-l pe bătrîn alunecînd pe margine. M-am întins spre el şi l-am prins de braţ.

Am apucat să prind şi cureaua sacului de piele de pe umărul lui. Doar asta l-a salvat de căderea fatală.

Bătrînul se uită în sus la mine şi dădu din cap.

– Dă-mi drumul, Hugh, altminteri vom cădea amîndoi.

– Nu pot. Dă-mi cealaltă mînă, i-am strigat. Alţi cîţiva, printre care şi Robert, s-au strîns în jurul meu. Dă-mi mîna, Nico.

M-am uitat în ochii lui căutînd o urmă de panică, dar avea o privire senină şi limpede. Aş fi vrut să spun: *Rezistă, Profesore, Ierusalimul este aproape.*

Dar sacul îmi alunecă din mînă. Nicodim, cu barba şi părul lui alb pieri în gol, o dată cu el.

– Nu! m-am întins încercînd să îl prind şi strigîndu-l pe nume.

Într-o clipită se dusese. Mărşăluiserăm împreună o mie de mile dar, pentru el, nu fusese niciodată departe, era întotdeauna *aproape*... Nu mi-l aminteam pe tata, dar

durerea pe care mi-a provocat-o pierderea lui Nicodim îmi arătase că îmi fusese cel mai apropiat tată pe care l-am avut vreodată.

Un cavaler urcă pe coastă, înjurînd şi întrebînd ce naiba se întîmpla. L-am recunoscut pe Guillaume, un vasal al lui Bohemond, unul dintre nobilii care ne erau căpetenii.

M-am uitat peste muchia prăpastiei şi am înghiţit în sec.

– Un ghicitor care nu a fost în stare să prevadă nici măcar propria moarte? scuipă el cuvintele. Mare pierdere, ce să zic!

Capitolul 12

În următoarele zile, pierderea prietenului meu mă apăsă foarte greu. Continuam să urcăm dar, la fiecare pas, în faţa ochilor, nu-l vedeam decît pe înţeleptul grec.

Cufundat în gînduri, n-am observat că, de la o vreme, cărările începuseră să se lărgească. Mi-am dat seama că acum mărşăluiam prin văi şi nu pe coaste, coborînd. Ritmul nostru crescu şi prinserăm curaj, anticipînd ceea ce ne aştepta.

– Hispanicul zice că aici creştinii sînt ţintuiţi de ziduri, vorbi Robert în timp ce mărşăluiam. Cu cît ajungem acolo mai repede, cu atît mai iute îi vom elibera pe fraţii noştri.

– Amicul tău este tare inimos, Hugh, îmi strigă Mouse. Ar trebui să îi spui că, dacă ajungi primul la petrecere, nu înseamnă că te poţi culca cu stăpîna palatului.

– Vrea să participe la o bătălie, l-am apărat eu pe Robert, şi cine poate să îl învinuiască pentru asta?

Din spatele meu se auzi galopul unui cal de luptă ce se apropia.

– Faceţi loc!

Ne-am dat la o parte şi l-am văzut pe acelaşi Guillaume, acelaşi nenorocit arogant care luase în rîs moartea lui Nico, zăvorît în armură, călare pe armăsarul lui. Aproape că ne dărîmase trecînd indiferent printre noi.

– Pentru ăsta luptăm noi, nu? am mormăit eu, făcînd în bătaie de joc o plecăciune exagerată.

Curînd, am ajuns la un podiş vast, înconjurat de munţi. Un rîu destul de larg se întindea în faţa coloanelor noastre.

I-am auzit pe nobili contrazicîndu-se în legătură cu locul prin care ar fi trebuit să traversăm. Raymond, comandantul nostru, insista că locul potrivit se afla mai la sud. Alţii, nerăbdători să dăm ochii cu turcii, printre care şi încăpăţînatul Bohemond, protestau, susţinînd că astfel pierdeam o zi.

În cele din urmă, l-am văzut pe acelaşi Guillaume ţîşnind din mulţime.

– Vă fac eu o hartă, îi strigă el lui Raymond. Dădu pinteni calului, se repezi pe povîrnişul abrupt, în jos spre rîu, şi-şi îndemnă calul să intre în apă.

Armăsarul lui Guillaume se afundă sub greutatea armurii stăpînului său. Bărbaţii se aliniară de-a lungul malului, unii rîzînd, alţii chiuind, văzînd încercarea lui de a se da mare în faţa superiorilor.

Deşi înaintase mai mult de treizeci de yarzi, apa nu trecea de gleznele calului. Guillaume se întoarse şi zîmbi discret, dar plin de sine.

– Chiar şi mama mamei mele poate trece rîul pe aici, strigă el. Neisprăviţii îşi notează asta?

– Nu am bănuit niciodată că un asemenea înfumurat poate intra aşa în apă, i-am zis eu lui Robert.

Deodată, în mijlocul rîului, armăsarul lui Guillaume păru să se împiedice. Cavalerul, în agitaţia şi nerăbdarea lui, şi aflîndu-se pe teren nesigur, nu putu să îşi stăpînească armăsarul. Căzu în apă, cu faţa în jos.

Trupele de pe malul rîului izbucniră în rîs. Chiote, scheuneli, batjocuri.

– Oh, *neisprăviți*..., am rîs şi eu. Luați notițe?

Hohotele continuară în timp ce aşteptam ca oşteanul să apară din nou la suprafață. Dar nu mai apăru.

– Rămîne la fund de ruşine, comentă cineva.

Dar, curînd, ne-am dat seama că nu ruşinea, ci greutatea armurii lui Guillaume îl împiedica să revină la suprafață.

Pe măsură ce înțelegeam acest lucru, zarva încetă. Un alt cavaler galopă spre rîu. Trecu un minut întreg înainte ca acesta să poată ajunge la locul respectiv. Din înălțimea calului, scrută suprafața apei căutîndu-l pe Guillaume. Apoi, ridicînd trupul greu al cavalerului, strigă spre noi:

– S-a înecat!

Se auzi un murmur de uimire dinspre cei de pe mal. Oamenii şi-au plecat capul făcîndu-şi cruce.

Cu numai cîteva zile în urmă, acest Guillaume stătea în spatele meu, după ce Nicodim fusese înghițit de hău.

M-am uitat la Robert, care ridică din umeri.

– Mare pierdere, ce să zic! rosti el cu un zîmbet discret.

Capitolul 13

Ajunserăm la un pod înalt ce dădea într-o cîmpie întinsă, albă ca oasele şi... iat-o!

Antiohia.

O fortăreață cu ziduri masive, ce părea clădită într-un munte de granit. Mai mare şi mai copleşitoare decît orice castel pe care îl văzusem pe meleagurile natale.

Priveliştea mă făcu să mă înfior din creştet pînă-n tălpi.

Era construită pe o culme ascuțită. Sute de turnuri fortificate străjuiau fiecare segment al zidului exterior ce părea să fie gros de vreo zece picioare. Nu aveam nici un fel de maşinării pentru a dărîma asemenea ziduri zdravene, nici un fel de scări care să ne poată ajuta să urcăm atît de sus. Părea de nepătruns.

Cavalerii îşi scoaseră coifurile şi cercetară oraşul uluiți. Ştiu că acelaşi gînd ne trecea tuturor prin minte şi ne îngrijora. Noi trebuia să cucerim acest loc!

– Nu văd nici un creştin țintuit de zid, scînci Robert aproape dezamăgit.

– Dacă martirii sînt ceea ce cauți, nu îți face griji, vei fi satisfăcut, îi promisei eu.

Unul cîte unul, continuarăm drumul pe potecă în jos. Aveam sentimentul că ce fusese mai greu se terminase. Că orice ne-ar fi rezervat Dumnezeu, în mod sigur bătăliile ce aveau să urmeze, nu ne puteau încerca mai mult decît ceea ce înduraserăm deja. Se vorbea din nou despre comori şi despre bogății.

Împiedicîndu-mă de o piatră, observai ceva ieşind de sub ea. Mă aplecai să ridic obiectul strălucitor şi nu îmi veni să-mi cred ochilor.

Era o teacă de cuțit. Foarte veche, eram sigur de asta. Părea să fie din bronz, cu nişte inscripții pe care eu nu le înțelegeam.

– Ce este asta? mă întrebă Robert.

– Nu ştiu. Aş fi vrut ca Nico să fi fost aici. El ar fi putut să deslușească aceste semne. Poate că este în limba ebraică... Doamne, pare atît de veche.

– Hugh este bogat, strigă Robert. Prietenul meu este bogat, bogat, ascultați ce vă spun!

– Gura, şuieră un soldat. Dacă te aude vreunul dintre iluştrii noştri comandanți, nu vei mai fi bogat multă vreme.

Pusei teaca în buzunarul ce începuse să se umple. Mă simțeam ca un om care tocmai a dat peste cea mai mare comoară. Abia aşteptam să i-o arăt lui Sophie! Acasă, un asemenea obiect ne-ar fi asigurat hrana pentru o iarnă întreagă.

Nu îmi venea să cred cît de norocos fusesem.

– Aici, relicvele cad din copaci, bîigui Mouse. Numai dacă ar exista copaci!

Panta era netedă şi uşor de coborît. Bărbații începură din nou să vorbească despre cîți turci ar fi putut zdrobi ei într-o bătălie. După ce găsisem acel obiect, toate visele despre comori şi bogății reînviară şi acum păreau realiste. Poate că, într-adevăr, aveam să fiu bogat.

Deodată, coloana se opri. Apoi... linişte apăsătoare.

În depărtare, atît cît se putea vedea cu ochiul, poteca era marcată cu pietre mari, albe, la intervale egale de o lungime de braț. Pe fiecare se afla pictată o cruce de un roşu aprins.

– Nenorociții ne urează bun venit, zise cineva.

Îşi băteau joc de noi, ar fi fost cuvintele ce ar fi exprimat mai bine realitatea. Şirurile de cruci roşii mă făcură să mă înfior. Robert fugi înainte să împingă una dintre pietre spre ziduri dar, pe măsură ce se apropia, băiatul încetini şi apoi se opri locului. Alți soldați care ajunseseră la pietre îşi făceau cruci.

Nu erau deloc pietre, ci... cranii.

Mii!

Capitolul 14

Erau printre noi nebuni care credeau că Antiohia ar putea cădea într-o singură zi. În ziua aceea, ne-am aliniat, puternici, cîteva mii. O mare de tunici albe şi cruci roşii.

Armata Domnului, după cum eram convins.

Ne-am concentrat pe zidul dinspre est. Un contrafort din piatră cenuşie, înalt cam de treizeci de picioare, ticsit cu apărători îmbrăcaţi în robe albe cu turbane albastre la fiecare post. Şi, mai sus, pe turnuri, alte sute, înarmaţi cu arcuri ce sclipeau în soarele dimineţii.

Inima îmi zvîcnea. Ştiam că din clipă în clipă aş fi fost nevoit să atac, dar picioarele mele păreau să se fi înţepenit în pămînt. Am şoptit numele lui Sophie ca şi cînd m-aş fi rugat.

Tînărul Robert, care părea pregătit, stătea alături de mine.

– Eşti gata, Hugh? mă întrebă el, zîmbind nerăbdător.

– Cînd vom ataca, să rămîi lîngă mine, l-am instruit. Eram de două ori mai în vîrstă decît băiatul ăsta. Din cine ştie ce motiv îmi jurasem să îl apăr cu orice preţ.

– Fii liniştit, Dumnezeu va avea grijă de mine. Robert părea sigur de asta. Şi de tine, la fel, Hugh, chiar dacă încerci să negi asta.

O trompetă sună chemarea la arme. Raymond şi Bohemond, în armuri grele, galopau pe armăsarii lor, pe pantă în jos.

Fiţi soldaţi curajoşi. Făceţi-vă datoria, ne îndemnau. Luptaţi cu onoare. Dumnezeu va fi de partea voastră.

Apoi, deodată, se auzi un urlet înfiorător din spatele zidurilor. Turcii ne zeflemeau şi ne batjocoreau. M-am uitat lung la faţa unuia care stătea deasupra porţii

principale. Apoi, trompeta sună din nou, iar noi începurăm să alergăm.

Nu ştiu ce era în mintea mea în timp ce alergam în formaţie, spre ziduri. M-am rugat ultima oară la Sophie. Şi la Dumnezeu dar, de dragul lui Robert, ca să aibă grijă de noi.

Alergam luat de valul atacului. Din spate, am auzit şuieratul săgeţilor ce veneau prin aer, dar se loveau de ziduri ca nişte biete bețe, căzînd apoi cu zgomot pe pămînt.

O sută de yarzi... Un val de săgeți, ca răspuns dinspre ziduri. Mi-am ridicat scutul, în timp ce săgeţile se înfigeau în scuturile şi armurile din jur. Oamenii cădeau, ținîndu-se de gît sau de cap. Sîngele le țîşnea din răni, iar din gît le ieşeau horcăituri cumplite. Ceilalți continuam să înaintăm, iar Robert era încă lîngă mine. În fața mea, am văzut primul berbec apropiindu-se de poarta principală. Căpitanul nostru ne ordonă să îl urmăm. De deasupra, ploua peste noi cu pietre grele şi cu săgeți aprinse. Oamenii țipau şi se chirceau, fie încercînd să îşi oblojească rănile, fie să stingă flăcările ce le cuprindeau trupurile.

Primul berbec se lovi de poarta grea, o barieră mare din lemn, de greutatea a trei oameni. Ricoşă ca o pietricică izbită de un zid. Oamenii se adunară şi loviră din nou. Pedestraşii aruncau cu săgeți în sus spre ziduri, dar ele nu-şi atingeau ținta, ci se întorceau o dată cu focul şi săgeţile turceşti. Soldații cădeau la pămînt urlînd şi zbătîndu-se, cu tunicile arzînd. Cei care se opreau pentru a-i ajuta erau cuprinşi pe dată de aceleaşi flăcări.

Era un măcel. Oamenii care călătoriseră atît de departe, înduraseră atît de multe – cu chemarea lui Dumnezeu răsunînd în inimile lor – erau puşi la pămînt ca spicele de grîu. L-am văzut pe bietul Mouse cum cădea în genunchi

cu o săgeată înfiptă în gît, chinuindu-se cu ambele mîini să şi-o scoată. Au căzut şi alţii peste el. Eram convins că voi muri şi eu. Unul dintre oamenii care mînuia berbecul căzu la rîndul lui. Robert îi luă locul şi începură să lovească din nou în poartă, dar fără nici un rezultat.

Săgeţile şi pietrele, şi plumbul topit curgeau peste noi din toate părţile. Să eviţi moartea, nu era decît o chestiune de noroc. M-am uitat în sus şi, spre groaza mea, am văzut doi turci uriaşi pregătindu-se să răstoarne un cazan cu smoală topită peste cei care duceau berbecul. L-am înşfăcat pe Robert la timp pentru a-l lipi de zid, în vreme ce catranul clocotit îi acoperea pe tovarăşii lui. Urlau ducîndu-şi mîna la ochi, cazînd în genunchi şi emanînd o putoare insuportabilă de carne arsă.

L-am ţintuit pe Robert de zid. Pentru o clipă, îndepărtasem de el pericolul. În jurul nostru, soldaţii se zvîrcoleau şi gemeau. Berbecii erau aruncaţi şi abandonaţi.

Brusc, atacul se transformă într-o goană nebună. Auzind alarma, oamenii se întorceau şi fugeau departe de ziduri. Sulițele şi săgeţile îi urmăreau şi îi secerau din goană.

– Trebuie să ieşim de aici, i-am spus lui Robert.

L-am tras de lîngă perete şi am luat-o la fugă. Mă rugam, în timp ce alergam, ca spatele să nu îmi fie pătruns de vreo săgeată a sarazinilor.

Între timp, poarta grea a fortăreţei s-a deschis şi, din spatele ei, au apărut călăreţi cu turbane albastre, înarmaţi cu săbii lungi, încovoiate. Au luat-o spre noi ca nişte copoi la vînătoare de iepuri, urlînd sălbatic: *„Allahu Akbar.“* Dumnezeu e mare.

În ciuda inferiorităţii numerice, nu aveam altă opţiune decît să rămînem pe loc şi să ne luptăm. Mi-am scos sabia, conştient că fiecare suflare a mea putea fi şi ultima, şi am tăiat primul val de călăreţi.

Un sarazin tuciuriu roti sabia şi capul celui de lîngă mine se rostogoli ca o minge de joc. Un altul se repezi printre noi ca şi cînd ar fi vrut cu tot dinadinsul să moară. L-am înjunghiat şi l-am tăiat cu sete. Unul cîte unul, oamenii de care eu şi Robert ne legaserăm începură să se împuţineze. Implorîndu-l pe Dumnezeu, fuseseră despicaţi de turci. L-am prins pe Robert de tunică şi l-am tras mai departe, în cîmp deschis. Am văzut un călăreţ repezindu-se la noi. Am rămas în faţa băiatului şi l-am întîmpinat cu sabia întinsă. Dacă aşa era să fie, atunci aşa să fie. Săbiile noastre se încrucişară, iar trupul meu se cutremură. M-am uitat în jos aşteptîndu-mă să îmi văd picioarele desprinse de trup dar, slavă Domnului, eram întreg. În spatele meu, sarazinul căzuse, cal şi călăreţ, înconjuraţi de un nor de praf. Am sărit la el înainte de a se dezmetici, înfigînd sabia în gîtul războinicului şi văzînd cum îi ţîşnea din gură un şuvoi de sînge.

Pînă atunci nu mai ucisesem pe nimeni, dar acum tăiam şi măcelăream tot ce mişca în jurul meu, ca şi cînd aş fi fost născut şi crescut în acest scop.

În fiecare clipă, pe porţi ieşeau tot mai mulţi călăreţi. Se apropiau şi îi tăiau pe ai noştri. Sîngele se îmbiba în pămînt. Cîţiva cavaleri încercară să-i înfrunte, dar fură copleşiţi de numărul turcilor. Părea că toată armata noastră era măcelărită.

L-am împins pe Robert prin fum şi praf spre rîndurile alor noştri. Acum ieşisem din bătaia săgeţilor. Pe cîmp încă mai mureau oameni, iar turcii îi tăiau în bucăţi atît de mici, că era imposibil de ghicit unde era un cruciat şi unde era doar o baltă de sînge.

Am observat că propria mea tunică era tăiată şi pătată de sînge, dar nu puteam şti al cui era. Şi picioarele mă usturau de la stropii de metal topit. Văzusem mulţi oameni

murind dar, într-un fel, eram mîndru. Mă luptasem vitejeşte. Şi Robert la fel. Iar eu îl apărasem, aşa cum jurasem. Deşi aş fi vrut să-i plîng pe prietenii mei morţi, printre care şi Mouse, am căzut la pămînt, fericit că încă mai eram în viaţă.

– Am avut dreptate, Hugh, se întoarse Robert spre mine rînjind. Dumnezeu chiar ne-a protejat pînă la urmă.

Apoi, lăsă capul în jos şi îşi vomită sufletul pe cîmpie.

Capitolul 15

Aşa s-a întîmplat aproape în fiecare zi.

Atac după atac.

Moarte după o altă moarte la fel de zadarnică.

Asediul dură luni de zile. Se părea că glorioasa noastră cruciadă se va termina în Antiohia şi nu în Ierusalim. Catapultele noastre aruncau uriaşi bolovani aprinşi şi, totuşi, abia dacă lăsau o urmă pe pereţii masivi. Val după val, atacurile frontale nu făceau decît să sporească numărul morţilor.

În cele din urmă, am reuşit să construim adevărate maşinării de asediu, la fel de înalte ca unele dintre cele mai înalte turnuri ale lor. Dar incursiunile întîmpinau o rezistenţă atît de înverşunată dinspre ziduri, încît maşinăriile au devenit cimitire pentru cei mai temerari dintre oamenii noştri.

Cu cît Antiohia rezista mai mult, cu atît sporea deznădejdea noastră. Mîncarea aproape că se terminase. Toate vitele şi boii fuseseră măcelăriţi; chiar şi cîinii fuseseră mîncaţi. Apa era la fel de rară ca şi vinul.

La urechi ne ajungeau poveşti despre torturarea şi violarea creştinilor în interiorul zidurilor şi despre profanarea relicvelor.

La fiecare două zile, un războinic musulman împrăştia cenuşă din înălţimea turnurilor şi vărsa sînge pe pămînt.

– Ăsta este sîngele Mîntuitorului vostru inutil, urla el. Iată cum vă salvează acum. Sau, aprinzînd o cîrpă şi aruncînd-o jos, striga: Acesta este giulgiul tîrfei care i-a dat viaţă.

Din cînd în cînd, turcii făceau incursiuni în afara zidurilor oraşului. Îi atacau pe războinicii noştri ca într-o misiune sfîntă, urlînd şi scheunînd la cei care le opuneau rezistenţă, numai pentru a fi tăiaţi în bucăţi. Erau neînfricaţi, se comportau chiar ca nişte eroi. Ne făceau să ne dăm seama că nu vor ceda uşor.

Cei pe care reuşeam să îi capturăm erau predaţi unui grup de luptători franci, care se numeau tafuri. Cu picioarele goale, acoperite de mizerie şi de răni, aceştia se distingeau prin uniformele zdrenţuite ca nişte saci şi sălbatica înverşunare cu care luptau. Tuturor le era frică de ei. Chiar şi nouă.

În bătălie, aceşti tafuri se luptau de parcă erau posedaţi de diavol, agitînd în aer bîte şi securi de plumb, arătîndu-şi dinţii ca şi cînd ar fi vrut să îşi devoreze duşmanii de vii. Se spunea că erau cavaleri dezonoraţi, care urmaseră un stăpîn misterios şi juraseră să trăiască în sărăcie pînă cînd îşi vor răscumpăra rangul în ochii lui Dumnezeu.

Păgînii care nu erau suficient de norocoşi ca să moară pe cîmpul de luptă erau daţi lor aşa cum resturile sînt aruncate cîinilor. Am privit dezgustat cum aceşti porci se repezeau la luptătorii musulmani şi cît erau încă vii, le scoteau măruntaiele şi li le îndesau în gură, în timp ce mureau. Toate acestea s-au întîmplat, şi altele şi mai şi.

Aceşti tafuri nu dădeau socoteală în faţa nici unuia dintre comandanţii noştri, şi multora dintre noi li se părea

că la fel ar fi procedat şi în faţa oricărui Dumnezeu. Erau însemnaţi cu o cruce făcută cu fierul pe gît, ceea ce era dovada nu a credinţei lor, ci a dorinţei de a provoca durere.

Cu cît asediul se prelungea mai mult, cu atît mai departe mă simţeam de tot ceea ce cunoscusem în viaţă. Se împliniseră optsprezece luni de cînd plecasem de acasă. O visam pe Sophie în fiecare noapte şi, adesea, o visam şi ziua: o revedeam ca în ultima zi, cînd mă privea cum plec, cu zîmbetul ei curajos.

M-ar mai fi recunoscut oare, acum, cu barbă lungă, slab ca un par, înnegrit de supărare şi de sînge păgîn? Ar mai rîde ea la glumele mele sau m-ar mai tachina pentru inocenţa mea, după toate cîte am văzut şi am cunoscut? Dacă i-aş fi adus o floarea-soarelui, mi-ar mai fi sărutat părul roşu aprins plin de păduchi şi ploşniţe?

Regina mea... Cît de departe mi se părea acum!

– *O fecioară a întîlnit un hoinar,* cîntam încet în fiecare noapte, înainte de a adormi, *în lumina pură a lunii clare.*

Capitolul 16

Vestea se întinse ca un foc de la un batalion la altul.

– Pregătiţi-vă... Asalt hotărîtor în noaptea asta. Intrăm, la noapte!

– La noapte, nu nou atac? Obosiţi şi speriaţi, soldaţii din jurul meu se mirau nevenindu-le să creadă. Ei chiar cred că putem vedea noaptea ceea ce ziua nici măcar nu putem zări?

– Nu, de data asta este altfel, ne promitea căpitanul. În noaptea asta, veţi merge la culcare după ce i-o veţi trage nevestei emirului.

Tabăra se învioră. În interiorul Antiohiei exista un trădător. El avea să vîndă oraşul. Antiohia va cădea, în sfîrşit. Nu îngropată sub propriile ziduri prăbuşite, ci trădată de lăcomie.

– Este adevărat? întrebă Robert punîndu-şi nerăbdător cizmele. Chiar le vom plăti, în sfîrşit, pentru tot ce au făcut?

– Ascute cuțitul ăla, i-am spus eu bietului puşti.

Raymond ordonă armatei să părăsească tabăra, lăsînd impresia că ne îndreptam spre un atac, în altă direcție. Ne-am retras două mile, pînă la rîul Oronte. Apoi, am rămas locului pînă aproape de ivirea zorilor. Ni se dădu semnalul. *Toată lumea să fie pregătită...*

La adăpostul întunericului, ne-am apropiat din nou, fără zgomot, de zidurile oraşului. La răsărit abia se zărea o lumină portocalie. Sîngele îmi vîjîia prin vine. Astăzi avea să cadă Antiohia. Apoi urma Ierusalimul. *Libertate.*

În timp ce aşteptam semnalul, am pus o mînă pe umărul lui Robert.

– Emoții?

Băiatul scutură din cap.

– Nu mi-e frică.

– Poate că ai început ziua încă un băiețandru dar, pînă la sfîrşitul ei, vei fi un bărbat în toată firea, i-am zis eu.

Rînji prosteşte.

– Probabil că amîndoi vom fi bărbați, i-am făcut cu ochiul.

Apoi, la turnul dinspre nord, o torță fu agitată. Asta era! Oamenii noştri pătrunseseră înăuntru.

– Să mergem! strigară nobilii. La atac!

Armata noastră atacă, francii, normanzii, tafurii, toți, unul lîngă altul, pentru aceeaşi cauză, cu un singur gînd.

– Arătați-le al cui Dumnezeu e Unicul, strigau nobilii.

Batalioanele se îndreptară spre turnul dinspre nord, unde ne aşteptau scările, iar oamenii noştri urcară val după val. Dinăuntru se auzeau țipete şi zgomote de luptă aprigă. Apoi, deodată, se deschise marea poartă. Chiar în fața ochilor noştri. Dar, în loc să apară de acolo călăreți musulmani năpustindu-se să ne atace, armata noastră se strecură înăuntru.

Am înaintat încet-încet pînă în centrul oraşului. Clădirile ardeau ca nişte torțe. Oameni cu turbane se zoreau în stradă, unde erau tăiați în bucăți înainte de a apuca să ridice spada. Strigăte răsunau de este tot: „Moarte păgînilor" şi *„Dei leveult,"* Dumnezeu o cere.

Alergam în pluton, fără să-mi urăsc prea tare duşmanul, dar pregătit să mă lupt cu oricine mi-ar fi stat în cale. Am văzut un apărător tăiat în două de o lovitură de topor. Bărbați însetați de sînge, cu tunici pe care erau pictate cruci, tăiau capete pe care apoi le păstrau ca pe nişte comori.

În fața noastră, o femeie țipînd țîşni dintr-o casă în flăcări. A fost prinsă de tafuri, care i-au rupt hainele şi au posedat-o cu rîndul chiar în mijlocul străzii. După ce au terminat, i-au smuls brățara de la mînă şi au lăsat-o fără viață într-o baltă de sînge.

M-am uitat îngrozit la trupul ei însîngereat. În pumnul încleştat, am văzut o cruce. *Doamne Sfinte, era creştină.*

O clipă mai tîrziu, din aceeaşi clădire în flăcări, un turc cu ochii roşii, poate soțul ei, m-a atacat urlînd. Am rămas stană de piatră. În mintea mea îşi făcea loc imaginea propriei mele morți. Am reuşit să îngaim:

– Nu eu am făcut asta...

Dar chiar în clipa în care sulița lui era aproape să-mi atingă gîtul, atacul i-a fost zădărnicit de Robert, care

înfipse cuțitul în pieptul turcului. Omul se împletici, cu ochii bulbucați. Apoi căzu mort peste soția lui.

– Vezi, nu numai Dumnezeu te veghează, îmi făcu el cu ochiul. Ci şi eu.

Abia terminase de rostit aceste cuvinte, cînd un alt turc cu turban se repezi la el agitînd o sabie lungă.

Băiatul era cu spatele, iar eu mi-am dat seama că nu aş fi putut ajunge la timp lîngă el. Se chinuia să scoată pumnalul din pieptul turcului. Fața încă îi mai era luminată de acel zîmbet inocent.

– Robert! am urlat eu. Robert!

Capitolul 17

Atacatorul sări asupra lui Robert ținînd sabia cu ambele mîini. Nu am avut decît o clipă pentru a interveni. Am încercat să pivotez în jurul băiatului, dar am fost împiedicat de turc. Tot ce am putut face a fost să țip:

– Nu...!

Sabia îl nimeri pe Robert exact sub gît. Am auzit trosnetul oaselor sfărîmate, şi umărul i se desprinse în timp ce sabia uriaşă îi pătrunsese adînc în piept, părînd că îl despică în două.

La început, m-am holbat îngrozit. Băiatul, înțelegînd că nu mai avea nici o putere să se împotrivească propriei morți, în loc să se întoarcă şi să îşi înfrunte atacatorul, se întorsese către mine. Expresia feței lui îmi va fi alături cîte zile voi trăi.

Apoi, recăpătîndu-mi forțele, am atacat şi l-am înjunghiat pe turc. Şi încă o dată, şi încă o dată. Deşi se prăbuşise la pămînt, eu am continuat să îl tai, de parcă cruzimea mea ar fi putut să-mi readucă prietenul la viață.

Apoi, am îngenuncheat lîngă Robert. Trupul i se îngreunase, dar fața îi era la fel de copilăroasă ca atunci cînd ni se alăturase, urmat, spre amuzamentul tuturor, de gîsca lui. M-am luptat cu lacrimile. *Nu era decît un băiețel...*

Totul în jurul meu fierbea, scăpînd de sub control. Soldați însemnați cu crucea roşie goneau pe străzi, trecînd din casă în casă, prădînd şi pîrjolind. Copiii plîngeau după mămicile lor, înainte de a li se da foc ca unor lumînări. Tafurii, nebuni de lăcomie, măcelăreau musulmani şi creştini deopotrivă, îndesînd tot ce găseau de valoare în buzunarele tunicilor lor murdare.

Ce fel de Dumnezeu o fi inspirat o asemenea oroare? Să fi fost oare vina lui Dumnezeu? Sau a omului?

Ceva se rupse în mine. Orice credință ce m-ar fi determinat să lupt, orice vis de libertate sau bogăție care mă adusese aici se risipise. Şi nu era nimic în loc. Nu îmi păsa de Antiohia. Nici de eliberarea Ierusalimului. Sau de eliberarea mea. Nu voiam decît să plec acasă. Să o mai văd încă o dată pe Sophie. Să îi mai spun încă o dată că o iubesc. Puteam să îndur asprimea birurilor şi cruzimea stăpînului nostru, numai să o mai pot strînge încă o dată în brațe. Venisem aici ca să mă eliberez. *Acum eram liber.* Liber de iluziile mele.

Regimentul meu înaintă, dar eu am rămas în urmă, măcinat de durere şi de ură. Nu aveam habar încotro să mă îndrept, ştiam doar că nu mai puteam lupta alături de tovarăşii mei. M-am împleticit, țîrîndu-mă printre clădiri în flăcări, trecînd de la o oroare la alta. Carnagii şi țipete peste tot. Pe străzi, sîngele curgea şiroaie pînă la glezne.

Am dat de o biserică creştină. *Sanctum Christi... Sf. Pavel...* Aproape că mi se păru amuzant: acest... acest mormînt..., vechi era cauza bătăliei noastre. Venisem să eliberăm acest bloc gol de piatră.

Aş fi vrut să spintec această biserică cu sabia mea. Era lăcaşul minciunilor. În cele din urmă, am urcat treptele dure de piatră, cuprins de un val de mînie.

– Dumnezeu vrea asta? am urlat. Dumnezeu vrea aceste *crime?*

Capitolul 18

Nici nu apucasem bine să intru în naosul întunecat şi răcoros al bisericii, că am şi auzit un urlet de groază venind de undeva din faţa mea. Nebunia asta pur şi simplu nu se va opri niciodată.

Pe treptele altarului, doi turci în robe negre chinuiau un preot, lovindu-l, înjurîndu-l pe limba lor, în timp ce preotul speriat încerca să se apere cu un toiag de lemn.

Cu o clipă înainte ezitasem. Şi îmi murise un prieten. Nu mă lega nimic de acest preot dar, de data asta, m-am aruncat la atac cu toată puterea.

Urlînd, alergam cu sabia scoasă, chiar în timp ce unul dintre agresori înfipse un pumnal în abdomenul preotului. Celălalt păgîn se întoarse să mă înfrunte. Lama sabiei mele pătrunse în carnea lui. Turcul răcni înfiorător.

Celălalt se ridică şi se năpusti la rîndu-i asupra mea, agitînd pumnalul care era încă mînjit de sîngele preotului. M-a atacat şi, printre înjurăturile lui, am auzit: *„Ibn Kan...“*, fiul lui Cain.

M-am ferit şi l-am lovit cu sabia în ceafă, retezîndu-i gîtul ca şi cînd ar fi fost o creangă. Turcul căzu în genunchi, iar capul i se rostogoli departe de trup. Apoi se prăbuşi şi trupul, exact peste ceea ce ar fi trebuit să fie faţa păgînului.

Am privit uluit trupurile chinuite ale turcilor. Nici eu nu mai ştiam cine sînt. *Ce făceam aici? Ce se alesese de mine?*

M-am dus către preotul căzut ca să îi dau o mînă de ajutor, dacă se mai putea. În timp ce îngenuncheam lîngă el, ochii i se înnourau. Îşi dădu ultima suflare. Sceptrul din lemn îi căzu din mîini.

Prea tîrziu... Nu eram un erou, doar un prost.

Chiar în clipa aceea, am auzit în spatele meu un foşnet. M-am întors şi am văzut un alt atacator, cu pieptul dezgolit, un uriaş, de două ori cît un om normal. Văzîndu-şi camarazii ucişi, se avîntă spre mine, cu sabia pregătită.

Mi-am înţeles neputinţa. Omul era cît un urs, braţele aproape de două ori mai groase ca ale mele. Nu puteam să îl ţin în loc mai mult decît aş fi putut ţine o tornadă. Cînd m-a atacat, am ridicat sabia, dar lovitura lui a fost atît de puternică încît m-a dărîmat peste preotul mort. M-a atacat din nou, cu ochii ficşi, sticlind. De data asta, sabia mi-a zburat din mînă prăbuşindu-se cu zgomot pe podeaua bisericii. M-am întins după ea, dar turcul m-a oprit cu o lovitură în abdomen ce mi-a tăiat respiraţia.

Aveam să mor... o ştiam. Nu aveam nici o şansă de a-l învinge pe acest monstru. Cu un ultim efort, am apucat toiagul de lemn al preotului. Mă animă o infimă licărire de speranţă: poate că aş fi reuşit să îi pun piedică cu el.

Dar agresorul meu tocmai făcuse un pas uriaş, călcînd peste toiag cu sandala lui mare. M-am uitat atent în ochii negri ai păgînului. Nu mai aveam nici o ieşire. Deasupra mea, sabia lui avea vîlvătăile unei torţe. *Urma să mor...*

Oare ce imagini mi-ar fi trecut prin minte în timp ce aşteptam încordat ca lama să cadă asupra mea? Nu mi-a trecut prin cap să mă rog la Dumnezeu ca să îmi ierte

păcatele. Nu, Dumnezeu mă adusese unde mă aflam acum. Îmi luam rămas-bun de la dulcea mea Sophie. Mi-era ruşine că o părăseam astfel. Nu avea să afle niciodată cum am murit sau unde, sau că m-am gîndit la ea pînă în ultima clipă.

Ceea ce îmi trecea prin faţa ochilor era întreaga ironie a faptului. Mă aflam în faţa unui altar al lui Iisus şi eram pe moarte, într-o cruciadă sfîntă în care nu crezusem niciodată cu adevărat.

Nu credeam... şi totuşi muream pentru această cauză. În timp ce îmi priveam călăul, frica mă părăsi cu totul. La fel şi dorinţa de a rezista. Mă uitam adînc în ochii turcului. Am crezut că văd în ei ceva ce oglindea propriile mele gînduri. Mă copleşi o senzaţie foarte ciudată. Nu mă puteam abţine.

Nu m-am rugat şi nici nu am închis ochii, şi nici nu am cerşit îndurare.

În schimb, am început să rîd.

Capitolul 19

Sabia turcului se abătea asupra mea. În orice clipă, putea să mă lovească de moarte şi, cu toate astea, nu-mi puteam stăpîni hohotele.

Rîdeam de cauza pentru care muream. De ridicolul situaţiei. De scumpa *libertate* ce avea să-mi fie redată la final.

M-am uitat în ochii lui întunecaţi şi, deşi ştiam că era probabil ultima mea suflare, pur şi simplu nu mă puteam abţine. *Rîdeam în continuare...*

Agresorul meu ezită, cu sabia ridicată deasupra capului meu. Probabil se gîndea că trimitea un nebun

de-a binelea la Atotputernicul. Clipi către mine, cu sprîncenele ridicate, nedumerit.

Încercam să îmi amintesc cele învățate de la Nicodim, ca să îi spun ceva în limba lui. Orice.

– Este ultimul avertisment, i-am zis. Eşti gata să te predai?

Apoi, am izbucnit din nou în rîs.

Uriaşul turc, cu ochii încinşi ca nişte cărbuni, se holbă la mine. Aşteptam lovitura morții. Apoi, i-am zărit pe chip o urmă de zîmbet.

Oprindu-mă din rîs, m-am bîlbîit:

– Po... poanta este că nici măcar nu sînt credincios.

Uriaşul ezită din nou. Nu ştiam dacă mă va lovi sau va vorbi. Gura i se strîmbă într-un rînjet prostesc.

– Nici eu, rosti el.

Sabia lui încă mai tremura amenințătoare deasupra mea. Ştiam că fiecare moment putea să fie ultimul. M-am ridicat în coate, l-am privit în ochi şi am zis:

– Atunci, de la necredincios la necredincios, trebuie să mă ucizi în numele celui în care nu credem nici unul.

Fără să înțeleg de ce, am văzut ostilitatea de pe chipul lui topindu-se încet. Spre marea mea uimire, turcul coborî sabia.

– Sîntem şi aşa destul de puțini, zise el. Nu am nici un motiv să contribui la împuținarea asta.

Era cu putință? Era posibil ca în mijlocul unui asemenea carnagiu să găsesc un suflet asemenea mie? M-am uitat în ochii lui, bestia asta care cu numai un minut în urmă era gata să mă despice în două. Am văzut acolo ceva ce nu văzusem în toată noaptea asta sîngeroasă: virtute, umor, un suflet de om... Nu îmi venea să cred. *Te rog, Doamne,* mă rugai în sfîrşit, sper că nu este o glumă sadică.

– E de-adevăratelea? Mă laşi în viaţă?

Degetele mi se descleştară încet de pe toiagul preotului.

Turcul mă măsură din priviri, apoi dădu din cap aprobator.

– Probabil că te-ai gîndit că te afli în faţa unui nebun de legat, am zis eu.

– Mi-a trecut prin cap, rînji el.

Apoi mi-am adus aminte de primejdia ce îl păştea.

– Ar fi mai bine să pleci. Armata noastră se află peste tot. Eşti în pericol.

Să plec...? Turcul suspină. *Unde să plec?* Pe chipul lui nu se mai putea citi nici ura, nici mirarea. Doar resemnare. O resemnare deplină.

În clipa aceea, se auziră paşi apăsaţi şi zgomotoşi. Am auzit voci. În biserică năvăliră soldaţi. Nu purtau cruci, ci tunici murdare. *Tafuri.*

– Ieşi de aici, l-am îndemnat pe turc. Oamenii ăştia nu îţi vor arăta nici un pic de milă.

Aruncă o privire atacatorilor lui. Apoi îmi făcu cu ochiul. Începu să rîdă, şi se întoarse să îi înfrunte.

Tafurii se năpustiră asupra lui cu bîtele şi cu săbiile lor îngrozitoare.

– *Nu*... am strigat eu, cruţaţi-i viaţa acestui om!

Reuşi să omoare unul din ei cu o lovitură puternică de sabie. Dar apoi fu copleşit, căzînd sub armele lor, fără să scoată măcar un sunet, pînă cînd corpul lui masiv ajunse să semene cu o grămadă diformă de carne din care dispăruse sufletul nobil.

Căpetenia tafurilor lovi pentru ultima dată în masa de carne sîngerîndă, apoi începu să scotocească în robele turcilor după obiecte de valoare. Negăsind mare lucru, le spuse camarazilor săi:

– Haideţi să căutăm nenorocita aia de criptă.

Am avut nevoie de multă stăpînire pentru a nu mă năpusti eu însumi asupra tafurilor, căci sălbaticii aceştia m-ar fi ucis cu siguranţă.

Au trecut pe lîngă mine în căutările lor prin biserică. Tremuram de oroare.

Şeful lor îşi trecu sabia peste pieptul meu ca şi cînd s-ar fi întrebat dacă să mă lase în aceeaşi stare în care mă găsise turcul sau nu. Apoi chiţăi înveselit, şi zise:

– Nu fi aşa trist, roşcovanule. Eşti liber!

Capitolul 20

Eram liber, spusese tafurul. Liber!

Am început să rîd din nou. Simţeam ironia sorţii prin toţi porii. În iadul în care mă aflam, sălbaticii aceştia uciseseră în mine şi ultimele rămăşiţe de omenie. Acum mă eliberau!

Dacă turcul nu ar fi ezitat cu numai un minut în urmă, şi eu aş fi fost mort. Aş fi fost în acea baltă de sînge ce se scurgea pe trepte. Cu toate astea, mă cruţase. În toată nebunia asta, împărtăşisem un moment de luciditate şi adevăr cu turcul acela, al cărui nume nici măcar nu îl ştiam. Ne atinseserăm sufletele. Iar viermele tafur îmi spusese că *sînt liber.*

M-am străduit să mă ridic în picioare. M-am dus spre omul care mă cruţase şi m-am uitat la trupul însîngerat. Am îngenuncheat şi i-am atins mîna. *De ce...?* Aş fi putut ieşi din biserică. Aş fi fost tăiat imediat ce aş fi ieşit în stradă, sau aş fi putut trăi o viaţă lungă. *La ce bun?*

De ce mi-ai cruţat viaţa? M-am uitat în ochii lipsiţi de viaţă ai turcului. *Ce ai văzut tu?*

Rîsul mă salvase. Rîsul care îl impresionase cumva pe turc. Eram la numai o răsuflare distanță de moarte şi, totuşi, în locul fricii şi al panicii, rîsul se cuibărise în sufletul meu. În mijlocul acestor lupte, pur şi simplu l-am făcut să zîmbească. Acum, el era mort, iar eu eram încă în viață. Mă cuprinse liniştea. Ai dreptate, tafurule... *Sînt, în sfîrşit, liber.*

Trebuia să plec de acolo. Ştiam că nu mai pot lupta. Eram un alt om, altul decît în urmă cu o clipă. Crucea de pe tunica mea nu însemna nimic pentru mine. Mi-am rupt-o de pe piept. Trebuia să mă întorc, trebuia să o văd din nou pe Sophie. Ce altceva mai conta? Am fost un prost că am părăsit-o. *Pentru libertate?* Deodată, adevărul mi se dezvălui atît de limpede. Şi un copil l-ar fi văzut.

Numai cu Sophie mă simțeam cu adevărat liber.

Voiam să iau ceva din biserică. Ceva care să-mi amintească toată viața de această clipă. M-am aplecat peste turcul mort. Bietul războinic nu avea nimic asupra lui, un inel, un suvenir.

Am auzit voci afară. Ar fi putut fi oricine. Păgîni, cavaleri, alți tafuri căutînd bogății. Am privit în jur. *Trebuia să găsesc ceva.*

M-am întors la preot. Am ridicat toiagul ce fusese în mîna mea în momentul cînd turcul îmi cruțase viața. Era un băț grosolan, lung de aproximativ patru picioare şi subțire. Dar părea zdravăn. Avea să fie prietenul meu pe drum, tovarăşul meu în timp ce voi traversa din nou munții. Am jurat să îl iau cu mine oriunde aveam să merg, tot restul vieții mele.

M-am uitat la turcul întins la pămînt şi mi-am luat rămas-bun.

– Ai dreptate, prietene, sîntem şi aşa destul de puțini.

I-am făcut cu ochiul.

Ridicîndu-mi privirea, am observat un mic crucifix pe altar. Părea să fie aurit şi bătut cu ceea ce puteau să fi fost rubine. L-am dat jos şi mi l-am îndesat în buzunar. Atît cîştigasem şi eu. O cruce din aur.

Strigătele muribunzilor mă izbiră de îndată ce am ieşit afară. Pe străzi încă se mai dădeau lupte. Spiritul cuceritor se răspîndise adînc în Antiohia, curăţînd tot ceea ar fi putut fi musulman. Trupurile însîngerate zăceau peste tot. Cîţiva întîrziaţi trecură pe lîngă mine, nerăbdători să se repeadă la bogăţii. Strigăte de moarte se auzeau şi pe dealuri, dar nu am pornit-o într-acolo. M-am sprijinit în toiagul preotului şi am făcut un pas înainte – în cealaltă direcţie.

Departe de crimele fără nici o noimă. Departe de regimentul meu. Înapoi, către porţile oraşului.

Nu aveam să văd niciodată Ierusalimul.

Mă îndreptam spre casă, la Sophie.

Partea a doua

CRUCE NEAGRĂ

Capitolul 21

Îmi luă şase luni ca să găsesc drumul către casă.

Din Antiohia, m-am îndreptat către coastă. Voiam să ajung cît mai departe cu putință de batalionul meu de criminali. Am renunţat la tunica mea pătată de sînge şi am luat hainele unui pelerin peste al cărui cadavru am dat pe drum. Eram un dezertor. Toate promisiunile de libertate făcute de Raymond de Toulouse erau acum revocate.

Călătoream noaptea, traversînd munții stîncoşi, către St. Simeon, un port stăpînit de creştini. Acolo am dormit pe chei, ca un cerşetor, pînă am reuşit să conving un negustor grec să mă ia pînă în Malta la bordul vasului său. De acolo, mi-am oferit serviciile unui vas veneţian ce transporta zahăr şi mătăsuri spre Europa, plătindu-mi astfel călătoria. *Veneţia*... Mai era încă o veşnicie pînă la micul meu sătuc.

Mi-am cîştigat existența recurgînd la trucurile învățate pe cînd eram jongleur. Am recitat poveşti din *Cîntecul lui Roland* şi am înveselit publicul, în timpul meselor, cu glumele mele deocheate. Fără îndoială că echipajul avea anumite bănuieli în ceea ce mă privea. Dezertori erau peste tot, şi de ce altceva ar fugi un om în toată firea ca mine, fără nici un sfanţ, de pe Pămîntul Sfînt?

În fiecare noapte o visam pe Sophie, cum îi aduc daruri frumoase. Visam cozile ei blonde şi rîsul ei şăgalnic, fericit. Îmi țineam privirea ațintită la orizont, către vest, imaginea ei purtîndu-mă ca un vînt uşor spre casă.

Cînd am ajuns în Veneția, inima îmi zvîcnea la gîndul că puneam din nou piciorul pe pămînt european. Același pămînt ce ducea și spre Veille du Père.

Dar am fost aruncat în închisoare, turnat de căpitanul bănuitor, în schimbul unei recompense. Abia am apucat să îmi ascund punguța cu prețioasele comori pe punte, înainte de a fi aruncat într-o groapă împuțită, plină de hoți și de criminali de toate neamurile.

Paznicii îmi spuneau Ieremia – un bărbat cu o tunică jerpelită, sprijinit în toiagul lui. Făceam tot posibilul să îmi păstrez optimismul și mă rugam de paznici, spunîndu-le că nu voiam decît să ajung acasă la soția mea. Rîdeau.

– Un monstru păduchios ca tine are și o soție?

Dar norocul încă nu mă părăsise. Cîteva săptămîni mai tîrziu, un nobil a plătit pentru eliberarea a zece prizonieri, drept despăgubire pentru o ofensă. Unul dintre ei a murit în timpul nopții, așa că l-au ales pe nebunul de Ieremia, pentru a întregi numărul.

– Întoarce-te la soția ta, franțuzule, zise nobilul în timp ce mi se dădea înapoi toiagul. Dar, mai întîi, te sfătuiesc să faci o baie.

În noaptea aceea, mi-am găsit trăistuța cu comorile, acolo unde o ascunsesem, și am luat-o la picior. Spre vest, peste terenul mlăștinos, spre drumul mare. *Spre casă.*

M-am îndreptat spre Italia. În fiecare oraș în care ajungeam spuneam o poveste sau o glumă, la un han, pentru o masă cu pîine și bere. Fermierii și beții ascultau uluiți poveștile despre asediul asupra Antiohiei, despre atrocitățile turcilor și despre sfîrșitul lui Nicodim.

Am urcat dealurile, apoi Alpii. Vînturile reci suflau cu putere. Îmi luă o lună să îi traversez. Dar, în cele din urmă, în timp ce coboram crestele, am auzit graiul franțuzesc. *Franceză!* Inima îmi tresălta, știind că sînt aproape de casă.

Oraşele începură să mi se pară cunoscute. Digne, Avignon, Nîmes... Veille du Père era la numai cîteva zile distanță. *Şi Sophie.*

Am început să îmi fac griji, la gîndul revederii. Oare mă va recunoaşte în vagabondul cerşetor care devenisem? Îmi imaginasem de atîtea ori chipul ei cînd aveam să apar lîngă ea. Ea va trebălui, fierbînd supa sau bătînd untul, cu părul frumos pieptănat, în cozi, ieşindu-i de sub boneţică.

Hugh, avea să rostească. Prea mirată ca să se poată mişca. Doar *Hugh*, şi nici un cuvînt mai mult. Apoi, va sări în braţele mele, iar eu o voi îmbrăţişa de parcă nu aş fi plecat niciodată. Îmi va atinge faţa şi mîinile, ca să fie sigură că nu eram doar un vis, apoi mă va acoperi cu sărutări. O privire la faţa mea, la zdrenţele de pe mine, la rănile mele, la picioarele goale şi Sophie va şti pe loc prin ce am trecut.

– *Deci...*, se va strădui să zîmbească, nu te-ai întors chiar cavaler nu-i aşa?

Ploua mocăneşte cînd, în sfîrşit, am ajuns la periferia satului.

Capitolul 22

Erau ultimele mile. Aproape că am alergat pe toată această distanţă. Începusem să recunosc drumurile pe care călătorisem, peisaje de care eram obişnuit şi unde mă simţeam în largul meu. Am încercat să uit toate clipele cumplite prin care trecusem. *Nico, Robert, Civetot, Antiohia.* Toate suferinţele păreau să se îndepărteze acum de mine, să nu mai aibă nici o legătură cu mine. Eram acasă.

Supliciul meu se terminase. Nu ajunsesem nici cavaler, nici mare bogătaş şi nici măcar nu îmi cîştigasem libertatea. Cu toate acestea, mă simţeam cel mai bogat om din lume.

Am zărit pîrîul atît de familiar, ce făcea bulbuci şi zidul de piatră care îl mărginea, şi care ducea spre oraş. Cîmpurile de mei mi se aşterneau în faţa ochilor. Apoi, o vale pe care o cunoşteam atît de bine,... şi podul de piatră.

Veille du Père...

Am stat acolo, ca un cerşetor la un ospăţ, numai cîteva clipe, pentru a savura priveliştea. Eram plin de toate cele întîmplate, de ororile pe care le lăsasem în urmă, de numeroasele mile străbătute şi luni în care călătorisem, visînd numai chipul lui Sophie, atingerea ei, zîmbetul ei.

Cît îmi doream să fi fost iulie ca să pot intra în oraş cu o floarea-soarelui în mînă. Am scrutat zarea. Feţe bine cunoscute ce îşi vedeau de treburile zilnice. Totul părea exact aşa cum îmi aminteam eu. Vechii mei prieteni, Odo, fierarul, şi Georges, morarul... biserica părintelui Leo...

Hanul nostru...

Hanul nostru! M-am uitat la el îngrozit. *Nu, nu era posibil...*

Într-o clipită, mi-am dat seama că totul se schimbase.

Capitolul 23

Am cotit spre piaţa satului, înaintînd ca o stafie.

Copiii se uitau la mine, apoi fugeau spre casele lor.

– *E Hugh*. Hugh De Luc. S-a întors din război, strigau ei.

Tot ceea ce li se părea familiar la mine era coama de păr roşu. Oamenii veneau în grabă spre mine, vecinii pe care îi recunoşteam, pe care nu îi văzusem de doi ani, cu chipuri ce exprimau ceva între şoc şi bucurie.

– Hugh, lăudat fie Domnul, chiar tu eşti.

Dar i-am lăsat în urmă, abia luîndu-i în seamă. Înaintam pe o potecă ce ducea direct la hanul nostru.

Casa noastră... Inima mi se opri de îndată ce am ajuns la locul cu pricina.

O gaură neagră, calcinată se afla acolo unde odată fusese hanul nostru.

Din cenuşă se ridica un singur stîlp ce cîndva susţinuse o structură dublă, construită de mîinile tatălui soţiei mele.

Hanul nostru fusese ars din temelii.

– Unde este Sophie? am murmurat, mai întîi către ruinele negre ale hanului şi apoi spre mulţimea de feţe care se adunase în jurul meu.

Am trecut de la unul la altul, sigur că ar trebui să o văd în orice moment apărînd de la fîntînă. Dar toţi au rămas tăcuţi. Inima începu să îmi bată nebuneşte.

– *Unde este Sophie?* am strigat eu. Unde este soţia mea?

Fratele mai mare al lui Sophie apăru în sfîrşit din mulţime. Cînd mă văzu, expresia i se schimbă cu repeziciune de la uimire la îngrijorare. Făcu un pas în faţă, punîndu-şi braţele în jurul meu.

– Hugh, nu îmi vine să cred. Slavă Domnului că te-ai întors.

Ştiam că se întîmplase ceea ce putea fi mai rău. I-am căutat privirea.

– Ce s-a întîmplat, Matthew? Spune-mi unde este soţia mea.

O adîncă tristeţe apăru pe faţa lui. *Of, Doamne, aproape că nici nu doream să îmi spună şi restul.* Mă conduse de braţ la ruinele casei noastre.

– Au fost nişte călăreţi, Hugh. Zece, doisprezece... au dat năvală în inima nopţii, ca diavolii, arzînd tot. Aveau

cruci negre pe piept. Nu aveau nici un steag. Nu ştiu cine erau. Numai crucile.

– *Călăreți...?* Sîngele îmi îngheţaše de groază. Ce fel de călăreți, Matthew? Ce i-au făcut lui Sophie?

Puse încet o mînă pe umărul meu.

– Au ars trei locuințe în drumul lor. Paul, căruţaşul, Sam, bătrînul Gilles, soţiile şi copiii lor, toţi au fost ucişi în timp ce fugeau. Apoi au venit la han. Am încercat să îi opresc, Hugh, am încercat, strigă el.

L-am apucat de umeri.

– *Şi Sophie?* Ştiam că tot ceea ce putea fi mai rău se întîmplase. *Nu. Nu era posibil. Nu acum...*

– Nu mai este, Hugh. Mathew scutură din cap.

– *Nu mai e?*

– A încercat să fugă, dar au dus-o înăuntru. Au bătut-o, Hugh... Strîmbă din buze şi îşi lăsă capul în piept. Au făcut şi mai rău. Am auzit-o ţipînd. Mă ţineau, în timp ce pe ea o băteau şi o violau. Cavalerii au distrus locul, arzînd fiecare cameră în parte. Apoi au scos-o afară. Era ca un corp lipsit de viaţă, abia se mai mişca. Eram sigur că o vor lăsa să moară, dar căpetenia lor o aruncă pe calul lui în timp ce ceilalţi tovarăşi ai lor au aruncat torţele. Atunci s-a întîmplat...

Abia dacă mai puteam să îl ascult. O voce din depărtare îmi răsuna în urechi: *„Nu! Asta nu este cu putinţă!"* Ochii mi se umplură de lacrimi.

– Atunci *ce*, Matthew?

– Au tîrît-o cu ei, Hugh. Ştiu că e moartă.

Toată vlaga mi se scurse din picioare. Am căzut în genunchi. *Oh, Doamne, cum e cu putinţă să se fi întîmplat asta? Cum am putut să o las pradă unei asemenea sorţi? Sophie a mea nu mai era...* M-am holbat la ruinele acoperite cu cenuşă ale vieţii mele de odinioară.

Norcross a făcut asta, nu? *Baldwin...?*

– Nu ştim cu siguranţă. Matthew scutură din cap. Dacă aş fi ştiut, m-aş fi dus după ei eu însumi. Erau barbari, dar nu aveau chipuri. Nu purtau panaşe. Capetele le erau plecate în pămînt. Toată lumea a fugit în pădure să se ascundă din calea lor. Casa ta a fost singura în care au intrat. Era ca şi cînd ar fi venit special pentru tine.

Pentru mine... Barbarii aceia. Timp de doi ani luptasem în legiunile lui Baldwin însuşi. Străbătusem în marş peste jumătate de lume şi văzusem cele mai groaznice lucruri. Şi, cu toate acestea, mi-au luat singurul lucru pe care l-am iubit cu adevărat.

Am luat un pumn de cenuşă de jos şi am lăsat-o să mi se prefire printre degete.

– Biata mea Sophie...

Matthew îngenunche lîngă mine.

– Hugh, asta nu este totul...

– *Mai e şi altceva?* Ce ar mai putea fi? M-am uitat în ochii lui.

Îşi puse o mînă pe faţa mea.

– După plecarea ta, Sophie a născut un băiat.

Capitolul 24

Cuvintele lui Matthew mă loviseră de parcă un zid din piatră s-ar fi prăbuşit peste mine. Un fiu...

Timp de trei ani, eu şi Sophie ne străduiserăm să avem un copil, dar fără nici un rezultat. Ne doriserăm un copil mai mult decît orice. Chiar am şi vorbit despre asta în acea ultimă seară cînd am fost împreună. O părăsisem, fără măcar să ştiu vreodată că urma să am un fiu. M-am întors către Matthew cu un licăr de speranţă în inimă.

– *A murit,* Hugh. Nici măcar nu împlinise un an. Nenorociții l-au ucis în aceeaşi noapte. L-au smuls din brațele lui Sophie în timp ce ea încerca să fugă.

Din ochi îmi țîşni un şuvoi de lacrimi. Un fiu ... un fiu pe care nu aveam să îl cunosc sau să îl strîng în brațe vreodată. Am trecut prin cele mai crîncene bătălii, prin cele mai mari orori. Dar nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru aşa ceva.

– Cum? am bîlbîit eu. Cum a murit fiul meu?

– Nici nu pot să îți spun. Fața lui Matthew avea culoarea cenuşii. Mulțumeşte-te cu faptul că îți spun că este mort.

Am repetat întrebarea, de data asta privindu-l țintă în ochi.

– *Cum?*

Vorbi cu o voce stinsă:

– În timp ce a aruncat trupul lipsit de viață al lui Sophie pe calul său, căpetenia le-a spus celorlalți: „Nu avem loc pentru o asemenea jucărie, aruncați-l în flăcări".

Am simțit cum parcă îmi smulgea măruntaiele, pielea. Dumnezeu ne zîmbise în sfîrşit după atîta vreme. Ne binecuvîntase cu un fiu. Acum mă scuipa cu cea mai cruntă dintre batjocuri.

Cum am putut să îi părăsesc? Cum de eu încă mai trăiam în timp ce ei erau morți?

M-am uitat la Matthew şi l-am întrebat.

– Cum îl chema?

Matthew înghiți în sec.

– Îl botezase Phillipe.

Am simțit o gheară prinzîndu-mă de gît. Phillipe fusese numele actorului ambulant care mă crescuse. Era tributul ei către mine. *Dulce Sophie, nu mai eşti. Şi fiul*

meu la fel... Aş fi vrut să mor chiar atunci, pe loc, în mijlocul ruinelor ce reprezentau viaţa mea de altădată.

– Hugh, zise Matthew ridicîndu-mă, vino cu mine. Mă conduse pe potecă, la o moviliţă de unde privisem oraşul. O placă mică de piatră însemna mormîntul fiului meu.

M-am aşezat la umbra unui pîlc de plopi înalţi. „Phillipe De Luc, fiul lui Hugh şi al lui Sophie", stătea scris pe piatră. „În anul Domnului nostru MXCVIII."

Mi-am pus capul pe pămînt şi am plîns. Pentru micul meu Phillipe, pe care nu aveam să îl văd niciodată, nici măcar o singură dată în viaţa mea. Pentru soţia mea, care era moartă.

Oare de aceea fusesem cruţat? Oare de aceea turcul nu îşi înfipsese sabia ucigătoare în mine? Ca să trăiesc şi să văd cum piere tot ce am iubit? Oare de aceea mă salvaseră hohotele mele de rîs? Ca Dumnezeu să poată rîde de mine?

Am luat traista în care erau toate lucrurile pe care le adusesem pentru Sophie: o sticlă de parfum, nişte monede vechi, teaca, crucea de aur – şi am făcut o groapă lîngă mormîntul fiului meu. Am pus cu grijă „comorile" mele acolo. Acum nu mai aveau nici o valoare pentru mine.

– Sînt ale tale, i-am şoptit lui Phillipe. *Scumpul meu copilaş.*

Am netezit pămîntul şi mi-am pus din nou capul pe jos. *Îmi pare atît de rău, Phillipe şi Sophie.*

Încet, durerea mea începu să se transforme în furie. Ştiam că totul se făcuse la ordinele lui Baldwin. Iar Norcross le îndeplinise. Dar de ce? De ce?

Nu sînt decît un hangiu, mă gîndeam. Sînt un nimic. Doar un sclav.

Dar un sclav care te va vedea murind.

Capitolul 25

În jurul nostru se adună o mulțime măricică, în timp ce eu și Matthew ne-am întors în oraș. Părintele Leo, Odo, alți prieteni ai mei... Toți voiau să mă îmbărbăteze și să mă binecuvînteze. Și să îmi asculte poveștile din cei doi ani de război.

Dar am trecut pe lîngă ei. Trebuia să mă duc la han. La ruinele lui... Am răscolit prin rămășițele de lemn și scrum, căutînd ceva care mi-ar fi putut aminti de ea – Sophie a mea –, o bucată de veșmînt, o farfurie, o ultimă amintire a ceea ce pierdusem.

– Vorbea despre tine tot timpul, Hugh, îmi spuse Matthew. Îi era tare dor de tine. Toți eram convinși că ai pierit în bătălii, dar nu și Sophie.

– Frate, ești sigur că e moartă?

– Sînt sigur. Mathew ridică din umeri. Cînd au luat-o, era deja mai mult moartă decît vie.

– Dar nu ai văzut-o murind? Nu ești absolut sigur?

– Nu sînt sigur. Dar, te implor, frate, nu te amăgi singur cu iluzii deșarte. Eu sînt de același sînge cu ea. Și mă rog să fi murit în timp ce o tîrau cu ei.

I-am întîlnit privirea.

– Deci s-ar putea să *nu* fi murit, Matthew?

Se uită la mine disperat.

– Trebuie să accepți asta, Hugh. Dacă nu era moartă atunci, sînt sigur că a murit curînd după aceea. Trupul ei poate să fi fost aruncat undeva, pe drum.

– Ai căutat pe drum? Ai găsit-o? I-a găsit vreun drumeț rămășițele?

– Nu. Nimeni.

– Atunci, există o şansă. Tu zici că ea nu s-a îndoit niciodată de mine. Că ştia că mă voi întoarce. Ei bine, şi eu simt la fel în ceea ce o priveşte.

M-am pomenit pe ruinele a ceea ce fuseseră camerele noastre. Totul era cenuşă. Patul nostru, dulapul cu sertare... Pe podea, am văzut ceva sclipind în soare.

M-am lăsat în genunchi, am dat cenuşa la o parte. Inima aproape că mi-a explodat de bucurie. Lacrimile îmi inundară ochii.

Era pieptenele lui Sophie. Jumătatea pe care o păstrase ea, în timp ce pe cealaltă mi-o pusese în mînă în ziua în care plecasem. Era ars, rupt; aproape că mi se sfărîmă între degete. Dar în sîngele meu o simțeam pe ea!

L-am ridicat şi, din traistă, am scos repede cealaltă jumătate. Le-am potrivit cît am putut de bine. În clipa aceea, Sophie a reînviat pentru mine – ochii ei, rîsul ei... la fel de vii ca atunci cînd am văzut-o pentru ultima dată.

– Cavalerii aceia, Matthew, nu au lăsat-o să moară în flăcări ca pe fiul meu. Au luat-o cu un scop anume. Mi-am ridicat privirea către el, ținînd pieptenele strîns. Poate că, pînă la urmă, nu sînt tocmai deşarte speranțele mele.

Afară mă aşteptau prietenii mei, Georges, morarul, şi Odo.

– Spune-ne un cuvînt, Hugh, zise Georges. Îi vom căuta pe nenorociți împreună cu tine. Toți am avut de suferit. Ştim cine este vinovatul. Merită să moară.

– Ştiu. Mi-am pus o mînă pe umărul morarului. Dar mai întîi trebuie să o găsesc pe Sophie.

– Soția ta e moartă, răspunse Odo. Am văzut cu ochii noştri. Cu toate că totul părea mai degrabă coşmar decît realitate.

– Ați văzut-o moartă?

Am aşteptat ca fierarul să îmi răspundă. M-am uitat apoi la Georges.

– Sau tu, ai văzut-o?

Amîndoi ridicară din umeri, vinovați. Se uitau la Matthew, cerîndu-i sprijinul.

– Sophie trăieşte aşa cum trăieşte şi fiul meu Alo, zise morarul. În rai.

– Pentru tine, Georges, dar nu şi pentru mine. Sophie este încă vie, pe acest pămînt. O ştiu. O simt.

Mi-am luat traista şi toiagul şi mi-am atîrnat de gît o ploscă de piele cu apă. M-am îndreptat spre podul din piatră.

– Ce vei face, Hugh, o să îi baţi cu toiagul ăla? veni Odo spre mine. Eşti singur, fără armură sau sabie.

– Am să o găsesc, Odo. Promit. O voi găsi pe Sophie.

– Stai să îți aduc ceva de mîncare, mă rugă Odo, sau nişte bere. Încă mai bei bere, nu, Hugh? Armata nu te-a lecuit şi de asta? Următorul lucru pe care o să îl aflu o să fie că te duci la biserică duminica.

Îşi ferea privirea, dar îmi dădeam seama că se gîndea că nu mă va mai vedea niciodată.

– O voi aduce înapoi, Odo, vei vedea.

Mi-am luat toiagul şi m-am îndreptat spre pădure. *Spre Treille.*

Capitolul 26

Am luat-o la goană nerăbdător, în direcția dinspre care venisem. Spre castelul din Treille, sediul legiunii mele.

Durerea mă chinuia ca un cîine turbat. *Fiul meu murise din cauza mea. Din caza nebuniei mele. Din cauza prostiei şi mîndriei mele.*

În timp ce alergam, mi se strecură în minte un gînd amar. Gîndul la acel nenorocit de Norcross sau oricare dintre servitorii lui, posedînd-o pe biata mea Sophie...

Eu luptasem pentru aceşti nobili pe Pămînturile Sfinte, în timp ce ei ucideau şi violau în numele lui Dumnezeu. Eu mărşăluisem şi ucisesem, şi urmasem chemarea Papei. Iar aceasta îmi era răsplata. Nu libertatea, nu o viaţă nouă, ci durerea şi batjocura. Fusesem un prost că mă încrezusem în cei bogaţi.

Am alergat pînă cînd m-au lăsat picioarele. Apoi, epuizat şi orbit de furie, am căzut la pămînt, acoperindu-mi rănile cu ţărînă.

Trebuia să o găsesc pe Sophie. *Ştiu că eşti încă în viaţă. Te voi vindeca eu. Ştiu cît de mult ai suferit,* îi şopteam în gînd.

La fiecare colţ, mă rugam să nu dau peste cadavrul ei. Şi faptul că acest lucru nu se întîmpla, îmi dădea speranţa că ea era încă în viaţă.

După o zi de mers, m-am uitat în jur, necunoscînd locurile în care mă aflam. Nu aveam mîncare şi rămăsesem şi fără apă. Tot ceea ce îmi dădea puteri era furia. M-am uitat la soare. Mă îndreptam oare spre nord sau spre est? Nu aveam nici cea mai vagă idee.

Dar continuam să alerg. Picioarele îmi erau ca de plumb. Eram ameţit şi stomacul mă rodea de foame. Ochii îmi erau împăienjeniţi de lacrimi şi, cu toate astea, alergam.

Trecătorii de pe drum mă priveau ca pe un nebun. Un nebun cu un toiag.

Spre Treille...? îi întrebam eu.

Se grăbeau să se dea la o parte din calea mea. Pelerini, negustori, chiar şi răufăcătorii îmi făceau loc văzînd furia din ochii mei.

Nu ştiam dacă trecuse o zi sau două. Am alergat pînă cînd picioarele m-au lăsat din nou. În timp ce încercam să îmi revin, se lăsă întunericul. Noaptea era rece, iar eu tremuram. Dinspre tufişuri se auzeau sunete ciudate.

Din adîncul pădurii, am auzit clipocitul unei ape curgînd repede. M-am depărtat de drum şi am luat-o spre pădure, urmînd sunetul apei.

Deodată, m-am poticnit. M-am apucat de un tufiş, dar mîna mi-a alunecat. Am început să mă rostogolesc. Am încercat să mă apuc de o creangă, o bucată de lemn, ceva. Pămîntul dipăru de sub mine.

Doamne... Cădeam.

Aşa să fie. O meritam. Voi muri aici, în noaptea asta.

O strigam pe Sophie în timp ce mă prăbuşeam în prăpastie.

Capul mi se izbi de ceva tare. Am simţit un firicel cald şi vîscos prelingîndu-mi-se din gură. „Sosesc", am rostit.

Către Sophie.

Către noaptea copleşitoare...

Apoi, lumea reveni în jurul meu. Era mult mai bine aşa. Mulţumesc, Doamne.

Capitolul 27

Am ajuns – nu la rîu sau în ceruri, ci într-un loc în care se auzea un zgomot grav, periculos şi asurzitor.

Am deschis ochii. Era încă noapte. Căzusem într-o prăpastie adîncă, mult sub nivelul drumului. Spatele îmi era lipit de trunchiul unui copac şi abia mă puteam mişca. Pe o parte a capului aveam o rană foarte dureroasă.

Am auzit din nou zgomotul groaznic venind dinspre pădure.

– Cine e acolo? am strigat. Cine e?

Nici un răspuns. Am privit spre acel loc prin întuneric, încercînd să disting ceva. Cine să fi fost aici, noaptea? Nimeni dintre cei pe care aş fi vrut să îi întîlnesc.

Apoi mi-am dat seama că privesc țintă doi ochi. Nu erau deloc ochi de om, dar mari ca niște pietre de rugăciune, galbeni, îngustați, lacomi. Mi-a înghețat sîngele în vine.

Apoi creatura se mişcă. Am auzit crengile trosnind sub picioarele sale. Făcu un pas dinspre pădure şi ieşi în luminiş.

Întunecată şi păroasă...

Sfinte Iisuse Hristoase, era un mistreț! La nici douăzeci de paşi distanță de mine.

Ochii lui galbeni se opriseră asupra-mi, cercetîndu-mă de parcă aş fi fost următoarea lui masă. Am auzit un sforăit. Apoi se lăsă o liniște mormîntală.

Creatura era pe cale să atace. Eram sigur de asta.

Am încercat să îmi limpezesc gîndurile. Nu aveam nici o şansă în lupta cu o asemenea bestie. *Cu ce?* Numai coama îi era de două ori cît a mea. Mă făcea bucăți doar cu colții ca două tăişuri.

Singurul sunet pe care îl mai auzem în afară de grohăitul bestiei era cel al inimii mele ce zvîcnea. A mai făcut un pas spre mine. Ochii mistrețului nu mă slăbiră nici o secundă, atrăgîndu-mă în cursă.

Doamne, ajută-mă! Cum să mă apăr? Nu puteam fugi. M-ar fi ajuns de la primii paşi. Nu aveam pe cine să strig în ajutor.

Am căutat cu privirea un copac înalt în care să mă urc, dar mi-era teamă să mă mişc ca să nu îl stîrnesc. Bestia părea să mă măsoare, plecîndu-şi capul şi grohăindu-şi intențiile ucigaşe. Îi simțeam răsuflarea fierbinte, turbată; avea pe rît sînge închegat, din alte lupte.

Am pus mîna pe cuțitul de la brîu. Nu ştiam dacă gestul meu ar fi trecut neobservat de privirea ageră a creaturii.

Mistreţul grohăi de două ori şi îşi arătă colţii ascuţiţi către mine, cu fălcile roşii, pline de salivă. Nu voiam să mor. Nu aşa... *Te rog, Doamne, nu mă pune să lupt cu această bestie.*

Mă simţeam teribil de singur.

Apoi, cu o ultimă grohăitură, bestia păru să fi înţeles şi ea cît eram de neajutorat... şi atacă.

Tot ce am putut face a fost să mă reped spre un copac, scăpînd ca prin minune de colţii lui lungi.

Am înfipt cuţitul în el cu sălbăticie, tăindu-i faţa şi gîtul, făcînd tot ce puteam pentru a-i anihila fălcile ucigătoare. Bestia urla îngrozitor. M-a atacat o dată şi încă o dată. Eu o înţepam cu cuţitul, ascunzîndu-mă apoi după copac. Colţii mistreţului se înfipseră în coapsa mea şi am urlat. Plămînii mi se goliră de aer.

Doamne sfinte, eram găurit.

Nu aveam timp să îmi cercetez rana. Bestia mă lovi din nou, de data asta căutîndu-mi abdomenul. Am urlat de durere.

Am lovit din nou cu cuţitul. Se dădu înapoi şi se întinse la pămînt. Cu colţii înfipţi în coapsa mea, scutură sălbatic din cap ca şi cînd ar fi vrut să îmi smulgă piciorul cu totul.

M-am eliberat. Am încercat să fug, dar picioarele mele nu mai aveau nici un pic de vlagă. Sîngele se împrăştia peste tot.

Cumva, am şchiopătat pînă dincolo de luminiş, mai mult mort decît viu. Îmi simţeam abdomenul de parcă ar fi fost în flăcări. Am căzut pe o parte şi m-am sprijinit de un alt copac, aşteptînd sfîrşitul.

Lîngă copac, mi-am văzut toiagul. Trebuie să fi ajuns acolo cînd am căzut. M-am întins după el chiar dacă nu era cine ştie ce armă. M-am holbat la mistreţul ce horcăia furios.

– Haide, vino. *Vino* şi termină ce ai început.

Mintea îmi zbură la turcul care îmi cruțase viața. De data aceasta, nici un hohot de rîs nu ar fi putut să mă mai salveze. Țineam toiagul ca pe o suliță.

– *Vino,* am urlat la mistreț. Ia-mă. Sînt gata, *ia-mă.*

Ca şi cînd şi-ar fi făcut datoria, mistrețul atacă din nou.

Respirația îmi era calmă. Nu am opus nici un fel de rezistență, decît ca să întorc toiagul spre mine. Adunîndu-mi toate puterile, i l-am înfipt ca pe o suliță cît am putut de adînc, în ochi.

Bestia urlă înfiorător. Chiar o rănisem. Sulița i se înfipsese în ochi. Mistrețul se împletici şi scutură din cap cu sălbăticie încercînd să se elibereze de toiag.

Mi-am luat cuțitul şi, cu toată puterea, i l-am înfipt în gît, în fălci, în orice nimeream.

Sîngele şiroia din blana lui, cu fiecare înțepătură de cuțit. Grohăiturile lui se mai domoliră. Se împletici, clătinînd în continuare din cap pentru a se elibera de toiag, în timp ce eu loveam cu cuțitul, tăindu-i blana.

Sîngele bestiei se amestecă tot mai mult cu al meu. În cele din urmă, picioarele din spate îi cedară. Am luat toiagul şi l-am înfipt adînc în craniul mistrețului. Din gura lui cu dinți înfiorători se auzi un grohăit de moarte.

Monstrul căzu pe o parte cu zgomot. Am îngenuncheat acolo, sleit de puteri. Şi uluit. Am dat un strigăt cu ultimele forțe.

Învinsesem.

Dar eram foarte grav rănit. Din stomac şi din coapsă îmi şiroia sîngele. Trebuia să ies cumva din rîpă, altminteri aş fi murit acolo cu siguranță.

În minte îmi apăru chipul lui Sophie. Ştiu că zîmbeam. M-am întins ca să o ating.

– „Pe aici", şoptea ea. „Vino la mine".

Capitolul 28

Era linişte, ca în orice oraş adormit. Cavalerii întunecaţi îşi aduseseră caii aproape de periferie. Cîteva cocioabe cu garduri strîmbe, animale dormind în adăposturile lor. Asta era tot.

Ar fi destul de uşor. O nimica toată, pentru asemenea oameni. Şeful lor pufni, stingînd felinarul. Pe coif avea o cruce neagră, bizantină. Îşi alesese numai oameni care ucideau din plăcere, care vînau pentru bogăţii, aşa cum alţii vînau pentru hrană. Purtau doar armura întunecată de bătălie, fără panaşuri şi apărători pentru faţă. Nimeni nu ştia ce hram poartă. Erau înarmaţi pînă în dinţi – cu săbii de luptă, topoare şi măciuci. Îşi priveau căpetenia nerăbdători, însetaţi, pregătiţi.

– Distraţi-vă, zise Cruce Neagră rîzînd uşor în timp ce dădea comanda. Doar ca să nu uităm de ce ne aflăm aici. Oricine va găsi relicva va fi un om bogat. Acum, la drum!

Noaptea era străbătută de zgomot infernal de copite.

Sună un clopot de avertizare. Prea tîrziu! Primele cocioabe se aprinseseră. Oraşul adormit prinse viaţă.

Femeile fugeau năucite ca să îşi salveze copiii. Treziţi, locuitorii oraşului se străduiau să iasă din case pentru a scăpa cu viaţă, dar erau doborîţi de săbii sau călcaţi în picioare de caii mînaţi nebuneşte de călăreţii necunoscuţi.

– Ţăranii ăştia demni de milă, şuieră Cruce Neagră, fug şi mor ca muştele, protejîndu-şi micile creaturi căcăcioase. Ei cred că sîntem soldaţi care atacă, pentru a le fura vitele şi a le lua tîrfele. Nici măcar nu ştiu pentru ce ne aflăm aici!

Foc şi urlete peste tot. Cruce Neagră tropoti nepăsător pe stradă spre casa mare din piatră. Cea mai arătoasă din oraş. Era urmat de cinci dintre călăreţii lui.

Dinăuntru se auziseră sunete de panică – o femeie țipînd, copii treziți din somn.

– Dărîmați-o! le ordonă Cruce Neagră alor lui.

O singură lovitură de secure deschise larg uşa.

Un bărbat, purtînd un şal cu alb şi albastru, apăru în cadrul uşii. Avea părul alb, lung şi o barbă deasă.

– Ce vreți de la noi? întrebă omul umil. Nu am făcut nimic rău.

– Dă-te la o parte din calea mea, evreule, lătră Cruce Neagră.

Nevasta bărbatului, cu un şal de lînă pe umeri, țîşni afară şi vorbi precipitat:

– Sîntem oameni liniştiți. Puteți lua orice doriți.

Cruce Neagră îşi înfipse mîna în gîtul femeii şi o țintui pe perete.

– Arată-mi unde este, îi porunci el. Arată-mi, dacă îți pasă cîtuşi de puțin de viața lui.

– Vă rog, banii sînt în curte, se plînse bărbatul speriat. Într-un cufăr, sub rezervorul de apă. Luați-i. Luați tot ce vreți.

– Căutați peste tot în casă, urlă Cruce Neagră la oamenii lui. Dărîmați toate zidurile, numai să o găsiți.

– *Dar banii...* v-am spus...

– Nu am venit pentru bani, jegosule, se răsti Cruce Neagră. Am venit după bijuterii. Relicva prețioasă a creştinătăţii.

Oamenii lui năvăliră înăuntru. Au dat peste un bătrîn ce încerca să protejeze cu brațele doi copii care tremurau chirciți. Un băiat cam de şaisprezece ani, care arăta deja ca aceia din rasa lui şi o fată, poate cu un an mai tînără, cu ochii negri, plini de teamă.

– Ce vrei să spui? se tîrî tatăl în genunchi. Sînt negustor. Nu avem obiecte de preț. Nu avem relicve.

Bucată cu bucată, casa fu distrusă. Călăreții înfigeau săbiile în ziduri, săpau piatra cu securile, spărgeau dulapuri şi cufere.

Cruce Neagră îl ridică pe bătrîn de guler.

– Nu mai am chef să bîjbîi. *Unde este comoara?*

– Vă implor, nu avem nici o comoară, zise omul tremurînd. Eu fac comerț cu lînă.

– Faci comerț cu lînă. Cruce Neagră aprobă din cap uitîndu-se la fiul negustorului. O să vedem. Scoase un cuțit şi îl apăsă pe gîtul băiatului. Băiatul tresări, şi o dîră de sînge i se prelinse pe piept. Arată-mi comoara dacă nu vrei ca fiul tău să moară.

– *Vatra...* sub țiglele de pe vatră.

Tatăl îşi lăsă capul în mîini.

În grabă, doi dintre călăreți se repeziră la sobă şi o zdrobiră cu lovituri de topor descoperind o ascunzătoare secretă. Din aceasta scoaseră un cufăr în care se aflau monede, coliere, broşe de aur şi argint. Şi, în sfîrşit, un rubin de mărimea unei monede, incrustat într-o manieră bizantină. Acesta strălucі puternic. Cavalerul îl ridică.

– Nu ai nici cea mai vagă idee ce este asta, spuse evreul cu ochii în lacrimi.

– Nu...? Cruce Neagră rînji. Este sigiliul lui Pavel, neamul tău nici măcar nu merită să îl atingă. Nu vei mai fura niciodată de la Domnul nostru.

– Eu nu l-am furat. Tu îl furi. Mie mi-a fost vîndut.

– Vîndut, nu furat...? Ochii lui Cruce Neagră scînteiară. Se întoarse din nou către fiu. Atunci este o pierdere foarte mică în comparație cu ceea ce ne-au furat cei din neamul tău.

În aceeaşi secundă, îşi înfipse cuțitul în pîntecele băiatului. Se auzi un horcăit şi din gura copilului țîşni sîngele. Cruce Neagră rînjea.

– *Nefrem*... țipară negustorul și soția lui. Au încercat să ajungă la fiul lor, dar au fost împiedicați de alți călăreți.

– Dați foc locului, zise Cruce Neagră. Sămînța lor a murit. Nu mai pot popula pămîntul.

– Și fata? întrebă unul dintre cavaleri.

Cruce Neagră o smuci și o măsură din priviri. Era o fată drăguță. Își plimbă mîna înmănușată pe obrazul fin al fetei.

– O asemenea cuvertură... Negustor de lînă..., mă întreb cum o fi să te înveleşti cu o asemenea țesătură. Ia să îmi spui cum e.

– Vă rog, ați luat totul, îi imploră tatăl. Lăsați-ne copila.

– Mi-e teamă că nu pot, scutură Cruce Neagră din cap. Trebuie să o am mai tîrziu. Și sînt sigur că așa va dori și grăjdarul ducelui. Luați-o. Îmbrînci fata spre un alt cavaler. A fost scoasă din casă, urlînd îngrozită.

– Nu fi așa de trist, evreule, i se adresă Cruce Neagră omului care suspina. Îi aruncă o monedă luată din cufărul în care se aflase comoara. Așa cum ai spus tu, eu nu îți fur fata, ci o cumpăr.

Capitolul 29

– E mort?

Se auzi o voce în tufiș. O voce de femeie... Am deschis ochii. Dar nu puteam distinge nimic. Numai niște umbre ce se mișcau.

– Nu știu, doamnă, spuse o alta, dar rănile lui sînt foarte grave. Nu mai are mult de trăit.

– Ce păr ciudat..., remarcă prima voce.

Am clipit şi creierul începu să mi se limpezească încet. *Eram mort?* O faţă drăguţă se aplecase peste mine. Părul blond şi des îi ieşea de sub o pelerină purpurie. Zîmbi. Asta mă încălzi ca un soare.

– Sophie, am murmurat. Am întins mîna şi i-am atins faţa.

– Eşti rănit, zise femeia cu o voce ca un cîntec de pasăre. Mi-e teamă că mă confunzi.

Nu simţeam nici un fel de durere.

– Ăsta este raiul? am întrebat-o.

Femeia zîmbi din nou.

– Dacă raiul este o lume în care toţi cavalerii răniţi seamănă cu legumele, atunci asta trebuie să fie.

Am simţit mîini cuprinzîndu-mi capul. Am clipit din nou. Nu era Sophie, ci o fiinţă drăguţă, cu accent de undeva din nord. Paris.

– Încă mai sînt în viaţă, am zis suspinînd.

– Deocamdată, da. Dar rănile tale sînt foarte grave. Trebuie să te ducem la un spiţer. Eşti de pe aici? Ai familie?

Am încercat să fiu atent la întrebările ei. Totul era mult prea confuz şi dureros. Am spus doar „Nu".

– Eşti un proscris? răsună vocea celei de a doua femei.

Mi-am încordat privirea şi am văzut o femeie bine îmbrăcată, de viţă nobilă, fără îndoială, călare pe un armăsar alb, minunat.

– Vă asigur, doamnă, am spus încercînd din răsputeri să zîmbesc, sînt un om bun. Mi-am văzut tunica plină de sînge. Dincolo de felul cum arăt. Mă săgeta durerea în stomac şi în coapsă. Nu aveam nici un pic de vlagă. Cu gura căscată, am căzut din nou pe spate.

– Încotro vă îndreptaţi, domnule Roşu? întrebă femeia cu părul auriu.

Nu aveam nici cea mai vagă idee unde mă aflam. Sau cît de mult mersesem. Apoi mi-am adus aminte de mistreț.

– Mă duc spre Treille, am spus.

– *La Treille!* exclamă ea. Chiar dacă am putea să te luăm cu noi, mi-e teamă că ai muri pe drum înainte de a ajunge acolo, zise fata îngrijorată.

– *Să îl luăm?* se îndoi femeia mai în vîrstă. Uită-te la el. Este plin de sîngele cine știe cui. Miroase a pădure. Lasă-l, copilă. Va fi găsit de cei asemenea lui.

Îmi venea să rîd. După toate prin cîte trecusem, viața mea era cîntărită de niște nobili sclifosiți.

Am răspuns cu un accent cît se putea de curat:

– Nu aveți nici o teamă, doamnă, pajul meu ar trebui să sosească din clipă în clipă.

Apoi, tînăra îmi făcu cu ochiul.

– Pare inofensiv. Ești *inofensiv,* nu-i așa? mă întrebă uitîndu-se în ochii mei. Nu mai văzusem un chip așa drăguț de multă vreme.

– Numai față de tine.

Am zîmbit slab.

– Vezi? zise ea. Garantez eu pentru el.

Încercă să mă ridice, chemînd în ajutor doi însoțitori cu căști și cu uniforme. Îi aruncară o privire stăpînei lor, cea mai vîrstnică dintre femei.

– Dacă trebuie, suspină marea doamnă. Făcu un semn cu mîna și gărzile se supuseră. Dar este în grija ta. Și dacă îți pasă atît de mult, copilă, poate renunți la calul tău.

Am încercat să mă ridic pe picioarele mele, dar eram secătuit de puteri.

– Nu te mai chinui, roșcatule, zise domnița blondă. Unul dintre însoțitorii înarmați mă ridică de brațe. Doamna avea dreptate. Rănile mele erau grave. Dacă îmi pierdeam din nou cunoștința, nu știu dacă m-aș mai fi trezit vreodată.

– Cine mă salvează? am întrebat-o. Ca să ştiu pe cine să binecuvîntez din rai, în cazul în care voi muri.

– Propriul tău zîmbet te salvează, roşcovanule, rîse fata. Dar şi Dumnezeu probabil că vrea la fel... Mi se spune Emilie.

Capitolul 30

M-am trezit, de data asta cu un sentiment de pace, şi cu căldura unui foc în jurul meu. Mă aflam într-un pat confortabil, într-o cameră mare cu pereți de piatră. Pe o masă, în dreapta mea, era un vas cu apă.

Un om într-o robă roşie, bărbos, rînji satisfăcut către preotul umil de lîngă el.

– Se trezeşte, Louis. Poți să te întorci la mănăstire acum. Se pare că nu ai de lucru aici.

Preotul îşi aplecă fața umflată spre mine. Ridică din umeri.

– Ai făcut o treabă bună, Auguste... cu trupul. Dar mai este şi problemea sufletului. Poate că acest străin pătat cu sînge are ceva de mărturisit.

Mi-am umezit buzele.

– Îmi pare rău, părinte. Dacă doriți o mărturisire, poate veți obține una mai completă de la mistrețul ce m-a atacat. Desigur, şi o masă mai bună.

Asta îl făcu pe spițer să rîdă.

– S-a întors printre noi numai acum o secundă şi te-a şi pus la zid.

Preotul se strîmbă. Se vedea clar că nu îi plăcea să fie obiectul batjocurii. Îşi puse pălăria pleoştită.

– Atunci, am plecat.

Preotul plecă şi medicul care părea amabil se aşează pe pat lîngă mine.

– Nu îl lua în seamă. Pusesem un pariu. Cine te va lua în grijă – el sau eu.

M-am ridicat în coate.

– Mă bucur că am fost obiectul distracției voastre. Unde mă aflu?

– Pe mîini bune, poți să fii sigur. Se spune că eu nu am pierdut nici un pacient care să nu fi fost într-adevăr bolnav.

– Şi unde mă aflu?

El ridică din umeri.

– Mi-e teamă, domnule, că dumneata eşti cu adevărat bolnav.

M-am străduit să zîmbesc.

– Mă referem la loc, domnule. Unde ne aflăm?

Medicul mă bătu uşor pe umăr.

– Ştiam, băiete. Te afli la Borée.

Borée. Ochii mi se măriseră de uimire. Borée era unul dintre cele mai puternice ducate din Franța. De trei ori mai mare decît Treille. Şi mai era şi la patru zile de mers călare de Treille, dar spre nord. *Cum ajunsesem aici?*

– De cît timp mă aflu în Borée? am întrebat în cele din urmă.

– Aici de patru zile. Încă două pe drum, zise spițerul. Ai țipat de foarte multe ori.

– Şi ce spuneam?

Auguste scoase o cîrpă din vasul cu apă şi o puse pe fruntea mea.

– Că inima ta nu este întreagă, dar nu din cauza muşcăturii mistrețului. Porți o mare povară.

Nu l-am contrazis. Sophie a mea zăcea undeva – *în Treille*. La o săptămînă de mers pe jos. Dar simțeam că era în viață.

M-am ridicat.

– Ai toată recunoştința mea pentru că mi-ai vindecat rănile, Auguste, dar trebuie să plec.

Spițerul mă trase înapoi.

– Nu eşti încă destul de întremat ca să poți pleca. Şi nu îmi mulțumi mie. Eu doar am pus bandaje şi am ars rănile. Doamna Emilie este cea care merită recunoştința ta.

– *Emilie*... da... Din ceața memoriei mi-a apărut în minte chipul ei. Crezusem că era Sophie. Deodată, prin fața ochilor mi-au trecut frînturi din călătoria mea. Argatul făcuse un culcuş pentru mine, doamna renunțase la calul ei şi mersese pe jos.

– Fără pelerinii ei, îmi spuse spițerul, ai fi murit cu siguranță.

– Aveți dreptate, chiar îi datorez mulțumiri. Cine este această doamnă, Auguste?

– Un suflet milostiv. Şi o doamnă de onoare la curte.

– Curte? Ochii mi se măriseră de uimire. Despre ce fel de curte vorbim? Mi-ai spus că ți-am fost dat în grijă. De către cine? În serviciul cui te afli?

– Păi, al ducesei Anne, răspunse el. Soția lui Stephen, ducele de Borée, văr de al doilea cu regele şi care este plecat în cruciadă.

Nu îmi venea să cred. Eram în grija unui văr al regelui Franței.

Spițerul zîmbi.

– Te-ai făcut bine, ucigaşule de mistreți. Acum te odihneşti în castelul ducelui.

Capitolul 31

M-am ridicat în capul oaselor uluit.

Nu meritam asta. Nu eram nici nobil, nici cavaler. Doar un om obişnuit. Şi încă unul destul de norocos ca să nu fie sfîşiat în bucăți de o bestie. Dar mi-am adus aminte de nenorocirile mele – soția şi copilul meu. Trecuse

mai bine de o săptămînă de cînd pornisem în căutarea nevestei mele.

– Grija dumneavoastră mă îndatorează profund. Dar trebuie să plec. Vă rog, transmiteți-i bunei gazde mulțumirile mele.

M-am ridicat din pat, dar durerea nu m-a lăsat să fac mai mult de doi pași. Se auzi o bătaie în ușă. Auguste se duse să vadă cine era.

– Îi poți mulțumi doamnei tu însuți, zise spițerul. Iat-o!

Era Emilie, purtînd o rochie de pînză, tivită cu auriu. Doamne, nu avusesem halucinații. Era la fel de frumoasă ca aparițiile din visurile mele. Doar că ochii verzi îi scînteiau blînd.

– Văd că pacientul nostru s-a ridicat din pat! exclamă Emilie evident încîntată. Ce face roşcatul nostru astăzi, Auguste?

– Nu are nimic la urechi. Şi nici la limbă, zise spițerul arătînd spre mine.

Nu ştiam dacă trebuia să mă înclin sau să îngenunchez. Nu obişnuiam să vorbesc cu nobilii decît dacă mi se adresau ei. Dar ceva mă făcu să o privesc în ochi. Mi-am dres vocea.

– Aş fi fost mort dacă...

– Am făcut ceea ce ar fi făcut oricine. În plus, după ce ai ucis un mistreț, ar fi fost mare păcat să fi devenit cina vreunei alte fiare.

Auguste trase un scaun şi Emilie se aşeză.

– Dacă trebuie să îți exprimi recunoştința, poți să o faci permițîndu-mi să îți pun cîteva întrebări.

– Orice, am spus. Vă rog, întrebați-mă.

– Mai întîi, una simplă. Cum te cheamă, roşcatule?

– Mă cheamă Hugh, doamnă. Am făcut o plecăciune. Hugh De Luc.

– Şi călătoreai spre Treille, Hugh De Luc, cînd te-ai întîlnit cu mistreţul cel rău?

– Da, doamnă. Deşi spiţerul mi-a spus că o luasem total aiurea.

– Aşa se pare. Doamna Emilie zîmbi. Asta mă surprinde. Nu întîlnisem în viaţa mea un nobil cu un simţ al umorului deosebit, dacă nu cumva era un sadic. Şi ai pornit singur în această călătorie. Fără mîncare. Sau apă. Sau haine potrivite...?

Am simţit o gheară în gît – din cauza a ceea ce părea a fi o mare prostie din partea mea.

– Mă grăbeam, am spus.

– Te grăbeai? Emilie încuviinţă politicos din cap. Dar, se pare, dacă matematica nu mă înşală că, oricît de tare te-ai fi grăbit, nu făceai decît să măreşti distanţa către destinaţia ta, nu?

Mă simţeam ca un idiot în faţa acestei doamne care mă salvase. Sînt sigur că roşisem.

– Grăbit şi *rătăcit,* am răspuns eu.

– Aşa se pare. Făcu ochii mari. Şi scopul unui asemenea zor... şi a rătăcirii, dacă nu te deranjează...?

Brusc, starea de linişte mă părăsi. Nu era o joacă, şi eu nu eram o jucărie pentru distracţia ei, oricît de mult i-aş fi datorat.

Expresia lui Emilie se schimbă şi ea, ca şi cînd mi-ar fi simţit supărarea.

– Să ştii că nu îmi bat joc de tine. Ai strigat în delir de multe ori în timpul călătoriei. Ştiu că porţi o mare povară. Poate că nu eşti cavaler, dar sigur ai o misiune.

Mi-am plecat capul. Toată bucuria momentului se risipi. Cum aş fi putut să îi vorbesc despre ororile prin care trecusem? Acestei femei care nu mă cunoştea? Mi se uscă gîtul.

– Este adevărat. Am o misiune, stimată doamnă, dar nu pot vorbi despre asta.

– Vă rog să îmi spuneți, domnule. – Nu îmi venea să cred. Mi se adresase cu „domnule" –. Sînteți foarte tulburat. Nu vă disprețuiesc deloc. Poate v-aş putea ajuta.

– Mă tem că nu mă puteți ajuta. Mi-am plecat capul. Ați făcut deja prea mult.

– Poți să ai încredere în mine, domnule. Cum aş putea să vă dovedesc mai mult decît am făcut-o deja?

Am zîmbit. Cu asta mă prinsese.

– Aflați atunci că acestea nu sînt poveşti spuse de nobili pe care sînteți obişnuită să le ascultați.

– Nu caut distracție, răspunse privindu-mă ferm în ochi.

Experiența mă învățase să fiu atent cu cei de viță nobilă, şi la birurile ridicate, şi la crimele întîmplătoare, şi la totala lor indiferență față de suferințele noastre. Dar ea părea altfel. Vedeam compasiune în ochii ei. O simțisem cînd îi întîlnisem prima dată privirea, pe cînd stăteam întins pe drum, aproape mort.

– Vă voi spune, doamnă. V-ați cîştigat acest drept. Sper numai să nu vă mîhnească.

– Te asigur, Hugh, zise doamna Emilie cu un zîmbet, dacă încă nu ai observat, că vei descoperi că sînt foarte îngăduitoare, chiar dacă aş fi şi foarte mîhnită.

Capitolul 32

Aşa că i-am spus. *Totul.*

De Sophie, şi de satul nostru. De călătoria mea spre Pămînturile Sfinte, de luptele crîncene de acolo. De pățania mea cu turcul... cum fusesem salvat, eliberat, ca să mă întorc acasă, să o revăd pe Sophie.

Apoi i-am spus lui Emilie despre realitatea crudă ce m-a întîmpinat la întoarcerea acasă.

Vocea mi se topi şi lacrimile îmi umplură ochii în timp ce îi povesteam. De aceea bîntuiam prin păduri cînd m-au găsit. *De aceea trebuia să ajung la Treille...*

În tot acest timp, Emilie păruse copleşită de povestea mea şi nu mă întrerupse nici măcar o singură dată. Un lucru ştiu sigur, că i-am zguduit lumea viselor din copilărie. Cu toate acesta, nu a reacționat nici măcar o singură dată ca o bogătaşă răsfățată. Nu m-a condamnat nici o clipă pentru faptul că dezertasem din armată, şi nici nu m-a învinuit pentru ura pe care o nutream față de Baldwin şi Norcross. Şi, cînd am ajuns la motivul pentru care trebuia cu orice preț să ajung la Treille, ochii ei scînteiară.

– Într-adevăr, înțeleg, Hugh. Se aplecă înainte, punînd o mînă peste a mea. Văd că ai fost cu adevărat nedreptățit. Trebuie să te duci la Treille şi să îți găseşti soția. Dar ce ai de gînd să faci? Te duci acolo de unul singur? Fără arme şi fără să poți pătrunde în cercul ducelui? Baldwin este bine cunoscut aici pentru ceea ce face: un vampir care suge sîngele oamenilor lui. Dar ce vei face, îl vei chema afară pe cîmpul de luptă? Îl vei provoca? Nu vei reuşi decît să te vîri singur într-o celulă sau să te înfigi în sabia lui...

– Vorbeşti aşa cum ar fi făcut-o Sophie, i-am spus. Dar, chiar dacă pare o nebunie, trebuie să încerc. De data asta nu am de ales.

– Atunci, te voi ajuta, Hugh, şopti Emilie, dacă îmi dai voie.

M-am uitat la ea nedumerit şi în acelaşi timp copleşit de încrederea şi hotărîrea ei.

– De ce faci asta pentru mine? Tu însăți eşti de viță nobilă. Aspiri la un rang regal.

– Aşa cum ţi-am spus şi prima dată, Hugh De Luc, zîmbetul tău este cel care te salvează.

– Nu cred, am contrazis-o eu, şi am îndrăznit să o privesc în continuare. Ai fi putut să mă laşi pe drum. Necazurile mele s-ar fi sfîrşit odată cu mine.

Emilie îşi feri privirea.

– Îţi voi spune, dar nu acum.

– Cu toate acestea, eu ţi-am povestit totul.

– Ăsta este preţul meu, Hugh. Dacă vrei să te tîrguieşti, te voi duce frumuşel acolo de unde te-am luat.

Mi-am plecat capul şi am zîmbit. Era amuzantă, cînd voia ea.

– Preţul dumneavoastră este acceptabil, doamnă Emilie. Vă sînt profund îndatorat, oricare ar fi motivele dumneavoastră.

– Bine, zise ea. Atunci trebuie să începem prin a-ţi căuta un *pretext,* o cale de a intra la duce. Ce altceva mai poţi face în afară de acel straşnic simţ de orientare pe care am observat că îl ai?

Am rîs la ironia ei, oricît de înţepătoare era.

– Sînt unul dintre aceia care se pricep la multe, şi cu puţin talent.

– Vom vedea, zise Emilie. Cu ce te ocupai la tine în sat înainte de război?

– Aveam un han. Sophie se ocupa de mîncare şi de paturi, iar eu...

– Ca majoritatea hangiilor, tu turnai berea şi le ţineai companie clienţilor.

– Cum de ţi-ai dat seama? am întrebat-o.

– Nu contează. Şi în timpul războiului? Din cîte am văzut, sigur nu erai iscoadă.

– Am luptat. Am învăţat să lupt chiar binişor. Dar, mai curînd, m-am priceput să îi amuz pe prietenii mei şi

să le iau gîndul de la bătălie. În cele mai crîncene momente, îmi cereau întotdeauna să le spun o glumă. I-am povestit cum crescusem, călătorind prin toată țara, recitînd versuri şi cîntînd cîntece deocheate cu actorii ambulanți. Şi cum pe drumul meu de întoarcere îmi cîştigasem traiul ca jongleur şi circar pe la hanuri.

– Poate că pînă la urmă aş avea un talent.

– *Un jongleur,* repetă Emilie.

– E un dar modest, dar întotdeauna m-a ajutat să îmi fac prieteni noi. Am zîmbit ca să îi arăt despre ce vorbeam.

Emilie roşi, apoi se ridică. Îşi îndreptă rochia şi luă o mină demnă.

– Acum trebuie să te odihneşti, Hugh De Luc. Nu putem face nimic pînă cînd nu ți se vor vindeca rănile. Pînă una alta, trebuie să plec.

M-a cuprins îngrijorarea.

– Vă rog, doamnă, sper că nu v-am jignit prea tare.

– *Jignit?!* exclamă ea. În nici un caz. Îmi zîmbi larg. De fapt, talentele tale mi-au dat o idee foarte bună.

Capitolul 33

În după-amiaza următoare, Emilie ciocăni la uşa încăperii cu pat mare din aripa cuplului regal a castelului. Ducesa Anne şedea la o masă supraveghind un grup de doamne care se îndeletniceau cu broderia.

– M-ați chemat, doamnă? întrebă Emilie.

– Da, răspunse Anne. Cele cinci doamne se opriră şi aşteptară un semn pentru a pleca. Vă rog să rămîneți, zise ea. Voi vorbi cu Emilie în camera mea.

Ducesa îi făcu semn către camera alăturată dormitorului, unde se afla o masă mare pentru pregătirea veşmintelor, vase cu apă parfumată şi o oglindă.

Anne se aşeză pe un taburet.

– Aş vrea să vorbim despre sănătatea pajului tău roşcat, zise ea.

– Se vindecă repede, răspunse Emilie. Şi, te rog, nu este pajul meu. De fapt, este deja căsătorit şi vrea să îşi regăsească soția.

– Soția! Şi asta făcea acolo unde l-am găsit noi zdrobit de copaci? Ce ritual ciudat de curtoazie! Anne zîmbi. Dar, că s-a făcut bine...

– Nu este tocmai bine, o întrerupse Emilie.

– Acum, că se vindecă, se cuvine să o ia din loc. Oricum, spițerul mi-a spus că vrea să plece.

– A avut de suferit foarte mult, doamnă, şi încearcă să repare unele lucruri. Cel care i-a făcut rău este Baldwin de Treille.

– *Baldwin.* Anne se strîmbă ca şi cînd ar fi băut un vin acru. Da, Baldwin, cu siguranță, nu este unul dintre prietenii curții noastre. Dar treburile acestui om, aşa umile cum sînt, nu ne privesc pe noi. Ai o inimă generoasă, Emilie. Ai depăşit orice aşteptări. Acum aş vrea să îl laşi să plece.

– Nu îl voi alunga, doamnă. Vreau să îl ajut să îndrepte aceste lucruri.

– Să îl ajuți? Anne părea şocată. Să îl ajuți să *ce?* Să îşi recîştige titlurile? Onoarea? Un rînd de haine?

– Te rog, doamnă, orice om are dreptul la onoare, indiferent de poziția lui socială. Omului ăstuia i s-au făcut nişte nedreptăți groaznice.

Anne veni spre ea. Cum nu se afla în jețul ei din sala de judecată, îşi pieptănase părul închis la culoare spre spate, lăsîndu-i să-i cadă pe umeri. Avea numai treizeci de ani dar, sub mai multe aspecte, îi era ca o mamă lui Emilie.

– Draga mea Emilie, de unde ți-au venit asemenea idei?

– Știi foarte bine, doamnă. Știi foarte bine cum am ajuns aici, de ce am plecat din Paris şi am lăsat toate necazurile mele acolo.

Anne îşi puse cu blîndețe o mînă pe umărul lui Emilie. Chiar o iubea pe fată.

– Eşti pe atît de bună, copilă, pe cît eşti de pripită. Cu toate acestea, de îndată ce va fi în stare să călătorească, va trebui să plece. Dacă soțul meu ar fi aflat despre lucrurile astea, s-ar fi întors din cruciadă şi m-ar fi învinețit. Roşcatul ăsta are şi o meserie? Alta decît luptele cu mistreții?

– Îl învăț eu, începînd de azi, răspunse Emilie.

– Dar nu pentru aici, sper. Avem deja prea mulți angajați.

– Nu, nu pentru aici, doamnă. Imediat ce va deprinde ceea ce vreau să îl învăț, o va lua din loc. Trebuie să îşi regăsească soția. O iubeşte foarte mult.

Capitolul 34

M-am mai odihnit încă trei zile, pînă cînd cea mai mare parte din rănile mele s-au vindecat aproape complet.

Apoi, Emilie a bătut la uşa mea, părînd aproape încîntată. Se interesă de sănătatea mea.

– Eşti gata de drum?

– Da, sigur, am sărit din pat ca să îi demonstrez, deşi mă împleticeam puțin.

– E suficient. Părea mulţumită. Atunci, vino cu mine.

O luă spre uşă şi eu m-am grăbit, şchiopătînd uşor, să țin pasul cu ea. Mă conduse pe holurile înalte şi largi,

decorate, cu tapiserii frumoase, apoi în jos, pe o serie de trepte din piatră.

– Unde mergem? am întrebat străduindu-mă să țin pasul. Mă simțeam bine ieşind afară din camera mea de bolanv.

– Să îți vedem noul pretext, sper, zise ea.

Am ajuns într-o altă aripă a castelului. Nu mă mai aflasem în viața mea atît de aproape de vița regală.

La catul principal, încăperile erau mari, cu şiruri lungi de mese uriaşe şi şemineuri impresionante, iar la fiecare uşă stăteau de pază soldați în uniformă. Cavalerii se foiau şi ei de colo-colo, în tunicile lor obişnuite, făcînd schimb de impresii şi jucînd zaruri. Sălile erau luminate de torțe înalte.

Apoi am trecut prin bucătăria dominată de un apetisant miros de usturoi, plină de menajere şi valeți mişunînd printre cupele cu vin şi bere.

Ne-am continuat drumul, de-a lungul unui coridor îngust, ce ducea la subsol. Aici, pereții erau din piatră brută. Aerul deveni stătut şi umed. Ne aflam într-un fel de magazie. În beciurile castelului. Unde mă ducea oare Emilie? Ce voia să spună prin *noul pretext?*

În cele din urmă, cînd sălile deveniră atît de prost luminate, că singura ființă vie ar fi putut fi o creatură a întunericului, Emilie se opri în fața unei uşi mari din lemn.

– Noul meu pretext este o cîrtiță, am zis rîzînd.

– Nu fi nepoliticos, zise ea şi ciocăni.

– Intră, gemu o voce din adîncuri. Intră, intră. Mai repede, înainte de a mă răzgîndi.

Curios, am urmat-o pe Emilie într-o cameră răcoroasă. Semăna mai mult cu o celulă sau cu o temniță, dar era destul de mare şi luminată cu lumînări; pe pereți se aflau rafturi pline cu ceea ce mie mi se păreau păpuşi şi jucării.

Într-un colţ, pe un scaun mare şi ornamentat cu sculpturi, şedea un bărbat cocoşat, purtînd o tunică roşie, pantaloni verzi, strîmţi şi o fustanelă în carouri.

Coborî privirea galbenă asupra lui Emilie.

– Intră, mătuşică. Pot să iau o duşcă? Doar o duşcă mi-ar fi de ajuns...

– *Taci din gură,* Norbert, răspunse Emilie, dar nu cu severitate. Acesta este omul despre care ţi-am vorbit. Îl cheamă Hugh. Hugh, el este Norbert, bufonul ducelui.

– Pe legea mea! Norbert sări din scaunul lui. Era îndesat, arăta ca un gnom şi, cu toate acestea, se mişca cu o agilitate uimitoare. Sări spre mine, aproape netezindu-mi părul roşu cu ochii lui imenşi, punîndu-şi o mînă pe capul meu şi trăgîndu-l uşor pe spate. Aveţi de gînd să mă ardeţi, doamnă? Ce este asta, o torţă sau un om?

– Cu siguranţă, nu este un prost, Norbert, îl potoli Emilie. Cred că ţi se va înjumătăţi norma de lucru.

Am privit-o pe Emilie cu consternare.

– *Pretextul* meu va fi un bufon, doamnă?

– Şi de ce nu? răspunse Emilie. Zici că ai un talent deosebit de a amuza oamenii. Ce alt rol ar fi mai potrivit? Norbert mi-a spus că bufonul de la Treille este bătrîn ca oţetul.

– Iar umorul lui este şi mai acru, croncăni bufonul.

– Şi că a cam ieşit din graţiile duşmanului tău, Baldwin. Nu ar trebui să fie mare scofală pentru ca un tînăr isteţ ca tine să îi atragă atenţia. Ar trebui să fie mai uşor decît să îi dărîmi castelul într-un acces de furie.

Începusem să mă bîlbîi. Doar ce mă întorsesem din război, unde luptasem cu aceeaşi vitejie ca orice om. Încercam să îmi răzbun o nedreptate care îmi mînca sufletul. Nu mă consideram un erou. Dar un bufon?

– Nu vă pun la îndoială judecata, doamnă, *dar nu sînt nebun.*

– A, tu crezi că un asemnea comportament este natural? sări gnomul la mine. Fără antrenament, fără învățătură...? Crezi tu, cap de morcov – îmi lovi fața cu palmele lui bătucite şi îşi flutură pleoapele spre mine –, că eu nu am fost niciodată la fel de tînăr şi de naiv ca tine?

Sări înapoi, mijindu-şi ochii.

– Doar pentru că o faci pe prostul, băiete, nu înseamnă că şi eşti cu adevărat. Planul doamnei este foarte bine pus la punct. Trebuie doar să ai curajul să îl pui în aplicare.

– Nimic nu m-ar putea motiva mai bine decît dorința de a-mi găsi soția, am insitat eu.

– Nu am spus *voința,* băiete. Am spus *curajul.* Doamna spune că ai aşa ceva. Că te consideri jongleur. *Jongleurii...* oh, ei pot înmuia sîngele fecioarelor timide şi al boierilor amețiți de bere. Dar adevărata provocare este să intri într-o sală plină de țîfnoşi şi snobi şi să îl faci pe rege să rîdă!

M-am uitat la Emilie. Avea dreptate. Trebuia să găsesc o cale de intrare în castelul lui Baldwin. Sophie, dacă era încă în viață, ar fi fost gătită la curtea regală, nu? Trebuia să mă învîrtesc pe acolo, să cîştig încrederea lordului.

– Poate că aş putea învăța, am răspuns.

Capitolul 35

– Să înveți... Norbert clătină din cap şi rîse încet. Învățarea ți-ar lua ani. Cum ai putea să înveți într-o perioadă aşa de scurtă să faci asta?

Gnomul luă o lumînare aprinsă, îşi flutură mîna goală prin flacără, fără să țipe măcar o dată, apoi pocni din degete, iar flăcăra se stinse ca prin minune.

– Trebuie să ştiu ce faci.

– Să fac...? am bîiguit.

– Da, răspunse bufonul. Ce fel de învăţăcel mi-ai adus, mătuşică? I-a căzut o piatră în cap? *Ce faci?* Jonglerii, tumbe, căzături?

M-am uitat în jur. Am văzut sprijinit de masă un toiag, cam de mărimea celui pe care îl aveam. I-am făcut cu ochiul lui Norbert.

– Asta pot să fac. Am pus unul dintre capetele toiagului în palmă, echilibrîndu-l, apoi l-am trecut pe un singur deget. Rămase nemişcat un minut întreg.

– A, e *biiine,* încuviinţă Norbert. Dar asta poţi să faci? Îmi luă toiagul din mînă. Într-o secundă, îl echilibră pe degetul arătător, exact ca şi mine. Apoi, aproape fără nici o ezitare, îl aruncă în aer şi îl prinse pe acelaşi deget. Şi iar, pe un singur deget. Sau asta? Apucă toiagul şi începu să îl răsucească avînd o asemenea repeziciune de parcă ar fi fost dotat cu şase perechi de mîini. Nici măcar nu îl puteam urmări. Apoi îl opri şi mi-l întinse cu acelaşi gest. Să văd cum faci asta.

– Nu pot, am recunoscut.

– Atunci, asta... Îmi făcu cu ochiul. Doamna spune că eşti iute.

Într-o clipită, omuleţul ăsta cocoşat şi îndesat sări pe deasupra într-un salt spectaculos, apoi în aceeaşi secundă sări din nou revenind exact de unde plecase.

– Dar glume? Doamna spune că poţi să mă faci să rîd. Trebuie să ştii nişte glume foarte bune.

– Ştiu cîteva, am spus.

Norbert îşi încrucişă braţele.

– Dă-i drumul, băiete, fă-mă să mă cocoşez de rîs. Fă-mă să rîd pînă fac pe mine.

Acum voiam să accept provocarea, voiam să îi demonstrez bufonului ceea ce puteam să fac. Mi-am recapitulat cel mai bun repertoriu.

– Ăla cu ţăranul care este atît de leneş încît cînd vede o monedă căzînd din punga unul cavaler trecînd călare...

– *Îl ştiu,* mă întrerupse Norbert. I-a spus amicului său: „Dacă se întoarce pe acelaşi drum, aceasta ar putea fi ziua noastră norocoasă."

– Păi, mai e şi ăla cu călătorul şi casa de prostituate, am început eu. Mergea un om pe drum...

– *Îl ştiu,* zise din nou bufonul. Pe pancartă scria: „Ţi-am tras-o cum nu se poate mai bine."

Am mai enumerat alte două poveşti ce stîrniseră întotdeauna rîsul. „*Îl ştiu*", spusese de fiecare dată. Părea să le ştie pe toate. Emilie se abţinea să nu rîdă.

– Deci asta este tot? Asta este tot repertoriul tău? Bufonul clătină din cap. Poţi măcar să faci *rime?* Nici un rege nu refuză o glumă picantă despre nevasta lui, dacă este spusă într-un mod *amuzant.* Lucrurile astea sînt uşoare, nu-i aşa? Să îţi contorsionezi trupul, să sari înainte şi înapoi, ca o maimuţă, în timp ce toată lumea rîde de se prăpădeşte. Haide, Roşcovanule, trebuie să poţi face ceva. Vrei un pretext? *Eu vreau să fiu mentor.* Se răsuci şi scînci ca un copil răsfăţat. Ştii ceva, poate că, dacă mă gîndesc mai bine, cred că ţi-ar fi mai uşor să îi dărîmi castelul lui Baldwin decît să îl faci să rîdă.

Cuprins de frustrare, m-am uitat prin cameră. Nu era deloc o glumă pentru mine. Nu era o probă uşoară. De asta depindea soarta soţiei mele. Apoi, într-unul din colţurile camerei, am văzut o minge şi un lanţ.

– Asta, am indicat eu.

– Ce? Vrei să te joci? întrebă bufonul ironic.

– Nu, bufonule, dă-mi lanțul. Îmi amintisem ceva ce văzusem în cruciadă. Un sarazin captiv făcuse ceva ca să își distreze paznicii și reușise atît de bine, că îl lăsaseră în viață.

– Leagă-mă cu el, i-am spus. Înfășoară-l pe tot în jurul meu, cît poți de strîns. O să mă eliberez.

Aceasta o făcu pe Emilie să se îngrijoreze. Lanțul era greu. Legat prea strîns, ar fi putut sufoca un om.

– Cum vrei, zise Norbert ridicînd din umeri.

Îmi aduse lanțul. Am inspirat adînc de cîteva ori, întocmai ca sarazinul, cînd făcuse poanta. Apoi bufonul începu să îl înfășoare. Încet, lanțul prinse să mă strîngă. Am ridicat brațele și bufonul îmi legă umerii. Îl trecu și printre picioarele mele, ca să îmi poarte noroc.

– Prietenul tău rubiniu are o înclinație spre sinucidere, chicoti Norbert.

Mi-am scos pieptul în afară cît am putut de mult, în timp ce bufonul mă înfășura cu lanțul. Trebuia să îmi țin respirația. Văzusem cum trebuia făcut. Îl întrebasem chiar eu pe turc cum proceda. Speram doar să pot reda acum efectul.

– E pierdere de timp, zise Norbert după ce se asigură că lanțul este bine legat. Se dădu la o parte.

Legăturile îmi atîrnau greu pe umeri. Încet, am eliberat aerul pe care îl strînsesem în plămîni. În jurul pieptului meu s-a creat un spațiu foarte mic. Era loc doar de un deget sau două.

Apoi, mi-am mișcat umerii înainte și înapoi. Apoi, treptat, și mîinile. Fiecare minut trecea ca o oră. Greutatea lanțului mă apăsa spre podea. Mîinile îmi erau prinse la spate dar, în sfîrșit, am reușit să scot una. Am răsucit-o ca pe un șarpe, printr-o deschizătură, și am scos-o pe deasupra.

Emilie pufni. Bufonul se uita la mine, în sfîrşit impresionat.

Mi-am adunat toate puterile ca să îmi eliberez un braţ. Piciorul şi burta încă mă mai dureau de la confruntarea cu mistreţul. Fiecare efort era un chin dar, încet, din momentul în care mi-am eliberat braţul, am putut să deşfăşor lanţul. Dintre picioare, de sub braţe, din jurul pieptului. M-am eliberat de fiecare verigă. Apoi mi-am eliberat celălalt braţ.

În timp ce îmi scoteam ultima verigă, Emilie scoase un chiot fericit. M-am aplecat, lac de sudoare. M-am uitat la mentorul meu.

Norbert îşi trecu degetele peste faţă. Îi zîmbi lui Emilie.

– Cred că am putea scoate ceva din asta.

Capitolul 36

Am studiat împreună cu Norbert timp de aproape două săptămîni, pînă cînd rănile mi se vindecară complet. Îmi petreceam zilele jonglînd, făcînd tumbe şi privindu-l cum dădea reprezentaţii în faţa întregii suite, iar nopţile spunînd neîncetat glume şi rime.

Pas cu pas, am asimilat meşteşugul bufonului.

Cu cele mai multe lucruri mă descurcam cu uşurinţă. Fusesem jongleur şi eram obişnuit să distrez lumea. Şi întotdeauna am fost agil. Mi-a arătat cum se fac salturile înainte şi echilibristica; în schimb, eu l-am învăţat poanta cu lanţul. La început, cădeam întruna şi mă loveam cu capul de saltĕaua de paie, chircindu-mă de durere.

– Mereu găseşti o modalitate de a te răni singur, Roşcatule, zicea mentorul meu clătinînd din cap.

Apoi, încet, dar sigur am prins încredere în mine. Uneori cădeam în fund dar, în ultima zi pe care urma s-o petrec acolo, am reuşit să aterizez exact în locul din care pornisem. I-am întîlnit privirea. Fața lui era luminată de un zîmbet larg.

– Te vei descurca bine, încuviință el.

În sfîrşit, antrenamentul meu se încheie. Lucrurile trebuiau urgentate; imaginea lui Sophie nu mă părăsise nici o secundă. Dacă voiam să o găsesc în viață, trebuia să plec cît mai curînd.

La sfîrşitul ultimei noastre şedințe, Norbert trase un cufăr greu din lemn.

– Deschide-l, Hugh. Este un dar din partea mea.

Am ridicat capacul şi am scos un rînd de haine împăturite. Pantaloni verzi şi o tunică roşie. O tichie cu mot ascutit. O fustanelă în carouri colorate.

– Emilie l-a făcut, dar după indicațiile mele, zise el mîndru.

M-am uitat îngrijorat la costumul bufonului.

Norbert rînji.

– Ți-e frică să o faci pe nebunul, ai? Atunci mîndria este duşmanul tău şi nu Baldwin.

Am ezitat. Ştiam că trebuia să joc acest rol, *pentru Sophie*, dar îmi era greu să mă văd purtînd asemenea haine. Am ridicat tunica şi mi-am lipit-o de trup.

– Îmbrac-o, insistă Norbert, bătîndu-mă pe umăr. Vei fi unul dintre clasici.

Am scos din cufăr o pereche de clopoței.

– Sînt pentru tichie, spuse Norbert. Nici un senior nu vrea să fie răpus de bufonul lui.

N-aveam încotro, costumul trebuia să-l port dar, în nici un caz, nu mă puteam închipui zăngănind la fiecare pas.

– Pe ăştia ţi-i las ţie.

– *Fără clopoţei...?* exclamă bufonul. Fără buzdugan? Fără cocoaşă? Mă bătu din nou pe umeri. Eşti într-adevăr un novice.

Am îmbrăcat costumul bufonului. Încet, încet am simţit cum mă cuprinde din nou încrederea. Purtasem hainele actorilor ambulanţi, tunica soldatului în cruciadă. Acum asta...

M-am privit din cap pînă-n picioare şi am zîmbit larg. Mă simţeam un alt om. Eram pregătit.

– Mă faci să plîng, zise Norbert devenind nostalgic. Lipsa de vlagă mă îngrijorează într-o oarecare măsură – un bufon are nevoie de o ţinută corespunzătoare. Oh, dar vei avea succes la femei!

Am făcut un salt sprinţar, am rămas locului şi apoi am făcut o reverentă.

– Eşti gata, Hugh, zise bufonul. Îmi ajustă fustanela şi tunica. Ar mai fi un singur lucru ... Nu este de ajuns, băiete, să îi faci pe curteni să rîdă pur şi simplu. Asta o poate orice prost. Marea încercare a unui adevărat bufon este să cîştige încrederea curtenilor. Din partea mea, poţi să vorbeşti în rime sau să spui snoave, dar trebuie să atingi şi o coardă sensibilă. Nu este de ajuns să îţi faci stăpînul să rîdă, prietene. Trebuie să îl faci să te asculte.

– O să îl fac pe Baldwin să mă asculte, i-am promis eu. Apoi am să îi tai urechea şi am să ţi-o aduc.

– Bine. O să facem o supă din ea! rînji bufonul.

Mă apucă de mînă cu încredere, de parcă ar fi încercat să mă scoată din ale mele, apoi se uită la mine cu un fel îndoială.

– Eşti sigur de asta, Hugh? De asumarea acestui mare risc? Ar fi păcat să fi risipit atîta învăţătură pe un cadavru. Eşti sigur că soţia ta trăieşte?

– O simt cu toată inima.

M-am uitat în ochii lui.

El îşi ridică sprîncenele stufoase şi zîmbi.

– Du-te atunci, prietene... Porneşte la drum... Găseşte-ți iubita. Eşti un visător, băiete dar, fir-ar să fie, orice bufon adevărat este, nu? Îmi făcu cu ochiul. Dă-i un pupic din partea mea.

Capitolul 37

Era o dimineață răcoroasă şi soarele abia se ivise din ceață. Emilie mă întîmpină pe drumul pavat cu piatră de dincolo de poarta castelului.

– Te-ai trezit devreme, Hugh De Luc.

– Şi dumneavoastră, doamnă. Imi pare rău că v-am trezit în zori.

Ea zîmbi cu curaj.

– Este pentru o cauză nobilă, sper.

– Şi eu sper, am răspuns.

Purta o pelerină maro, ca în fiecare dimineață. Iar eu stăteam în fața ei în costumul meu caraghios de bufon. Am făcut o săritură şi o răsucire ce o făcură să rîdă.

– Am auzit că dumneavoastră trebuie să vă mulțumesc pentru noul meu costum. Am făcut o reverență.

– Pentru ce să îmi mulțumeşti? zise ea politicoasă. Un bufon nu îşi poate juca rolul dacă nu intră în pielea personajului. În plus, hainele tale aveau un miros ca de sălbăticiune.

Am zîmbit privind în ochii ei verzi şi blînzi.

– Mă simt ca un bufon în fața dumneavoastră, doamnă.

– Nu în fața mea. Eşti destul de arătos, pot să spun.

– Bufonul cel arătos... Nu e tocmai cum se cuvine.

Ochii lui Emilie scînteiară.

– Ți-am spus vreodată, Hugh, că simt o plăcere deosebită de a nu face tocmai ceea ce se cuvine?

– Da, mi-ai spus, am încuviințat eu.

Ne-am privit mult timp fără cuvinte. Mă asaltau sentimente amestecate, nelămurite. Fata asta frumoasă făcuse atît de multe pentru mine. Dacă nu ar fi fost ea, aş fi fost mort, o grămadă sîngerîndă pe marginea drumului. Am întins mîna către a ei. Între noi era ceva ca o scînteie, ca o căldură, în pofida dimineții răcoroase.

I-am ținut mîna într-a mea mai mult decît aş fi putut visa. Nu şi-o retrase.

– Vă datorez atît de mult, doamnă Emilie. Mă tem că nu aş putea să vă răsplătesc în veci.

– Nu îmi datorezi nimic, zise ea, cu bărbia ridicată, decît să îți urmăreşti scopul şi să ai grijă să îl îndeplineşti.

Nu ştiam ce altceva aş mai fi putut spune. Pentru mine nu exista decît Sophie. În fiecare seară, adormeam cu o mie de imagini despre traiul nostru în minte, iar mîinile mele parcă tînjeau de dorința de a-i mai atinge pielea o singură dată. Îmi iubeam soția şi, cu toate acestea, femeia din fața mea făcuse atît de multe pentru mine. *Şi nu primise nimic în schimb.* Voiam să o îmbrățişez şi să îi spun ce simțeam. O mare tulburare mă chinuia; tremuram din toate mădularele.

– Sper din toată inima ca Sophie a ta să fie încă în viață, zise Emilie în cele din urmă.

– Este în viață. Ştiu asta.

Mîna ei încă o mai ținea pe a mea. Cînd mi-am retras-o, în sfîrşit, am avut senzația că pierd ceva, dar am simțit în palmă un obiect înfăşurat într-un petic de pînză.

– Am găsit asta în hainele tale, zise Emilie.

Am desfăcut pînza. Răsuflarea mi s-a oprit. Era pieptenele rupt pe care îl găsisem în cenuşa hanului nostru. *Pieptenele lui Sophie.*

Ochii lui Emilie erau umezi, dar curajoşi, iar vocea îi era hotărîtă. Mi-a luat mîna.

– Du-te şi caut-o, Hugh De Luc. Cred cu adevărat că de aceea ai fost salvat.

Am încuviinţat. I-am strîns şi eu mîna cu toată puterea.

– În toată lumea asta, pe dumneavoastră sper să vă revăd, doamnă.

– În toată lumea asta, şi eu sper să te revăd, Hugh De Luc. Mă doare că pleci.

I-am dat drumul şi mi-am aruncat desaga pe umeri. Mi-am luat toiagul şi m-am îndreptat către sud, pe adevăratul drum spre Treille.

M-am întors ca să îi arunc lui Emilie o ultimă privire. Încă mă mai privea şi zîmbea cu curaj. Mă întrebam cum de ajunsesem să merit o asemenea prietenă, cu toată distanţa care ne despărţea.

– La revedere, am şoptit.

Mi s-a părut că am văzut şi buzele ei mişcîndu-se şi rostind:

– La revedere, Hugh.

Capitolul 38

Călăreţii în armuri treceau prin aşezările adormite. Într-un ducat învecinat, la mile distanţă de cel mai apropiat oraş, se afla o casă mare din piatră.

Îi voi face să plătească, îşi jură Cruce Neagră. Nici un om nu este suficient de curajos pentru a fura de la Dumnezeu. Mai ales nu veritabilele relicve ale creştinătăţii.

Se auzi un cîine lătrînd, în timp ce călăreții tropoteau în noaptea liniştită. Apoi se aprinseră torțe în întuneric şi totul deveni o vîlvătaie.

Călăreții dădură foc la grajduri; caii se zbăteau şi nechezau speriați. Cîțiva muncitori care adormiseră acolo, au ieşit în fugă îngroziți, dar au fost făcuți bucăți de săbiile ascuțite.

Conacul se trezi la viață, iluminat dintr-o dată. Şase călăreți descălecară şi doi dintre ei doborîră uşa din lemn masiv cu topoarele lor grele. Cruce Neagră dădu buzna înăuntru, urmat de oamenii lui.

Stăpînul conacului apăru în prag. Se numea Adhémar. Toată Franța auzise de acest bătrîn, de acest luptător, încă în deplinătatea puterilor, care îi făuriseră trecutul glorios. În spatele lui, soția se zgribulea într-o cămaşă de noapte. Cavalerul îşi îmbrăcase în grabă tunica în culorile regelui, purpuriu cu flori de crin aurii.

– Cine sînteți? îi întîmpină Adhémar pe călăreți. Ce vreți de la noi?

– Ceva din aur, moşule. Din ultima ta campanie, zise Cruce Neagră.

– Nu sînt bancher, intrusule. Ultima mea campanie a fost în slujba Papei.

– Atunci nu ar trebui să îți fie atît de greu să îți aminteşti. Ceea ce căutăm e un obiect dintr-un mormînt din Edessa.

– Edessa? Ochii bătrînului scînteiară. De unde ştiți asta?

– Faima nobilului Adhémar este foarte mare, zise Cruce Neagră.

– Atunci, înseamnă că ştii că am luptat alături de William la Hastings. Că port Floarea de Aur, care mi-a fost înmînată de însuşi regele Philip. Că am apărat credința

la Acre şi la Antiohia, unde se mai văd încă urmele lăsate de sîngele meu.

– Ştim toate aceste lucruri, şuieră Cruce Neagră. De fapt, ăsta este şi motivul pentru care ne aflăm *aici.*

Făcu un semn către unul dintre oamenii lui, care se repezi la soția cavalerului şi îi răsuci brațele la spate. Adhémar sări să o apere, dar fu împiedicat de lama unei săbii ce îi atinse gîtul.

– Mă insulți, intrusule. Nu îți arăți fața şi nici culorile. Cine eşti? Cine te-a trimis? Spune-mi, ca să te pot recunoaşte cînd ne vom întîlni în iad.

– Reține *asta,* zise Cruce Neagră ridicîndu-şi coiful de pe ceafă şi dezvăluind o cruce neagră făcută cu fierul încins pe o parte a gîtului.

Bătrînul cavaler rămase mut de uimire recunoscînd semnul.

– Du-ne la relicvă, spuse Cruce Neagră.

Acoliții lui îi tîrîră pe cei doi prin încăperile casei. Au trecut pe sub o arcadă din piatră ce ducea la curtea din spate unde exista o capelă mică. Înăuntru se afla un altar din bronz deasupra căruia atîrna un crucifix.

– În Edessa ai pîngărit mormîntul dintr-un altar creştin. Acolo ai găsit cruci, veşminte şi monede. Se mai afla şi o cutie din aur în care era cenuşă. Asta este ceea ce căutam. Doar o cutie cu cenuşă....

Cruce Neagră luă o secure de război de la unul din însoțitorii lui şi o ridică deasupra capului cavalerului. Cavalerul închise ochii. La țipătul soției acestuia, Cruce Neagră mînui securea astfel încît să nu-l nimerească pe cavaler şi o abătu asupra pardoselii de piatră de sub altar. Piatra cedă sub puterea loviturii.

De sub lemnărie se ivi o mică ascunzătoare. Înăuntru era un chivot de aur înfăşurat într-o pînză. Unul dintre

oamenii lui Cruce Neagră îngenunche şi îl ridică. Zdrobi chivotul preţios ca şi cînd ar fi fost o tinichea.

Scoase o cutie simplă din lemn. Deschise capacul şi rămase mut, cu ochii la nisipul negru din interior.

– Este o blasfemie să-ţi doreşti un asemenea lucru în numele Lui, zise bătrînul cavaler răguşit.

Ochii lui Cruce Neagră scînteiară de furie.

– Atunci, îl vom lăsa pe El să decidă.

Cruce Neagră îşi roti privirea prin capela distrusă, oprindu-se la crucifixul ce atîrna pe perete deasupra altarului.

– Cîtă pioşenie, cavalere! Trebuie să ne asigurăm că toată lumea va afla de profunda ta credinţă.

Capitolul 39

Călătoria mea spre Treille dură şase zile. În primele două am întîlnit pe drum nenumăraţi călători – negustori care îşi cărau marfa, muncitori purtîndu-şi uneltele, pelerini care se întorceau acasă.

În cea de a treia zi, satele deveniră mai mici, iar drumurile erau mai puţin umblate. În cea de a patra zi, la asfinţit, m-am adăpostit la umbra unui copac ca să îmi iau masa alcătuită din pîine uscată şi brînză. Nu puteam zăbovi mult. Treille se afla la doar o zi de mers, iar nerăbdarea de a ajunge acolo şi de a o găsi pe Sophie îmi făcea sîngele să clocotească prin vine.

M-am hotărît să merg încă puţin, pînă la lăsarea completă a întunericului.

Am auzit voci. Apoi strigăte şi ţipătul unei femei. Am grăbit pasul şi am dat de o familie de negustori – soţ, soţie şi copil – atacată de doi hoţi.

Unul dintre prădători luă un bol de ceramică.

– Uite ce am eu, Piticule, un bol.

– Te rog, îl imploră negustorul. Nu avem bani. Ia marfa dacă trebuie.

Cel care răspundea la numele de Piticul şuieră:

– Hai să facem un tîrg. Îți dăm vasul înapoi dacă ne laşi să îți înjunghiem soția.

Sîngele îmi fierbea. Nu îi cunoşteam pe aceşti oameni. Şi aveam treburi urgente în Treille. Dar nu puteam să stau nepăsător şi să privesc cum erau prădați şi poate chiar ucişi.

– Lăsați-i, am spus, eu. Lăsați-i şi plecați.

– Ce avem aici? Hoțul rînji fioros la mine, cu gura lui ştirbă. O zînă bună care a ieşit din pădure.

– Ai auzit ce a spus omul. M-am apropiat cu toiagul în mînă. Luați mărfurile. Le puteți vinde în oraşul următor. Eu aşa aş face.

Piticul se ridică, greu de convins să se retragă în fața amenințărilor unui bufon.

– *Ce aş face eu,* ai? Te dai mare? Ce aş face eu în locul tău ar fi s-o iau la sănătoasa. Glumele tale proaste nu au ce căuta aici.

– Lasă-mă să încerc altfel, i-am spus păşind înainte. Ce zici de asta? Din care poziție de împreunare ies cei mai urîți copii?

Piticul şi partenerul lui se priviră ca şi cum nu ar fi înțeles ce se petrecea.

– Nu ştii, Piticule? Am strîns toiagul în mînă. Păi, ce ar fi să o întrebăm pe maică-ta?

Cel înalt rîse zgomotos, dar Piticul îi făcu semn din priviri să tacă. Ridică bîta deasupra capului. Am văzut cum i se îngustează ochii de răutate.

– Tu chiar eşti prost, nu-i aşa?

Pînă să termine de spus aceste cuvinte, mi-am agitat toiagul. L-am lovit direct peste gură şi l-am pus la pămînt. Se apucă de falcă urlînd, apoi ridică din nou bîta. Înainte de a fi apucat să sară la mine, l-am lovit din nou cu toiagul, făcîndu-l să se chircească. L-am mai lovit o dată şi el răcni de durere.

Celălalt veni spre mine dar, între timp, negustorul se repezi la el şi îi băgă torța în față. Tot capul îi fu cuprins de flăcări. Omul urlă şi încercă să stingă flăcările. Apoi i se aprinseră şi hainele, iar el o luă la fugă spre pădure, urmat de Pitic.

Negustorul şi soția lui se apropiară.

– Vă mulțumim foarte mult. Eu sînt Geoffrey. Negustorul întinse mîna. Am un atelier de ceramică în Treille. Ea este soția mea, Isabel, iar el, fiul meu Thomas.

– Eu sînt Hugh. I-am strîns mîna. Un bufon. Vă puteți da seama?

– Spune-ne, Hugh, întrebă soția lui, încotro te îndrepți?

– Şi eu merg tot spre Treille.

– Atunci, putem merge împreună restul drumului, se oferi Geoffrey. Nu ne-a rămas foarte multă mîncare, dar te invităm să guşti împreună cu noi din ceea ce mai avem.

– De ce nu? am încuviințat eu. Dar cred ar fi bine să ne îndepărtăm puțin de locurile astea primejdioase. Lucrurile mele sînt chiar aici.

Fiul lui Geoffrey mă întrebă:

– Te duci la Treille ca să fii bufon la curtea noastră?

I-am zîmbit băiatului.

– Aşa sper, Thomas. Am auzit că actualul bufon a cam ruginit.

– Poate că aşa este. Geoffrey ridică din umeri. Dar vei avea o sarcină foarte grea. De cînd nu ai mai trecut prin oraşul nostru?

– De trei ani, am spus eu.

Geoffrey apucă mînerele căruciorului său.

– Mi-e teamă că nu îți va fi uşor să îi faci pe oamenii de acolo să rîdă.

Capitolul 40

Două zile mai tîrziu, abia dacă ieşisem din pădure cînd Geoffrey arătă cu degetul înainte.

– Iată-l.

Oraşul Treille, strălucind în soare, cocoțat pe culmea unui deal. Oare chiar se afla Sophie acolo? Pe culmea înaltă se vedea un pîlc de clădiri vopsite în ocru, apoi, pe pisc, castelul mare şi cenuşiu, cu două turnuri înfigîndu-se în cer.

Mai fusesem în Treille de două ori. O dată ca să depun o plîngere împotriva unui cavaler care nu voise să îşi achite consumația şi a doua oară la tîrg, împreună cu Sophie.

Geoffrey avea dreptate. Pe măsură ce ne apropiam de Treille, îmi dădeam seama că oraşul se schimbase.

– Priveşte la cîmpurile fermierilor, cum zac părăsite, zise el, în timp ce moşiile stăpînului sînt foarte bine lucrate.

Într-adevăr, loturile mici de pămînt rămăseseră nemuncite, în vreme ce cîmpurile ducelui, mărginite de garduri masive din piatră, înfloreau.

Cu cît ne apropiam, cu atît vedeam tot mai multe semne de decădere. Peste un pîrîu se întindea un pod din lemn atît de găurit încît abia am putut trece. Gardurile erau rupte şi căzute.

Eram mut de uimire. Îmi aminteam de oraşul Treille ca fiind înfloritor şi prosper. Cea mai mare piață din tot ducatul. Un loc de veselie şi de sărbători în timpul verii.

Am urcat dealul abrupt spre castel. Străzile miroseau îngrozitor, iar deversările de la castel se scurgeau pe marginile drumului.

Porcii umblau liberi. În fiecare dimineață, oamenii trebuiau să scape de mizeria lor aruncînd-o pur şi simplu în stradă. Apoi era suficient să vezi hrana porcilor alcătuită din resturile putrezite, ca să ți se întoarcă stomacul pe dos.

Într-un loc mai aglomerat, Geoffrey mă anunță:

– Atelierul nostru se află pe strada aceasta. Eşti bine venit la noi, Hugh, dacă nu ai unde merge.

Am refuzat. Trebuia să îmi încep misiunea, *trebuia să ajung la castel.*

Negustorul mă îmbrățişă.

– Întotdeauna vei avea aici un prieten. Şi, apropo, verişoara soției mele lucrează la castel. Îi voi spune ce ai făcut pentru noi. Va avea grijă să îți păstreze cele mai bune bucate.

– Mulțam. I-am făcut cu ochiul şi am țopăit un pic în jur pînă am smuls un hohot de rîs. Să veniți să mă vizitați, dacă voi obține slujba.

Le-am făcut cu mîna şi i-am lăsat în urmă, apoi am început să urc dealul. Oamenii pe care îi întîlneam se holbau şi chicoteau uitîndu-se la mine. Sosirea unui nou bufon era ca apariția unei noi trupe de artişti, veseli şi gălăgioşi.

În urma mea se adunară o mulțime de copii zdențăroşi dansînd şi rîzînd în jurul meu. Cu toate acestea, inima mi se strîngea la gîndul greutății sarcinii ce mă aştepta. *Sophie era aici...* O simțeam. Undeva, în acest loc stîncos şi dezolant, supraviețuia şi ea.

Am mers aproape o oră pe străduțele întortocheate pînă să ajung în sfîrşit la porțile castelului. O trupă de soldați în uniforme, cu căşti albe ca laptele şi purtînd

însemnele alb cu purpuriu ale lui Baldwin, stăteau de pază la capătul podului coborît, controlîndu-i pe cei care intrau.

Oamenii se îmbulzeau. Unii erau lăsați să intre, alții erau dați la o parte cu brutalitate.

Era momentul să folosesc pretextul... primul meu test. Stomacul mi se strînse. *Te rog, Doamne, ajută-mă să pot face asta.*

Am tras adînc aer în piept şi am făcut un pas spre poartă.

Şi din nou *o simțeam pe Sophie.*

Capitolul 41

– Ce este, bufonule? Ai treburi pe aici? Căpitanul mă măsură din cap pînă în picioare cu o privire aspră.

– *Da,* Înălțimea Ta. Am făcut o reverență către soldat şi am zîmbit. Am venit cu treabă şi voi face treabă. Treabă *importantă*... Nu atît de importantă ca a dumneavoastră, ci treaba domnilor, adică, *rîsul*...

– Tacă-ți gura, nebunule, se răsti soldatul. Cine te aşteaptă înăuntru?

– Domnul mă aşteaptă. *Şi Sophie a mea.*

Soldatul ridică o sprînceană.

– *Domnul?* Te aşteaptă *pe tine?*

– Domnul ne aşteaptă *pe toți.* Am rînjit şi i-am făcut cu ochiul.

Unii dintre cei ce aşteptau la rînd începură să chicotească.

– Domnul *Baldwin,* atunci. Am continuat: El mă aşteaptă, doar că încă nu o ştie.

– Domnul Baldwin? Soldatul se încruntă la mine. Drept ce mă iei? *Un nebun?* zise el pufnind în rîs.

M-am aplecat umil.

– Aveți dreptate, domnule, *nu* e nevoie de mine aici, dacă există un spirit ca al dumneavoastră. Probabil că îi faceți pe soldați să se prăpădească de rîs.

– Avem deja un nebun, bufonule. Îl cheamă Palimpost. Nu e tocmai ziua ta norocoasă, nu? Se pare că sîntem toți înnebuniți.

– Ei bine, acum sînteți îndoit înnebuniți, nu? am exclamat eu. Trebuia să spun ceva care să îmi aducă un avantaj. Chiar şi morocănosul ăsta ar fi putut fi păcălit să scoată un zîmbet.

Am îngenuncheat în fața băiatului unui fermier. I-am atins bărbia, nasul şi am pocnit din degete dînd la iveală o prună uscată. Băiatul chiți încîntat.

– Ce zi tristă, băiete, nu-i aşa? Cînd rîsul e curmat de spadă, chiar aşa! Să nu-mi spui că lordul Baldwin se teme de rîs.

Martorii aplaudară.

– Ei, haide, cavalere, dă-i voie nebunului să intre, zise o femeie drăguță şi durdulie. Ce rău ar putea face?

Chiar şi soldații din preajmă părură să se înmoaie.

– Lasă-l să intre, Albert. Are dreptate omul. Ar cam fi nevoie de puțină uşurare aici.

– Da, Albert, am adăugat eu. Vreau să spun, Înălțimea Ta, ar cam fi nevoie de puțină uşurare pe aici. Uite, ține un pic. I-am dat sacul meu. Acum îmi e mult mai bine. M-am mai uşurat. Mi-am încrucişat brațele.

– Trece-ți fundul înăuntru, urlă gardianul la mine, înainte de a te trezi cu o sabie în el. Îmi aruncă sacul înapoi pe spate.

M-am înclinat pentru ultima dată, făcîndu-le cu ochiul şi mulțumind femeii şi băiatului fermiérului în timp ce intram pe poartă.

Mă simțeam mai liniştit. *Intrasem.*

Podul scîrțîi sub paşii mei; zidurile castelului se înălțau deasupra mea. Am intrat într-o curte mare, în care oamenii forfoteau de colo-colo.

Nu ştiam încotro s-o iau. Nu ştiam dacă Sophie se afla aici sau măcar dacă era în viață. Am simțit un nod în gît.

M-am îndreptat spre intrarea în castel. Soarele era sus. Era înainte de prînz. La curte încă se mai ținea sfat.

Aveam treabă. Eram bufon.

Capitolul 42

Curtea lui Baldwin era adunată în sala cea mare, la care ducea coridorul principal, străjuit de arcade mari din piatră.

Am urmat drumul oficial: cavaleri purtînd obişnuitele tunici şi pantaloni, paji agitîndu-se pe lîngă ei, ținîndu-le armurile şi coifurile; curteni cu veşminte colorate şi pelerine, şi pene la pălării; oameni cu plîngeri – fie nobili, fie simpli orăşeni. Şi, pe oriunde treceam, o căutam pe Sophie.

Oamenii mă vedeau şi zîmbeau. Eu, în schimb, le răspundeam făcîndu-le cu ochiul sau cu o jonglerie, ori cu un gest rapid al mîinii. Pînă acum, îmi îndeplinisem rolul perfect. Un bărbat purtînd o fustanelă, carouri şi pantaloni strîmți, aruncînd şi prinzînd nişte mingi... cine şi-ar fi închipuit că un asemenea om ar putea reprezenta un pericol?

Luat de mulțime, am ajuns la sala cea mare. Două uşi mari de stejar, sculptate cu scene ce descriau cele

patru anotimpuri, se deschideau de fiecare parte a intrării. Soldați cu halebarde în mîini stăteau înaintea lor, blocînd trecerea.

Inima îmi zvîcnea. *Eram aici.* Baldwin se afla de partea cealaltă. Tot ce trebuia să fac era să îi conving să mă lase să intru.

Un uşier, avînd scutul cu leu, blazonul seniorului, părea să țină socoteala programărilor. Unora li se spunea să se aşeze şi să aştepte; altora, care dădeau pe dinafară de îngîmfare, li se permitea să intre.

Cînd mi-a venit rîndul, am păşit înainte şi m-am anunțat îndrăzneț:

– Sînt Hugh din Borée, văr al lui Palimpost caraghiosul. Mi s-a spus că o să îl găsesc aici. La privirea cercetătoare a uşierului, am şoptit: Probleme de familie. Vă rog, din partea ciudaților din familia mea.

Uşierul pufni. Mă privi iute din cap pînă în picioare.

– Ai să îl găseşti fără îndoială dormind laolaltă cu cîinii. Dar ține-te departe cît timp se discută chestiuni importante.

Spre uluirea mea, mă împinse înăuntru.

Am păşit într-o sală mare. Încăperea era imensă – înaltă cît cel puțin trei caturi, lungă şi dreptunghiulară. Era plină de o mulțime de oameni, aşteptînd la rînd să poată vorbi cu ducele sau şezînd în jurul unei mese lungi.

De undeva de sus se auzi o voce. Din spatele unui grup de negustori şi creditori care discutau gălăgioşi pe tema dobînzilor, am trecut pe o treaptă mai înaltă de unde puteam vedea mai bine.

Baldwin!

Stătea mai degrabă răsturnat, decît aşezat într-un jilț mare, din stejar masiv, ridicat pe un postament deasupra podelei. Părea cu totul lipsit de interes, ca şi cînd aceste

proceduri plicticoase îl împiedicau să aibă o zi excelentă la vînătoare.

La picioarele lui îngenunchease un om simplu, venit cu o doleanță.

Baldwin...! La vederea lui mă trecură fiori pe şira spinării. Timp de săptămîni, visasem că voi face mai mult decît să îmi trec cuțitul pe la baza gîtului lui. Părul negru îi cădea pe umeri, iar bărbia ascuțită era acoperită de o barbă scurtă, neagră. Purta o mantie cu alb şi purpuriu peste o cămaşă largă şi pantaloni strîmți.

Mi-am zărit noul rival, Palimpost, purtînd aceleaşi veşminte ca şi mine. Şedea pe o treaptă, alături de Baldwin, şi făcea jonglerii.

Un vechil purtînd haine galbene arăta spre un şerb şi spunea:

– Reclamantul încearcă să nege dreptul de proprietate, sire.

– Dreptul de proprietate? Baldwin se întoarse către unul dintre sfătuitorii lui. Nu primul născut este, prin lege, cel care moşteneşte toate proprietățile?

– Aşa este, sire, încuviință sfătuitorul.

– Pentru nobili, pentru oameni cu proprietăți, da, zise reclamantul, dar noi sîntem doar nişte fermieri umili. Turma asta de oi este tot ce avem. Fratele meu mai mare este un bețiv. Nu a mai muncit nici măcar o singură zi la fermă de ani de zile. Pentru mine şi soția mea... ferma asta este totul. Aşa ne plătim datoriile față de dumnea-voastră.

– Tu, fermierule, se uită Baldwin la el, nu faci decît să munceşti? Tu nu bei la rîndul tău?

– Poate, de sărbători..., ezită fermierul neştiind cum să răspundă. La petreceri, de pildă, atunci cînd ne-am sărbătorit aniversarea căsătoriei.

– Deci, se pare că sînt nevoit să împart aceste oi între doi beţivi. Baldwin rînji. Un hohot general de rîs făcu ocolul sălii.

– Dar, sire, se ridică fermierul.

– Stai potolit, îl dojeni ducele. Legea trebuie să fie respectată. Şi pentru aceasta, turma de oi trebuie dată celui mai mare dintre copii, continuă el. Nu este aşa? Cu toate acestea, obiecţiile tale sînt întemeiate. În cazul în care turma se va pierde, nu ne va aduce nici un fel de beneficiu. Mi se pare totuşi că ar exista o posibilitate. Se uită prin sală. Eu sînt cel mai mare...

Reclamantul rămase cu gura căscată.

– Dumneavoastră, sire?

– Da. Baldwin zîmbi larg. Cel dintîi dintre cei dintîi născuţi, nu-i aşa, şambelane...?

– Sînteţi stăpînul pămîntului meu, se înclină şambelanul.

– De aceea, cred că legea ar fi foarte bine aplicată dacă aceste preţioase oi îmi vor fi date mie, declară Baldwin.

Fermierul căută ajutor, privind disperat în jur.

– Aşa că le iau eu, declară Baldwin, în numele patrimoniului.

– Dar, sire, oile astea sînt tot ceea ce avem, insistă fermierul.

Mă cuprinse furia. Aş fi vrut să mă reped la Baldwin şi să îmi înfig cuţitul în gîtul lui. Acesta era omul care îmi furase totul, cu aceeaşi uşurinţă cu care acum îl ruina pe bietul fermier. Dar trebuia să mă stăpînesc. Venisem aici pentru Sophie, nu să mă răzbun pe acest porc.

Un paj se înclină spre Baldwin.

– Vă aşteaptă alaiul de vînătoare, sire.

– Bine. Mai sînt şi alte pricini de judecat? întrebă Baldwin pe un ton ce arăta că nu mai avea chef de aşa ceva.

Am înghiţit în sec nervos. Asta era şansa mea. De aceea venisem. Mi-am făcut loc pînă în faţă.

– Aş avea eu ceva, sire.

Capitolul 43

– Este o problemă legată de pămînturile dumneavoastră din vest, am spus eu din rîndul petiţionarilor.

– Cine vorbeşte? întrebă Baldwin tresărind. Din rîndul petiţionarilor se ridică un freamăt de surpriză.

– Un cavaler, Înălţimea Ta, am strigat. Am făcut o incursiune rapidă şi i-am tăiat şi i-am ars pe toţi duşmanii dumneavoastră din vest...

Baldwin se ridică în picioare. Se sprijini de jilţ.

– Dar în vest nu avem nici un fel de duşmani...

Am tras aer în piept şi mi-am luat avînt.

– Îmi pare rău, sire, dar mi-e teamă că *acum* aveţi.

La început timid, un hohot de rîs cuprinse întreaga sală. Pe măsură ce devenea tot mai clar că era o glumă, rîsul se însufleţea.

– Este un *nebun,* zise cineva. Dă reprezentaţie.

Baldwin se holbă la mine şi păşi înainte. Privirea lui rece îmi îngheaţă sîngele.

– Cine eşti, nebunule? Cine ţi-a dat voie să vorbeşti?

– Sînt Hugh. Din Borée. M-am înclinat. Mi-am făcut studiile cu Norbert, faimosul bufon de acolo. Am auzit că aici, la curte, ar fi nevoie de un pic de voie bună.

– *Voie bună?* Curtea tînjeşte după *voie bună...?* Baldwin se încruntă fără să înţeleagă. Cu siguranţă că eşti nebun din naştere, te asigur de asta. Şi ai mai şi venit atîta drum din marele oraş doar ca să ne înveseleşti.

– Aşa este, într-adevăr, sire. M-am înclinat din nou cu toţi nervii încordaţi.

– Ei bine, ai venit degeaba, zise nobilul. Avem deja un nebun. Nu-i aşa, Palimpost, animăluţul meu preferat?

Bufonul se ridică. Un bătrîn cu picioarele ca nişte butuci, cu părul alb şi nişte buze groase, ce parcă tocmai fusese trezit din somn.

– Cu tot respectul, am zis eu mergînd în mijlocul sălii şi adresîndu-mă adunării, am auzit că Palimpost nu mai poate smulge un zîmbet nici de la o scroafă beată. Că şi-a pierdut hazul. Ascultaţi, dacă nu o să vă înveseliţi, voi pleca imediat.

– Băiatul ăsta te provoacă, rînji Baldwin la bufonul lui.

– Potoliţi-l, sire, zise Palimpost. Nu îl ascultaţi. Vrea să aducă nelinişte în ducatul dumneavoastră.

– Singura noastră nelinişte, dragul meu bufon adormit, e dată de glumele tale răsuflate. Poate că băiatul are dreptate. Să vedem cu ce anume vine din Borée.

Baldwin coborî de pe platforma pe care se afla jilţul şi veni către mine.

– Fă-ne să rîdem, şi mai discutăm despre viitorul tău. Dacă dai greş, îţi vei exersa talentele în faţa şobolanilor din temniţele noastre.

– Mi se pare cinstit, sire. M-am înclinat. Vă voi face să rîdeţi.

Capitolul 44

Stăteam în mijlocul acelei încăperi imense. O sută de perechi de ochi erau aţintite asupra mea.

În mijlocul unui grup de cavaleri l-am văzut pe Norcross, căpetenia armatelor ducelui, castelanul lui. L-am privit îngrozit, deşi el nu se uita în direcţia mea. Toate simţurile îmi spuneau că acesta era omul care mi-a ucis fiul.

– Cu siguranță, știți toți povestea cu vaca din Amiens, am croncănit eu.

Oamenii se uitau unul la altul și clătinau din cap.

– Nu o știm, spune-o tu, bufonule, a strigat cineva.

– Doi țărani aveau un singur denar și, ca să își mărească averea, s-au hotărît să cumpere o vacă așa încît să poată vinde lapte în fiecare zi. Și toată lumea știe că vacile cele mai bune de pe aici sînt cele din Amiens. Așa că s-au dus și s-au tîrguit pentru cea mai bună vacă pe care au găsit-o și care dădea foarte mult lapte. Și, în fiecare dimineață, îi vindeau laptele. Într-o zi, unul dintre ei a zis: „Dacă am putea să împerechem vaca asta, am avea două. Am putea avea de două ori mai mult lapte și de două ori mai mulți bani". Așa că au căutat în sat și au găsit cel mai bun taur. În curînd aveau să se îmbogățească.

Am privit la cei din încăpere. Toți păreau atenți la cuvintele mele. Toți zîmbeau... cavalerii, doamnele, chiar și ducele însuși. Îi cîștigasem. Le captasem atenția.

– În ziua stabilită pentru împerechere, au adus taurul. Mai întîi, acesta încercă să se urce pe vacă pe la spate, dar vaca s-a foit. Apoi, se apropie de ea din stînga, dar vaca se îndreptă spre dreapta. Cînd a venit dinspre dreapta, vaca s-a îndreptat spre stînga.

Am zărit o doamnă atrăgătoare și m-am dus spre ea. Am zîmbit și am imitat taurul. Doar cît să fiu considerat amuzant. Mulțimea șuieră de plăcere.

– În cele din urmă, am continuat eu, țăranii și-au pus mîinile în cap disperați. Vaca asta din Amiens nu voia cu nici un chip să se împerecheze. Dar, în loc să se lase păgubași, s-au hotărît să ceară sfatul celui mai înțelept om din ducat. Un cavaler atît de înțelept, și cu vederi atît de largi încît întotdeauna știa de ce lucrurile sînt așa cum sînt.

L-am văzut pe Norcross rezemîndu-se în coate şi ascultîndu-mi povestea. M-am dus spre el.

– La cineva ca dumneavoastră, cavalere, am spus eu.

Mulţimea rîdea în hohote.

– Povestea ta se opreşte aici, zise Baldwin, dacă încerci să umbli după o ţăcăneală.

– Aşa cred şi eu. M-am înclinat către duce. Dar, de dragul poveştii, este bun şi el.

Veselia lui Norcross începu să pălească şi se uită la mine cu faţa roşie de furie.

– Deci, ţăranii au venit la acest cavaler foarte înţelept şi i-au spus păţania lor cu vaca. L-au întrebat: „Ce ar trebui să facem?“ Cavalerul cel înţelept, le-a răspuns: „Ziceţi că dacă taurul încearcă să se împerecheze cu ea dinspre stînga, o ia încolo, şi dacă încearcă din dreapta, o ia în partea cealaltă?“ „Da!“ au strigat ei. Cavalerul se gîndi un pic. „Nu ştiu dacă vă pot rezolva problema, zise el, dar un lucru este sigur. Vaca voastră este din Amiens, nu?“. „Da, da“, au strigat ţăranii. „Este într-adevăr din Amiens, cum de v-aţi dat seama?“.

M-am întors din nou către Norcross. M-am urcat pe masa de lîngă el şi am continuat:

– Păi, şi *soţia mea* este şi ea tot din Amiens.

Oamenii izbucniră în hohote de rîs. Cavalerii, ducele, doamnele. Toţi, în afară de Norcross. Apoi, sala cea mare răsună de aplauze.

Baldwin se apropie şi mă bătu pe umăr.

– Eşti într-adevăr amuzant, bufonule. Mai ştii poveşti din astea?

– Multe, am răspuns eu. Pentru a fi mai convingător, am făcut un salt şi m-am răsucit în aer, apoi am revenit la locul meu. Sala era în culmea veseliei.

– Probabil că în Borée se rîde foarte mult. Poți rămîne, noul meu tovarăș. Ai obținut slujba.

Mi-am ridicat brațele triumfător. Sala mă aplauda. Dar în sinea mea ştiam că mă aflu la cîțiva paşi de omul pe care jurasem să îl ucid.

– Palimpost, din acest moment poți să te retragi, declară Baldwin. Arată-i noului bufon unde îți este culcuşul.

– *Să mă retrag?* Dar nu vreau, stăpîne. Nu v-am slujit cu toată ființa mea?

– Cu ceea ce ai tu mai puțin. Atunci, îți ofer o nouă slujbă. La cimitir. Vezi dacă îi poți înveseli pe cei de acolo.

Capitolul 45

La două zile de la sosirea mea, Baldwin anunță un mare banchet la palat, la care a invitat conți, cavaleri şi alți nobili din toată regiunea. Ducele ştia cum să risipească ceea ce aparținuse supuşilor săi săraci.

Am fost anunțat de şambelanul ducelui că eu aveam să joc rolul principal la festivități. Soția ducelui, doamna Heloise, auzise de reprezentația mea şi era nerăbdătoare să mă vadă la lucru.

Acesta avea să fie primul meu test adevărat!

În ziua întîlnirii, tot castelul fierbea de pregătiri. O armată de servitori, purtînd cele mai bune uniforme, aceleaşi tunici în alb şi purpuriu duceau platouri şi candelabre în marea sală de baluri. Menestrelii repetau pe peluză. În vatră se puneau buşteni groşi. Aromele apetisante de gîscă friptă, porc şi oaie se împrăştiau în tot castelul.

Mi-am petrecut vremea exersînd. Era primul meu spectacol adevărat. Trebuia să strălucesc, pentru a rămîne în grațiile lui Baldwin. Aruncam toiagul, îl răsuceam, îmi făceam sărițurile înainte şi înapoi, recapitulam toate glumele.

În cele din urmă, veni şi seara banchetului. Emoționat ca un însurățel, am înaintat spre sala cea mare. Patru mese lungi umpleau încăperea, fiecare dintre ele fiind acoperită cu cea mai fină pînză şi avînd pe ea candelabre pe care era încrustat un leu – emblema ducelui.

Oaspeții care soseau erau întîmpinați cu mare pompă. Eu mă înclinam în fața fiecăruia şi îi prezentam cu aprecieri glumețe.:

– Obscenitatea sa ducele de Loire şi minunata lui nepoată,... ă *soție,* lady Kate.

Totul era menit să ridiculizeze bărbatul şi să măgulească nevasta, indiferent cît ar fi fost de urîtă. Toată lumea se prindea în joc.

Numai după ce încăperea se umplu, îşi făcură intrarea ducele şi soția sa, lady Heloise. O singură privire mă făcu să înțeleg că ducele nu o luase de nevastă de dragul frumuseții ei. Cuplul făcu turul încăperii, Baldwin îmbrățişînd bărbații şi făcînd glume cu ei, Heloise înclinîndu-se şi primind complimentele lor. Au luat loc la cea mai mare dintre mese.

După ce toți invitații lor s-au aşezat, Baldwin se ridică şi închină o cupă.

– Bun venit tuturor. Astă-seară avem multe de sărbătorit. Curtea a fost îmbogățită cu o nouă turmă de oi. Şi mai e şi sosirea unui bufon din Borée. Hugh ne va face să rîdem.

– Am auzit că noul animal de companie al soțului meu este o adevărată nebunie, zise lady Heloise. Poate va da el tonul cu cîteva giumbuşlucuri.

– Voi face tot posibilul, stăpînă.

Am făcut o tumbă spre ea, dar am aterizat în braţele unui bătrîn gras care şedea pe acelaşi rînd. Am rînjit atingîndu-i barba.

– Voi fi onorat să dau o reprezentaţie în cinstea dumneavoastră. Eu...

– *Aici,* nebunule, zise lady Heloise. Sînt *aici.*

– Doamne, am strigat sărind din braţele omului. Desigur, doamnă, probabil că am fost orbit de frumuseţea dumneavoastră şi nu am văzut bine.

Se auzi un rîset uşor.

– Desigur, nebunule, acum două zile nu ţi-ai auzit numele strigat cu atîta încîntare. Poate că eu sînt cea care a fost orbită. Cel de colo este Hugh sau Palimpost?

Cei de faţă chicoteau la gluma gazdei. Chiar şi eu m-am înclinat, încîntat de provocare.

La celălalt capăt al mesei, un preot cu burta mare dădea pe gît o halbă de bere. Am sărit pe masă în faţa lui, făcînd să se zguduie paharele şi farfuriile.

– Atunci, acesta... Un om se duse la un preot să îşi mărturisească numeroasele păcate. Zicea că avea multe de mărturisit.

Preotul se uită în sus:

– Mie?

– Să vedem, părinte, ce părere o să ai despre asta la sfîrşit. Mai întîi, omul i-a zis că furase de la un prieten, dar adăugă că acesta, la rîndul lui, îi furase ceva la fel de valoros pentru a fi chit. „Un lucru îl scuză pe altul, zise preotul, eşti iertat".

– Este adevărat, aprobă preotul.

– Apoi, am continuat eu, omul a zis că îşi bătuse prietenul cu o bîtă, dar că primise lovituri de acelaşi fel în schimb. „Păi, astea două se anulează reciproc, zise

preotul. Nu îi datorezi nimic lui Dumnezeu.“ Acum, păcătosul ăsta simţea că ar fi putut scăpa de orice. A zis că mai avea ceva de mărturisit, încă un păcat, dar îi era mult prea ruşine. După ce preotul l-a încurajt, a rostit: „Am avut-o pe sora dumitale, părinte“. „Pe sora mea!“ se miră preotul. Omul simţea că avea să înfrunte furia divină. „Iar eu pe mama dumitale de cîteva ori“, zise preotul. „Aşa că, din nou, una o exclude pe cealaltă. Sîntem iertaţi amîndoi.“

Oaspeţii aplaudau şi rîdeau. Preotul, ruşinat, rîdea şi el uitîndu-se în jur.

– Mai zi, nebunule, striga lady Heloise. Se întoarse către Baldwin. Unde ai ţinut ascunsă o asemenea comoară?

Toţi hohoteau bine dispuşi. Se servea mîncarea – lebede şi gîscă, şi porc. Halbele şi paharele erau umplute de servitorii care forfoteau întruna.

M-am repezit la un servitor care ducea o tavă cu friptură. Am luat o halcă de carne.

– Minunat, am suspinat eu. Cine ştie diferenţa între mediu şi rar?

Oaspeţii din jurul meselor se uitau în jur şi ridicau din umeri.

M-am dus către o doamnă care roşea.

– Treisprezece centimetri este medie, doamnă. Dar optsprezece e rar.

Hohotiră din nou. Îmi intrasem în mînă. L-am văzut pe Baldwin acceptînd felicitări şi arătînd încîntat de reprezentaţie.

Cu şi mai multă pompă, un şir de servitori ieşiră din bucătărie purtînd platouri cu diferite preparate. Baldwin se ridică.

– Miel, onoraţi oaspeţi, din noua noastră turmă.

Baldwin înfipse un cuțit într-o halcă de miel și înghiți o bucată chiar sub ochii servitorului său.

– Delicios, nu ți pare?

– Așa este, stăpîne, se înclină servitorul.

Spre oroarea mea, mi-am dat seama că servitorul era de fapt fermierul căruia i se confiscase turma cu numai două zile în urmă. Pe loc, sîngele mi se înfierbîntă de furie.

– Te rog, bufonule, continuă, zise Baldwin cu gura plină.

– Așa voi face, stăpîne, am spus făcînd o plecăciune.

La capătul aceleiași mese la care ședea Baldwin l-am văzut pe Norcross înfigîndu-și cuțitul în carne, la un loc cu mai mulți cavaleri.

– Acela nu este cavalerul Norcross, înfundîndu-și fața pe acolo?

Norcross miji ochii la mine.

– Spuneți-mi, cine este mai curajos decît bravul nostru cavaler Norcross? m-am adresat oaspeților. Care dintre noi ar putea fi iertat de mai multe ori pentru îngîmfare? De fapt, am auzit chiar că bunul nostru cavaler este atît de îngîmfat, încît își strigă propriul nume de cîte ori e în culmea plăcerii.

Norcross își puse cuțitul pe masă. Se holba la mine, iar din gură firicele de sos i se scurgeau în barbă. Hohotele se auzeau tot mai tare, dar cum fața cavalerului se înăsprea, acestea încetară.

– Și mai sînt și cei care întreabă, am continuat eu, ce au în comun cavalerul nostru și podoabele sărbătorii.

De data aceasta, nu mai chicotea nimeni. În aer plutea o liniște încordată.

– Veți constata că, am continuat eu, clopoțeii lor sînt doar de frumusețe.

La aceasta, cavalerul țîşni în picioare trăgîndu-şi sabia. Ocoli masa şi se repezi spre mine.

M-am prefăcut că fug.

– Ajutor, ajutor, stăpîne. Nu am nici o sabie şi, totuşi, se pare că l-am înțepat cam adînc.

Am făcut o săritură în aer şi am fugit spre Baldwin. Norcross mă urmări greoi şi uşor amețit de băutură.

L-am evitat cu uşurință ocolind masa, spre încîntarea oaspeților care păreau să facă deja pariuri dacă Norcross mă va prinde şi îmi va tăia gîtul sau nu. În fine, m-am aruncat în brațele protectoare ale lui Baldwin.

– Vrea să mă ucidă, stăpîne.

– Ba nu o va face, răspunse Baldwin. Linişteşte-te, Norcross. Noul nostru nebun tocmai ți-a intrat pe sub piele. Un hohot sănătos şi nu o crimă ar trebui să te vindece.

– Mă insultă, sire. Nu îngădui aşa ceva din partea nici unui bărbat.

– Dar ăsta nu este un bărbat, ci doar un nebun, zise Baldwin. Şi ne amuză foarte tare.

– V-am servit cu credință, glăsui cavalerul roşu la față. Vreau să lupt cu bufonul.

– Ba nu vei face asta, rosti lady Heloise ridicîndu-se. Nebunul a făcut totul la rugămintea mea. Dacă i se va întîmpla vreodată ceva, voi şti cine este autorul. Eşti în siguranță, Hugh.

Norcross răsufla frustrat, în centrul atenției întregii curți. Încet, îşi împinse sabia grea înapoi în teacă.

– Data viitoare, nebunule, zise el, eu voi fi cel care va rîde. Se întoarse la locul său, nemailuîndu-şi nici măcar o secundă ochii de pe mine.

– Ți-ai ales un adversar pe care nu e bine să îl înfurii, bîigui Baldwin cu gura plină de carne de miel. Aruncă apoi cîteva bucăți de grăsime de pe farfuria lui pe podea. Ia şi tu.

M-am uitat spre celălalt capăt al încăperii. Ştiam că de acum îmi făcusem un duşman pe viață.

Dar şi el îşi făcuse.

Capitolul 46

Nu aveam timp de pierdut. Trebuia s-o găsesc pe Sophie. Era în viață. Ştiam.

În urma înfruntării dintre mine şi Norcross, am cîştigat un anume statut în rîndul personalului castelului. Mi se dăduse o poreclă, Hugh cel Curajos. Sau mi se mai spunea Hugh cel *Scurt*. Cei care îl serveau pe duce numai din obligație sau de frică îmi şopteau cuvinte de încurajare. Îmi făcusem deja cîțiva prieteni utili.

Printre aceştia, Bette, bucătăreasa, o femeie cu fața roşie şi umflată şi cu o limbă ascuțită, care făcea ca bucătăria să pară ca o corabie proaspăt lansată la apă. Şi Jacques, valetul care avea în grijă camerele de sus, şi care mînca alături de mine în bucătărie. Şi mai era şi Henri, un sergent mai vesel, dintre gărzile de la palat, care se crăcăna de rîs la glumele mele.

I-am întrebat pe toți dacă auziseră cumva de o tînără blondă care să fi fost ținută captivă la castel, fiind tot timpul atent. Nimeni nu ştia de aşa ceva.

– Ai încercat la bordeluri? îmi făcu cu ochiul sergentul. Din momentul în care nobilii nu mai au nevoie de ele, acolo le trimit.

Şi am căutat şi acolo. Am trecut pe la toate, prefăcîndu-mă un client pretenţios. Dar, slavă Domnului, nici una care să corespundă descrierii lui Sophie nu se afla printre tîrfele de la Treille.

– Pari să ai o faţă cam lungă pentru un bufon, observă Bette, bucătăreasa, într-o dimineaţă, în timp ce făcea aluatul. Iar te gîndeşti la iubita ta?

Aş fi vrut să pot avea încredere în ea.

– Nu a mea, Bette, ci a unui prieten, am minţit eu. M-a rugat cineva să întreb.

– *A unui prieten,* zici tu. Bucătăreasa mă privea neîncrezătoare. Părea că se juca cu mine. E de viţă nobilă sau o femeie simplă?

Mi-am ridicat capul din castronul cu supă.

– De unde să cunoască un necioplit ca mine pe cineva de viţă nobilă? am rînjit. Poate în afară de tine...

– A, da, eu... Bette îmi făcea jocul. Eu sînt sînge din sîngele ducelui însuşi. De aceea slugăresc în vatra asta pînă noaptea în fiecare zi.

Rîse şi îşi văzu de treburile ei. Dar cînd se întoarse cărînd un butoi, se furişă în spatele meu şi îmi spuse în şoaptă:

– Poate că, totuşi, ceea ce cauţi se află la Tavernă, scumpule.

Am ridicat privirea:

– La Tavernă?

Se ridică pe vîrfurile picioarelor pentru a ajunge la un bol cu usturoi cocoţat pe un raft înalt.

– *Pivniţele,* zise în barbă. Sînt întotdeauna pline de guri de hrănit. Cel puţin pentru o vreme. Le spunem Taverna. Toţi ajung acolo pe propriile picioare dar, de regulă, este nevoie de patru inşi pentru a-i scoate.

Am privit-o pentru a-i mulţumi, dar Bette o ştersese repede spre cealaltă parte a bucătăriei, curăţîndu-şi usturoiul pentru supă.

Taverna.

În zilele următoare, am iscodit prin curtea castelului în timpul plimbării de după-amiază. Am observat o uşă grea de fier ce era întotdeauna păzită de cel puțin doi soldați din garda lui Baldwin. O dată sau de două ori m-am aventurat mai aproape, încercînd să îi înveselesc pe paznici. Am făcut un mic truc de magie, am aruncat nişte mingi în aer, mi-am răsucit toiagul. Nu am obținut mai mult de un zîmbet furiş.

– Cară-te, nebunule, urlă un paznic la mine. Nici unul dintre cei de aici nu îşi mai aminteşte cum e să rîzi.

– Dacă vrei să arunci o privire înăuntru, sări un altul, „sînt sigur că Norcross ți-ar găsi un loc acolo".

Am şters-o, prefăcîndu-mă că auzul acestui nume mă face să tremur. Dar am continuat să complotez. *Cum aş putea intra? Cine m-ar putea juta?* Am încercat cu şambelanul. Am încercat chiar să îl păcălesc pe Baldwin. Într-o zi, după ce terminase judecarea plîngerilor, i-am spus într-o doară:

– E timpul pentru ceva de băut, stăpîne. Ce-ar fi să vă fac o cinste la... Tavernă?

Baldwin rîse şi îi spuse pajului său:

– Nebunul e aşa de disperat după ceva de băut că este dispus să rişte să ia vărsat.

Într-o noapte, în timp ce îmi luam cina în bucătărie, Bette se aşează alături de mine.

– Eşti tare ciudat, Hugh. Toată ziua nu eşti decît zîmbet şi giumbuşlucuri. Dar noaptea te întristezi şi te perpeleşti ca un iubit părăsit. De ce am eu impresia că iubita asta pierdută nu este a prietenului tău?

Nu mai puteam să îmi ascund tristețea.

– Ai dreptate, Bette. Pe soția mea o caut. A fost luată din satul meu. De cavaleri călare. Ştiu că este aici. O simt cu tot sîngele meu.

Bette nu părea surprinsă. Doar zîmbi.

– Ştiam eu că nu eşti nebun, zise ea. Iar eu aş putea să fiu prietena ta, adăugă, dacă ai nevoie de aşa ceva.

– Am nevoie de un prieten mai mult decît ai putea să îți dai seama, am spus disperat. Dar *de ce* o faci?

– Te asigur că nu pentru glumițele tale proaste, Hugh, sau pentru cuvintele tale măgulitoare. Expresia lui Bette se schimbă, deveni mai prietenoasă. Geoffrey şi Isabel ... Ei sînt prietenii mei. De ce crezi că ți-am păstrat întotdeauna cele mai bune bucăți de carne? Doar nu crezi că eşti chiar aşa de amuzant, nu? Ție îți datorez viețile lor, Hugh.

I-am luat mîinile.

– Taverna, Bette. Trebuie să intru. Am încercat în toate felurile, dar nu a fost cu putință.

– Nu e cu putință? Bucătăreasa se holbă la mine o bună bucată de vreme, încercînd să îmi ghicească intenţiile. Pentru un nebun, poate că nu. Doar un nebun ar putea să vrea să intre în Tavernă. Dar e o vorbă pe aici. Cea mai sigură cale de a intra în ciorbă este să îl rogi pe bucătar.

Capitolul 47

Era răcoare pentru o noapte de vară în Borée. Peste grădini sufla o boare rece. Lady Emilie se înfăşură în mantie. Alături de ea era şi bufonul, Norbert.

În noaptea aceea, Emilie încercase să citească din cartea cu poveşti eroice, dar întorcea paginile fără să le priceapă înțelesul, iar gîndurile îi zburau undeva, departe. Rimele poeților şi poveştile cu eroi imaginari nu o mai

captivau. Inima o durea, pradă unor sentimente nelămurite pe care nu le mai încercase niciodată. Revenea mereu la acelaşi lucru, la acelaşi chip.

Ce se întîmplă cu mine? se întreba ea. *Simt că înnebunesc.*

Norbert observase frămîntarea ei. Bufonul bătuse la uşa ei, mai devreme în noaptea aceea.

– Rîsul îmi este familiar, doamnă, şi de aceea şi melancolia trebuie să îmi fie familiară.

– Acum nu mai eşti doar bufon, ci spiţer? se prefăcu ea că îl ceartă.

– Nu este nevoie de un medic pentru a vedea ce anume se întîmplă cu tine, doamnă. Îţi este dor de prietenul nostru, nu-i aşa?

Faţă de oricine altcineva, şi-ar fi muşcat limba.

– Îmi este dor de el, bufonule. Nu te pot minţi.

Bufonul se aşează în faţa ei.

– Nu eşti singura. Şi mie îmi este.

Asta era ceva nou pentru Emilie. Se obişnuise cu gîndul că bărbaţii erau ca muştele, obositori şi mereu bîzîind în jurul ei, prea preocupaţi ca fumurile şi faptele lor să fie luate în serios. Dar, de data asta, era altfel. Cum era posibil? Îl cunoştea pe Hugh de doar cîteva săptămîni. O lume îi despărţea dar, cu toate acestea, ea ştia totul despre el. Era aproape sigură că nu avea să îl mai vadă vreodată.

– Simt că eu l-am trimis în misiunea asta, îi zise ea lui Norbert. Iar acum aş vrea să îl pot aduce înapoi.

– Nu tu l-ai trimis, doamnă. Şi, cu tot respectul, nu este al tău ca să îl poţi aduce înapoi.

Norbert avea dreptate. Hugh nu era al ei. Aşa că se frămînta în grădină, în noaptea aceea. Avea nevoie să simtă aerul rece biciuindu-i faţa. Prin nu ştia ce minune, aici, afară, sub aceeaşi lună, se simţea mai aproape de el.

Nu ştiu dacă te voi mai revedea vreodată, Hugh De Luc. Dar mă rog să se întîmple. Cumva, undeva.

– Îți asumi foarte multe riscuri nutrind asemenea sentimente, îi spuse Norbert.

– Nu mi-am propus aşa ceva. Pur şi simplu... le am.

Îi luă mîna. Pentru o clipă, nu au mai fost stăpînă şi servitor, ci prieteni. Emilie roşi, apoi zîmbi.

– Se pare că inima mea aparține tuturor bufonilor.

– Nu îți face griji, doamnă. Roşcatul nostru este şiret şi plin de resurse. L-am învățat, ştii şi tu. Un prieten din vechea gaşcă. Sînt sigur că este în siguranță. Îşi va găsi şi soția.

– Bufon, iar acum mai eşti şi clarvăzător? Emilie îl îmbrățişă pe bufon. Mulțumesc, Norbert. Apoi îl urmări cu privirea în timp ce acesta se întorcea în castel.

Era tîrziu. Grădina era liniştită. Îi promisese preotului că se va trezi devreme pentru rugăciunea de dimineață.

– Dumnezeu să te aibă în pază, Hugh De Luc, şopti ea apoi se îndreptă spre loja de deasupra grădinilor, din aripa locuită. De dedesubt, răzbătură voci.

Cine ar fi putut să fie aici la o asemenea oră? Emilie se ascunse în spatele unei coloane şi privi spre umbrele ce se distingeau cu greu prin întuneric.

Un bărbat şi o femeie. Vocile se auziră mai tare.

Emilie îşi încordă auzul.

– Nu aceasta, cavalere, zicea femeia. Nu aceasta este comoara.

Era Anne. Acolo, în întuneric, cu un bărbat. Nu părea să fie un cavaler. Semăna mai mult cu un călugăr. În robă, dar cu sabie.

Emilie se gîndi că acolo se petrecea ceva ce ea nu ar fi trebuit să ştie. Anne era furioasă. Nu o mai auzise niciodată pe stăpîna ei vorbind pe un ton atît de aspru.

– Ştii ce vrea soțul meu, zicea ea. Găseşte-o!

Capitolul 48

Cîteva zile mai tîrziu, în timp ce mîncam, Bette bucătăreasa îmi făcu cu ochiul şi mă luă deoparte.

– Există o cale, zise ea. Dacă încă mai vrei să intri în Tavernă.

– Cum? am întrebat-o aplecîndu-mă spre ea. Şi cît de curînd?

– Nu e tocmai o taină, bufonule. Oamenii trebuie să se hrănească, nu-i aşa? Gărzile, soldaţii, chiar şi... prizonierii. În fiecare seară se duce mîncare din bucătărie în pivniţă. Pe cine ar deranja dacă ar fi dusă de un nebun?

Ochii mi se aprinseră. Nebunul care făcea treburile bucătăresei. Ar putea să meargă.

– O să încerc, zise Bette. Restul depinde de tine. Dacă soţia ta e înăuntru va fi nevoie de mai mult decît de noroc pentru a o scoate de acolo. Dar ai grijă să nu abaţi furia oarbă a ducelui asupra mea.

I-am luat mîna şi i-am strîns-o.

– Asupra ta se va abate doar recunoştinţa mea, fii sigură. Îţi datorez aşa de multe, Bette.

– Ţi-am spus deja, ţie îţi datorez viaţa verilor mei.

– Dar am sentimentul că într-un fel este vorba şi de altceva decît de ceea ce am făcut eu pentru Geoffrey, Isabel şi Thomas.

Zîmbi şi puse un capac peste oală.

– Baldwin este stăpînul nostru, şuieră ea. Dar niciodată nu ne va putea stăpîni inimile. Văd de ce te afli aici. Văd că eşti îndrăgostit. Probabil că mîinile astea sînt dure şi urîte, dar nici eu nu sînt străină de treburile inimii.

Începui să roşesc.

– Este chiar aşa de evident?

– Nu-ţi fie teamă, scumpete, nimeni altcineva nu va mai observa. Sînt prea preocupaţi să îşi primească partea lor şi să rîdă de glumele tale proaste.

Am ridicat o ceapă aşa cum cineva ar fi ridicat o cană pentru a ţine un discurs.

– Vom păstra amîndoi secretul celuilalt, Bette.

Ea ridică un nap. Le-am ciocnit.

– Simt că mă ia durerea de cap. Bette se încruntă. *Mîine seară.* Să fii aici pe la asfinţit. Şi încă ceva, Hugh. M-ai întrebat dacă se află vreo femeie în temniţă. Am verificat. Este una în Tavernă care s-ar potrivi descrierii soţiei tale, cu părul blond, şi care vorbeşte întruna despre un copilaş.

Cuvintele acestea... Ele au avut efectul unei magii pentru mine. Ceea ce atît de mult timp fusese doar o speranţă, acum devenise realitate. *Sophie era aici!* Acum eram sigur de asta. Aveam să o văd mîine seară. În sfîrşit!

Am îmbrăţişat-o pe Bette, aproape dărîmînd-o pe biata femeie în oala ei de supă.

Capitolul 49

Toată ziua următoare, nu am făcut decît să aştept asfinţitul. Timpul trecea îngrozitor de încet. Ca să înrăutăţească lucrurile, Baldwin mă chemă ca să îl distrez în timp ce el proba nişte cizme noi. *Ce ticălos!* Am fost nevoit să îl înveselesc în timp ce mă gîndeam cum o să îi înfig un cuţit în inimă.

În rest, n-am făcut altceva decît să număr orele scurse. Îmi tot repetam în sinea mea cuvintele lui Bette, ceea ce

aveam de făcut. Apoi visam la chipul lui Sophie – cea pe care o ştiam din copilărie. Îmi imaginam cum vom fi din nou împreună la hanul pe care îl vom reconstrui din ruine..., luîndu-ne viaţa de la capăt. Cum aveam să mai facem un copil.

Şedeam pe salteaua mea privind cum cobora soarele la asfinţit. În sfîrşit, lumina de la geamurile mele scăzu. Era timpul să o văd pe Sophie.

M-am îndreptat către bucătărie. Bette trebăluia. Îşi legase o pînză în jurul capului ca să fie mai convingătoare, şi se plîngea servitorilor:

– Trebuie să mă întind. Încă mai am de pregătit masa ducelui. Cine o să ducă supa la Tavernă? *Hugh,* ce noroc! exclamă ea zărindu-mă. Nu vrei să fii aşa de drăguţ?

– Nu am decît două mîini! am glumit eu arătînd spre toiag, şi *un...* am ridicat un deget şi am pufnit strîmbînd din nas. ...Îl folosesc pentru scărpinat.

– Asta este tot ce îmi trebuie, insistă Bette. Ai grijă doar să nu le bagi pe celelalte în supă.

Luă un blid acoperit din cuptor şi spuse:

– Dă-i-l lui Armand, temnicerul. Şi dă-i şi cana aia cu vin. Mi-ai făcut foarte mult bine, nebunule. Apoi mă apucă de braţ şi-mi şopti: Îţi urez noroc, Hugh. Fii atent. Este un loc tare nenorocit acolo unde te duci. E iadul.

Am străbătut curtea cu blidul şi cana de vin în mîini. Braţele îmi tremurau uşor. La poarta temniţei stăteau doi paznici, alţii decît cei care mă izgoniseră de acolo acum două zile.

– *Ding, ding, ding...* sună clopoţelul pentru cină, am anunţat eu ceremonios.

– Pe cine naiba au pus la treabă în bucătărie de data asta? întrebă unul dintre ei.

– Eu aduc... glume la desert. Cheltuielile ducelui trebuie onorate.

– Probabil că ducele a intrat în faliment din moment ce te trimite pe tine, zise celălalt paznic.

Spre uşurarea mea, nu m-au luat la întrebări. Unul deschise uşa cea grea.

– Dacă ai fi avut nişte sfîrcuri mai apetisante, te-aş fi ajutat să le duci jos, şuieră el.

Uşa se trînti cu zgomot în urma mea. Mă simțeam foarte uşurat. *Intrasem!*

Mă aflam într-un coridor îngust, din piatră, luminat numai de lumînări. O scară îngustă ducea în jos.

Am simțit un curent, apoi am auzit zgomote – zăngănit de metal, cineva striga, un țipăt ascuțit. Am coborît cu băgare de seamă, cu inima bătîndu-mi gata să-mi iasă din piept şi cu sudoarea şiroindu-mi pe gît.

Coboram cu grijă cîte o treaptă, cu blidul care se lovea uşor de pereții de piatră şi carafa de vin pe care o strîngeam la piept.

Zgomotele îngrozitoare deveniră mai puternice. Am simțit un miros înțepător, de carne arsă, care făcu să mă gîndesc la Civetot.

Am tresărit. Biata Sophie. Dacă se afla aici, trebuia să o scot. Chiar în seara asta.

În cele din urmă, coridorul dădu într-o platformă ca de temniță. Plutea un miros greu de excremente. Dinăuntru se auzeau strigăte, ca acelea ale nebunilor, gemete şi țipete agonizante. Am văzut o vatră şi instrumente de fier cu vîrfurile înroşite în flăcări.

Stomacul mi se strînse. Brusc, nu mai ştiam ce ar fi trebuit să fac... *dacă aş fi găsit-o.*

Doi soldați şedeau la o masă de lemn, cu mînecile suflecate, purtînd doar pantaloni scurți. Unul dintre ei, cu umerii lați, rînji cînd mă văzu.

– Ne-am dat dracului, uite cine ne aduce cina.

– Tu eşti Armand? am spus întinzîndu-i blidul.

El ridică din umeri.

– Iar dacă tu eşti noul bucătar-şef, ducele probabil că le-a copt-o bieților nenorociți. Bette unde este?

– Are o durere de cap. M-a trimis pe mine în locul ei.

– Lasă mîncarea aici. Este un blid de la prînz pe care poți să îl duci sus.

Am pus blidul pe masă, lîngă altele cîteva din lemn.

– Cîți oaspeți sînt azi în Tavernă?

– Ce te interesează pe tine? întrebă celălalt.

– Nu am mai fost niciodată aici. M-am uitat în jur, ignorîndu-l. E vesel aici. Te deranjează dacă arunc o privire?

– Asta nu este o piață, nebunule. Ți-ai făcut treaba. Acum, cară-te.

Şansa îmi scăpa. Simțeam că mai am o singură clipă ca să îmi fac treaba.

– Ei hai, lasă-mă să le duc mîncarea. Mi-am petrecut ziua făcînd glume proaste şi învîrtindu-mă ca un titirez. Lasă-mă să arunc o privire. Le duc eu blidele.

Am pus carafa de vin pe masă în fața lui.

– Voi chiar vă atingeți de lăturile astea?

Armand trase încet blidul spre el. Scoase de acolo o limbă de porc, apoi o dădu celorlalți.

– La naiba. Ridică din umeri şi îi făcu cu ochiul tovarăşului său. De ce să nu îl laşi şi pe bufon să simtă o plăcere. Du-te şi serveşte-te cu ce vrei de acolo. E gratis.

Capitolul 50

Am dat un colţ şi am ajuns la celule. Putoarea de aici depăşea orice închipuiri. Aproape de nesuportat. *Doamne, Sophie...*

Am pus în sfîrşit jos ceaunul cu supă şi am început să îmi fac treaba. Oamenii aceştia trebuia hrăniți, iar între timp eu aveam să o caut pe Sophie în fiecare colț întunecat.

Am început să torn lături în boluri. Inima mi se zbătea ca un clopot de primejdie.

Am dus două boluri în prima celulă. Îmi tremurau mîinile şi supa se scurgea pe podea.

La prima vedere, celula părea goală. Era ca o peşteră, săpată în stîncă, adîncă de numai cîteva picioare. Nici o lumină, nici un sunet. Doar mirosul greu. Un şobolan ud trecu prin fața mea.

Apoi, am văzut sclipirea unor ochi. Au licărit, tremurători şi speriați. Din întuneric apăru un cap. Fără păr, o față trasă acoperită cu răni care supurau.

Prizonierul se tîrî spre mine, cu ochi sălbăticiți.

– Dacă a venit un bufon după mine, înseamnă că am murit.

– Mai bine un nebun decît Sfîntul Petru. Am îngenuncheat şi am pus un bol sub gratii.

Mîna lui slabă, galbenă țîşni şi luă bolul de lemn. Mă cuprinse tristețea. Nu ştiam de ce anume se făcuse vinovat ca să fi ajuns aici. În Treille nu era necesar să fi făcut ceva ca să fii azvîrlit în temniță.

Dar eu nu mă aflam aici pentru el...

În celula următoare, un bărbat chircit la podea, iar şobolanii se serveau din rănile deschise de pe picioarele lui. Vorbi într-o limbă pe care nu o înțelegeam. Abia dacă se uită la mine, cu ochii sticlindu-i.

– Curaj, bătrîne, ceasul tău aproape că a sosit, am zis punînd bolul sub gratii.

Am trecut la următoarele celule fără ca măcar să mă întorc să mai iau supă. Ca şi primul prizonier, oamenii arătau mai mult ca nişte animale hăituite. Gemeau, se uitau la mine cu ochii galbeni, trişti. Am tras aer în piept, în pofida dorinței de a vomita.

Apoi, de undeva din adînc, se auzi un vaiet. *O femeie!* Trupul mi se încordă. *Sophie?* Nu ştiam dacă puteam să merg mai departe.

– Iată-ți partenera, nebunule, zise Armand de la locul lui. Eşti liber să faci ce vrei, dacă te mulțumeşte. Are o limbă fermecată.

Mi-am strîns pumnii şi am pornit călăuzit de strigătele femeii. Sub curea, am apucat mînerul cuțitului. Dacă aceasta era Sophie, i-aş fi ucis pe paznici. Şi pe Norcross.

Țipătul femeii se auzi din nou.

– Du-te la ea, nebunule. Tîrfei nu îi place să i se tragă clapa, urlă Armand.

Mi-am ținut respirația cînd am ajuns în fața celulei femeii. O rază de lumină trecea peste părul ei lung şi ciufulit. Părea să țină în brațe o păpuşă sau o jucărie, împleticindu-se ea însăşi ca un copil părăsit.

– Copilul meu, zicea ea abia şoptind. Vă rog... copilaşul meu are nevoie de lapte.

Abia dacă o puteam vedea. Nu puteam să îi disting fața sau vîrsta. Mi-am făcut curaj şi am întrebat:

– Tu eşti, Sophie? Răsuflarea mi se opri. Decît să fi fost ținută aşa... mai bine ar fi murit.

Femeia bîiguia fraze de neînțeles.

– Bietul copil are nevoie de lapte, silabisi ea. Apoi zise ceva ce părea a fi... *Phillipe.*

O, Doamne! Am înghețat. M-am apropiat mai mult de gratii. Ce îi făcuseră?

– Sophie? am strigat. Păreau trăsăturile ei, părul ei. Te rog, întoarce-te către mine. Lasă-mă să te văd.

– Cel mic are nevoie de lapte..., îngăimă din nou. Ce pot să fac? Sînii îmi sînt secați.

Lacrimile îmi umpleau ochii. Tot nu o puteam vedea.

– *Sophie,* am zis din nou.

M-am lipit de gratii.

– Copilul are nevoie de lapte, am auzit-o încă o dată, apoi țipă atît de ascuțit de parcă mi-ar fi înfipt un cuțit în ureche. Am întins mîna, iar ochii ei mă văzură în sfîrşit. Respirația îmi îngheță în piept. Părul, ca paiele, îi cădea pe ochi. Dar ochii i se ațintiră pe mine. Cu vinişoare galbene trecînd prin ei. Nasul plat şi umflat.

Doamne, nu era ea!

Picioarele mi se înmuiară. Nu era ea. O parte din mine se bucura, cealaltă era dezamăgită.

– *Copilul meu...*, striga femeia, implorînd. Îmi întinse păpuşa ca să o privesc.

O, Doamne! M-am îngrozit. Nu era o păpuşă. Era adevărat. Un bebeluş mic, legat cu un şal, mort fără îndoială, născut mort.

– Cum aş putea să te ajut? am şoptit. Cum?

– Nu vezi? zise ea dîndu-mi copilul. Copilul are nevoie de lapte.

– Lasă-mă să te ajut.

– Lapte! strigă femeia. Hrăneşte-l.

Nu puteam face nimic. Biata femeie înnebunise. M-am mai uitat o clipă la ea, apoi m-am avîntat din nou în sus pe scări.

Temnicerii rîdeau în timp ce eu treceam pe lîngă ei continuînd să urc.

– Pleci aşa de curînd, nebunule? strigă Armand. Ce, nu mai ştii nici o glumă?

Am ieşit din temniță şi m-am repezit pe scări.

Capitolul 51

Am fugit, năpădit de o sudoare rece, înapoi la castel şi, apoi, la culcuşul meu de sub scară. M-am aruncat pe saltea. Respiram ca un animal sălbatic, îngrozit.

Nu era ea.

În cele din urmă, probabil că iubita mea Sophie era moartă.

Pentru prima dată ştiam ceea ce înţeleseseră de la bun început fratele lui Sophie şi chiar şi Norbert, mentorul meu. Nu exista nici o speranţă. Fusese luată de lîngă copilul ei, violată şi lăsată să moară pe drum. Acum ştiam, fusese cea mai întunecată lecţie din viaţa mea.

Mi-am îngropat capul în mîini. Această stupidă şaradă se terminase. Mă agăţasem de o speranţă, iar cum acea speranţă murise. Trebuia să plec. Mi-am smuls tichia de bufon şi am aruncat-o pe podea. Nu eram un bufon. Doar un nebun. Un nebun mai mare nu existase niciodată.

Am rămas acolo mult timp, lăsîndu-mă pătruns de adevăr.

Am auzit paşi lîngă patul meu, apoi o voce.

– Tu eşti, Hugh?

Am ridicat capul şi am văzut-o pe... Estella, soţia şambelanului.

Îmi făcuse cu ochiul în adunare. De multe ori. Mă sîcîise şi mă urmărise. În această noapte, avea doar un şal pe umeri, iar părul des, brun, pe care pînă acum îl văzusem numai strîns, îi acoperea gîtul. Ochii rotunzi şi înşelători, iar momentul – nu ar fi putut fi mai prost ales.

– Este tîrziu, doamnă. Nu lucrez.

– Poate că nu am venit pentru lucru, zise Estella intrînd în spațiul în care se afla salteaua mea. Își lăsă șalul să cadă dezvăluind un trup sumar acoperit. Ce este, roșcatule? șopti ea. Cum poate un bufon atît de focos să fie atît de trist?

– Vă rog, doamnă, nu sînt bun de glume în această noapte. Dimineață voi fi din nou amuzant.

– Nu am nevoie să rîd acum, Hugh. Lasă-mă să te simt și altfel.

Se așeză lîngă mine. Aproape. Trupul ei era parfumat cu lavandă și liliac. Întinse mîna și îmi atinse fața. M-am îndepărtat de ea.

– Nu am mai văzut în viața mea un asemenea păr. Părea că are o fixație. E culoarea focului. Cum ești tu în realitate, Hugh, cînd nu trebuie să te prostești?

Veni și mai aproape. I-am simțit plinătatea sînilor pe pieptul meu. Piciorul ei apăsîndu-l pe al meu.

– Vă rog, doamnă.

Dar Estella insistă. Își legănă umerii lăsînd să îi cadă bluza. Sînii ei se ridicară. Apoi am simțit vîrful limbii ei fierbinți alunecînd pe gîtul meu.

– Pun pariu că și alte părți ale trupului tău sînt la fel de focoase ca și părul. Ia-mă, Hugh, dacă nu o faci, o să spun ducelui că te-ai legat de fustele mele. Un om de rînd care atinge fustele nevestei unui nobil... nu e deloc o postură de invidiat...

Eram prins într-o capcană. Dacă i-aș fi rezistat, riscam să fiu arestat pentru hărțuire. Mă pipăi, apoi își băgă mîna în pantalonii mei.

În acel moment, am simțit lama unei săbii atingîndu-mi gîtul... Am rămas liniștit. O voce tună:

– *Peste ce trădare am dat eu?*

Capitolul 52

Lama se retrase încet şi am văzut faţa lui Norcross. Monstrul rînjea la mine.

Norcross apăsă lama şi am simţit căldura sîngelui ce se scurgea pe gîtul meu.

– O situaţie foarte neplăcută, nebunule. Lady Estella este soţia şambelanului ducelui, un membru al curţii. Trebuie să fii nebun să îţi scoţi scula în faţa unei asemenea femei.

Mă cuprinse panica şi sîngele îmi zvîcnea, dar mi-am dat seama că mi se întinsese o cursă.

– Nu am făcut nimic, domnule.

– Amărîta de sculă nu avea nici o nevoie, suspină Estella. Se pare că singura ardoare a nebunului nostru este în părul lui.

Norcross mă apucă de tunică şi mă ridică cu sabia sub bărbie. Brusc, ochii ticălosului se luminară, recunoscîndu-mă.

– *Părul* lui... Te cunosc de undeva. De unde, nebunule? Spune-mi.

Mi-am dat seama că eram pierdut. L-am privit la rîndul meu drept în ochi.

– Soţia mea... Ce i-ai făcut lui Sophie?

– *Soţia ta,* şuieră cavalerul. Ce să fi făcut eu cu soţia unui nebun josnic? În afară de a-i fi tras-o?

M-am întins spre el, dar m-a prins de păr şi m-a lovit tare cu mînerul sabiei sub bărbie, obligîndu-mă să îngenunchez.

– Ascultă-mă cu atenţie, nebunule. *Te-am văzut,* dar *unde?* Unde ţi-am mai văzut faţa înainte?

– Veille du Père, am rostit eu.

– Văgăuna aia mizerabilă, îşi aminti Norcross.

– Ne-ai ars hanul. Mi-ai ucis soția și copilul, Phillipe.

Încerca să își amintească. Buzele i se desfăcură într-un zîmbet ușor.

– Acum îmi amintesc... Tu ești veverițoiul acela roșcat care a încercat să mă împiedice să îl înec pe fiul morarului.

Zîmbetul lui Norcross se lărgi.

– Și cum e cu marele Hugh? Bufonul bufonilor, care și-a făcut școala cu Norbert din Borée? Rînjetul i se transformă într-un hohot brutal. Tu? Tu ești proprietarul hanului? Un escroc.

M-am ridicat la el din nou, dar sabia lui îmi pătrunse în gît. Am simțit-o tăindu-mi pielea.

– Mi-ai luat soția. Mi-ai aruncat fiul în flăcări.

– Dacă am făcut toate astea, cu atît mai bine, vierme josnic ce ești. Norcross ridică din umeri. Apoi, îi făcu cu ochiul Estellei. Mi se pare că ai fost foarte jignită, doamnă. Acum poți pleca să te plîngi de jignirea adusă.

Ea își ridică bluza și se strecură afară.

– Așa voi face, domnule. Vă mulțumesc că v-ați făcut apariția. Apoi o luă la fugă. *Gărzi*..., am auzit ecoul strigătului ei.

– Ajutor! Gărzi!

Norcross se întoarse din nou către mine. Ochii lui erau ficși și victorioși.

– Ce părere ai, nebunule? Se pare că eu rîd la urmă.

Capitolul 53

Am fost vîrît, cu mîinile legate, într-o celuă întunecată, goală, de la primul cat al castelului. Acolo mi-am petrecut noaptea.

Știam că soarta mea fusese hotărîtă. Lady Estella avea să joace rolul celei agresate, așa cum mă păcălise în

noaptea precedentă. Norcross era eroul răzbunător. Era cuvîntul meu împotriva aceluia al nobililor. Acum nu m-ar mai fi putut salva tot rîsul din lume.

Am fost trezit de o mare zarvă la uşă. Dedesubt se vedea o dîră de lumină. Era ziuă. Trei gardieni cu piele de culoare închisă, purtînd uniforma cu însemnele lui Baldwin, au intrat în încăpere. Căpitanul mă ridică.

– Dacă ştii vreun banc bun, cap de morcov, acum ar fi momentul...

Am fost împins cu brutalitate în marea sală. Erau adunaţi toţi cavalerii şi curtenii exact ca în ziua în care sosisem. Solul anunţa că un cavaler renumit fusese măcelărit de oameni din afara legii, într-un ducat din apropiere.

Baldwin se foi în jilţul lui, cu bărbia în palme, cercetîndu-l pe omul din faţa lui.

– Faimosul Adhémar... ucis în propria lui casă?

– Nu doar ucis, stăpîne... Mesagerul era evident nemulţumit că trebuia să aducă o asemenea veste... Ţintuit de mîini şi de picioare de pereţii propriei capele, cu soţia alături. Cavalerul a fost crucificat.

– *Crucificat*. Baldwin se ridică încet. Vrei să spui că a fost luat din propriul pat de către bandiţi?

– Jefuitori, mai bine zis. Au venit călare, cu armuri de luptă, cu feţele ascunse de coifuri şi măşti. Nu purtau nici un fel de însemne. Doar o cruce neagră.

– O cruce neagră? Ochii lui Baldwin se măriră. Nu aş putea spune dacă era cu adevărat surprins sau se prefăcea. Norcross, tu ai vreo idee despre o asemenea bandă?

Norcross făcu un pas înainte. Purta o haină de luptă roşie şi la brîu îi atîrna sabia.

– Nu cunosc aşa ceva, stăpîne.

– Bietul Adhémar. Baldwin înghiți în sec. Spune-mi, mesagerule, ce fel de comori căutau aceşti laşi?

– Nu ştiu. Mesagerul clatină din cap. Adhémar tocmai se întorsese de pe Pămînturile Sfinte, unde fusese rănit. Se spunea că se întorsese cu nişte bogății inestimabile. Am auzit că luase chiar cenuşa Sfîntului Matei.

– Cenuşa lui Matei, zise Baldwin. Un asemenea trofeu ar fi valorat cît tot regatul.

– Mai există o singură relicvă mai valoroasă, spuse Norcross.

– Lancea lui Longinus. Ochii lui Baldwin scînteiară. Lancea înmuiată în sîngele Mîntuitorului.

Călăreți mascați, pîrjolind şi măcelărind. Nu aveam nici o îndoială că tot Norcross se afla şi în spatele acestor crime. Cum aş fi vrut să îi tai gîtul!

– Sire, continuă Norcross, soarta lui Adhémar a fost pecetluită, dar ar mai fi ceva de rezolvat.

– A, da, soarta micului nostru nebun.

Baldwin îl lăsă pe mesager să plece, apoi se aşeză la locul lui şi îmi făcu semn cu degetul să mă apropii.

– Mi s-a spus, nebunule, că mica ta sculă s-a ivit pe unde nu avea nici un drept. Se pare că ai reuşit să jigneşti foarte mulți oameni în scurta ta şedere la noi.

I-am aruncat o privire lui Norcross.

– Eu sînt cel care a fost jignit.

– Tu? Cum aşa? chicoti Baldwin. Soția lui Briesmond a fost atît de dezagreabilă? Luă un pumn de alune dintr-un bol şi începu să mănînce.

– Nu am atins-o pe acea doamnă nici o clipă.

– Şi, cu toate acestea, aparențele spun altceva. Contrazici mărturia unui membru al curții mele. Şi pe cea a celei jignite. Împotriva cuvîntului unui nebun... din cîte mi se spune acum, nici măcar un adevărat nebun.

Smucindu-mă în legăturile mele, am arătat către Norcross.

– Acest nobil din suita dumneavoastră, sire, mi-a ucis soția. Soția şi copilul...

În mulțime se auzi un sîsîit.

Norcross scutură din cap.

– Nebunul îşi închipuie că l-am ruinat drept pedeapsă că, pentru a scăpa de obligațiile față de Înălțimea Ta, a fugit şi s-a alăturat Cruciaților.

– Şi ai făcut-o, cavalere? întrebă Baldwin.

Norcross abia ridică din umeri.

– Sincer, sire, nu îmi amintesc deloc.

Se auzi un hohot general în întreaga încăpere.

– Cavalerul nu îşi aminteşte, fostule bufon. Îl contrazici?

– El a fost, sire. Avea fața acoperită, ca şi atunci cînd a năvălit asupra cavalerului despre care s-a vorbit astăzi.

Norcross păşi spre mine, scoțînd sabia.

– Mă provoci din nou, nebunule. Te voi despica în două.

– Stai calm. Ducele ridică mîna. Vei avea şansa ta. Faci o acuzație foarte gravă, nebunule. Cu toate acestea, mi se spune că această cruciadă continuă, că armatele lui Raymond şi Bohemond au ajuns acum la porțile Oraşului Sfînt. Totuşi, tu, prin cine ştie ce miracol, te afli aici. Spune-mi, cum de ai fost scutit de datoria ta de pe cîmpul de luptă atît de curînd?

La o asemenea acuzație, nu aveam nici un răspuns. Mi-am plecat capul.

În sală se lăsă o tăcere apăsătoare.

Baldwin dezvălui un zîmbet.

– Te plîngi de injurii, nebunule, cu toate acestea jignirile tale par să se înmulțească. La crimele de adulter şi fraudă trebuie să adăugăm şi dezertarea.

Mînia îmi creştea. Am dat să mă reped spre Norcross dar, înainte de a fi făcut un pas, oamenii ducelui mă trîntiră la pămînt.

– Nebunul vrea să ajungă la tine, Norcross, zise ducele.

– Şi eu vreau să pun mîna pe el, sire.

– Şi vei pune mîna pe el. Dar te înjoseşti, cavalere, dacă îl provoci la luptă. Mi se pare că l-am mai lăsat o dată pe acest veverițoi să te jignească. Luaţi-l. Făcu un semn cu mîna. Mîine la prînz poți să îi scurtezi capul.

– Mă simt onorat, se înclină cavalerul.

Baldwin dădu din cap cu tristețe.

– Bufon, hangiu, spion... oricine ai fi, e un mare păcat. Va trebui să ne mulțumim din nou cu Palimpost. Pe durata şederii tale aici, ne-ai făcut să rîdem cu poftă. Se ridică, se înfăşură în mantie şi se pregăti de plecare. Apoi se întoarse. Şi... *Norcross*.

– Da, sire?

– Nu este nevoie să strici o lamă ascuțită pe gîtul bufonului.

Capitolul 54

Am fost aruncat în temniță, pe scări în jos, şi m-au izbit cu genunchii şi coastele de podeaua dură din piatră.

Nările mele erau obligate să inspire aceeaşi duhoare ca şi cu o noapte în urmă.

Am auzit rîsete şi scîrțîit de uşi, în timp ce doi paznici mă luară şi mă vîrîră într-o celulă.

Cînd mi se limpezi privirea, l-am văzut pe Armand, temnicerul, rînjind batjocoritor.

– Te-ai întors atît de curînd, bufonule? Probabil că pînă la urmă ți-au plăcut condițiile de aici.

Era cît pe ce să îi spun să se ducă la dracu', dar mă lovi în pîntece şi plămînii mi se goliră de aer.

– De data asta, mi-e teamă că noi vom aduce supa.

Paznicii rîseră. Armand, cu o forță animalică, mă ridică şi mă aşeză în capul oaselor. Îngenunche lîngă mine şi clătină din cap.

– Întotdeauna îmi aduc numai nenorociți. Niciodată un nobil acuzat de vreo crimă. Numai tîrfe şi adulterini, pîngăritori de biserici, cerşetori, cîțiva evrei... Dar un bufon... Asta este ceva nou.

Tovarăşul lui Armand intră ținînd în mînă nişte lanțuri grele.

– Deci trebuie să te legăm, bufonule. Şi, pentru o şedere atît de scurtă... Dar ducele a plătit pentru camera cea luxoasă, aşa că iată lanțurile.

Armand mă ridică, prinzîndu-mi mîinile la spate.

– Eşti un bufon norocos. Lama nu doare. Doar o zgîrietură... aici. Mă ciupi de gît. Dacă ai fi stat aici o vreme, ți-aş fi putut arăta nişte distracții pe cinste. Boaşe sparte, nări lărgite, ochi scoşi... cleşti înroşiți vîrîți în fund. Îți desfundă sinusurile fără nici o îndoială.

Făcu un semn din cap spre tovarăşul lui, care începu să înfăşoare lanțul mai întîi în jurul pieptului meu.

Mintea mi se încordă.

– Vă rog. Am ridicat o mînă pentru a le distrage atenția. Aşteptați o clipă. Am tras aer adînc, umplîndu-mi plămînii.

– Ştiu, suspină Armand. La început este un pic cam strîns. Dar după ce te obişnuieşti, vei dormi buştean.

Mi-am ridicat mîna din nou, apoi i-am aruncat un zîmbet de mulţumire. Am mai tras aer adînc de trei ori. Am simţit cum tot pieptul mi se dilata.

– Gata? Temnicerul îşi arcui sprîncenele.

Am încuviinţat.

– Gata.

Capitolul 55

În celula strîmtă, m-am răsucit şi m-am întors pe spate, împingînd cu braţele în lanţurile grele.

Nu aveam nici cea mai vagă idee cît era ceasul, de cît timp mă aflam acolo. Ştiam doar că dacă aş mai fi fost în celulă a doua zi, aş fi fost un om mort.

Am dat afară tot aerul din plămîni. Între trupul meu şi lanţuri rămase un spaţiu extrem de mic, pentru a-mi mişca braţele.

Orele treceau. Am simţit cum lanţurile slăbesc puţin, apoi încă puţin. Dar nu destul.

Mi-am strîns umerii şi mi-am vîrît bărbia între lanţuri. Pentru prima dată după cîteva ore, am răsuflat cît de cît uşurat. Mi-am strecurat un braţ printre legături. Apoi pe celălalt şi, la sfîrşit, am scos legătura peste cap.

Am auzit ca un ecou răsunînd în jos pe scări. Cineva aducea cina. Paznicii mîncau şi păreau bine dispuşi.

Prizonierii vociferau, strigau. Apoi paşi... şi o ultimă cină pentru mine.

– Deci, se auzi o voce familiară şi un suspin, se pare că am revenit la locul de muncă.

Am ridicat privirea. Era *Palimpost,* bufonul alungat, care stătea în faţa celulei mele, ţinînd în mînă lucrurile mele.

– Ai venit să te împăunezi, am murmurat eu simţind gustul amar al înfrîngerii.

– Ba deloc. Scutură o legătură de chei. De fapt, am venit să te eliberez.

Am căscat ochii surprins. Eram sigur că asta avea să fie o glumă proastă. *Răzbunarea...* Mă aşteptam să apară paznicii şi să rîdă de mine. Dar nu veneau.

– Eu şi Bette am pus în supa paznicilor prafuri de dormit. Acum hai, repede, ieşi de aici.

– *Tu şi Bette...!* Nu îmi venea să cred ce auzeam. Acesta era omul pe care îl dădusem la o parte. Acum, el avea cheile libertăţii mele în faţă. E pe bune?

– Este, dacă poţi să îţi ridici fundul. Băgă o cheie în broască şi o răsuci, iar uşa se deschise.

Tot nu îmi venea să cred. Dar nu conta. Chiar dacă ar fi fost o glumă proastă, chiar dacă Norcross ar fi stat ascuns la cîţiva paşi depărtare, pregătit să mă taie în două, oricum a doua zi aveam să mor.

– Trebuie să te scoatem cumva şi din lanţurile alea, zise Palimpost.

– Nici o problemă, am spus. Mi-am scuturat umerii şi braţele şi, sub ochii lui, am alunecat dintre legături. Apoi am început să desfac lanţurile pînă cînd căzură la picioarele mele.

Bufonul mă privea uluit.

– Să fiu al naibii, chiar eşti bun, exclamă el. *Repede...* hai.

– *De ce?* De ce faci asta pentru mine?

– Din curtoazie profesională, spuse bufonul ridicînd din umeri.

– Te rog să nu faci glume. Mi-am pus o mînă pe umărul lui. Spune-mi, de ce...?

Se uită la mine cu ochii îndureraţi.

– I-ai salvat pe cei dragi cuiva drag mie. Crezi că eşti singurul om care ar risca totul pentru cineva drag?

Mă holbam la el nevenindu-mi să cred.

– Tu şi... *Bette?*

– Ce este aşa de greu de crezut, omule? Pe de altă parte, ar fi fost păcat să te pierdem. Chiar nu erai rău deloc.

Îmi dădu desaga cu lucrurile mele, toiagul şi o manta închisă la culoare. Mi-am scos cuțitul din traistă şi mi l-am pus la curea, sub tunică. Apoi mi-am pus mantaua şi m-am îndreptat către scări.

– Nu pe acolo, mă opri Palimpost luîndu-mă de braț. Urmează-mă.

Mă duse mai adînc în pivniță. Caverna se lărgea, apoi se îngusta din nou pînă, la o deschizătură nu mai mare decît o peşteră micuță. Într-un loc doar de el ştiut, Palimpost îngenunche şi trase de o piatră din perete, aflată aproape de podea. În fața mea se deschise un tunel.

– La jumătatea drumului, o să dai peste o răscruce. Cînd ajungi acolo, fă-o la *stînga*. Duce la şanțul cu apă. Ia-o spre pădure. Pe întuneric, vei fi în siguranță. Dacă o iei la *dreapta,* vei ajunge înapoi la castel. Ține minte – *stînga.*

M-am aplecat spre tunel.

– Eşti un om bun. Îmi pare rău că ți-am făcut neplăceri.

– O, ce contează un mic risc al vieții cuiva cînd dragostea pluteşte în aer? Rînji. Spune-i lui Norbert să nu se culce pe o ureche. Data viitoare eu voi fi cel care atacă.

Mă împinse înainte şi m-am sprijinit în toiag. Tunelul era destul de strîmt şi scund, şi colțuros. Picioarele îmi erau afundate în apă pînă la glezne.

Mirosea urît. Mă loveam de obiecte ce pluteau. Eram sigur că sînt şobolani morți.

Am făcut un semn cu mîna de rămas-bun, mi-am luat traista şi am început să înaintez. *Stînga,* spusese Palimpost, *dincolo de zidurile castelului.* Spre pădure. Şi libertate.

Dar cînd am ajuns la răscruce, nu am ezitat nici o clipă. Am luat-o la dreapta. Am luat-o pe culoarul întunecat, pe lîngă pereții mucegăiți. Înapoi spre castel...

Mai aveam totuşi ceva de rezolvat.

Capitolul 56

Tunelul întunecos ducea chiar în inima marii săli de întrunire din centrul castelului.

Am dat la o parte o piatră şi mi-am făcut loc. Peste tot, cavaleri dormind. Dacă se trezea vreunul, eram ca şi mort.

M-am furişat fără zgomot prin încăpere şi am luat sabia unuia care dormea dus. Am ridicat o bucată de brînză de pe podea şi am mîncat-o pe furiş. Apoi am ieşit în grabă din sală.

Nu ştiam cît era ceasul, dar zidurile castelului erau întunecate şi cufundate în tăcere. Pe pereți atîrnau lumînări aprinse.

M-am grăbit spre intrarea principală în castel, atent să nu fiu zărit de cineva.

Dincolo de intrare, bătăile inimii mi se mai liniştiră; nu fusesem văzut. Soldații forfoteau prin curtea întunecată. Gărzile patrulau. Se auzi un nechezat de cal, iar un cavaler se îndepărtă în galop. Am traversat în grabă curtea.

Ştiam în ce cameră dormea Norcross, cea de lîngă cazărmile trupelor. La ea ducea o scară îngustă din piatră, luminată de torțe pe fiecare parte a zidurilor.

Am ajuns la uşă. Apoi am tras aer adînc de mai multe ori. Mă trecu un fior pe şira spinării. Din cameră se auzeau zgomote ciudate. Chicoteli şi țipete uşoare. Ticăloşii erau înăuntru. Cu atît mai bine.

Am scos sabia de sub manta. Pentru soția şi pentru copilul meu.

Capitolul 57

Am împins uşa grea a camerei lui Norcross. Încăperea era slab luminată. Pe podea zăcea o grămadă de haine. Ale lui Norcross şi ale unei doamne...

Se auzi sunetul unei curele şi gemete.

Pe patul burduşit cu aşternuturi am văzut o femeie pe jumătate dezbrăcată, cu mîinile pe tăblia patului. Norcross, care purta numai tunica, o ciocănea pe la spate.

Îmi luă o clipă să o recunosc pe lady Estella. Ea şi Norcross erau atît de absorbiți unul de celălalt că nu mă văzură decît cînd intrasem în cameră de-a binelea.

Cavalerul se întoarse primul.

– Cine este?

Am păşit în lumină şi i-am făcut cu ochiul Estellei.

– Doamnă, m-am înclinat, se pare că sînteți din nou jignită. Destul de des, după cum se vede.

– Tu..., rosti Norcross. Ochii i se aprinseră de parcă s-ar fi holbat la o bucată de friptură bine rumenită.

– Eu, am răspuns cu un zîmbet.

Norcross o lăsă pe Estella, ce se acoperi cu cearşafuri. Se ridică cu scula încă bălăngănindu-i-se şi se şterse brutal cu propria cămaşă.

– Indiferent prin ce mijloc ai reuşit să te eliberezi, ai boaşe mari ca să apari aici.

– Bine. Atunci, cel puţin unul dintre noi are, am spus uitîndu-mă în jos la el.

Norcross schiţă un zîmbet. Fără grabă, se întinse după sabie.

– Aş putea să îţi tai capul în noaptea asta. Apoi aş putea dormi pînă tîrziu.

Estella îşi luă hainele şi fugi, pe jumătate goală, spre uşă.

– Nu fugi, Estella, zise Norcross. Nimic nu mă întărîtă mai tare decît să îi scot maţele unui nenorocit. O să te pătrund din nou înainte de a-ţi trece cheful.

Norcross chicotea. Nu părea să se grăbească deloc în timp ce ocolea patul scoţîndu-şi pieptul înainte şi privindu-mă ca pe o insectă pe care era pe cale să o strivească.

– Haide, nebunule, fă-ţi dreptate. Apoi scoase un strigăt fioros ţintindu-mi gîtul cu sabia.

Am rămas pe loc şi sabia lui se lovi de a mea cu zgomot. M-am împleticit puţin, dar Norcross mînuia sabia ca şi cum ar fi fost uşoară ca un fulg.

Era un luptător talentat. Mi-am dat seama de la primele lovituri. Învăţasem şi eu ceva în cruciade – desigur, nu îmi era frică de nimeni –, dar îmi trecu prin minte într-o clipă că era de departe mai experimentat decît mine. Era cavaler! Şi ucigaş de femei şi copii.

Norcross icnea şi lovea cu sabia cu atîta furie, de parcă ar fi vrut să mă taie în două. M-am tras înapoi.

Norcross mă atacă din nou. Am parat lovitura şi l-am silit să se lase la podea. Stăteam aşa, ochi în ochi, cu săbiile ridicate.

– Lupţi ca o femeie, rînji el.

Apoi, mă lovi în frunte şi mă făcu să mă chircesc.

M-am aplecat spre pat, în timp ce Estella încerca să se dea la o parte din calea mea. Norcoss atacă din nou, de data aceasta lovindu-mă peste umeri. Nu ştiu cum i-am parat ambele lovituri.

Din frecarea oţelului de oţel săreau scîntei. Încleştarea morţii îmi răsuna în urechi.

M-am dat înapoi. Norcross îmi blocă sabia cu uşurinţă, aproape fără efort. Apoi o înfipse pe a lui adînc, în braţul meu, desprinzînd o bucată de carne. Am urlat. M-a străbătut o durere ascuţită. Rana s-a înroşit.

– Cunoşti sentimentul, rînji Norcross încrezător. Într-o clipă, asta se va întîmpla şi cu gîtul tău.

Veni spre mine, agitîndu-şi sabia. Am parat loviturile de trei ori, dar puterile începeau să mă părăsească.

Îmi simţeam braţele slăbind. Cu fiecare lovitură, îmi reveneam tot mai greu. Am fost la numai o fracţiune de secundă de lovitura ce putea să-mi fie fatală. *Voiam să îl ucid. Voiam să moară.* Dar pierdeam, iar fiecare clipă putea fi şi ultima pentru mine.

În cele din urmă, mă înghesui într-un colţ. Adunîndu-mi puterile, m-am ridicat o ultimă dată, iar el mă blocă cu uşurinţă. Rîdea, ştiind că mă învinsese. Îi simţeam respiraţia direct în faţă. Mirosul transpiraţiei lui mă înfurie. Rînjetul oribil de pe faţa lui ar fi putut fi ultimul lucru pe care îl vedeam.

– Du-te în mormînt, încredinţat că i-am tras-o nevesti-tii. Mi-am pus sămînţa în ea, iar cînd am terminat, a cerut şi mai mult.

Sabia îmi scăpă din mînă. A lui se apropia de gîtul meu, gata să-mi taie oasele. Cu mîna liberă, mi-am scos *cuţitul de la brîu*... ultima mea şansă.

Ochii lui Norcross erau sticloşi şi hotărîți.

– Ascultă-mă cu atenție, nebunule. Acesta este ultimul lucru pe care îl vei mai auzi.

– Pentru Sophie... pentru Phillipe! i-am urlat în față.

În acea clipă, am înfipt cuțitul în pieptul lui. Am simțit cum îi trosnesc oasele, *dar pe chip nu i se mişcă nici un muşchi.*

Am împins cuțitul mai adînc, şi mai adînc, dar privirea lui cădea pe mine neclintită. Incredibil! Continua să îşi apese sabia pe gîtul meu.

Apoi, Norcross deschise gura ca şi cînd ar mai fi avut un singur lucru de adăugat. De această dată, țîşni un şuvoi de sînge. Am văzut cum mîinile îi slăbeau pe sabie. Apoi făcu un pas înapoi. Se împletici.

L-am împins, cu cuțitul înfipt în pieptul lui.

Estella țipă ca şi cînd cuțitul ar fi nimerit-o pe ea.

Norcross se străduia, ca un om beat, să îşi recapete echilibrul. Se poticni, apoi căzu în genunchi. Privi în sus, spre mine, nevenindu-i să creadă, ținîndu-şi măruntaiele în mînă. Apoi se prăbuşi mort.

Mă simțeam copleşit, mai întîi de uşurare, apoi de tristețe. Îi răzbunasem pe Phillipe şi pe Sophie, *dar acum pierdusem totul.*

Mi-am ridicat sabia. Trebuia să plec de acolo. Am luat-o pe Estella de păr. Ea îmi întinsese capcana. Aproape că mă făcuse să plătesc cu viața. I-am tras capul pe spate şi i-am trecut sabia peste gît.

– Nu țipa şi nu striga după ajutor, înțelegi?

Aprobă din cap, iar în ochii ei rotunzi se putea citi groaza.

– Eşti foarte norocoasă, i-am spus, încercînd să zîmbesc, că sînt un *blînd*-nebun.

Capitolul 58

Vlăguit şi speriat că Estella va da alarma, am ieşit împleticindu-mă din camera cavalerului mort. Acum eram un criminal.

Mi-am luat toiagul şi sabia şi am coborît meterezele pe partea neluminată de lîngă de camera lui Norcross. Şanţul era golit de apă, aşa că l-am trecut cu uşurinţă.

Apoi am rupt-o la fugă spre umbrele străzilor încă întunecate ale satului. Am fugit pînă am ajuns în pădure.

Braţul îmi atîrna, rana sîngera profund. Am ajuns la un pîrîu şi am spălat-o cît am putut de bine, apoi am legat-o cu fîşii din tunică. Eram din nou în afara legii, de data aceasta un criminal, nu doar un dezertor din războiul ce se purta departe, ci un ucigaş de nobili. Fără îndoială, Baldwin avea să mă urmărească. Trebuia să mă îndepărtez cît mai mult de Treille. Dar unde să mă duc?

M-am ascuns în pădure, ţinîndu-mă departe de drumul mare. Îmi era foame şi frig, dar eram mulţumit ştiind că i-am răzbunat pe Sophie şi pe Phillipe. Mă simţeam împlinit, refăcut. Speram ca Dumnezeu să mă ierte.

La primii zori, am auzit zarvă. M-am ascuns în tufişuri, în timp ce un pluton de soldaţi în culorile lui Baldiwn trecu în fugă pe lîngă mine. Nu ştiam încotro se îndreptau. Spre Veille du Père? Răscoleau drumurile şi satele?

Am luat-o spre est, urmînd drumul mare, afundat cît mai adînc în pădure. Evitam orice călător. Nu ştiam încotro mă îndreptam. Braţul mă durea şi îmi zvîcnea.

După o zi de mers, am dat peste o răscruce de drumuri pe care de această dată o cunoşteam foarte bine. Trecusem pe aici de curînd, în timp ce veneam spre Treille.

La est se afla vechiul meu sat, Veille du Père, numai la o zi de mers. Acolo se afla şi hanul meu şi Matthew,

cumnatul meu, singura rudă care îmi rămăsese şi prietenii mei... Odo, Georges... şi amintirea lui Sophie, şi mormîntul bietului meu copilaş...

Aş fi fost bine primit acolo. Eu eram Hugh, cel care spunea poveşti. Eu îi făceam pe toți să rîdă. Cu siguranță, un fiu rătăcitor ar fi fost bine venit.

Apoi mă cuprinse o tristețe adîncă. Nu mă puteam întoarce acasă. Satul meu era domeniul lui Baldwin. Acolo aveau să mă caute. Şi nu mai aveam un cămin. Doar un loc în care amintirile mi-ar fi bîntuit visele.

La fel ca un cîntec, viața este alcătuită din versuri, aşa cum mă învățaseră actorii ambulanți. Fiecare vers trebuia cîntat. Era nevoie de toate pentru a întregi un cîntec. Dar, dacă stai să te gîndeşti, atunci cînd pe buze îți înfloreşte un zîmbet, înseamnă că versul tău de suflet îți încîntă auzul.

Sophie... pentru mine, tu vei fi întotdeauna acel vers.

Dar acum trebuie să plec... Trebuie să te las.

Mi-am luat toiagul şi am tras adînc aer în piept.

Am ales poteca spre nord, spre orice m-ar fi aşteptat în viață.

Spre Borée...

Partea a treia

ÎNTRE PRIETENI

Capitolul 59

Uşa se deschise. Bufonul Norbert, aplecat peste un bol, se scobea între dinţi cu un pai. Faţa i se lungi de parcă ar fi văzut o stafie.

– Pe toţi sfinţii!... *Hugh!* Pînă la urmă, tot te-ai întors.

Rînji larg, apoi se repezi la mine cu buna lui dispoziţie molipsitoare.

– Cît mă bucur să te văd, prietene!

– Şi eu mă bucur să te văd, Norbert, am răspuns, îmbrăţişîndu-l cu braţul meu sănătos.

– Rănit din nou? Eşti ca o ţintă vie, băiete, ţipă el. Dar intră, mă bucur că te-ai întors. Vreau să îmi povesteşti totul în amănunţime.

Bufonul trase un taburet scund şi îmi făcu semn să iau loc. Apoi turnă vin într-o cană şi se aşează în faţa mea.

– Se vede în ochii tăi că nu eşti prea vesel. Aşa, spune-mi... Ai găsit-o? Care este soarta lui Sophie a ta?

Mi-am plecat ochii, ocolindu-i pe ai prietenului meu.

– Ai avut dreptate, Norbert. Gîndul că un miracol ar fi putut s-o ţină în viaţă a fost doar o iluzie. Sînt sigur că a murit.

Aprobă din cap, apoi se aplecă şi mă îmbărbătă părinteşte.

– Orice om are dreptul să viseze din cînd în cînd. Noi, cei mărunţi, trăim din asta. Îmi pare rău că ai pierdut-o, Hugh.

Norbert tuşi violent.

– Eşti bolnav? l-am întrebat îngrijorat.

– E din cauza vremii, zise făcînd un semn de nepăsare. Am petrecut prea mulţi ani tîrîndu-mă împreună cu gîndacii în văgăuna asta. Îşi drese din nou glasul. Spune-mi, cum au decurs lucrurile la curte cu Baldwin? Ai primit postul?

În sfîrşit, aveam un motiv să zîmbesc.

– Da, totul s-a petrecut exact aşa cum plănuisem împreună. De fapt, am avut chiar un mare succes.

– Ştiam eu! Bufonul sări în sus de bucurie. Ştiam eu că aşa va fi. Te-am antrenat bine, băiete, nu? Povesteşte-mi. Trebuie să aflu totul.

Deodată, faţa mi se lumină şi trupul mi se învioră la amintirea reprezentaţiilor pe care le dădusem. I-am povestit totul. Cum intrasem în palat şi cum profitasem de ocazie pentru a mă înfăţişa în faţa curţii. Glumele de care mă folosisem... Cum îl concediase ducele pe bietul Palimpost.

– Împuţitul ăla... Ştiam eu că tipul a rămas fără repertoriu. Norbert ţopăia, chicotind de încîntare. Merita să fie înlocuit.

– Nu, am protestat eu, s-a dovedit a fi un bun prieten. Unul adevărat...

Mi-am continuat povestea, cu încăierarea mea cu Norcross, cum mi se înscenase totul, şi cum Palimpost, acelaşi bufon pe care eu îl făcusem de ruşine, îmi salvase viaţa.

– Deci, hodorogul încă mai are ceva virtute. Bine. Există o frăţie a noastră, Hugh. Cred că de acum şi tu faci parte din ea. Mă bătu pe umăr cu căldură, apoi se încovoaie din nou tuşind, de mai să-şi scuipe plămînii.

– Chiar eşti bolnav, am spus eu aplecîndu-mă spre el şi susţinîndu-l cu braţul.

– Spiţerul spune că nu e decît din cauza aerului umed de aici. Zice că sînt o scuză destul de proastă pentru om vesel. Dar, cu toate astea, Hugh, poate că întoarcerea ta este bine venită. De ce să nu îmi ţii locul pînă cînd mă voi vindeca? Este de lucru destul.

Mi-am tras scaunul mai aproape.

– Să îţi ţin locul?... Aici, în Borée?

– Şi de ce nu ? Acum eşti în branşă. Un profesionist. Dar nu te strădui prea mult.

Mă gîndii la oferta lui. Chiar aveam nevoie de un loc unde să pot sta. Unde era să mă duc în altă parte? Ce altceva era să fac? Aici aveam prieteni de încredere. Şi mă mai atrăgea încă un avantaj de necontestat al ofertei.

Îmi plăcea. Mulţimea, aplauzele, aclamaţiile... toată această nouă *ipostază*... Îmi plăcea foarte mult.

– Îţi voi ţine locul, Norbert, am spus punîndu-i mîinile pe umeri, dar numai pînă cînd te faci bine.

– Atunci, rămîne stabilit. Ne-am strîns mîinile cu căldură. Văd că încă mai porţi toiagul ăla imens cu tine. Şi încă mai porţi costumul, dar ţi-ai pierdut tichia.

– Croitorul meu personal nu m-a putut servi într-un timp atît de scurt cu un nou rînd de haine.

– Nici o problemă, rîse Norbert. Scormoni prin cufărul lui şi îmi aruncă o bonetă de fetru. Zăngănea. Ştiu, clopoţeii. Dar ştii cum se spune, calul de dar nu se caută la dinţi.

Mi-am pus boneta pe cap. Mă simţeam ciudat, dar sîngele mi se înfierbîntă de mîndrie.

– O să îi dai gata, prietene. Sînt absolut sigur de asta. Bufonul rînji. Şi mai ştiu la fel de sigur că mai este cineva aici care se va bucura *foarte mult* că te-ai întors.

Capitolul 60

O priveam pe Emilie de afară cum şedea în cameră, fără să mă fi văzut. Se afla în mijlocul celorlalte doamne de onoare, aplecate asupra broderiilor lor. Şuviţele blonde i se revărsau de sub boneta albă. Năsucul ei părea la fel de moale ca un mugur. Am văzut ceea ce văzusem şi în acea primă zi, dar ignorasem datorită prieteniei ce ne lega.

Emilie era frumoasă. Nu avea seamăn.

I-am făcut cu ochiul din pragul uşii şi i-am aruncat un zîmbet. Ochii i se măriră ca nişte bulgăraşi proaspăt înfloriţi.

Emilie se ridică, punîndu-şi broderia pe masă şi, cu o politeţe desăvîrşită, se scuză şi veni spre mine. Pasul ei devenea tot mai grăbit pe măsură ce se apropia.

Abia în hol, cînd se repezi la mine şi îmi luă mîinile, îşi arătă adevărata încîntare.

– *Hugh De Luc... Este adevărat!* Mi-a spus cineva că te-a văzut. Te-ai întors la noi.

– Sper să nu te obosesc, doamnă. Şi că nu eşti nemulţumită.

Zîmbi.

– Sînt cît se poate de încîntată. Şi, uită-te la tine... Încă mai porţi costumul de bufon. Arăţi bine, Hugh.

– E acelaşi pe care mi l-aţi făcut dumneavoastră, doar ceva mai uzat. Norbert s-a îmbolnăvit. I-am promis că îi voi ţine locul.

Ochii ei, verzi şi bucuroşi, păreau să ilumineze sala întunecată.

– Nici nu mă îndoiesc că vom fi toţi mai veseli de acum... Dar, Hugh, vorbeşte-mi despre misiunea ta... Cum a mers?

Mi-am plecat capul fără să îmi ascund nici măcar pentru o secundă dezamăgirea sau adevăratele sentimente.

Emilie mă conduse de-a lungul holului, unde nu se aflau gărzi şi ne-am aşezat pe o bancă.

– Te rog, văd că eşti foarte tulburat, dar... trebuie să îmi spui totul.

– Planul tău a fost excelent. În ceea ce priveşte *pretextul* meu, totul a mers foarte bine. Am luat locul bufonului din Treille, am reuşit să pătrund la curte aşa cum pusesem la cale, şi mi-am băgat nasul peste tot.

– Nu mă refeream la şarada noastră, Hugh. Mă refeream la misiunea ta. Scumpa ta Sophie. Ce ai aflat? Spune-mi.

– În ceea ce o priveşte pe soţia mea... Am înghiţit în sec. Acum sînt încredinţat că a murit. Lumina din ochii plini de speranţă ai lui Emilie începu să pălească. Întinse mîna către a mea.

– Îmi pare aşa de rău, Hugh. Văd cît de mult te întristează.

Am rămas acolo tăcut cîteva clipe. Apoi, observă braţul meu.

– Iar eşti rănit.

– Nu-i grav. Se vindecă. Am dat peste cel care poartă vina pentru moartea lui Sophie şi a fiului meu. Am sfîrşit prin a fi nevoit să îl înfrunt.

– Să îl înfrunţi... În ochii ei apăru îngrijorarea. Şi rezultatul?

– Rezultatul? Am plecat din nou capul, apoi l-am ridicat cu un zîmbet uşor. Eu sînt *aici*... *El*... nu este.

Faţa i se lumină.

– Iar eu mă bucur. Şi mă bucur şi mai mult să aflu că voi rămîne aici o vreme. Îmi ridică mîneca şi cercetă cicatricile de pe braţul meu. Asta trebuie tratată, Hugh.

– Întotdeauna ai grijă să mă vindeci, am spus.

Eram surprins să văd cît de repede ajungeam din nou în grija ei. Aproape fără să-mi dau osteneala. Mă simțeam bine că mă aflam din nou acolo. Apoi am rostit cu mult calm:

– Dar mi-e teamă că am mai multe de spus. Bărbatul cu care m-am luptat... era un cavaler. Mai mult decît cavaler, de fapt. Era castelanul lui Baldwin. A pierit în încăierarea noastră... L-am ucis.

Emilie se uita fix la mine.

– Nu am nici o îndoială că tot ceea ce ai făcut a fost îndreptățit.

– A fost, lady Emilie... Jur. Mi-a ucis soția şi fiul. Dar omul era un nobil, iar eu...

– Nu se consideră că se face dreptate atunci cînd cineva primeşte o recompensă pentru pierderea a ceea ce i-a aparținut? Emilie se aprinse. Sau cînd apără reputația soției lui?

– Pentru nobili, da. Am plecat capul din nou. Dar mi-e teamă că pe lumea asta nu se poate face dreptate unui om de rînd care a ucis un cavaler. Chiar dacă a făcut-o pe drept.

– S-ar putea să fie cum spui. Dar nu va fi aşa întotdeauna.

Ochii ei îi întîlniră pe ai mei.

– Vei fi întotdeauna bine venit aici, Hugh. Voi vorbi eu cu lady Anne.

Pe dată, simții cum mi se ia de pe umeri cea mai grea povară. Cum de cîştigasem o prietenă atît de bună? Cum se face că în această ființă pură toate limitele şi legile după care trăisem erau lăsate deoparte? Mă simțeam atît de recunoscător că ajunsesem aici.

– Nu v-aş putea mulțumi niciodată îndeajuns. I-am prins mîna. Apoi mi-am dat seama de greşeala mea, de îndrăzneala mea, de prostia mea.

Ochii ei căzură pe mîna mea, dar nu schiță nici un gest de a şi-o retrage pe a ei.

– Castelanul ducelui, spui... În sfîrşit, zîmbi. Se poate să fii un om simplu după cum spui, Hugh De Luc, dar scopul tău este unul foarte nobil.

Capitolul 61

– Nu te comporți cum se cuvine, copilă, o certă lady Anne pe Emilie mai tîrziu, în camera ei de toaletă, şi îți bagi nasul unde nu e treaba ta. Se pare că întotdeauna sfîrşeşti unde nu ar trebui.

Emilie pieptăna părul lung al stăpînei sale, în fața oglinzii mari. Anne părea să nu fie deloc în apele ei. În trecut, Emilie reuşea de fiecare dată să o liniştească prin cîteva cuvinte frumoase şi cîteva chicoteli. Gîndirea pripită a lui Emilie fusese întotdeauna un subiect sensibil între ele dar, într-un fel ciudat, doamna o tolera, şi chiar strînsese o legătură între ele.

Dar nu şi de data aceasta. Nu şi de cînd se împrăştiase vestea că soțul lui lady Anne se întorsese de curînd din cruciadă.

– Nu mai sînt o copilă, doamnă, replică Emilie.

– Cu toate acesta, aşa te comporți uneori. Mă obligi să iau parte la povestea asta cu bufonul care recunoaşte că l-a ucis pe castelanul unui duce. Şi care îşi caută adăpost aici.

– Nu a venit pentru a se ascunde de oamenii legii, doamnă, ci pentru că aici se simte între prieteni care înțeleg ce este dreptatea.

– Şi ce reprezintă pentru tine o asèmenea prietenie, Emilie? Această prietenie cu un om de rînd care îşi găseşte

refugiul aici ori de ori dă de greu? Merită să ne pierdem privilegiile şi să ne trădăm tradiţia?

– Cavalerul a fost ucis într-un duel cinstit, doamnă. Mult iubita soţie a acestui om a fost siluită de el.

– Ce dovadă există în acest sens? Cine garantează pentru el? Brutarul? Fierarul?

– Dar pentru Baldwin cine garantează, doamnă? Hoţii înarmaţi? Pentru cruzimea şi lăcomia lui nu este nevoie de martori.

Anne văzu în oglindă privirea fixă şi aspră a lui Emilie.

– *Un lord* nu are nevoie de martori, copilă.

Între ele se lăsă o tăcere stînjenitoare, apoi Anne păru să fi cedat un pic.

– Uite ce, Emilie, ştii că Baldwin nu ne este prieten. Dar nu mă pune să aleg între ceea ce îţi spune ţie inima şi ceea ce ne cere nouă legea. Un senior îşi stăpîneşte vasalii cum consideră el de cuviinţă. Bărbaţii s-au dovedit întotdeauna lacomi, continuă Anne. Îţi desfac picioarele şi îşi plantează sămînţa, apoi îşi înfig nasul în pernă şi dorm trăgînd vînturi. Nici nebunul tău nu se va dovedi a fi altfel. Anne se întoarse şi îşi dădu seama că o jignise pe Emilie. Îi lua mîna. Poţi să fii convinsă că e plăcerea mea să îl fac de rîs pe Baldwin în absenţa soţului meu. Dar preţul pe care mi-l ceri este mult prea mare. Nu îmi cere să aleg între mojici, fie că sînt oameni simpli, fie că sînt nobili.

– Ca să dovediţi un spirit de dreptate în această cauză, doamnă, depinde de alegerea pe care o veţi face.

Ochii lui Anne se înăspriră.

– Nu îmi vîntura mie ideile tale ciudate pe sub nas, Emilie. Eşti încă oaspete la curtea noastră. Poate că ar fi vremea să te trimitem înapoi.

– *Înapoi*... Emilie tresări. O cuprinse teama. Anne nu o mai amenințase niciodată.

– Te afli aici pentru a primi o educație, Emilie, nu pentru a rămîne. Soarta ta este *pecetluită*. Nu o poți schimba, oricît de mari ți-ar fi pasiunile.

– Nu inima mea este problema, doamnă. Ci dreptatea. Vă asigur.

– Tu nu cunoşti dreptatea, i-o întoarse Anne. Tu cunoşti numai un vis. Eşti oarbă, copilă... Şi încăpățînată. Pînă acum, nu ți-ai găsit un soț aici, în ciuda eforturilor unora dintre cei mai curajoşi cavaleri ai noştri.

– Sînt nişte boi îngălați şi tot aşa şi miros. Averile lor nu înseamnă nimic pentru mine.

– Şi, totuşi, cățelușul ăsta umil înseamnă ceva. Ce te face să crezi că poți să te aştepți la mai mult din partea lui? Trebuie să încetezi cu prietenia asta. Acum.

Emilie se trase înapoi, conştientă că mersese prea departe. O jignise pe Anne. După o vreme, Anne păru să se înmoaie. Întinse mîna către a lui Emilie.

– Cu toate astea, continuă ea, niciodată nu ți-a lipsit curajul de a mă înfrunta.

– Asta pentru că am avut întotdeauna încredere în tine, doamnă. Pentru că întotdeauna m-ai învățat să fac ceea ce este bine.

– Mi-e teamă că ai prea multă încredere. Anne se ridică.

– I-am promis, doamnă. Emilie lăsă capul în jos. Îngăduiți-i să stea aici. Nu voi merge mai departe de atît. Dacă nu v-aş impune eu asta, nici dumneavoastră nu ați fi mai înțeleaptă. Vă rog, permiteți-i să rămînă.

Anne o privi fix pe Emilie, căutînd să îi întîlnească ochii. Întinse mîna cu tandrețe către fața lui Emilie.

– Ce a făcut viața din tine, biata mea copilă, ca să te întoarcă atît de rău împotriva celor asemenea ție?

– Nu sînt împotriva lor. Emilie îngenunche şi-şi puse mîna pe braţul lui Anne. Doar că văd că mai este o lume dincolo de asta.

– Ridică-te. Nebunul tău poate să rămînă. Cel puţin pînă cînd Baldwin va întreba de el. Sper că, în absenţa lui Norbert, va fi foarte distractiv.

– A fost bine antrenat, doamnă, promise Emilie înveselită.

– Ceea ce învaţă de la tine este ceea ce mă îngrijorează. Această altă lume despre care vorbeşti tu poate părea reală. Poate să îţi stîrnească periculos curiozitatea. Şi îţi poate cuceri inima. Dar, ascultă-mă, Emilie... *Nu va fi niciodată a ta.*

Pe Emilie o cuprinse un tremur. Îşi frecă obrazul de al stăpînei sale.

– Ştiu, doamnă.

Capitolul 62

În dimineaţa următoare, mi-am făcut debutul în faţa curţii lui lady Anne.

Văzusem marea sală a curţii din Borée din spatele lui Norbert, la prima mea vizită, în timp ce îi urmăream reprezentaţia, încercînd să-i prind meşteşugul. Acum, cu arcadele masive, înalte, la picioarele cărora se aflau cavalerii şi curtenii îmbrăcaţi în haine bogate, sala părea mult mai impunătoare decît mi-o imaginasem vreodată.

Inima îmi zvîcnea. Nu numai din cauza sălii imense şi a faptului că Treille părea un sătuc în comparaţie cu aceasta; sau pentru noua mea stăpînă în graţiile căreia trebuia să intru. Dar şi din cauza celui pe care îl înlocuiam.

Norbert era un bufon de cea mai mare clasă. Să îi țin locul aici, în fața curții, era o onoare ce mă măgulea foarte tare.

Sosirea alaiului nu îmi domoli emoțiile. Un sunet de trompetă anunță intrarea lui lady Anne, cu trena ei lungă de mătase, urmată de suita de doamne, printre ele fiind şi Emilie, care aduceau perne şi răcoritoare pentru stăpîna lor.

Pajii în tunici verzi cu auriu pe deasupra anunțau treburile zilei. Consilierii mişunau în jur străduindu-se să se facă remarcați de lady Anne. Suitele de cavaleri nu lîncezeau în tunici oarecare, ca în Treille, ci şedeau la mesele oficiale, purtînd veşminte în culorile doamnei, verde cu auriu.

În ziua aceea, în fața curții, s-a înfățişat o pricină minoră, un vătaf avea o dispută în legătură cu dările pe care i le datora morarul de pe fieful său. Aşa cum era obiceiul în toate oraşele, vataful avea senzația că morarul îl fura. Văzusem asta de sute de ori la mine în sat. *Şi vătaful era cel care cîştigase întotdeauna.*

Anne asculta nepăsătoare dar, la un moment dat, obosi. În absența soțului ei, era nevoită să conducă astfel de treburi neplăcute.

Privirea lui Anne începu să hoinărească.

– O asemenea dispută este subiect de comedie, zise ea. Bufonule, asta este treaba ta. Ce zici? Vino aici şi judecă pricina.

Am păşit înainte din mulțimea din spatele jilțului ei. Mă privi ca şi cînd ar fi fost surprinsă să vadă o altă față în acest costum.

– Ziceți că este treaba mea, doamnă! am spus făcînd o plecăciune.

– Doar dacă nu cumva eşti la fel de plicticos ca şi ei, răspunse ea. În cameră se auziră rîsete uşoare.

– Nu voi fi, am promis, amintindu-mi de cîte ori mi-am văzut prietenii înşelaţi. Dar am s-o fac în felul meu. Care este lucrul cel mai strîmt din lume?

– Ăsta este tot domeniul tău, nebunule. Spune-ne tu care este.

– Cămaşa unui vătaf, doamnă. Strînge gîtul unui hoţ în fiecare zi.

Un şuşotit se răspîndi în întreaga sală şi toată lumea se întoarse către vătaf pentru a auzi răspunsul lui.

Anne mă privi fix.

– Norbert m-a anunţat că trebuie să facă o pauză. Dar nu mi-a zis că îşi lasă treburile în seama unui spirit atît de ascuţit. Vino mai aproape. Te cunosc, nu-i aşa?

Am îngenuncheat în faţa ei şi mi-am luat tichia de pe cap.

– Eu sînt Hugh, bună doamnă. Ne-am mai întîlnit o dată. Pe drumul spre Treille.

– Domnul Roşu, exclamă ea, cu o expresie ce arăta că ştia foarte bine cu cine vorbea. Pari ceva mai întremat decît atunci cînd te-am văzut ultima dată. Şi ţi-ai găsit şi o meserie. Ultima dată cînd te-am văzut îţi pregătisei armura şi plecasei într-o misiune.

– Aceasta a fost singura mea armură. I-am arătat tunica mea din petice colorate. Iar sabia, acest toiag. Sper că nu mi s-a simţit lipsa prea tare.

– E destul de greu să ţi se ducă dorul, domnule, zise Anne cu un zîmbet discret, din moment ce nu mai pleci.

Multe dintre doamne începură să chicotească. M-am înclinat ceremonios la ironia ei fină.

– Norbert zice că îi vei ţine locul cu pricepere. Şi mai e cineva la curte care îţi ţine partea. Şi iată cum te prezinţi... Aici, la curtea noastră, la primul tău pas, ţi-ai şi mînjit cizmele. Iei partea morarului în această chestiune?

– Iau partea dreptății, doamnă. Simțeam cum creşte încordarea în încăpere.

– Dreptate... Ce poate să ştie un nebun despre dreptate? Aceasta este o chestiune de dreptate şi lege.

M-am înclinat respectuos.

– Dumneavoastră reprezentați legea aici, doamnă. Şi cea care puteți spune ce anume este drept. Oare nu a fost Augustin cel care a spus „Dați dreptatea la o parte şi veți vedea că regatele nu sînt altceva decît bande de criminali mai mari“?

– Te pricepi şi la regate după cîte văd... din vasta ta experiență de viață.

Am arătat spre vătaf.

– De fapt, mă pricep doar la hoți, restul a fost doar o bănuială.

În sală se auziră cîteva rîsete. Chiar şi Anne zîmbi uşor.

– Un bufon care citează din Augustin? Ce fel de nebun eşti tu?

– Un nebun care nu ştie latină, doamnă, nu este altceva decît un nebun şi mai mare. Din nou cîteva aplauze şi aprobări. Şi încă un zîmbet de la Anne. Am fost crescut de actori ambulanți, doamnă. Ştiu o grămadă de lucruri inutile. Am sărit pe mîini, mi-am ținut echilibrul într-o mînă, apoi am ridicat-o încet pe cealaltă. Din poziția cu capul în jos am zis: Şi cîteva destul de utile, sper.

Anne dădu din cap în semn de încuviințare.

– Destul de utile. Aplaudă. Se pare, vătafule, că sînt nevoită să fiu de acord cu acest nebun. Dacă nu prin lege, atunci prin spirit. Te rog să mă ierți. Sînt sigură că data viitoare balanța va înclina în favoarea ta.

Vătaful îmi aruncă o privire furioasă, apoi se înclină.

– Sînt de acord, doamnă.

Am sărit şi am aterizat în picioare.

– Deci, ucigaşule de mistreţi. Anne se întoarse către mine. Prietenii tăi au dreptate. Norbert te-a pregătit bine. Eşti bine venit aici.

– Vă mulţumesc, doamnă, nu vă voi dezamăgi.

Mă simţeam împlinit. Evoluasem în faţa celui mai exigent auditoriu de pînă acum şi reuşisem. Pentru prima dată după multă vreme mă simţeam în afara pericolului. I-am făcut cu ochiul lui Emilie. Trupul mi se umflă de mîndrie cînd îmi întoarse zîmbetul:

– ...Cel puţin pînă la întoarcerea soţului meu, adăugă Anne fermă. Şi trebuie să te avertizez, părerile lui despre lege şi dreptate sînt cu totul diferite de ale mele. Se ştie că el este mult mai greu de impresionat decît mine de cunoştinţele de latină ale unui nebun.

Capitolul 63

În zilele următoare, am lucrat liber la curte încercînd să o distrez pe lady Anne, recitîndu-i poveşti şi cîntece din vremea cînd eram actor ambulant, dîndu-i sfaturi ridicole oricînd apela la mine şi avea chef să rîdă.

Necazurile mele din Treille începeau să rămînă în urmă. Mă pomenii chiar că ţin la rolul meu şi la puterea pe care mi-o dădea – aceea de a fi în atenţia doamnei.

De cîteva ori reuşisem să tratez o situaţie cu atît haz, încît am determinat-o pe lady Anne să fie în favoarea părţii agresate. Simţeam că mă asculta, că ţinea la părerea mea, oricît de ascunsă ar fi fost în glume de bufon, chiar în mijlocul alaiului ei de sfătuitori. Simţeam că fac şi eu un bine.

Şi Emilie părea mulţumită. Am zărit-o în mijlocul celorlalte doamne de onoare, privindu-mă aprobator. Dar singură nu am mai văzut-o niciodată după acea primă zi.

Într-o zi, după judecată, lady Anne îmi făcu semn să mă apropii.

– Călăreşti, bufonule?

– Da, i-am răspuns.

– Atunci, voi cere să se înşeueze caii. Vreau să fii de faţă la o ieşire. Să fii gata în zori.

O ieşire... cu ducesa....

Era o onoare deosebită, a spus-o chiar Norbert. Toată noaptea m-am perpelit pe salteaua mea de paie. Ce voia oare de la mine? Printre accese de tuse, Norbert mă sîcîia:

– Nu te aşeza prea comod în locul meu. Voi reveni în curînd.

În zorii zilei următoare, eram pregătit la grajduri, aşteptînd suita de curteni în veşminte de gală.

Dar se vedea clar că aceasta nu avea să fie doar o plimbare la ţară. Anne purta un costum de călărie şi o manta şi era însoţită de încă doi cavaleri pe care i-am recunoscut ca fiind consilierul ei politic, Bernard Devas, şi căpitanul gărzilor ei, un cavaler cu părul blond, pe nume Gilles. Mai era cu ei şi cel care mă ridicase în şa în ziua în care m-au găsit în pădure şi care părea că nu o părăsea niciodată. Grupul era escortat de un pluton de vreo doisprezece soldaţi.

Nu aveam nici cea mai vagă idee încotro ne îndreptam.

Porţile s-au deschis şi am pornit călare din Borée la ivirea zorilor. Spre est, se vedea o dungă de lumină argintie pe deasupra dealurilor. Am luat-o imediat spre sud.

Călăream în urma grupului de nobili, chiar în faţa gărzilor. Anne se ţinea bine în şa, călărind în fruntea

însoţitorilor ei. Din cînd în cînd schimba, cîte un cuvînt cu consilierii ei, dar cea mai mare parte a drumului am parcurs-o în tăcere, la trap. Nu ne-am oprit pînă cînd n-am dat de un pîrîu, cam la o oră de mers spre sud.

Eram puţin emoţionat. Ne îndreptam direct spre Treille – domeniul lui Baldwin. Nu eram nici păzit, nici supravegheat, dar mă cuprinse un mic tremur de îngrijorare.

De ce oare mă luase Anne în această călătorie? Dacă urma să fiu predat celor din Treille?

La o răscruce de drumuri, plutonul o luă spre sud-vest. Ne aflam pe drumuri pe unde nu mai trecusem niciodată, traversînd din cînd în cînd sate adunate între dealuri şi văi. Pe la miezul zilei, ne-am afundat într-o pădure cu copaci atît de înalţi şi de deşi, încît soarele abia putea pătrunde printre ramurile lor. Gilles deschidea drumul. La un moment dat, el anunţă:

– Domeniul nostru se sfîrşeşte aici, doamnă. Acum ne aflăm în ducatul Treille.

Cu toate acestea, ne-am continuat drumul. Sîngele mi-o luă razna. Nu ştiam sigur ce se petrece. Simţeam un imbold să fug. Dar încotro? Nu aş fi ajuns prea departe dacă ar fi vrut să mă prindă.

Anne călărea în frunte. Trebuia să am încredere în această femeie. Nu îndrăzneam să îmi arăt temerile. Cu toate acestea, de cîte ori avusesem încredere într-un nobil sfîrşisem cît se poate de rău. *Oare era în stare să mă trădeze?*

În sfîrşit, am dat pinteni calului şi am ajuns-o pe Anne. Am călărit alături de ea o vreme, emoţionat, pînă cînd ea văzu mirarea de pe chipul meu.

– Vrei să ştii de ce te-am luat şi pe tine?

– Da, am recunoscut.

Nu îmi răspunse şi continuă să călărească.

Drumul trecea printre locuinţe şi aşezări ferme. Pe un copac cineva scrijelise: *St. Cécile.*

Plutonul încetini în pas de voie.

În sfîrşit, Anne îmi făcu semn să mă apropii.

M-am dus spre ea, temîndu-mă că în orice secundă, din păduri, vor apărea soldaţii lui Baldwin şi mă vor ucide.

– Iată răspunsul tău, nebunule, zise cu faţa încordată. Dacă vom da peste ceea ce mi s-a spus că se petrece în acest sat, cred că pe drumul de întoarcere vom avea toţi nevoie să fim înveseliţi.

Capitolul 64

M-am liniştit, dar numai pentru o clipă. Primul lucru ce m-a izbit a fost mirosul. Duhoare de putrefacţie... de cadavre.

Apoi, înaintea noastră, am văzut dîre de fum alb ridicîndu-se deasupra copacilor. Frunzele erau la rîndul lor mînjite cu fumul provenit din arderea trupurilor.

Gîndul m-a dus în urmă... *Civetot.*

Anne era tot în faţă, aparent fără să-i pese de duhoare. Nu mă mai simţeam eu însumi în pericol, doar că acum ne apropiam de ceva îngrozitor.

Drumul se lărgi. Un luminiş. Apoi un pod de piatră. Eram la marginea unui oraş. Sau, mai bine spus, a ceea ce fusese cîndva un oraş. Se vedeau case şi colibe cu acoperişurile căzute din cauza focului, încă fumegînd.

Oamenii stăteau în jurul lor năuciţi, cu expresii pe chipurile cenuşii, lipsite de viaţă, ca şi cînd s-ar fi aflat încă în faţa morţii.

Am intrat în sat. Fiecare locuință părea să fi fost arsă din temelii. În fața celor mai multe se aflau sulițe înalte, înfipte în pămînt, de care atîrnau trupuri de nerecunoscut. Ciudatul amestec de mirosuri îmi întorcea stomacul pe dos – păr, carne, sînge arse.

Țepușele semănau cu nişte avertismente păgîne – animale cu măruntaiele scoase, ca pentru a alunga demonii din casele ce nu mai existau.

– Ce sînt acestea? întrebă Anne.

Gilles, căpitanul gărzii, răspunse încercînd să-şi țină respirația.

– Sînt copii, doamnă.

Culoarea îi dispăru din obraji şi trase de frîul calului, oprindu-l. Se aplecă şi se uită la acele trupuri şi, pentru o clipă, am crezut că se va clătina. Dar Anne se îndreptă. Îşi controlă expresia feței şi strigă tare către locuitorii oraşului:

– *Ce s-a întîmplat aici?*

Nimeni nu răspunse. Oamenii rămăseseră cu privirile în gol. Mă temeam că li s-or fi tăiat şi limbile.

Căpitanul le strigă:

– Vi se adresează lady Anne din Borée. *Ce s-a întîmplat aici?*

La aceasta, se auzi un urlet cum nu se poate mai înspăimîntător, venind din spate. Toate capetele se întoarseră şi am văzut un bărbat vînjos îmbrăcat în haine zdrențuite, amenințîndu-ne cu un topor.

Cînd ajunse aproape de noi, unul dintre soldați îl lovi peste picioare şi atacatorul se prăbuşi la pămînt. Alți doi soldați se repeziră la el. Unul dintre ei îi puse sabia la bărbie şi se uită la Anne, aşteptînd porunca.

O femeie țipă şi alergă spre el, dar fu oprită. Bărbatul nu se întoarse către ea; se holba la Anne cu ochii plini de jale.

– Şi-a pierdut fiul, casa... strigă o voce. Venea dinspre o cocioabă, şi aparţinea unui bărbat cu părul alb, cu hainele înnegrite şi rupte.

Soldatul era cît pe ce să îl ucidă pe uriaş, dar Anne scutură din cap:

– Lăsaţi-l.

Bărbatul fu ridicat în picioare. Gărzile îl împinseră către soţia lui, unde rămase respirînd greu şi fără să mulţumească.

– Ce s-a întîmplat aici? Spuneţi-mi, zise Anne către bărbatul cu părul alb.

– Au venit noaptea. Nişte laşi cu feţele acoperite şi cruci negre. Se ascundeau sub măşti. Ziceau că purifică oraşul în numele Domnului. Că am furat de la El.

– Furat? Ce anume? întrebă Anne.

– Ceva sacru, o comoară, ceva ce nu au găsit. Au luat fiecare copil de lîngă mama lui. I-au tras în ţeapă sub ochii noştri. Le-au dat foc... Ţipetele lor încă ne mai răsună în urechi.

M-am uitat în jur. Aceasta era lucrătura lui Baldwin, o ştiam. Aceeaşi cruzime care îmi luase soţia şi îmi aruncase băiatul în flăcări. Cu toate acestea, un asemenea carnagiu părea mai mult decît orice ar fi putut face Baldwin. Norcross era mort, dar iadul continua.

– Şi ce au găsit aceşti ucigaşi? întrebă Anne.

Bărbatul cu faţa cenuşie răspunse:

– Nu ştiu. Ne-au trecut prin foc şi au plecat. Sînt primarul acestui oraş. Acum sînt primarul a nimic. Poate ar trebui să îl întrebaţi pe Arnaud. Da, întrebaţi-l pe Arnaud.

Anne descălecă. Se duse direct către primar şi îl privi în ochi.

– Cine este Arnaud?

Bărbatul pufni fără nici un pic de curtoazie. Fără să răspundă, începu să meargă. Anne îl urmă, cu gărzile în jurul ei încercînd să îi facă loc.

Am mers prin oraşul devastat. Grajduri fumegînde, dezvăluind cadavrele cailor. O moară mai mult cenuşă decît piatră. O biserică din lemn, mînjită cu sînge, singura clădire lăsată în picioare.

Primarul se opri lîngă o colibă mică din piatră. Intrarea era mîzgălită cu sînge – nu întîmplător, cu cruci mari, roşii. Dinăuntru venea un miros de măcelărie.

Ţinîndu-ne respiraţia, am intrat înăuntru. Anne icnea.

Locul era răvăşit. Orice mobilă ar fi fost acolo fusese despicată ca lemnele de foc, iar podeaua era distrusă. Două trupuri atîrnate de mîni, un bărbat şi o femeie, cu piepturile golite de carne. La picioare se aflau capetele lor.

Trupul mi i se încovoie de oroare. Nu mai puteam respira. Mai văzusem asemenea lucruri îngrozitoare. Capete tăiate şi arse, trupuri jupuite de piele. Le mai văzusem, dar nu voiam să îmi amintesc.

Mă gîndeam la: Nico, la Robert... la baia de sînge de la Antiohia. M-am întors.

– Mergeţi şi vorbiţi cu Arnaud, zise primarul. Poate vă va răspunde el la întrebări, ducesă.

Stăteam acolo îngroziţi.

– Arnaud s-a născut aici, şi zicea că aici este căminul lui. Era cel mai curajos om pe care l-a cunoscut oricare dintre noi, un cavaler la curtea din Toulouse. Cu toate acestea, l-au tăiat ca pe un porc. Au tăiat uterul soţiei sale, căutînd nu ştiu ce *comoară*. „Furată de la Dumnezeu", ziceau ei. Tocmai se întorsese din luptă.

– Din ce luptă? întrebă Gilles, căpitanul.

Ştiam. Mai văzusem ororile astea şi înainte. Ştiam, dar nu puteam răspunde.

– Din *Cruciadă,* răspunse primarul.

Capitolul 65

Am ieşit din colibă şi am încercat să îmi alung din minte imaginile îngrozitoare. Le mai văzusem pe toate înainte. Bărbaţi şi femei atîrnaţi şi arşi, părţi ale trupurilor lor împrăştiate ca şi cînd aceste crime nu ar fi însemnat nimic.

Civetot. Antioh. Cruciada...

Aceşti călăreţi ai nopţii care nu purtau nici un fel de însemne şi nu îşi arătau feţele. Oraşele arse, măcelurile. Să fi fost acestea faptele lui Baldwin? Norcross era mort. Era posibil ca oamenii lui să fie încă liberi şi să terorizeze satele? Ce fel de comoară căutau?

Încearcă să le pui cap la cap, mi-am spus în sinea mea. *Ce semnificaţie are această ghicitoare? De ce nu o pot rezolva?*

Cruciada... Brusc, era prezentă peste tot. Arnaud tocmai se întorsese de acolo. Adhémar, la fel, de a cărui moarte îngrozitoare am auzit la curtea lui Baldwin. Satele lor erau arse şi distruse – ca şi hanul meu.

Groaza îmi îngheţă şira spinării. Aceşti cavaleri fără chipuri, care ucideau cu sălbăticia turcilor... erau aceiaşi care îmi uciseseră soţia şi copilul?

Răceala îmi cuprindea încet tot spatele. Totul începea să se lege.

Ucigaşii nu purtau însemne, ci doar o cruce neagră.

Nimeni nu ştia de unde vin şi ce caută.

Apoi, mi-am adus aminte de ceva. Matthew spusese că totul se petrecuse ca şi cînd casa mea sau hanul meu era ceea ce căutau ticăloşii.

Ce voiau de la mine?

În timpul lungii călătorii spre casă, am rămas tăcut. M-am tot gîndit. Ce aveam eu ca să mă lege de aceste crime? Pusesem cîteva nimicuri în traista mea. Vechea teacă inscripţionată pe care o găsisem în munţi? Crucea

pe care o luasem din biserica din Antiohia? Nu avea nici un înțeles!

O priveam pe Anne cum călărea în frunte. Fața ei era încordată şi aspră, ca şi cînd s-ar fi luptat cu o dilemă. Ceva nu era în regulă.

De ce veniserăm pînă aici? Ce voia ea să vadă?

Apoi, mă străbătu un fior. Soțul lui Anne, ducele, urma să se întoarcă din clipă în clipă. Din Cruciadă...

Anne ştia.

Ştia că astfel de atrocități vor continua.

Stomacul mi se strînse. Tot timpul crezusem că Norcross, prin tot ceea ce-mi făcuse, mă pedepsise pentru faptul că plecasem în Cruciadă. Era posibil să fi fost Anne? Era posibil ca răspunsurile pe care le căutam să nu se afle la Treille, ci la Borée?

Nu mai puteam rămîne acolo, mă gîndeam. Exista un anume pericol pe care nu îl puteam numi.

– Nebunule, vino aici, strigă Anne. Înveseleşte-mă puțin. Spune-mi o glumă sau două.

– Nu pot, am răspuns. Mă prefăceam că vederea acelor lucruri groaznice mă îngrețoşase prea tare. Nici nu eram departe de adevăr.

– Înțeleg, încuviință Anne.

Nu, nu înțelegi, mi-am zis în sinea mea.

Am călărit restul drumului fără nici un cuvînt.

Capitolul 66

În următoarele cîteva zile, am urmărit-o pe Anne, încercînd să înțeleg ce fel de legături ar fi putut avea cu cavalerii uciși. Şi cu uciderea lui Sophie şi a lui Phillipe.

Soțul ei urma să se întoarcă în cîteva zile, şi tot palatul din Borée era în febra pregătirilor şi a nerăbdării.

De parapete se atîrnau steaguri, negustorii îşi scoteau din cufere cele mai bune haine; castelanul îşi pregătea trupele pentru întîmpinarea lui. *În cine aş fi putut avea încredere?*

Am aşteptat-o pe Emilie în timp ce ieşea de la capelă împreună cu celelalte doamne de onoare. I-am prins privirea şi am aşteptat pînă cînd celelalte au dispărut.

Am luat-o deoparte.

– Doamană, nu am nici un drept să vă cer ceva. Dar am nevoie de ajutor.

Îmi arătă o bancă de rugăciune într-o capelă alăturată. Se aşeză lîngă mine şi îşi dădu jos gluga mantiei.

– Ce s-a întîmplat, Hugh?

Era foarte greu. Căutam cuvintele potrivite pentru a începe.

– Fiți încredințată că nu v-aş fi pomenit niciodată despre toate astea, dacă nu ar fi fost absolut necesar. Ştiu că sînteți devotată stăpînei cu toată inima.

Se încruntă.

– Te rog să nu ai nici un fel de rețineri față de mine. Nu ți-am dovedit destul încrederea mea?

– Ba da. De multe ori, am spus eu.

Am tras aer în piept şi i-am vorbit despre ororile văzute în călătoria mea spre St. Cécile. I-am spus totul în amănunt: grămezile de cenuşă, cavalerul cu pieptul spintecat... Cuvintele aproape că-mi înghețau pe buze, ca şi cînd acele grozăvii nu ar fi trebuit povestite niciodată.

I-am spus despre Adhémar, despre a cărui soartă similară auzisem la curtea lui Baldwin. Ambii cavaleri fuseseră măcelăriți, iar satele lor fuseseră pîrjolite. Amîndoi se întorseseră de curînd din Cruciadă, exact ca şi mine.

– De ce îmi spui mie toate astea? mă întrebă în cele din urmă.

– Nu ai auzit vorbindu-se despre asemenea fapte? La curte? În jurul castelului?

– Nu. Sînt groaznice. De ce să fi auzit?

– Despre cavaleri care dispar şi reapar? Sau vorbindu-se despre relicve sfinte de pe Pămîntul Sfînt? Lucruri mult mai valoroase decît cele despre care ar putea şti un nebun ca mine.

– Tu eşti singura mea relicvă de pe Pămîntul Sfînt. Ea zîmbi încercînd să-mi schimbe starea sufletească.

O vedeam cum se străduia să pună totul cap la cap. De ce toate aceste crime oribile? De ce acum?

Trase adînc aer în piept.

– Nu ştiam de nici una dintre aceste grozăvii. Doar că umblă vestea că Stephen a trimis un corp de soldaţi ca să se ocupe de afacerile lui înainte de întoarcerea sa.

Sîngele îmi pulsa.

– Aceşti soldaţi – se află aici? La castel?

– L-am auzit pe castelan vorbind despre ei cu oarecare nemulţumire. L-a servit pe duce cu credinţă ani de zile, şi, totuşi, aceşti oameni par a avea o misiune specială, odioasă. Simte că nu sînt destul de bine pregătiţi ca să fie cavaleri.

– Nepregătiţi?

– *Lipsiţi de onoare,* zice el. Că nu se supun nici unei reguli. Zice că s-ar cuveni să doarmă cu porcii, din moment ce au asemenea inimi. De ce mă întrebi toate aceste lucruri, Hugh? Emilie mă privea în ochi. Îi vedeam teama şi mă simţeam groaznic pentru că o speriasem.

– Oamenii ăştia caută ceva, Emilie. Nu ştiu ce anume. Dar stăpîna ta... nici ea nu este străină de aceste lucruri. Aceştia or fi oamenii lui Stephen, dar Anne ştie ce misiune au.

– Nu pot să cred aşa ceva. Emilie sări în picioare. Zici că pentru tine aceasta este o chestiune mai importantă decît orice pe lume. O simt în glasul tău. Lucrurile pe care le-ai descris... sînt cum nu se poate mai groaznice,

şi dacă sînt din vina lui Anne sau a lui Stephen, vor da socoteală în fața lui Dumnezeu pentru ceea ce s-a întîmplat. Dar de ce sînt atît de importante pentru tine? Tu de ce te expui riscului?

– Nu pentru Anne sau pentru Stephen, am spus eu înghițind în sec. Ci pentru soția şi copilul meu. Sînt sigur, Emilie, *acei ucigaşi sînt oamenii lor.*

M-am rezemat de bancă încercînd să pun lucrurile cap la cap. Aceşti soldați făcînd voia ducelui. Veniseră din Cruciadă. Ca şi Adhémar. Şi Arnaud. Şi eu.

– Trebuie să o înfrunt, zise Emilie. Dacă Anne se află în spatele unor asemenea fapte, nu mai pot rămîne în slujba ei.

– Nu trebuie să spui nici măcar un cuvînt! Sînt lucruri grave. Ei ucid fără să clipească, în numele Domnului.

– Este prea tîrziu. Emilie se uita la mine cu o privire sticloasă. Nu îngrijorată, ci uluită. Hugh, adevărul este că, atunci cînd erai plecat, este posibil să fi văzut şi eu ceva.

Capitolul 67

Anne tresări. Se afla în labirintul din gard viu de sub balconul ei cînd auzi paşi furişîndu-se spre ea. O prezență misterioasă, ca o pală de vînt. Se întoarse şi îl văzu.

Era masiv, cu fața însemnată de cicatrici căpătate în bătălii. Dar nu acestea o făceau să se înfioare. Ci ochii lui. Neclintirea lor – nişte bălți nemişcate, întunecate. Fața îi era bine acoperită de gluga neagră. Pe glugă o cruce mică, neagră.

– Cavalere, nu în biserică? îl apostrofă ea ironic.

– Nu îți face griji pentru mine. Vocea lui rece se strecura de sub gluga trasă peste cap. Eu fac pace cu Domnul în stilul meu.

Venea spre ea ca un petitor şi, totuşi, emana cea mai mare cruzime. Purta tunica unui cavaler, dar a unuia căzut în dizgrație, îmbrăcat în zdrențe. Şi, totuşi, era nevoită să trateze cu el.

– Îmi fac griji pentru tine, Morgaine, zise Anne acuzator, pentru că cred că vei putrezi în iad. Metodele tale sînt foarte crude. Te împiedică să îți îndeplineşti țelul pe care ți l-ai propus.

– S-ar putea să ard în iad, doamnă, dar voi lumina calea pentru aceia care se vor odihni alături de Domnul. Poate chiar pentru dumneavoastră.

– Nu te amăgi cu ideea că ai fi Trimisul lui Dumnezeu, şuieră Anne. Faptul că eşti în slujba soțului meu, mă face să mă înfior.

El se înclină fără să se simtă jignit.

– Nu vă faceți griji pentru felul în care îmi fac treaba, doamnă. Trebuie doar să ştiți că lucrurile merg bine.

– Am văzut cît de bine merg, cavalere, am fost *acolo.*

– *Acolo,* doamnă? Cavalerul miji ochii.

– St. Cécile... Am văzut ce ai făcut. Nici creaturile iadului nu comit asemenea cruzimi. Am văzut în ce hal ai lăsat acel oraş.

– A rămas un loc mai bun decît cel pe care l-am găsit. Mai aproape de căile Domnului.

– Mai aproape de căile Domnului? Făcu un pas spre el. Se uită în ochii lui lipsiți de adîncime. Cavalerul, Arnaud. L-am văzut făcut bucăți.

– Nu a vrut să se supună, doamnă.

– Şi copiii..., nici ei nu au vrut să se supună? Spune-mi, Morgaine, pentru ce comoară de neprețuit au fost arşi aceşti nevinovați ca nişte fripturi de vită?

– Doar pentru *asta,* zise cavalerul, misterios.

Băgă mîna sub mantie. Scoase o cruce din lemn de mărimea palmei sale. O puse încet în mîna lui Anne.

Deşi ar fi vrut să scuipe pe ea şi să o arunce cît mai departe în tufişuri, respirația lui Anne îngheță.

– A călătorit foarte mult, doamnă, flecuşteţul ăsta. Din Roma la Bizanț. O mie de ani. Iar acum e în mîna ta, doamnă. Vreo trei sute de ani a dormit într-un coşciug, coşciugul Sfîntului Pavel însuşi, să mă crezi pe cuvînt. Pînă cînd a fost dezgropată de împăratul Constantin. Crucea asta a schimbat mersul istoriei. Pe față i se ivi un zîmbet. Iată de ce nu mai e nevoie să te rogi pentru mine, stimată doamnă.

Mîinile lui Anne tremurau. Gura i se uscă.

– Soțul meu va fi desigur onorat, zise ea. Cu toate acestea, ştii foarte bine că este doar un aperitiv pe lîngă ospățul pe care îl aşteaptă. Cum merge adevărata misiune?

– Lucrăm, grăi cavalerul întunecat.

– Ar fi bine să lucrezi mai repede, cavalere. Toate celelalte sînt doar simple podoabe. Chiar şi aceasta este doar o jucărie în comparație cu adevăratul trofeu. Se află în Nîmes, la numai cîteva zile distanță. Dacă Stephen va afla că ai dat greş, capul tău va fi cel pe care îl vom vedea înfipt într-o țepuşă.

– Atunci voi zîmbi, doamnă, ştiind că voi avea o viață veşnică.

– Eu voi fi cea care va zîmbi, Morgaine, cu siguranță. Anne se înfăşură în mantie şi porni spre castel. Gîndindu-mă cum putrezeşti în iad.

Capitolul 68

Nu am găsit nici o urmă a soldaților lipsiți de credință pe care îi căutam sau nimeni nu ştia nimic despre cavalerii misterioşi înfăşuraţi în robe întunecate. Şi nici nu aveam nici o şansă de avea acces la cazărmi. Timpul se scurgea tot mai repede. Stephen era aşteptat la castel din zi în zi. Odată întors, ar fi fost mult prea periculos pentru mine să îmi susţin cauza.

Două zile mai tîrziu, Emilie mă luă deoparte în timp ce mă jucam cu fiul lui Anne, William. Văzuse că nu eram prea vesel.

– Nu mai fi aşa de trist, bufonule, zise ea zîmbind. Am ceva de lucru pentru tine. Şi o nouă sarcină.

În seara aceea, la castel, urma să aibă loc un banchet, îmi explică ea. O petrecere a burlacilor. Gilles, căpitanul gărzilor, avea să se însoare în zilele următoare. Vor fi prezenți cavaleri, soldați, membri ai gărzii. Multe discursuri şi băutură. *Vor avea garda jos,* ca să spun aşa.

– Am aranjat ca tu să îi înveseleşti, mă anunță Emilie.

– Pari să ai un talent deosebit la lucruri de genul ăsta, doamnă. Şi din nou îți datorez mulţumiri.

– Mulțumeşte-mi găsind ceea ce cauți, zise ea şi îmi atinse mîna. Şi, Hugh, fii cu băgare de seamă, te rog.

În noaptea aceea, s-a băut foarte mult vin şi s-a ascultat multă muzică de proastă calitate. Prietenii lui Gilles se ridicau şi țineau discursuri îndrăznețe şi batjocoritoare pînă cînd li se împleticea limba şi cădeau înapoi pe bănci. Eu urma să dau ultima reprezentație înainte ca ei să îl tîrască pe Gilles la un bordel din oraş.

Trebuia să îi fac să rîdă, dar eu eram atent la cavalerii cerniți. Am făcut tot felul de trucuri uşoare pentru a-i încălzi, lucruri simple, pe care le învățasem de la Norbert, scoteam tot felul de obiecte din tunicile lor, sub ochii lor uimiți şi împăienjeniți de băutură.

Apoi urmară glumele.

– Ştiu pe unul, am zis alunecînd pe un stîlp şi aterizînd pe masă în faţa viitorului ginere, a cărui sculă era mereu sculată.

– Mă flatezi. se prefăcu Gilles că roşeşte. Dar, glumeţule, chiar trebuie să mă dai de gol în faţa tuturor?

– Oricît de mult ar fi încercat, am continuat eu, nu putea să-şi calmeze năbădăiosul mădular cu nici un chip. În cele din urmă, se prezentă la spiţerul locului. Acolo, a văzut o femeie teribil de frumoasă. „Aş vrea să vorbesc cu tatăl dumitale", zise cel cu problema. „Tatăl meu a murit", spuse femeia. „Eu îl înlocuiesc împreună cu sora mea. Orice poţi spune unui bărbat ne poţi spune şi nouă." „Bine", acceptă el. Neavînd de ales, îşi scoase pantalonii. Uite, o am tot timpul ridicată. Ca un nenorocit de armăsar. Ce poţi să îmi dai pentru asta? „Hmmm", făcu femeia, „trebuie să mă consult cu sora mea." Într-un minut, se întoarse cu o bocceluţă şi zise: „Ce zici de o sută de galbeni şi o jumătate din afacere?"

Sala bubui de hohote de rîs.

– Mai spune-ne...

Începusem un altul – pe cel cu preotul şi vaca ce vorbea ca un om –, cînd se auzi un strigăt îngrozitor dinspre ziduri. Pe urmă tropote de cai ce tocmai se opriseră. Apoi, din nou strigătul unui bărbat.

– Te rog, Doamne, ajută-mă. Mă omoară.

Rîsetele beţivanilor încetară. Mai mulţi petrecăreţi se repeziră la fereastra ce dădea spre curtea interioară. M-am dus şi eu. Prin deschizătura mică am văzut doi bărbaţi tîrînd pe un al treilea de braţe.

I-am recunoscut imediat! Aveau coifuri şi săbii de război la cingători. Exact aşa mi-i descrisese Emilie. Nu purtau armuri, ci doar robe. În picioare aveau sandale uzate.

Prizonierul urla îngrozitor, strigătele lui după ajutor răsunînd dincolo de ziduri.

Apoi am aruncat o privire la fața lui. M-am îngrozit.

Era primarul din St. Cécile – care o înfruntase pe Anne cu numai două zile înainte.

L-au tîrît pe bietul om spre temniță.

– Cine sînt aceşti oameni? l-am întrebat pe unul dintre soldații de lîngă mine.

– Cîinii ăştia? Noii tovarăşi de afaceri ai ducelui. Cei *Întorşi*...

– *Întorşi...?* am murmurat eu.

Ochii mei îi urmară pe ai soldatului şi am văzut cum cei doi îl tîrau pe primar în temniță printr-o uşă masivă din lemn. Strigătele de moarte ale prizonierului se pierdură în noapte.

– Nu e treaba noastră, zise Bertrand, castelanul suspinînd. Se retrase de la fereastră. Haide, Gilles, te aşteaptă frumoasele în oraş. Ce ar fi să îți mai scoatem sabia aia încă o dată?

Inima îmi bătea în galop. Trebuia să vorbesc cu primarul din St. Cécile. El ar fi putut şti de ce erau ucişi cavalerii şi erau arse satele. Şi ucigaşii ăştia nemernici... Cei *întorşi*... Aveam impresia că îi mai văzusem pe undeva.

Dar unde?

Capitolul 69

În noaptea următoare, am aşteptat mult timp după căderea întunericului. Norbert sforăia în patul lui. M-am ridicat încet şi am ascuns un cuțit în încălțări.

Am ieşit pe furiş din camera lui Norbert şi am luat-o grăbit pe scările din spatele bucătăriei către etajul prin-

cipal. Trebuia să traversez întregul castel, de la încăperile destinate curtenilor pînă la capătul celălalt, unde se aflau cazărmile. Şi să duc cu vorba pe oricine m-ar fi putut opri. Păi, pînă la urmă, eu eram bufonul.

Holurile erau întunecate şi răcoroase. Făcliile agitate ale torţelor stîrneau umbre ce dansau pe pereţi. Am trecut în grabă de uşile uriaşe ale sălii principale. La mese încă mai lîncezeau cîţiva cavaleri, bînd, vorbind, în timp ce alţii sforăiau înfăşuraţi în mantii. Din loc în loc, întîlneam cîte un paznic, dar nici unul nu mă opri. Eram bufonul stăpînei lor.

Castelul era construit în formă de U, iar o lojă din piatră înconjura curtea interioară. În faţă se aflau garnizoanele ducelui, încăperile ofiţerilor, cazărmile şi temniţa. Mi-am urmat liniştit drumul pe toată lungimea catului principal. Ajuns afară, am văzut înălţîndu-se turnul misterios în care îl duseseră cei doi pe primar, luminat numai de lună. M-am grăbit într-acolo, apoi m-am strecurat înăuntru.

Eram în turn, bun, dar nu ştiam încotro să o iau sau cine ar fi putut să mă oprească. Stomacul mi se strînse; respiraţia mi se opri.

Pe urmă, am simţit un curent, în sus, pe scări. Cu fiecare cat, mirosul devenea din ce în ce mai greu. Era mirosul morţii, pe care îl cunoşteam atît de bine.

La catul al treilea, am dat peste doi paznici care stăteau de o parte şi de alta a unei arcade. Unul era înalt şi părea leneş, celălalt gras, cu ochi vicleni. Nu erau tocmai gărzile de onoare ale ducelui, gîndeam în sinea mea, atent la cele cîteva suflete nefericite.

– Te-ai rătăcit, căpşună? bîigui cel viclean la mine.

– Nu am fost niciodată pe aici, am spus. Pot să arunc o privire?

– Plimbarea s-a încheiat, spuse el şi se ridică. Întoarce-te pe unde ai venit.

M-am apropiat de el şi, ca şi cum i-aş fi smuls ceva din ureche, am dat la iveală, din pumnul meu strîns, o lungă eşarfă de mătase.

– Ei, haide... Chiar şi un *suflet pierdut* are dreptul la un ultim hohot de rîs.

Spre încîntarea mea, se întinse şi pipăi eşarfa. Apoi, o luă – mita pentru el. Privi de-a lungul coridorului, asigurîndu-se că nu era nimeni, şi-o îndesă în uniformă.

– Doar o privire, zise el. Oricum, nu este nimic aici, decît purici. Apoi să îţi duci fundul înapoi unde ţi-e locul.

– Mulţumesc, domnule, am chicotit. Să ai o viaţă plină de bărbăţie.

Am luat-o pe sub arcade, prin spatele lui, şi apoi în sus, pe scări. Înaintea mea se întindea un culoar cu celule înguste de o parte şi de alta. Mirosul de putreziciune mă făcea să îmi ţin respiraţia. Speram ca omul pe care îl căutam să se afle aici.

Speram ca primarul din St. Cécile să fie încă în viaţă.

Capitolul 70

M-am strecurat înăuntru. Închisoarea era umedă şi întunecată.

O torţă îşi agita flacăra luminînd slab un şir de celule. Abia dacă aveau o înălţime de patru picioare, erau închise cu gratii de metal ruginit şi strîmte ca nişte coşciuge. Prizonierii se chirceau pe podele ca nişte cîini.

Mînat de miros şi de îngrijorarea de a nu fi găsit de paznici, m-am grăbit de-a lungul şirului de celule, căutîndu-l pe bărbatul pe care îl văzusem tîrît înăuntru. Mă rugam să fie încă aici.

În prima celulă, un bărbat cu o barbă lungă, neagră, gol, aproape un schelet, stătea culcat pe spate în mijlocul propriei mizerii. În următoarea, un bărbat masiv, cu piele de culoare închisă – măsliniu ca un turc – se chircea sub o manta ruptă, albă. Nici unul nu ridică ochii. Celulele duhneau. Un şobolan lingea un blid chiar sub ochii mei.

În cea de a treia celulă se afla cel pe care îl căutam: primarul din St. Cécile. Bietul om zăcea chircit, cu răni şi vînătăi pe braţe şi pe faţă. Spre disperarea mea, nu îmi puteam da seama dacă era viu sau mort.

– Domnule... M-am furişat mai aproape. Trebuia să aflu. Ce voiau acei cavaleri ai întunericului? În căutarea a ce arseseră tot oraşul? Ce comoară merita pierderea atît de multor vieţi? Vă rog... am şoptit iar, aproape implorîndu-l. M-ar fi recunoscut? Mi-ar fi vorbit sau ar fi ţipat?

Deodată, un geamăt înfiorător venit din celula alăturată îmi atrase atenţia. Am păşit într-acolo şi am văzut o fiinţă jalnică – o femeie, cu pielea albă ca a unei stafii, cu părul lipsit de viaţă, precum cînepa putrezită, murmurînd în barbă ca o vrăjitoare nebună. Pielea îi era acoperită de răni ce supurau.

M-am înfiorat. *Ce privelişte! Ce păcat o fi comis să fie lăsată să putrezească în felul acesta?*

M-am întors iar la primar. Nu aveam prea mult timp.

– Vă amintiţi de mine, domnule? V-am văzut în St. Cécile, am şoptit.

Dar murmurul vrăjitoarei se auzi tot mai tare. Am sîsîit spre ea să tacă. Deodată, îmi îngheţă sîngele în vine.

Cuvintele pe care le murmura – la început încet, aproape imperceptibil, apoi din ce în ce mai tare. Şi mai tare. Doamne! Nu îmi venea să cred ceea ce auzeam:

– *O fecioară a întîlnit un hoinar, în lumina pură a lunii clare...*

Capitolul 71

Inima îmi bătea foarte tare. *Nu putea fi adevărat! Nu era posibil!*

Am fugit spre celula ei şi m-am lipit de gratii, străduindu-mă să îi deslușesc trăsăturile.

Nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru ceea ce am văzut... Nici Nico, alunecîndu-mi din mîini şi prăbuşindu-se în prăpastie. Nici bietul Robert, care se uita cum propriul lui trup era despicat în două. Nici măcar turcul, care se repezise la mine cu sabia ridicată în aer.

Mă holbam la soția mea.

– Sophie...? am şoptit.

Nu se mişcă şi nici nu vorbi.

– Sophie! am strigat simțind cum mi se frînge inima. O parte din mine se ruga ca ea să nu se întoarcă.

Apoi, ea îşi întoarse fața către mine.

– Sophie, tu eşti?

Zăcea în întuneric şi nu puteam să îmi dau seama dacă era ea sau nu. Lumina slabă a unei torțe din apropiere îi sublinia trăsăturile osoase. Părul ei, care odată mirosea a miere, îi atîrna sălbatic, smuls pe alocuri şi alb. Din ochii ei înfundați, lucioşi şi ficşi, curgea un puroi galben. Şi, totuşi, nasul..., linia fină a bărbiei ce se continua cu cea delicată a gîtului... erau aceleaşi, fără nici un fel de îndoială, deşi se chircea în fața mea ca un animal cuprins de febră şi plin de răni.

Chiar ea era! Eram sigur de asta.

– *Sophie?* am strigat întinzînd mîinile printre zăbrele.

Se întoarse în sfîrşit spre mine, iar lumina slabă îi căzu pe față. Pur şi simplu nu îmi venea să-mi cred ochilor. Cum putea să fie aici? Cum putea să fie în viață după atîta vreme?

Lacrimi de recunoştință îmi umplură ochii. Am încercat s-o ating – oase macerate acoperite cu zdrențe murdare.

Am încercat să vorbesc, dar eram prea copleşit. *Era Sophie. Nu era moartă.* Cel puțin atîta lucru ştiam sigur.

– Sophie... sînt eu, *Hugh.*

Încet, îşi ridică fața cu totul spre lumină. Era ca o imagine sluțită a figurii frumoase pe care o aveam în minte: străvezie, ca o stafie, acoperită de răni. Ochii îi scînteiară la auzul vocii mele. Se vedea că era bolnavă, că abia mai rezista în această putreziciune. Nu eram sigur că ştia cine sînt.

– Trebuie să le-o înapoiem, zise în cele din urmă. Te rog, te implor. Dă-le ce le aparține.

– *Sophie.* Acum strigam. Sînt aici... Hugh! Ce îi făcuseră? Mă cuprinse mînia. Îi vedeam suferința şi o simțeam şi eu. Eşti vie. Sfinte Doamne, *eşti vie*... Lacrimile îmi şiroiau pe față.

– *Hugh...?* Clipi. Apoi păru să zîmbească. Hugh se va întoarce. Este în Orient, se luptă... Dar îl voi revedea, iubitul meu. Mi-a promis.

– M-am întors, Sophie. Degetele mele încercau să îi atingă fața. Te rog. Vino mai aproape. Lasă-mă să te iau în brațe. O, Doamne, lasă-mă să te iau în brațe, Sophie.

– Se va întrista din cauza hanului, continuă să murmure. Dar mă va ierta; vei vedea. Vei vedea.

– Am să te scot de aici. Ştiu de Phillipe, de han. Mă durea inima. Te rog, vino aici. Lasă-mă să te strîng în brațe.

Sophie se mişcă în direcția vocii mele. Obrajii îi ardeau de febră, ochii îi sticleau. Se vedea că era foarte bolnavă. Nu voiam decît să o strîng în brațe. Doamne, voiam să o strîng în brațe.

Clipi ca un iepure speriat, pipăind peretele.

– Hugh...? şopti.

– Sophie, eu sînt... eu sînt, draga mea. Am şoptit cuvintele din cîntecul nostru.

– Acum trebuie să o dai înapoi, murmură din nou. Ei spun că este a lor. Am încercat să le spun că Hugh se va întoarce. Au promis că ni-l vor reda pe Phillipe, copilaşul nostru. Tot ce trebuie să facem este să le dăm ce e al lor.

Am îngenuncheat şi mi-am pus braţele în jurul ei. Draga mea soţie! I-am mîngîiat faţa. I-am şters sudoarea. Îmi era atît de dragă chiar şi acum, în halul în care era.

– Ei vor ce este al lui Dumnezeu, zise ea, şi trupul i se zgudui de tuse. Te rog. Dă-o înapoi.

– Ce să le dau? am întrebat. Ce credea ea că aveam? Nu ştiam dacă febra era de vină sau nebunia. Sau măcar dacă Sophie era conştientă că vorbea cu mine.

Deodată, se smulse din braţele mele şi se ascunse din nou în umbră. Îmi sfîşie inima. Ochii ei piereau dincolo de mine, plini de groază.

Am simţit că pierdeam încă o dată tot ceea ce iubisem în viaţă.

Apoi am înţeles ce o alungase. Inima aproape că mi se opri.

Unul dintre cavalerii negri ai ducelui stătea lîngă mine.

Capitolul 72

L-am recunoscut pe unul dintre cei care îl tîrîseră pe primar în temniţă.

Capul îi era acoperit de o glugă neagră; i se zăreau doar ochii, la fel de negri ca nişte hăuri. Avea sabia la brîu, peste o robă simplă şi stătea cu mîinile înfipte în şolduri, rînjind către noi doi.

– Haide, trage-i-o. Tîrfa nu se va supăra, bufonule. Oricum va muri într-o săptămînă. Vezi să nu iei şi tu mîncărime la sculă.

Mă holbam la fața lui batjocoritoare, sugrumat de o ură incontrolabilă, clocotitoare.

Am întins mîna după o bară de fier ce zăcea pe podea lîngă mine. În mintea mea, şopîrla asta care rînjea era întruchiparea tuturor cruzimilor îndurate de soţia şi copilul meu, a tuturor suferinţelor la care fusesem martor din momentul în care plecasem să lupt în cruciadă. Lumea mea fusese întoarsă cu susul în jos.

Cu un urlet sălbatic, m-am repezit la el. L-am lovit cu fierul în cap, înainte ca el să fi apucat să scoată sabia. Tresărind, cavalerul ridică un braț pentru a se apăra, dar fierul i-l zdrobi cu zgomot.

Scîncea şi se împleticea de durere, cu un braț atîrnîndu-i. Nu m-am oprit. L-am lovit iar şi iar, ca un nebun, cu o singură dorință – să-i înfig bucata de metal în țeastă.

L-am zdrobit de gratiile celulei. Mi-am pus genunchiul pe gîtul lui şi l-am simțit gemînd şi înecîndu-se. I-am înfipt fierul în gît.

– *De ce?* i-am urlat în față. Soldatul gîfîi, rotindu-şi în cap ochii bulbucați. *De ce este ea aici?*

Din gîtul lui țîşni un urlet înfundat, dar în furia mea nu aşteptam nici un răspuns de la el. Am înfipt fierul şi mai adînc în el. Eram mînat de o forță pe care nu o puteam stăpîni. Voiam să îl ucid.

– Cine eşti? i-am strigat. De unde ai venit? De ce ai adus-o aici? De ce mi-ai ucis fiul?

Degetele mi se încleştaseră pe gluga lui în timp ce îi înfigeam fierul în gît, lăsîndu-l fără suflare. Încet, încet, gluga îi căzu de pe cap.

Ochii mi se opriră pe semnul înfricoşător.

Crucea neagră bizantină.

Semnul mă duse înapoi, pe Pămînturile Sfinte, la ororile pe care le văzusem acolo.

Ticăloşii aceştia erau *tafuri.*

Capitolul 73

M-am dat înapoi uluit. Ochii ni s-au întîlnit şi am avut senzaţia că devenisem amîndoi conştienţi de acelaşi lucru teribil.

Tafurul profită de clipa de surpriză şi îşi înfipse mîinile în faţa mea. Am apăsat şi mai tare fierul în gîtul lui. Apoi am auzit zgomot de oase fărîmate. Ochii i se dădură peste cap, o ultimă rezistenţă, un fir de sînge îi ţîşni din gură. O clipă mai tîrziu, picioarele îi cedară. Cînd i-am dat în sfîrşit drumul, tafurul se prăbuşi pe podeaua murdară a închisorii.

Am stat lîngă el, respirînd furios. *Tafuri...* i-am văzut cum îşi chinuiau prizonierii în corturile lor. I-am văzut măcelărindu-l pe turcul care îmi cruţase viaţa, apoi îmbulzindu-se ca bivolii spre criptă să ia bogăţiile. *Ce căutau aici, în Borée? Ce voiau de la mine? De la Sophie?*

Deodată, am auzit strigăte şi izbituri. Prizonierii trăgeau de gratiile celulelor lor.

În puţinul timp de care dispuneam, trebuia să o scot pe Sophie. Am pipăit febril trupul tafurului în căutarea unei chei.

Am aruncat o privire spre paznic. Cheile ar fi trebuit să fie pe aici pe undeva.

M-am întors către Sophie, nerăbdător să îi spun că aveam să o eliberez.

Dar vederea ei mă făcu să încremenesc. Stătea lîngă gratii, cu faţa albă şi îngheţată. Privirea ei, care cu o clipă în urmă fusese plină de groază, părea calmă. Părea că nu mai respiră.

O, Doamne, nu...!

M-am tîrît spre ea şi, i-am luat faţa în mîini.

– Sophie, rămîi cu mine. Nu poţi muri. Nu acum.

Clipi. Un tremur uşor. O scînteie de viaţă apăru în ochii ei.

– Hugh...?

– Da, Sophie... Eu sînt. I-am şters sudoarea de pe frunte. Pielea ei era rece.

– Ştiam că ai să te întorci, zise ea părînd în sfîrşit să îşi dea seama cine eram.

– Îmi pare atît de rău, Sophie. Am să te scot de aici. Promit.

– Am avut un fiu, zise ea şi începu să plîngă.

– Ştiu. Ştiu totul. I-am şters obrajii. Era un băieţel tare frumos. Phillipe.

M-am uitat disperat în jur căutînd o modalitate de a o scoate de acolo.

– Vor veni paznicii, am spus. O să găsesc o cale de ieşire. Rezistă. Te rog, Sophie.

Te rog!

Îi ţineam mîinile între ale mele printre gratii. Am şoptit:

– Te voi lua acasă. O să îţi culeg floarea-soarelui. Îţi voi cînta.

Gura i se strîmbă şi trecu mult timp pînă respiră din nou. Dar cînd o făcu, i-am văzut şi zîmbetul – unul slab, lipsit de teamă.

– Nu am uitat niciodată, Hugh. Rosti cuvintele încet, unul cîte unul: „O fecioară a întîlnit un hoinar...“

– Da, am spus. Şi ţi-am fost credincios încă de cînd eram copii.

– Te iubesc, Hugh, şopti Sophie.

Tresări în braţele mele. I-am simţit inima zbătîndu-i-se foarte tare. Ochii i se deschiseră larg.

Nu ştiam ce să fac pentru a o ajuta. Începu să se agite neliniştită. Tot ce puteam face era să o strîng puternic.

– Te iubesc, Sophie. Nu am iubit niciodată pe nimeni altcineva. Ştiam că aveam să te găsesc din nou. Îmi pare rău că te-am lăsat singură.

Mîna ei mă apucă de tunică.

– Hugh... atunci, nu...

– Nu, ce, Sophie?

Printre buze îi scăpă un ultim suspin.

– *Nu le da ceea ce vor.*

Capitolul 74

Apoi, dulcea mea Sophie muri în celula închisorii.

Îşi dădu sufletul în linişte. Pe buze îi flutura un zîmbet uşor, poate pentru că mă întorsesem în sfîrşit, aşa cum promisesem.

Pe obraji îmi curgeau lacrimi. Aş fi vrut să ţip: *De ce a trebuit să moară Sophie? De ce ea?*

L-am înşfăcat pe tafurul mort de gulerul robei sale şi l-am izbit de gratiile celulei.

– De ce, nenorocitule? Spune-mi, ce a reprezentat ea? De ce mi-ai ucis fiul? De ce mor oameni nevinovaţi?

Apoi m-am prăbuşit cu capul în mîini. Voiam să o iau pe Sophie acasă. Ăsta era singurul lucru la care mă puteam gîndi, să o îngrop alături de fiul ei. Îi datoram atîta lucru. Dar cum? Tafurul mort zăcea în faţa mea. În orice moment, paznicii ar fi putut să apară. Nu puteam nici măcar să deschid celula ei.

Realitatea mă izbi: Sophie se dusese. Nu mai puteam face nimic pentru ea de acum. Cu excepţia unui singur lucru – *„Nu le da ceea ce vor“*. Orice ar fi fost acel lucru.

Am dat de o zdreanţă prin acel loc. Am revenit şi am pus un colţ al ei sub capul lui Sophie. Cu restul i-am

acoperit trupul, de parcă s-ar fi aflat în patul nostru de acasă, cu toate că ştiam că acum nimic nu o mai putea deranja. Pentru ultima dată, am privit-o cu o dragoste nemărginită pe Sophie, fiinţa care fusese totul pentru mine de la vîrsta de zece ani. *Mă voi întoarce după tine, promit. O să te duc acasă.*

Apoi, m-am împleticit pe scări în jos şi am trecut de paznicii indiferenţi. Am fugit spre camera mea, traversînd sălile întunecate ale castelului.

Tremuram din tot trupul şi mă chinuiam să înţeleg cum ajunsese ea aici?! Nu era un vis – soţia mea murise. Putrezise ca un cîine mort. *Aici, în Borée...* Şocul îmi zdruncină creierii. Nu ar fi trebuit să o părăsesc. Aş fi vrut să mă întorc în celulă, să o iau de acolo şi să o duc acasă. Dar nu mai puteam face nimic.

Apoi un nou gînd mi se furişă prin ceaţă în minte... Aveam ceva de făcut. Trebuia să îndrept răul. Ştiam, în sfîrşit, cine era în spatele acestor grozăvii. Vinovatul nu era la Treille, ci aici. *Anne!*

Furios, am alergat spre încăperile de locuit ale castelului. Nu se dăduse alarma. Gărzile îmi zîmbeau compătimitor – un bufon caraghios care, probabil, se îmbătase prea tare, împleticindu-se spre camera lui ca să doarmă.

În minte, aveam un singur gînd: *Anne ştia!*

Am urcat scările spre apartamentele ei. Doi paznici stăteau în faţa uşii. Se priviră unul pe altul. *Ce rău puteam eu să fac?* Eram bufonul doamnei lor. M-au lăsat să trec. Aşa cum făcuseră întotdeauna.

Pe hol se aflau camerele de zi ale stăpînului şi ale stăpînei. Un alt paznic mă opri. *Un tafur.*

– Stai, nebunule, nu ai voie să intri, lătră el.

Nu m-am oprit ca să îi dau explicații. Am zărit o halebardă atîrnată pe perete. Am smuls-o din cui şi am alergat spre paznicul abia trezit, luîndu-l prin surprindere.

Am lovit cu toată puterea, lama nimerindu-l chiar la baza gîtului. Scoase un geamăt neomenesc şi căzu imediat la podea, aproape despicat în două, ca un animal.

Acum ucisesem şi pe unul dintre paznicii lui Anne. *Unul dintre tafuri.*

Capitolul 75

Din spatele meu se auziră strigăte, voci profunde, bărbăteşti, ce dădeau alarma.

M-am năpustit înainte ca un nebun. *Unde era? Anne!* Nu aveam decît un singur gînd: să aud adevărul din gura ei, chiar dacă ar fi însemnat să mor pentru asta.

Doi paznici alergau dinspre scări spre mine, cu săbiile ridicate. Am împins cu putere o uşă grea şi mi-am continuat goana spre încăperile princiare. Nu mai fusesem niciodată aici.

Ştiam că era locul în care voi muri. Mă aşteptam ca în orice moment o sabie să îmi străpungă spatele şi să îmi văd propriul sînge curgînd pe podea. Dar tot ce mai conta pentru mine era să ajung la lady Anne şi să o întreb: *De ce?*

Am înaintat şi mai mult în apartamentele doamnei. Dormitorul. O masă din lemn, sculptată, cu un lighean pentru spălat. Pereți împodobiți cu tapiserii. Un pat mare, din stejar, cu aşternuturi, mai mare decît oricare altul pe care îl văzusem.

Dar gol. Nu era nimeni aici.

– Să te ia naiba, am urlat frustrat. De ce familia mea? De ce noi? Să îmi spună cineva!

Am stat acolo, descumpănit. Mă vedeam în costumul de bufon, stropit pe față cu sînge. De ce, de ce, de ce?

Deodată, se deschise o uşă. Am ridicat cuțitul, aşteptîndu-mă să o văd pe Anne sau pe unul dintre paznicii tafuri.

Dar nu apăru nici unul dintre ei. Pentru o clipă, am avut sentimentul că mă aflu din nou pe drumul spre Treille, fugind ca un sălbatic, şi am retrăit toate întîmplările petrecute de atunci: Norcross, St. Cécile, moartea lui Sophie – fragmente dintr-un vis, terori ce puteau fi spulberate cu o lovitură de sabie.

Priveam chipul lui Emilie.

Ea făcu ochii mari la hainele mele pătate de sînge.

– Dumnezeule, ce ai pățit?

Capitolul 76

– Sophie a murit, am şoptit.

Se holba la mine, nedumerită. Apoi s-a apropiat.

– Ce s-a întîmplat, spune-mi!

– Oamenii ducelui au ținut-o închisă în tot acest timp, Emilie. Sophie a fost aici... Nu în Treille, cu duşmanii mei, ci *aici,* în turn, printre *prietenii* mei.

– Nu este cu putință.

– *Ba da,* Emilie. Este adevărat. M-am sprijinit cu spatele de perete. Jocul s-a terminat. Nu mai e nevoie de nici un fel de pretext. Aici se sfîrşeşte totul.

La uşa pe care eu o zăvorîsem se auzeau strigăte şi îmbulzeală. Ce privelişte de groază trebuie să fi oferit eu! Cu hainele rupte, plin de sînge, cu nebunia în priviri.

– Anne, am bîiguit. Ți-am spus... Ea se află în spatele tuturor acestor fapte. Trebuie să aflu de ce a îngăduit acestor oameni să îmi distrugă familia. Gărzile lui Stephen..., am chicotit. Aceştia nu sînt cavaleri, Emilie. Ei pradă Pămînturile Sfinte. Cea mai josnică speță de măcelari. Chiar şi turcii fugeau de frica lor. Ei caută relicve, bogății. Acesta este motivul pentru care cei doi cavaleri au fost căsăpiți. Dar familia mea... *noi nu aveam nimic.*

Zarva de la uşă spori. Oamenii lui Anne încercau să intre. Emilie mă apucă de braț.

– Acum nu mai contează. Anne nu se află în castel. S-a dus să îşi întîmpine soțul în La Thanay. Vino cu mine.

– Este prea tîrziu. Vremea pentru politețuri a trecut. Acum nu mi-a mai rămas nimic decît să îi înfrunt oamenii.

Şi-a apropiat fața de a mea, încît îi simțeam respirația pe obraz.

– Orice ai fi făcut, dacă Anne este în spatele acestor lucruri, voi avea grijă să ți se facă dreptate. Dar trebuie să vii cu mine. Nu te pot ajuta dacă mori.

Emilie mă zori afară din cameră, pe un coridor îngust din aripa princiară. Mă împinse într-o cameră mică şi baricadă uşa. Se vedea că îi era frică, şi asta mă înduioşă adînc.

Emilie scoase dintr-un sertar o mantie maronie, grea, care, la o privire mai atentă, părea să fie una de călugăr.

– Ia-o... M-am gîndit că, la un moment dat, vei avea nevoie de ea ca să poți ajunge în turn. Pune-o pe tine.

Mă holbam la ea, uimit că făcea asta pentru mine.

– Acum, du-te. Vor căuta în fiecare cameră. Să îmi dai de veste. Prin Norbert. Ai prieteni aici; să nu te îndoieşti de asta.

O clipă mai tîrziu, nu mai eram bufon, ci călugăr, cu gluga trasă peste față.

– Noul tău pretext, zîmbi Emilie curajoasă.

Am oftat adînc.

– Mă tem că acesta va fi mai greu de urmat decît celălalt.

– Atunci, lasă-mă să mai adaug ceva, zise Emilie şi mă trase de guler spre ea, apoi, spre surprinderea mea, mă sărută repede şi apăsat pe buze.

Sîngele mi se opri. Buzele ei moi şi îndrăzneala atingerii ei. Genunchii mi s-au înmuiat, nu mai aveam aer. Sincer, nu ştiam ce ar fi trebuit să simt în acel moment. Mi se învîrtea capul.

Mă privi în ochi.

– Ştiu că suferinţa ta este adîncă. Ştiu că toată fiinţa ta doreşte răzbunarea morţii soţiei şi a copilului tău. Dar, om de rînd sau nobil, ai ceva deosebit în tine. Am văzut asta de cînd te-am privit în ochi prima dată. Şi, de atunci, nu m-am îndoit niciodată. Vom găsi o cale să îndreptăm ceea ce este greşit. Acum, du-te.

Deasupra patului ei se afla o ferestruică. Era nevoie doar de o mică săritură pentru a ajunge în curtea interioară. De acolo, grădinile...

Mi-am luat avînt şi am ridicat un picior împingîndu-mă în celălalt. Am privit afară şi am văzut în depărtare umbrele întunecate ale acoperişurilor. M-am întors spre Emilie.

– Prin ce minune, doamnă, v-am cîştigat prietenia?

– Pleacă, chiar acum! În această clipă!

Am zîmbit.

– În toată lumea asta, sper din tot sufletul să te revăd.

Se auziră zgomote la uşă. I-am făcut cu mîna lui Emilie, apoi am sărit pe fereastră.

– Mă vei mai vedea, Hugh De ʻLuc, am auzit-o spunînd. Dacă nădăjduieşti..., *mă vei vedea.*

Capitolul 77

Soarele de după-amiază scălda cîmpia. Anne stătea în picioare lîngă cortul ei, în La Thanay.

De o parte şi de alta stăteau aliniate două corpuri de infanterie din Borée. Steaguri cu însemnele verde cu auriu fluturau în briza uşoară.

Pe Anne o trecu un fior de teamă. Se pregătise pentru acest moment săptămîni întregi: întoarcerea soţului ei. Fuseseră clipe în care se rugase ca el să fi pierit în război.

Era măritată cu el de la şaisprezece ani, aproape jumătate din viaţa ei. Îi fusese promisă în semn de alianţă între ducatul familiei ei, Normandia, şi cel al tatălui lui Stephen. Dar, dacă această alianţă contribuise la dezvoltarea comerţului şi întărise încrederea între cele două ducate, pentru ea nu fusese decît o lungă şi profundă izolare.

Din momentul în care i-a născut un fiu, Stephen a uitat de ea, căutînd-o numai atunci cînd se sătura de tîrfele lui din oraş. Cînd i se împotrivea, îi simţea degetele puternice înfigîndu-i-se în gît sau lovitura dosului aspru al palmei lui.

Deşi păstra aparenţele la curte şi în familie, ceea ce era de datoria ei, nu simţea decît ură faţă de Stephen, prinsă în închisoarea căreia îi erau sortite femeile – chiar şi ducesele şi reginele. Se simţea bătrînă, cu mult mai bătrînă decît îi era vîrsta. Cît timp fusese plecat, se simţise aproape liberă. Dar acum, ştiindu-l aproape, simţea cum teama i se cuibăreşte din nou în suflet.

De după o colină, apăru un grup de vreo douăzeci de soldaţi, înaintînd încet, cu coifurile de război uzate, abia mai scînteind în soare.

– Priveşte, doamnă, îi spuse Bertrand Morais, castelanul ducelui. Ei sînt! Ducele s-a întors.

Dinspre trupe se auzi un strigăt de bucurie.

Deci, s-a întors. Anne suspină, prefăcîndu-se că zîmbeşte. Era mai gras, desigur din pricina cărnii şi a gloriei cu care se împănase în Cruciadă.

Anne făcu un semn din cap şi trompeţii sunară, anunţînd sosirea ducelui. Un călăreţ se desprinse din formaţie şi porni spre ei. Anne simţea cum i se strînge stomacul de silă.

– Dumnezeu să îl binecuvînteze pe Stephen, duce de Borée, strigă castelanul. S-a întors.

Capitolul 78

Soldaţii stăteau încordaţi, cu săbiile şi lăncile ridicate în semn de salut. Ducele galopă în mijlocul lor. Ridică braţul să îi salute, apoi rînji triumfător spre Bertrand şi Marcel Garnier, administratorul moşiei sale.

Aproape ca într-o amintire se întoarse către Anne.

Apoi, sări de pe cal. De cînd îl văzuse ultima dată, părul îi crescuse lung şi sălbatic, ca al unui got. Obrazul îi era aspru şi cenuşiu. Cu toate acestea, tot mai avea acea sclipire severă în ochi. Aşa cum era de datoria lui, veni spre ea. Trecuseră aproape doi ani.

– Bun venit, bărbate. Anne făcu un pas înainte. Laudă Domnului că te-a adus înapoi sănătos.

– Laudă Domnului, zise Stephen zîmbind, că ai strălucit atît de tare şi m-ai călăuzit spre casă.

O sărută pe ambii obraji, dar îmbrăţişarea era lipsită de căldură.

– Mi-a fost dor de tine, Anne, zise el, pe un ton de parcă ar fi vorbit despre sănătatea armăsarului său.

– Am numărat şi eu zilele, răspunse ea rece.

– Bun venit, stăpîne, se grăbiră consilierii lui Stephen să îl întîmpine.

– Bertrand, Marcel. Întinse braţele spre ei. Bănuiesc că nu aţi venit pînă aici să mă întîmpinaţi ca nu cumva să rătăcim drumul spre frumosul nostru oraş.

– Vă asigur că frumosul dumneavoastră oraş a rămas la locul lui, rînji castelanul. Mai puternic ca oricînd.

– Iar tezaurul chiar mai bogat decît era cînd ai plecat, adăugă trezorierul.

– Despre toate astea, mai tîrziu. Stephen îi făcu semn cu mîna. Am călărit fără odihnă de cînd am debarcat. Îmi simt fundul de parcă aş fi primit şuturi pe tot drumul de la Toulon pînă aici. La fel şi oamenii mei. Sîntem toţi la fel de înfometaţi ca nişte cerşetori. Iar eu..., privi spre Anne, trebuie să vorbesc cu minunata mea soţie.

– Haide, bărbate, zise Anne, încercînd să pară că-şi ațîță soțul în fața oamenilor lui. Voi încerca să te împing spre Paris, astfel încît fundul tău să nu sufere vreo lipsă de simetrie.

Toți cei din jur rîseră. Anne îl conduse spre cortul lor mare, îmbrăcat în mătase verde cu auriu. Odată intrați, privirea drăgăstoasă a lui Stephen dispăru.

– Joci bine, nevastă.

– Nu am jucat. Mă bucur că te-ai întors. De dragul fiului tău. Mai ales dacă te-ai întors un om mai bun.

– Războiul are arareori un asemenea efect, răspunse Stephen. Se aşează pe un taburet şi îşi scoase mantia. Vino încoace. Ajută-mă să îmi scot cizmele. O să îţi arăt ce căţeluş iubitor am devenit.

Părul îi cădea peste tunică, gras şi albit. Fața îi era murdară şi trasă de oboseala drumului. Mirosea ca un mistreț.

– Arăți de parcă războiul nici nu ar fi avut loc, remarcă Anne.

– Iar tu, Anne, Stephen întinse mîna şi o trase spre el, arăți ca un vis din care încă nu vreau să mă trezesc.

– Atunci, trezeşte-te acum. Se trase în lături. Era de datoria ei să se îngrijească de el. Îi scoase cizmele, îi dădu pelerina la o parte din jurul gîtului. Dar pentru nimic în lume nu l-ar fi lăsat să o atingă. Nu am stat singură timp de doi ani ca să fiu călărită de un porc.

– Atunci, dă-mi vasul şi mă voi spăla. Stephen rînji: Voi fi proaspăt ca un porumbel.

– Nu m-am referit la putoarea ta, zise ea.

Stephen încă îi mai zîmbea. Îşi scoase încet mănuşile.

În cort intră un servitor aduncînd un coş cu fructe. Îl puse pe o banchetă apoi, simțind încordarea din aer, se grăbi să iasă.

– Am văzut ce te preocupă în ultima vreme, zise Anne hotărîtă. Hoardele întunericului pe care le-ai trimis de pe Pămîntul Sfint. *Nobilii* tăi în slujba crucii negre, care ucid şi măcelăresc femei şi copii, oameni de rînd şi nobili deopotrivă. Guvernarea ta a coborît mai jos cu o treaptă, Stephen.

El se ridică şi se apropie încet de ea. Anne se înfioră, de parcă o insectă i se tîra pe spinare. Stephen îi dădea ocol ca şi cum ar fi inspectat un armăsar. Nu îl privi.

Apoi Anne simți mîinile lui mîngîindu-i gîtul, reci şi lipsite de dragoste. Îi simți buzele aproape de ale ei.

– Sînt soția ta, zise ea întorcîndu-se spre el, şi de aceea, Stephen, voi avea grijă de sănătatea şi bunăstarea ta. De dragul fiului meu. Voi fi alături de tine, aşa cum

îmi este datoria, la curte. Dar află, bărbate, că nu vei mai pune mîna pe mine niciodată. Nici cînd voi fi lipsită de apărare, nici cînd vei avea mai mare nevoie de mine. Mîinile tale nu mă vor mai pîngări niciodată.

Stephen rînji, ca şi cînd ar fi fost impresionat. Îi mîngîie obrazul, iar ea se trase înapoi, tremurînd.

– De cînd te chinui, frumoasă Anne, pregătind acest discurs?

Înainte de a-şi da seama, el îşi înfipse mîna în ceafa ei. Durerea o săgetă. Încet, el sporea apăsarea, zîmbind tandru în tot acest timp.

Plămînii i se goliră de aer. Încercă să țipe, dar nu avea putere. Şi, oricum, nu ar fi venit nimeni. S-ar fi crezut că țipă de plăcere. Zvîcnetul sîngelui îi răsuna în urechi.

Stephen o împinse la pămînt. O urmă şi el, apăsîndu-şi degetul mare pe gîtul ei, desfăcîndu-i brutal picioarele cu coapsele lui.

Încercă să o sărute, dar Anne întoarse capul, iar el îşi lăsă saliva pe gîtul ei.

Apoi se lăsă pe pîntecele ei. Îi simțea bărbăția... şi era hidos şi grotesc... şi îl ura.

– Haide, şopti el, încăpățînata şi puternica mea Anne... După atîta vreme, îmi refuzi ceea ce vreau?

Ea încercă să se elibereze, dar el o ținea prea strîns. Îi smulse corsetul, apoi îi desfăcu jupoanele, aproape pătrunzînd-o.

Anne se abținu să nu vomite. *Nu, asta nu se poate întîmpla.* Inima îi bătea puternic. *Am jurat, niciodată...*

La fel de repede, el se retrase rîzînd, lăsînd-o tremurînd. Îşi apropie buzele umede de fața ei.

– Să nu mă înțelegi greşit, nevastă, îi şuieră el în ureche. Vreau să spun că nu mă interesează păsărica ta... *Mă refeream la relicvă.*

Partea a patra

COMOARA

Capitolul 79

Omul cu o în piele de oaie aruncată peste vestă lovea în gard cu lovituri bine ţintite şi ritmate de baros.

M-am furişat din pădure, purtînd încă veşmintele de bufon rupte şi cu mantaua pe care mi-o dăduse Emilie. Mă ascundeam în păduri de o săptămînă. Înfometat, încercînd să nu fiu văzut. Nu aveam nimic. Nici măcar o para sau ceva de valoare.

– Nu vei dărîma un gard bătînd din copite ca o vacă grasă, am zis eu cu îndrăzneală.

Omul puse barosul jos şi îşi arcui sprîncenele groase şi stufoase. Făcu un pas înainte la provocarea mea.

– Ia uite ce a ieşit din pădure... o veveriţă ciudată, în straie de zînă. Arăţi de parcă nu ai munci o zi în viaţa ta, dacă asta ţi-ar secătui vlaga din sculă.

– Aş putea spune acelaşi lucru despre tine, Odo, dacă nu ţi-ai ţine-o tot timpul în mînă.

Fierarul mătăhălos mă scrută cu privirea.

– Te cunosc de undeva, vierme de pămînt?

– Da, am răspuns. Doar dacă nu cumva, de cînd ne-am văzut ultima dată, ţi s-a înmuiat şi creierul precum pîntecele.

– Hugh...! exclamă fierarul.

Ne-am îmbrăţişat şi Odo m-a ridicat de la pămînt, bucuros şi uluit.

– Am auzit că ai fi murit, Hugh. Apoi, că ai fi fost în Treille purtînd un costum de bufon. Apoi s-a zvonit că ai fi fost în Borée. Că l-ai fi ucis pe ticălosul ăla de Norcross. *Cît este adevăr în toate astea?*

– Toate sînt adevărate, Odo. Cu excepţia zvonurilor despre moarte mea.

– Spune-mi sincer, vechi prieten. L-ai ucis pe castelanul ducelui?

Am tras aer în piept şi am zîmbit, ca un frate mai mic stînjenit de laudele primite.

– L-am ucis.

– Ha, ştiam eu că ai să fii mai şmecher decît ei, rîse fierarul.

– Am multe de povestit, Odo. Şi multe de regretat, după cît se pare.

– Şi noi, Hugh. Vino, stai jos. Tot ce pot să îţi ofer este acest gard nenorocit. Nu este la fel de confortabil ca pernele lui Baldwin...

Ne-am rezemat de el. Odo clătină din cap.

– Ultima dată cînd te-am văzut ai fugit în pădure ca un diavol, urmărind fantoma soţiei tale.

– Nu era o fantomă, Odo. Ştiam că supravieţuise şi aşa a fost.

Ochii lui Odo se făcură mari de uimire.

– Sophie este în viaţă?

– Am găsit-o. Într-o celulă în Borée.

– Blestematul! înjură fierarul. Ochii i se luminară de încîntare. Apoi se uită în ai mei cu seriozitate. Cu toate acestea, văd că ai apărut din pădure de unul singur.

Mi-am plecat capul.

– Am găsit-o, Odo, dar numai atît cît să îmi moară în braţe. Au ţinut-o ostatică, crezînd că aveam ceva care le

aparţinea lor, ceva de foarte mare valoare. M-am întors ca să îi spun fratelui ei, Matthew, ce s-a întîmplat cu ea.

Odo clătină din cap.

– Îmi pare rău, Hugh. N-o să poţi face asta.

– De ce? Ce s-a întîmplat, Odo?

– Oamenii lui Baldwin au trecut din nou pe aici. Te căutau pe tine... Ziceau că eşti un ucigaş şi un laş, că ai fugit din Cruciadă şi că l-ai ucis pe castelanul ducelui. Apoi au răscolit satul, ameninţînd că oricine te-ar fi ascuns va avea parte de o moarte groaznică. Cîţiva dintre noi s-au împotrivit...

Un miros greu de ars îmi stîrni un fior de panică şi mi se făcu un gol în stomac.

– A ce miroase, Odo?

– Matthew a fost unul dintre cei care ţi-au luat apărarea, continuă fierarul. Zicea că ţi se făcuse o nedreptate. Că Norcross dăduse foc casei tale şi îţi aruncase copilul în flăcări, şi îţi luase soţia, şi că dacă era mort, atunci o merita din plin pentru ceea ce făcuse. Le-a arătat hanul, pe care începuse să îl reconstruiască. Oamenii aceştia au fost îngrozitori, Hugh. L-au atîrnat, cu gîtul vîrît într-un ştreang şi cu picioarele legate de caii lor, apoi le-au dat bice, iar el a fost rupt în două.

– Nu! O durere ascuţită îmi săgetă pieptul. O greutate părea să îmi zdrobească inima. Bietul Matthew! De ce el? Acum mai murise unul... din cauza mea. Acest coşmar trebuia să ia sfîrşit.

Am ridicat capul. O teamă cumplită îmi zvîcnea în stomac.

– Nu mi-ai răspuns. De unde vine mirosul ăsta?

Odo dădu din cap.

– Au dat foc oraşului, Hugh.

Capitolul 80

Am mers cu Odo în oraşul părăsit, locul pe care cu numai doi ani în urmă îl numisem căminul meu.

Totul împrejur, cîmpii, colibe şi lanurile de grîu nu mai erau acum decît nişte grămezi de cenuşă şi de piatră. Unele locuințe erau prăbuşite şi transformate în scrum, altele începeau să fie reconstruite. Am trecut pe lîngă moară, ce odinioară fusese cea mai arătoasă clădire din oraş, iar acum – doar o grămadă de ruine.

Oamenii îşi lăsau jos ciocanele, se opreau din cioplirea lemnelor.

Un grup de copii strigau şi arătau spre mine.

– Priviți, este Hugh. S-a întors. Este Hugh!

Toți se uitau la mine, nevenindu-le să creadă. Oamenii alergau spre mine.

– Tu eşti, Hugh? Chiar te-ai întors?

Se strînseră în jurul meu. Ce privelişte trebuie să fi oferit, în tunica zdrențuită, cu pantalonii verzi rupți! Am mers pe străduțele înguste direct spre piața mare. Ultima dată cînd fusesem aici, aflasem îngrozit despre soarta soției şi a copilului meu. Acum, totul era nou, ireal şi atît de trist.

Se auziră aclamații zgomotoase: „Laudă Domnului, este Hugh. S-a întors!“ În timp ce alții scuipau în calea mea: „Pleacă, Hugh. Eşti diavolul. Uite ce ai adus pe capul nostru“.

Pînă să ajung în piață, în jurul meu se adunaseră cam vreo şaptezeci de oameni, aproape toți cei din oraş.

Mă holbam la hanul nostru. Fuseseră ridicați doi pereți noi din bîrne masive, sprijiniți în coloane de piatră. Matthew se străduise să îl clădească, mai solid decît fusese înainte. Mă cuprinse un val de mînie. Să îi ia naiba! Eu

îl ucisesem pe Norcross. Eu eram cel care se strecurase la curte. Ce drept aveau să se răzbune pe acest oraş?

Ochii mi se umplură de lacrimi. Şi am plîns, am plîns, aşa cum nu mai plînsesem de pe vremea cînd eram copil.

Să îl ia naiba pe Baldwin! Şi să mă ia naiba şi pe mine pentru orgoliul meu prostesc.

Am căzut în genunchi. Soția mea, fiul meu... Matthew... Totul se dusese de rîpă. Atîția oameni muriseră.

Orăşenii stăteau în jurul meu, lăsîndu-mă să jelesc. Apoi, am simțit o mînă pe umăr. Mi-am înghițit suspinele şi am privit în sus. Era părintele Leo. Capul lui mic şi predicile sale mă făcură să nu îi dau prea multă atenție. Acum mă rugam să nu îşi ia mîna de pe mine pentru că era singurul lucru ce mă oprea să nu mă tăvălesc pe jos, urlînd de ruşine şi de durere.

Preotul îmi strînse uşor umărul cu afecțiune.

– Acestea sînt faptele lui Baldwin, Hugh, nu ale tale.

– Da, sînt faptele lui Baldwin, strigă cineva din mulțime. Hugh nu a vrut să ne facă nici un rău. Nu este vina lui.

– Ne plătim dările şi iată cum ne răsplăteşte ticălosul, strigă o femeie.

– Hugh trebuie să plece, zise un altul. El l-a ucis pe Norcross. Vom fi arşi toți.

– Da, l-a ucis pe Norcross, într-adevăr, strigă altcineva. Dumnezeu să-i dea sănătate. Care dintre noi a mai avut un asemenea curaj?

Se auzeau tot mai multe voci. Se iscase o zarvă – unii erau în favoarea mea, alții împotrivă. Cîțiva, printre care Odo şi preotul, îndemnau la înțelepciune, în timp ce alții începură să arunce cu pietre în mine.

– Ai milă de noi, Hugh, strigă cineva. Pleacă, te rugăm, înainte de a se întoarce cavalerii!

În miezul larmei generale, se auzi limpede o voce de femeie. Toţi s-au întors şi au rămas tăcuţi.

Era Marie, soţia morarului. Îmi aminteam faţa ei drăguţă. Ea şi Sophie fuseseră cele mai bune prietene; merseseră împreună la fîntînă în ziua în care fiul ei fusese înecat.

– Noi am pierdut mai mult decît oricare dintre voi. Privi mulţimea. Doi fii. Unul ucis de Baldwin. Unul ucis în război. Plus moara noastră... Dar Hugh a suferit mai mult decît oricare dintre noi! Arătaţi cu degetul cu ură către el pentru că tuturor ne este prea frică să arătăm cu degetul către cel care o merită cu adevărat. Pe Baldwin ar trebui să îl facem să plătească pentru suferinţele noastre, nu pe Hugh.

– Marie are dreptate, zise soţul ei, Georges, morarul. Hugh este cel care l-a ucis pe Norcross şi mi-a răzbunat fiul. Mă ajută să mă ridic şi îmi întinse mîna. Mă bucur că te-ai întors, Hugh.

– Şi eu, spuse Odo cu vocea lui ca tunetul. M-am săturat să tremur ori de cîte ori aud tropote de copite de cai apropiindu-se de oraş.

– Ai dreptate, întări şi Martin, croitorul. Stăpînul nostru este vinovat, nu Hugh. Dar ce putem face? Sîntem proprietatea lui.

Am fost izbit de vorbele lui. În acel moment, am văzut neajutorarea şi teama vecinului meu. Ştiam ce aveam de făcut.

– *Atunci, sfărîmaţi jugul,* am spus eu.

Pentru o clipă se lăsă o tăcere mormîntală.

– Să sfărîmăm jugul? întrebă croitorul uluit.

Oamenii se întorceau unii către alţii şi clătinau din cap ca şi cînd cuvintele mele ar fi fost o dovadă că eram nebun.

– Dacă sfărîmăm jugul, Baldwin se va întoarce. De data aceasta, nu ne va pîrjoli numai casele.

– Atunci, data viitoare, dragi prieteni, vom fi pregătiţi să-l întîmpinăm, am spus privindu-i pe fiecare în ochi.

O tăcere apăsătoare umplu piaţa. Oamenii aceştia mă priveau ca şi cînd cuvintele pe care le rosteam ar fi fost erezii ce aveau să aducă blestemul asupra tuturor.

Ştiam că aceste cuvinte aveau să ne elibereze.

Mă uitam la ei şi strigam:

– *Sfărîmaţi jugul!*

Capitolul 81

Emilie se năpusti pe lîngă gărzi către dormitorul lui Anne.

– Vă rog, doamnă. Unul dintre gardieni o reţinu. Stăpîna se odihneşte.

Sîngele îi vîjîia în urechi. Ducele se întorsese cu o noapte în urmă, dar nu Stephen era în gîndurile ei, ci Anne, stăpîna ei, persoana pe care o slujea, *cea care pierduse simţul dreptăţii.*

Toată dimineaţa, Emilie se rugase ca Domnul să-i arate ce avea de făcut. Ştia că încălcase o limită. Dumnezeule, ajutase pe cineva care ucisese pe unul dintre membrii gărzii ducelui. Putea fi întemniţată pentru asta. Se întrebase de nenumărate ori, dacă depăşesc o astfel de limită înseamnă că sînt pregătită să pierd totul? Binecuvîntarea familiei mele, poziţia mea la curte. Numele meu... Şi, de fiecare dată, răspunsul fusese acelaşi, clar şi răspicat: *Cum să nu?*

Deschise uşa masivă a camerei lui Anne.

William, fiul lui Anne, în vîrstă de nouă ani, era pe cale să iasă din încăpere, gata îmbrăcat. Anne îi făcu semn să plece.

– Du-te. Te aşteptă tatăl tău, fiule. Să iei un trofeu pentru mine.

– Aşa voi face, mamă, zise băiatul, alergînd afară. Anne era în pat la această oră tîrzie, încă înfăşurată în aşternuturi.

– Sînteţi bolnavă, doamnă? o întrebă Emilie.

– Dai buzna în camera mea, zise Anne întorcîndu-şi faţa, de parcă n-ai avea nimic altceva de făcut.

– Dimpotrivă. Avem multe de discutat, spuse Emilie.

– Să discutăm, copilă... Fără îndoială că şi acum, ca de fiecare dată, vom vorbi despre protejatul tău, nebunul.

– E adevărat, doamnă, este un nebun. Dar numai pentru că a avut încredere în tine. La fel ca mine.

– Deci nu mai este vorba despre el, după cîte înţeleg. Este vorba de noi două...

– L-ai nedreptăţit foarte rău, doamnă şi, prin aceasta, m-ai nedreptăţit şi pe mine.

– Te-am nedreptăţit pe tine? Anne rîse brutal. Hugh al tău este un om căutat acum. Un criminal şi un dezertor în aceeaşi măsură. Este căutat în două ducate şi va fi prins. Şi, odată prins, va fi spînzurat în piaţa mare.

– Vă aud vocea, doamnă, zise Emilie, dar cuvintele nu par să vă aparţină. Ce s-a întîmplat cu femeia care mi-a fost ca o mamă? Unde este Anne aceea care l-a înfruntat pe soţul ei? Care a domnit în absenţa lui cu atîta cumpătare şi milostenie?

– Du-te, copilă. Te rog, pleacă. Nu îmi ţine predici despre lucruri pe care nu le cunoşti.

– Ştiu un singur lucru. Că oamenii tăi i-au prădat oraşul. I-au ucis fiul, i-au răpit şi închis soţia şi au întemniţat-o. Acum e moartă. A murit. În închisoarea ta. Ştiai de toate astea.

– De unde era să ştiu? ripostă Anne. De unde era să ştiu că o tîrîtură neînsemnată, aruncată în temniţa noastră, era de fapt soţia acestui om? Tafurii nu sînt în slujba mea, ci în a soţului meu. Nu ştiu pe cine atacă şi ce lucruri îngrozitoare fac.

– Aceste fapte, doamnă... Emilie o privi în ochi. Îţi sînt acum atribuite ţie.

– Pleacă, o alungă Anne. Crezi că dacă aş fi ştiut că persoana pe care am căutat-o în tot acest timp a fost de fapt aici, în Borée, la curtea noastră, bufonul tău ar mai fi hoinărit acum, rănit, dar viu? Ar fi fost mort ca şi soţia lui.

– Îl căutai pe Hugh? Emilie clipi. Pentru Dumnezeu pentru ce?

– Pentru că bufonul deţine cel mai de preţ lucru al creştinătăţii şi nici măcar nu este conştient de asta.

– Ce anume? Nu are nimic. I-ai luat totul.

– Pleacă. Anne se cufundă din nou în aşternuturi. Şi ia cu tine şi afurisitul ăsta de spirit de dreptate. Asta te-a făcut să te îndepărtezi de tatăl tău, să fugi de destinul tău. Pleacă, Emilie! În furia ei, Anne se întoarse spre Emilie, dînd la iveală ceea ce ascunsese.

O crestătură mare, roşie. Şi ceva mai rău.

– Ce este asta? Emilie înaintă.

– Rămîi acolo, şuieră Anne chircindu-se în aşternuturi.

– Te rog, doamnă, nu te ascunde de mine. Ce e cu rana de pe faţa ta?

Anne inspiră adînc. Lasă capul în jos.

– Este propria mea temniţă, copilă. Vrei să vezi? Ei bine, priveşte!

Emilie țipă ușor. Se năpusti și, în pofida protestelor lui Anne, îi mîngîie rana.

– Stephen ți-a făcut asta?

– Ar trebui să știi copilă, pentru că este *adevărul* gol-goluț pe care vrei atît de mult să îl afli. Adevărul unei femei.

Emilie se înfioră de groază. Obrazul lui Anne era umflat, părînd de două ori mai mare.

Capitolul 82

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să urc pe dealul unde se afla mormîntul fiului meu, Phillipe.

Am îngenuncheat la mormîntul lui.

– Mama ta a vorbit despre tine cu ultima ei suflare, am șoptit. Apoi m-am așezat pe pămîntul tare. Dragul meu Phillipe!

Tot nu înțelegeam ce voiau acești ticăloși de la mine. Oare ce credeau ei că aș avea? Și era limpede că nu aveam. De ce muriseră soția și copilul meu?

Am săpat lîngă mormînt, am scos obiectele pe care le adusesem din cruciadă și le-am întins pe iarbă.

Cutia aurită pentru parfum, luată pentru Sophie din Constantinopol... Cît de sigur fusesem că aveam să i-o dau, și cît de mîndru. Numai gîndindu-mă la toate cele întîmplate – Nico, Robert, Sophie – îmi simțem ochii umplîndu-se de lacrimi.

M-am uitat la semnele incrustate de pe teacă pe care o găsisem atunci cînd trecusem munții. Apoi, crucea de aur pe care o luasem din biserică. Acestea să fi fost comorile? Obiectele ce aduseseră blestemul pe capul meu? Dacă le-aș da înapoi, m-ar lăsa în pace și pe mine și orașul unde locuiam?

Mă cuprinse o furie amestecată cu durere.

– *Care dintre voi este?* am urlat la lucrurile mele. Care dintre ele a provocat moartea fiului şi a soţiei mele?

Am luat crucea şi m-am dus să o arunc înspre copaci. *Prostii! Tîmpenii! Nimic nu valorează vieţile soţiei şi a fiului meu!*

Apoi m-am tras înapoi, aducîndu-mi aminte ultimele cuvinte ale lui Sophie: „Nu le da ceea ce vor".

Să nu le dau ce, Sophie? Ce să nu le dau?

Am rămas lîngă mormînt şi am plîns, smulgîndu-mi părul din cap.

– Ce să nu le dau? şopteam iar şi iar.

În cele din urmă, m-am ridicat, sleit de puteri. Am luat lucrurile şi le-am pus înapoi în groapă, aşezînd la loc pămîntul peste ele. Am inspirat adînc şi mi-am luat rămas-bun.

Nu le da ceea ce vor.

Bine, Sophie, nu le voi da.

Fiindcă, pentru Dumnezeu, nu ştiam ce să nu le dau.

Capitolul 83

Vara făcu loc toamnei şi, încet-încet, îmi reluai viaţa în oraşul meu.

Reconstruiam.

Am reluat lucrul la han, început de Matthew. Toată ziua încărcam bîrne grele, le fixam şi le legam una de alta, cu o funie, ca să înalţ pereţii. Noaptea dormeam în coliba lui Odo, împreună cu el şi cu soţia acestuia şi cei doi copii ai lor, adunaţi în jurul vetrei într-o singură încăpere, pînă cînd am reclădit locuinţa din spatele hanului.

Oraşul reveni la viaţă. Fermierii se pregăteau de recoltat. Casele dărîmate erau ridicate din nou din mortar şi piatră. Vremea recoltei avea să aducă în oraş negustorii; Negustorii aduceau bani. Iar banii ne asigurau hainele şi hrana. Oamenii rîdeau din nou şi priveau spre viitor.

Iar eu am ajuns un mic erou. În scurt timp, povestirile despre felul cum pătrunsesem la Treille şi mă luptasem cu cavalerul Norcross deveniseră parte din folclorul local. Copiii se agăţau de mine: *Fă o piruetă, Hugh. Şi mai ieşi o dată din lanţuri.*

Îi distram cu trucurile mele. Scoteam pietre sau monede de după urechile lor, le spuneam poveşti despre război. Îmi simţeam sufletul mîngîiat de rîsetele lor. Da, rîsul vindecă într-adevăr. Îndeletnicirea de bufon mă învăţase această importantă lecţie.

Şi o plîngeam pe biata mea Sophie. În fiecare zi, înainte de asfinţit, urcam colina de la marginea oraşului şi mă aşezam lîngă mormîntul fiului meu. Vorbeam cu Sophie ca şi cînd şi ea s-ar fi odihnit acolo. Îi povesteam cum înaintau lucrările la han. Cum se unise oraşul în jurul meu.

Şi, uneori, îi povesteam despre Emilie. Ce dar minunat fusese prietenia ei. Cum văzuse ea în mine, încă din prima zi, ceva deosebit, cum nu văzuse la nici unul dintre nobili. Şi de cîte ori mă salvase! Aş fi fost o grămadă sîngerîndă lipsită de viaţă dacă ea nu ar fi dat peste mine în ziua aceea, după lupta cu mistreţul.

Nu îmi scăpa pasiunea ce mă cuprindea ori de cîte ori vorbeam despre Emilie. Mă pomeneam gîndindu-mă la sărutul nostru. Nici nu ştiam dacă fusese menit să mă readucă definitiv cu picioarele pe pămînt după o zi foarte agitată sau fusese un ultim bun-rămas de la un prieten adevărat. Ce văzuse la mine ca să fi riscat atît de mult? *Ceva deosebit... Ceva deosebit, Sophie!* Uneori, simţeam chiar că roşesc.

Într-o astfel de după-amiază, în timp ce mă îndreptam spre oraş venind de la mormînt, l-am văzut pe Odo alergînd spre mine pe cărare.

– Repede, Hugh, nu te poți întoarce. *Trebuie să te ascunzi!*

Am privit în spatele lui. Patru călăreți se apropiau pe podul de piatră. Unul era un trimis al ducelui, purtînd haine viu colorate şi o pălărie cu pene. Ceilalţi erau soldați, în culorile alb şi purpuriu ale curții de la Treille. Inima mi se opri.

– E vechilul lui Baldwin, zise Odo. Dacă te va găsi aici, sîntem morți toți.

M-am ascuns în spatele unui pîlc de copaci, căutînd în gînd o scăpare. Odo avea dreptate; nu puteam să mă întorc acolo. Dar dacă mă dăduse cineva de gol? Nu ar fi fost de ajuns să fug. Oraşul tot ar fi fost în pericol.

– Adu-mi o sabie, i-am spus lui Odo.

– O sabie? Îi vezi pe soldații aceia, Hugh? Trebuie să pleci. Fugi ca şi cînd ți-ar fi luat cineva punga.

M-am ghemuit să nu fiu văzut şi m-am îndreptat spre pădurile dinspre est. Puțini oameni mă văzuseră furişîndu-mă. Am trecut pîrîul printr-un loc ferit şi m-am strecurat în desiş.

Din apropierea pieței mari, l-am privit pe vechil înaintînd călare pe armăsarul său, maiestuos ca Cezar.

O mulțime neliniştită se adună în jurul lui fremătînd. Un vechil nu venea niciodată cu veşti bune; numai dări mărite şi decrete nemiloase.

Scoase două documente ce păreau oficiale.

– Onorabili cetățeni ai Veille du Père. Îşi drese vocea. Stăpînul vostru Baldwin vă transmite salutări. În conformitate, continuă el, cu legile locului, datînd de pe

vremea lui Philip Capet, rege al Franței, Baldwin, duce de Treille, dă următorul decret: toți aceia care vor ajuta sau vor adăposti pe fugarul cunoscut cu numele de Hugh De Luc, un criminal laș, vor fi considerați complici ai sus-numitului fugar și vor fi pedepsiți conform legii. Ceea ce pentru voi, porcari nenorociți, care nu înțelegeți întru totul, înseamnă că veți fi atîrnați de gît pînă veți muri. În plus, continuă el, toate proprietățile lui, pămînt și alte bunuri, deținute sau date în arendă de către duce, vor fi confiscate pe loc, iar toți urmașii, copiii, nepoții vor fi legați pe viață în serviciul ducelui.

Sîngele îmi clocotea. Orașul era pedepsit pentru crimele mele. Am așteptat aproape fără suflare ca o voce să se ridice și să mă dea în vileag. O soție, un unchi, de teamă să nu piardă și mai mult. Un copil neștiutor...

Vechilul privi lung și scrutător în jurul său..

– Stați pe gînduri, orășeni...? Oare inima vă dă ghes să mărturisiți ceva? Se lăsă o tăcere apăsătoare. Dar nimeni nu spuse nimic. *Nici măcar unul.*

Apoi, părintele Leo făcu un pas înainte.

– O dată în plus, stăpînul nostru, Baldwin, ne arată cît este de milostiv și de înțelept.

Vechilul ridică din umeri.

– Sînt măsuri ce trebuie luate, părinte. Se spune că nenorocitul s-ar fi întors pe aceste meleaguri.

– Ce veşti *bune* ai mai adus și în celălalt decret? strigă cineva.

– Aproape că uitasem..., zîmbi el și înălță capul. Desfăcu pergamentul și fără a-l citi îl bătu în cuie pe zidul bisericii. O majorare a dărilor. Toate cu zece procente.

– *Ce!* se auzi din mulțime. Nu este cinstit. Nu se poate.

– Îmi pare rău. Vechilul ridică din umeri. Ştiţi şi voi motivul... vara secetoasă, recolta proastă...

Apoi, ca din senin, se opri din vorbit. Ceva îi atrăsese atenţia. Stătea acolo neclintit. *Privea hanul.* Inima mi se opri.

– Nu este acela hanul care numai cu cîteva săptămîni în urmă a ars din temelii? Cel ce aparţine celui pe care îl căutăm? Nimeni nu răspunse. Cine îl reconstruieşte? Dacă nu mă înşeală memoria, ultimul lui proprietar a fost, să zicem... sfîşiat de durere.

Cîteva perechi de ochi se rotiră neliniştite.

– *Cine îl reconstruieşte, am spus?* Vechilul ridică o piatră. Am început să tremur. *Era sfîrşitul pentru mine.*

Apoi, o voce răsună din mulţime.

– Oraşul îl reconstruieşte, stăpîne. Era părintele Leo.

– Este nevoie de un han.

Ochii vechilului se aprinseră.

– Prea milostiv părinte. Sînt foarte mulţumit să aud asta din gura ta, un om al cărui cuvînt este dincolo de orice îndoială. Deci, spune-mi, cine îl va avea în grijă?

O altă tăcere.

– Eu, strigă o voce. Marie, soţia morarului. Eu voi servi la han în timp ce soţul meu se va ocupa de moară.

– Eşti foarte întreprinzătoare, doamnă. O alegere bună, cred, din moment ce nu păreţi să aveţi angajat pe nimeni să se ocupe de moară.

Vechilul continua să scruteze mulţimea. Se vedea că nu prea îi venea să creadă un cuvînt. Apoi aruncă piatra pe care o ţinuse în mînă şi se îndreptă spre cal.

– Sper ca toate acestea să fie adevărate. Pufni şi trase frîiele calului. Poate că la viitoarea mea vizită voi sta mai mult, doamnă. Abia aştept să mă bucur de ospitalitatea voastră.

Capitolul 84

De îndată ce vechilul cel detestat de toţi nu se mai zări, peste oraş se lăsă panica. Am ieşit din desiş, recunoscător că nimeni nu mă dăduse în vileag. Dar am văzut că starea de spirit se schimbase.

– Acum ce facem? Martin, croitorul, scutură din cap speriat. L-aţi auzit; nenorocitul bănuieşte ceva. Cît timp am putea să îi ascundem adevărul?

Jean Dueux, un fermier, se uită pieziş.

– Dacă pămîntul pe care l-am muncit se întoarce la arendaş, sîntem ruinaţi. Viaţa noastră, a tuturor, depinde de acest pămînt.

Oamenii s-au adunat în jurul meu, speriaţi. Eu fusesem cauza nenorocirii lor.

– Dacă vreţi să plec, voi pleca. Mi-am înclinat capul.

– Nu tu eşti de vină, zise croitorul, uitîndu-se în jur după susţinători. Tuturor le este frică. Ne-am ridicat în sfîrşit din ruine. Dacă oamenii lui Baldwin se întorc...

– Chiar se vor întoarce, Martin, i-am spus. Se vor întoarce iar şi iar, fie că rămîn, fie că plec.

– Te-am primit printre noi, strigă nevasta brutarului. Acum ce vrei să mai facem?

M-am dus la han şi am simţit sufletul soţiei mele rătăcind printre dărîmături.

– Credeţi că eu car la pietre în fiecare zi pentru a reconstrui hanul, aşa cum i-am promis soţiei mele, numai pentru a fi din nou dărîmat?

– Toţi simţim la fel, Hugh, zise croitorul. Toţi ne-am reclădit casele. Dar ce am putea face pentru a ieşi din situaţia asta?

– Putem să ne apărăm, am strigat.

– *Să ne apărăm?* Oamenii îşi şopteau cuvîntul unul altuia.

– *Da, să ne apărăm.* Ajunge! Înfruntați-l! Arătați-le că nu vor mai fi stăpîni pe viețile noastre, niciodată.

– Să ne luptăm? Cu stăpînul nostru? Oamenii păreau înmărmuriți. Dar îi sîntem cu toții supuși pe viață, Hugh.

– V-am mai spus și înainte... *Sfărîmați jugul.*

Murmurele încetară.

– Sfărîmați-l, am spus din nou.

– Dar asta ar fi trădare, obiectă croitorul.

M-am întors către morar:

– O trădare mai mare, Georges, decît uciderea fiului tău? Tu ce zici, Marie – soțul tău zace îngropat nu departe de fiul meu. Cînd a fost ucis în timp ce își apăra căminul a fost o trădare mai mică? Sau propriul meu fiu, care a fost aruncat în flăcări cînd nici măcar nu știa să vorbească?

– Baldwin este un ticălos, răspunse morarul. Dar aceste obligații ale noastre, pe care tu vrei să le înlături, reprezintă legea. Baldwin va veni asupra noastră cu toate forțele lui. Ne va strivi ca pe niște molii.

– Putem reuși, Georges. Am văzut cum un detașament mic și umil se poate organiza și apăra luni întregi împotriva unei forțe mai mari. Nu încerc să vă înflăcărez ca micul eremit, pentru ca apoi să vă duc la ruină. Dar îl putem învinge dacă ne împotrivim.

– Ducele are oameni bine antrenați. Odo făcu un pas înainte. Arme. Noi nu sîntem decît fermieri și fierari. Un orășel – cincizeci de oameni.

– Da, și în fiecare sat dintre noi și Treille sînt alți cincizeci care îl urăsc pe Baldwin la fel de mult ca și voi. Sute, care au îndurat aceleași umilințe și opresiuni. Dacă îi învingem o singură dată, toți acești oameni ni se vor alătura. Cum ar putea Baldwin să lupte împotriva tuturor?

Unii dădeau din cap aprobator; pentru alții, ideea de a se ridica împotriva stăpînului era aproape imposibil de înțeles.

– Hugh are dreptate, zise Marie, soția morarului. Toți am pierdut soți și copii. Casele noastre au fost ruinate. M-am săturat să tremur în așternut ori de cîte ori aud tropote de cai.

– Și eu la fel, sări Odo. Ne-am închinat acestui nenorocit pentru tot restul vieții. Și ce a ieșit din asta? Umilință și moarte. Făcu un pas către mine și ridică din umeri. Eu sînt fierar. Mă pricep la topit fier, nu la militărie. Dar dacă ai nevoie de mine, pot să fac un ciocan al naibii de bun. Poți conta pe mine!

Una cîte una, vocile se ridicau aprobator. Fermieri, căruțași, cizmari... oameni care pur și simplu ajunseseră la capătul răbdarii.

– Tu ce părere ai, părinte? se rugă croitorul sperînd la un aliat. Chiar dacă îl vom învinge pe Baldwin, vom supraviețui unui iad numai pentru a pieri în altul?

– Nu pot spune nimic. Părintele Leo ridică din umeri. Tot ce pot spune este că, data viitoare, cînd vor veni trupele lui Baldwin, să contezi pe mine – pot să arunc și eu o piatră sau două.

Strigăte de aprobare peste tot. Dar satul era tot împărțit. Croitorul, dogarul și alți cîțiva fermieri împietriseră la gîndul că și-ar putea pierde pămînturile.

M-am dus către croitor.

– Pot garanta un singur lucru... Oamenii lui Baldwin vor veni oricum. Veți reclădi și veți plăti pînă cînd palmele voastre se vor umple de bășici. Dar ei se vor întoarce de fiecare dată. Pînă cînd le vom arăta că n-o mai pot face.

Croitorul clătină din cap.

– Tu porți o fustanelă din petice colorate, ai clopoței la bonetă și vrei să spui că ne vei învăța cum să luptăm?

– Așa voi face.

L-am privit în ochi.

Croitorul mă măsura din cap pînă în piciare. Îmi atinse tunica.

– Oricine a făcut asta, a făcut o treabă bună. Apoi îmi strînse mîna. Dumnezeu să ne ajute, declară el.

Capitolul 85

– Aici! i-am strigat lui Jean Dueux, care era cocoțat în vîrful unui copac. Puțin mai la dreapta. Unde se îngustează drumul.

Sus, deasupra drumului, Jean ridicase un sac pentru grîu plin cu bolovani şi pietre. Legă sacul cu o funie lungă şi înnodă celălalt capăt de două ori de o creangă solidă.

– Dau drumul calului, i-am spus. Cînd ajunge în dreptul meu, să dai drumul pietrelor.

De la vizita vechilului, începuserăm să ne pregătim pentru apărare. Pădurarii aduceau buşteni şi îi plasau de-a lungul marginii de vest a oraşului. Înfigeam adînc în pămînt țepuşe ascuțite, înclinate, astfel încît nici cei mai îndrăzneți cai de război nu ar fi avut curajul să le înfrunte. Pe drum, bolovani mari din piatră, fuseseră îngropați pe jumătate.

Şi am început să ne facem arme. Cîțiva bătrîni şi-au scos săbiile vechi şi ruginite. Odo le lustruia şi le ascuțea în atelierul lui. Restul arsenalului nostru era alcătuit din bîte şi arcuri, cîteva sulițe şi arcane, unelte din oțel. Din acestea am făcut săgeți care să poată trece prin armuri. Fiecare dintre noi era ca un David care se pregătea să îl înfrunte pe Goliat.

M-am dat la o parte şi am făcut un semn. Apples, fiul brutarului, dădu bice calului şi-l lăsă să pornească spre

mine. Jean se ţinu mai strîns de copac, făcînd vînt sacului. Cînd calul a trecut pe lîngă mine, am strigat:

– Dă-i drumul!

Sacul porni spre pămînt cu viteză, ca o lance aruncată cu putere. Vîjîi deasupra calului cam la nivelul la care ar fi trebuit să se afle un trup omenesc. Ţîşnise ca şi cum fi fost aruncat de o catapultă. Nici cel mai masiv dintre călăreţi nu ar fi rezistat forţei unei asemenea lovituri.

Jean şi Apples chiuiră.

– Acum este rîndul tău, Alphonse. M-am întors către fiul cel mai mare al tăbăcarului, ce se bîlbîia. Se apropia de cincisprezece ani şi muşchii abia începeau să i se dezvolte. I-am pus o bîtă în mînă. Cavalerul căzut va fi uluit. Pentru cîteva clipe, va fi ţintuit la pămînt de armura sa. Nu ai voie să şovăi. L-am privit în ochi şi am agitat bîta ca şi cum aş fi lovit un trup căzut la pămînt. Trebuie să fii pregătit s-o faci.

– V-voi f-fi, încuviinţă băiatul. Era mare şi puternic, dar nu mai luase parte la o bătălie. Cu toate acestea, îşi văzuse fratele mai mic tăiat în bucăţi de oamenii lui Baldwin. Luă bîta şi lovi cu sete în pămînt. Nu îţi f-face griji în p-privinţa mea, zise el.

Am dat din cap aprobator.

Mă simţeam atît de bine văzînd oamenii uniţi. Fiecare putea face ceva folositor. Pădurarii puteau trage cu arcul, copiii puteau arunca cu pietre, iar cei mai maturi puteau face armuri din piele şi săgeţi.

Dar pentru a-i izgoni pe oamenii lui Baldwin, era nevoie de mult mai mult decît de entuziasm şi nerăbdare. Trebuia să simtă nevoia de a lupta. Mă rugam la Dumnezeu să ne ajute. Doar nu îi conduceam ca, Petru Eremitul, la un măcel sigur.

– Hugh! am auzit o voce strigîndu-mă din direcţia oraşului.

Pipo, fiul mai mic al lui Odo, alerga spre mine. Pe față avea o expresie gravă. Am simțit un fior de panică.

– A venit cineva, zise dintr-o suflare.

– Cine? Pentru o clipă, inima mi se strînse. Cine știa că sînt aici?

– Un vizitator, zise băiatul. Și încă unul drăguț. Zice că a venit tocmai din Borée.

Capitolul 86

Emilie!

Am alergat pe drumul prăfuit pînă în oraș, cu inima zvîcnindu-mi de bucurie și de nerăbdare. Mă gîndisem la ea de multe ori, deși îmi spuneam că speranța de a o revedea era doar un vis prostesc.

Am luat-o pe o scurtătură, printre grajduri și atelierele de fierărie și am văzut-o în piață – împreună cu camerista ei. Avea părul prins sub o bonețică, purta o rochie simplă de pînză și o mantie de călărie obișnuită. Cu toate acestea, era atît de frumoasă! Trebuia să îmi spun mie însumi că nu era un vis. Era aici!

Am apărut de după hambar și m-a văzut. Nu știam dacă trebuia să alerg spre ea și să o ridic la cer sau să rămîn pe loc.

– Nu ai nici cea mai mică idee, doamnă, am zis în sfîrșit, ce bucurie imensă îmi faci.

– Măi să fie, *este chiar* Hugh De Luc. Zîmbea, ochii îi sclipeau. Pentru că mi se pare că am străbătut întreaga lume ca să te găsesc.

Cît de mult doream să o strîng în brațe! Nu știam ce sentimente o aduseseră aici – și nici măcar ce sentimente

aveam eu însumi. Aşa că m-am tras înapoi. Era totuşi de viţă nobilă, iar eu eram în zdrenţe, cu o cămaşă peticită.

– Îmi pare rău pentru necazurile tale. Dar eşti o imagine de vis de oricît de departe ai fi venit. Dar *cum...?* Cum de m-ai găsit?

– Ziceai că eşti din sud. Emilie îşi ridică bocceaua şi se îndreptă spre mine. Aşa că am mers direct către locul în care te-am găsit zăcînd pe drum şi apoi mi-am continuat drumul spre sud. Şi tot spre sud. Şi tot mai mult spre sud. În fiecare sat prin care treceam întrebam: „Există în satul acesta un om foarte ciudat ce spune că vine din Borée şi care poartă un costum de bufon?“ Am mers atît de mult spre sud, încît am crezut că o să aud vorbindu-se în spaniolă, cînd băiatul acesta deosebit de săritor mi-a spus: „Da, doamnă. Probabil că vă referiţi la Hugh.“ I-am mulţumit lui Dumnezeu în clipa în care am auzit acest nume pentru că nu mai eram în stare să facem nici un pas mai departe. Ea este Elena. Îi făcu semn însoţitoarei sale. Mi-a fost alături în această călătorie.

– Elena, am spus înclinîndu-mă, te-am văzut în Borée.

Camerista se înclină la rîndu-i, evident bucuroasă de sfîrşitul călătoriei lor.

M-am întors din nou spre Emilie.

– Deci, spune-mi, cum de ai venit aici? Şi *de ce?*

– Păi, promisesem că te voi revedea. Că voi face tot ce îmi va sta în putinţă ca să îţi aduc răspunsurile pe care le căutai. Îţi voi explica mai tîrziu.

– Şi ai călătorit tot timpul singură? Doar voi două? Vă daţi seama de riscul la care v-aţi expus?

– I-am spus lui Anne că am plănuit o vizită la mătuşa mea, Isabel, din Toulon. A fost aşa o agitaţie în Borée de la întoarcerea lui Stephen, încît sînt sigură că s-a bucurat

să scape de mine. Am fost escortate pe o bucată de drum de un grup de preoți plecați în pelerinaj.

– Dar mătușa ta? Dacă nu vei ajunge în Toulon, vei fi dată dispărută.

Emilie își mușcă buza vinovată.

– Mătușa mea Isabel nu știe. Nu a fost vorba despre nici o vizită. Am inventat totul.

Am zîmbit larg.

– Ai înfruntat lumea pentru a mă vizita. Dar destul cu întrebările. Tu și Elena trebuie să fiți obosite. Și înfometate. Mă tem că prin aceste locuri nu există castele. Dar nu ducem lipsă de ospitalitate. Vino, știu eu un loc.

Am aruncat sacul ei din piele pe umărul meu și am traversat împreună cu ele piața. Toată lumea ieșise din case și se holba la noi. Trebuie să fi fost o imagine de necrezut: Hugh, care se întorsese din peregrinările sale fără nici o lețcaie în buzunar, cu acele haine ciudate, rupte, alături de un oaspete atît de distins.

O femeie de viță nobilă. Și încă una foarte frumoasă.

Le-am dus pe Emilie și pe Elena la han.

– Acesta a fost hanul nostru. Am început să-l reclădesc.

Am observat o scînteie de aprobare luminînd ochii lui Emilie.

– Este o treabă foarte bună, Hugh.

– Nu este un castel, știu. Dar va fi cald și confortabil și pentru tine. Are un acoperiș bun și o vatră.

– Sînt onorată. Nu crezi, Elena? Am auzit că mulți călători poposesc prin locurile astea. Și se spune că și hangiii sînt drăguți.

Am zîmbit.

– Atunci, fiți bine venite, doamnelor. La Château De Luc. Veți fi primii mei oaspeți!

Capitolul 87

În acea noapte, în oraş a fost o mare sărbătoare.

Am mîncat la masa lui Odo, mare cît aproape toată casa. Soția lui, Lisette, a gătit, ajutată de Marie, soția morarului. Au fost Odo şi Georges, cei mai buni prieteni ai mei şi părintele Leo. Şi, desigur, Emilie.

S-au pregătit mîncăruri deosebite: gîscă gătită în vatră, cu morcovi şi napi, şi mazăre, o supă de legume cu aromă de usturoi, şi pîine proaspătă pe care o înmuiam în supă. Nu aveam vin, dar preotul a adus o carafă de bere belgiană pe care o păstra pentru vizita episcopului. Pentru posibilitățile noastre, era ceva rar.

Odo cînta la flaut, şi ne-am alăturat toți cu cîntece. Copiii dansau de parcă ar fi fost sărbătoarea recoltei. Eu am făcut cîteva giumbuşlucuri, o tumbă sau două. Toată lumea rîdea şi dansa, chiar şi Emilie. Timp de cîteva ore, am uitat de trecut.

În tot acest timp, nu puteam să îmi iau privirea de la strălucirea ochilor lui Emilie. Erau la fel de luminoşi ca luna, şi la fel de puri. Bătea din palme şi rîdea în timp ce copiii lui Odo încercau să mă imite, ca şi cînd aceasta ar fi fost cea mai naturală postură din lume pentru ea. Le povestea despre viața la castel. Era o seară scăldată într-o lumină aurie, în care viața părea să curgă nestingherită.

După aceea, ne-am înapoiat împreună la han. Aerul era rece, iar Emilie se înfăşură mai strîns în mantia ei. O parte din mine ar fi vrut să o înconjoare cu braţul; o alta tremura de emoție.

Am mers însoțiți de zgomotele nopții – vaietele bufnițelor şi bătăile de aripi ale păsărilor prin copaci.

Printre nori se arăta o lună strălucitoare şi rotundă. Am întrebat-o:

– Ce face Norbert? Cum stă cu sănătatea?

– S-a făcut din nou bine, zise Emilie, doar că tot nu este în stare să facă poanta aia cu lanţurile. Dar lucrurile s-au schimbat de la întoarcerea lui Stephen. Tafurii sînt peste tot şi ducele este în spatele lor.

– Stephen şi *Anne,* am spus eu.

– Anne... Emilie se opri ezitînd. Cred cu toată inima că nu a acţionat din voinţă proprie.

– Vrei să spui că în lipsa ducelui, raidurile, măcelurile şi distrugerile nu au fost făcute la porunca ei?

– Am vrut doar să spun că a acţionat de frică. Nu îi caut scuze. Mi-a spus ceva, Hugh, ce nu pot să înţeleg. Am insistat, întrebînd-o de ce a îngăduit să se întîmple asemenea lucruri şi mi-a spus: „Dacă aş fi ştiut că persoana căutată a fost tot timpul în Borée, bufonul tău ar fi fost la fel de mort ca şi soţia lui".

Nu înţelegeam.

– Te numea *hangiul* din Cruciadă. De aceea ţi-au luat soţia. Dar pretinde că nu ştia că era vorba despre tine.

– De ce? Pentru numele lui Dumnezeu, ce vor de la mine?

– Pentru că deţii cel mai de preţ lucru al creştinătăţii. Emilie îşi înclină capul spre mine. Şi nu ştii. Aşa mi-a spus Anne.

– Cel mai de preţ lucru al creştinătăţii... Am început să rîd. Sînt nebuni? Uite-te bine în jurul tău. Nu am nimic. Tot ce am avut mi-au luat deja.

– I-am spus şi eu acelaşi lucru. Dar ai fost acolo, Hugh, în Cruciadă. Poate că te confundă cu altcineva.

Ajunseserăm la han. Emilie tremura în aerul rece al nopții, iar eu tînjeam să o strîng în brațe, măcar pentru o clipă. Aş fi dat orice să o țin în brațe. Chiar şi „cel mai de preț lucru al creştinătății".

– Ți-am adus ceva, Hugh. Am intrat pe uşă. În spatele vetrei încinse, Elena dormea deja pe salteaua ei. Emilie se duse la sacul ei.

Se întoarse cu o legătură din piele de vițel, strînsă la gură, din care scoase o cutie din lemn de mărimea celor două palme ale mele. Era gravată de o mînă de artist, iar pe capac se afla litera C, frumos decorată.

Puse cutia în mîinile mele şi se dădu înapoi.

– Este a ta, Hugh. De aceea am venit.

Am rămas acolo cercetînd cutia o vreme, apoi am ridicat clapa mică şi am deschis capacul.

Ochii mi se umplură de lacrimi fierbinți. Am ştiut imediat ce conținea cutia.

Cenuşă.

Cenuşa lui Sophie...

– Trupul ei a fost ars a doua zi, zise Emilie încet. M-am dus şi am adunat cenuşa. Preoții spun că nu va ajunge în rai pînă nu va fi înmormîntată.

În gît mi se puse un nod. Am tras aer în piept cît am putut de adînc, cu fiecare fibră a trupului meu.

– Nu ştii cît de mult prețuiesc acest dar, Emilie.

– După cum ți-am spus, Hugh, îți aparține.

Mi-am pus brațele în jurul ei şi am tras-o aproape. I-am simțit inima bătînd lîngă a mea.

Am şoptit, astfel încît să aud numai eu:

– *Mă refeream la tine.*

Capitolul 88

În dimineaţa următoare, m-am trezit înainte de a răsări soarele. Am luat săculeţul din piele de viţel de lîngă patul meu şi m-am strecurat afară din han.

Lîngă magazia de lemne, am găsit cîteva unelte uzate. Am luat o lopată. Cocoşii nu cîntaseră încă.

Alţi oameni treziţi cu noaptea în cap îşi vedeau deja de treburile lor. Un căruţaş înhăma catîrul şi se pregătea de plecare. Din coliba brutarului, mirosul de pîine proaspătă înmiresma aerul.

M-am îndreptat spre colina ce străjuia oraşul. Visasem la această clipă de atîtea ori din momentul în care Sophie îmi murise în braţe. Să o aduc acasă. Gîndul că sufletul ei nu-şi găsise liniştea, lipsit de slujbe şi binecuvîntări, mă tulbura. Acum, viaţa ei avea să fie împlinită. Avea să se odihnească pentru totdeauna.

Pe lîngă pîrîu, am început să urc dealul. Dimineaţa era însufleţită de ciripitul păsărelelor. Soarele încerca să încălzească prin ceaţă. Am urcat o vreme; curînd, mă aflam mult deasupra oraşului. M-am uitat înapoi la valea ce se trezea la viaţă. Am văzut piaţa şi hanul. Acolo dormea Emilie.

Pe vîrful dealului, m-am apropiat de un ulm stufos, unde era mormîntul fiului meu.

Am îngenuncheat şi am pus jos săculeţul din piele de viţel. Apoi am început să sap. Am făcut o groapă în pămînt, lîngă Phillipe. Lacrimile se adunau în ochii mei.

– În sfîrşit, eşti acasă, Sophie, am şoptit. Tu şi Phillipe.

Am deschis săculeţul şi am luat cutia marcată cu litera C. Apoi am împrăştiat cenuşa ei în groapa săpată şi am acoperit-o cu pămînt. Stăteam la mormîntul ei şi mă uitam înapoi spre oraşul ce prindea viaţă.

Eşti acasă, Sophie. Sufletul tău se poate odihni.

Capitolul 89

Stephen de Borée şedea în scaunul lui cu spătar înalt în mijlocul curtenilor. O mulţime de linguşitori încercau să-i intre în graţii în timp ce vechilul său îl informa despre o nouă taxă. În spatele lui, vistierul îi dădea raportul cu privire la bunurile sale. Gîndurile îi zburau departe.

Îi lipsea ceva. De cînd se întorsese, treburile moşiei, proprietăţile lui, lucruri ce altădată fuseseră totul pentru el, acum i se păreau neînsemnate, fără valoare. Slujbaşii ăştia turuiau întruna, dar el nu se putea concentra. În mintea lui era un singur lucru, o lumină aflată la mare distanţă.

Trofeul. Comoara.

Îl bîntuia, îi invadase visurile. Această relicvă sfîntă supravieţuise în mod miraculos timp de secole în mormintele din Pămîntul Sfînt. Tînjea după ea cu o lăcomie pe care nu o nutrise faţă de nici o femeie. Ceva ce îl atinsese pe El. Se trezea adesea noaptea visînd relicva, cu trupul scăldat în sudoare. Buzele i se uscau numai la gîndul atingerii ei.

Cu un asemenea trofeu, Borée avea să fie unul dintre cele mai puternice ducate din Europa. Ce măiastră catedrală avea să construiască pentru a-l slăvi! Ce însemnau oasele sfîntului său patron ce se odihneau în relicvar? Nimic, în comparaţie cu acest trofeu. Oamenii aveau să vină din întreaga lume în pelerinaj la Borée. Nici un preot nu va fi mai adulat decît el, sau mai aproape de Dumnezeu.

Şi ştia şi cine îl deţine.

În pieptul lui Stephen creştea furia. Supuşii îi dădeau înainte cu proprietăţile lui, cu bunăstarea lui. Prostii! Simţea că ia foc.

– *Ieşiţi afară,* zise ridicîndu-se în picioare. Cei doi se uitară unul la altul, surprinşi. Ieşiţi afară! Lăsaţi-mă în pace! Tot vorbiţi de noua taxă sau de noua turmă de oi. Nu vedeţi decît ce e aici, pe pămînt. Eu visez la viaţa veşnică.

Împinse cu mîna o tavă cu pahare aflată pe masă şi acestea, împreună cu o carafă de vin, se răsturnară pe podea. Toţi se retraseră în grabă, temători.

Numai Norbert, bufonul, rămase locului şi, ţinîndu-se de picioarele scaunului, şi tremurînd ca un om aflat în primejdie, încercă să îl facă să rîdă.

– Degeaba, Norbert. Nu îţi irosi gluma. Lasă-mă.

– Nu glumesc. Norbert se zvîrcolea, buzele îi tremurau. Scaunul tău stă pe mîna mea.

În sfîrşit, Stephen îi zîmbi, iar bufonul credincios îşi trase mîna umflată.

Un servitor se apropie să cureţe cioburile şi vinul vărsat. Stephen îi făcu semn să dispară. Ochii lui urmară dîra lăsată de vin, ce ducea la cizmele cuiva.

Cine avea curajul să se apropie? se gîndea Stephen. Înalţă privirea şi văzu chipul lui Morgaine, şeful tafurilor. *Cruce Neagră.*

– Ai venit să mă deprimi şi mai tare, Morgaine, cu vestea despre încă un sat distrus fără a fi găsit trofeul?

– Nu, am venit să vă înveselesc, sire, cu vestea că ştiu unde se află comoara.

Ochii lui Stephen se măriră.

– Unde?

– Verişoara dumneavoastră, lady Emilie, m-a dus direct la ea, zise Cruce Neagră cu un zîmbet şiret.

– Emilie? Stephen făcu o strîmbătură. Ce are a face Emilie cu acest trofeu? Ea este în Toulon.

– Nu este în Toulon, zise Cruce Neagră. Se apropie şi şopti: E într-o mică gaură de şarpe, în ducatul Treille, Veille du Père.

– Veille du Père? Mi se pare cunoscut acest nume. Am crezut că ai răscolit deja...

– Da. Morgaine încuviință din cap văzînd că Stephen înțelegea în sfîrşit. Chiar în acest moment, ea este acolo împreună cu hangiul. Şi acolo este şi comoara.

Capitolul 90

Spre uimirea şi încîntarea mea, Emilie nu plecă de îndată ce îmi dădu acest dar. Mai rămase şi în zilele următoare. Mă simțeam ca în rai.

I-am arătat cum întăream oraşul pentru confruntare. Porțiunea cu țepuşe destul de puternice pentru a rezista unui atac neaşteptat; avanposturile instalate în copaci, de unde puteam prăvăli o ploaie de săgeți şi pietre asupra invadatorilor noştri. A văzut înflăcărarea cu care îi încurajam pe prietenii şi vecinii mei. Şi mă aproba cu entuziasm.

Între timp, făceam plimbări prin locurile cele mai plăcute. Heleşteul din pădure în care îmi plăcea să mă scald. Cîmpul dintre dealuri, ce vara era plin de floarea-soarelui. Şi mă ajuta la treburile de la han. Îi arătam cum să fixeze bîrnele ca să alcătuiască o coloană solidă de susținere. Mă ajută să ridic o bîrnă ca să fac o grindă. Apoi i-am scrijelit inițialele în lemn: *Em. C.*

Ştiam că acest vis avea să se sfîrşească. Urma în curînd să plece. Şi, totuşi, părea fericită. Aşa că mi-am permis să-mi fac iluzii. Că Emilie nu va fi căutată şi că nu i se va simți lipsa. Că aici era în siguranță, în afara oricărui pericol. Că, totuşi, ceva la care nu îndrăzneam să mă gîndesc se petrecea între noi doi.

Într-o după-amiază caldă, cîteva zile mai tîrziu, mi-am pus uneltele deoparte, înainte de prînz.

– Vino, i-am spus lui Emilie luînd-o de mînă. În ziua asta nu pot lucra. Vreau să îți arăt un loc frumos. Te rog, doamnă.

Am dus-o sus pe dealuri, dincolo de colina pe care se odihneau Sophie şi Phillipe. Soarele ne încălzea plăcut. Mult deasupra oraşului se întindea sub cerul albastru o pajişte largă, cu iarbă înaltă aurie.

– E minunat! exclamă Emilie, şi în ochi îi luceau toate nuanțele de albastru şi de verde. Se aruncă pe iarbă. Vino şi tu, Hugh. Aici este raiul.

M-am întins lîngă ea. Părul blond, moale îi cădea pe umeri şi se vedea linia fină a sînilor din decolteul rochiei. Sîngele mi-o luase razna şi mă îngrozea din motive evidente.

– Spune-mi, am rostit, sprijinindu-mă în coate, de la ce vine inițiala C?

– *C*-ul?

– Numele tău de familie... era incrustat pe cutia pe care mi-ai dat-o, iar inițialele tale sînt scrijelite şi la han. Nu ştiu nimic despre tine. Cine eşti... De unde eşti... Care este familia ta.

– Te temi, zise ea rîzînd, că nu sînt destul de demnă de tine?

– Bineînțeles că nu, doar că...

– M-am născut la Paris, dacă vrei să ştii. Sînt al patrulea copil la părinți, am doi frați şi o soră, toți mai mari decît mine. Tatăl meu este un om puternic, dar nu din motivele pe care ți le închipui tu.

– Este de viță nobilă, atît lucru ştiu. Membru al curții regale?

– Este o persoană importantă, să spunem doar atît. Şi educat. Dar, uneori, vederile lui sînt la fel de înguste ca ale unei muşte.

– Tu eşti copilul. I-am făcut cu ochiul. Şi, cu toate acestea, ai fugit din cuib.

– Cuibul nu este întotdeauna locul cel mai sigur. Emilie privi în depărtare. Cel puțin nu pentru o femeie care trebuie să se supună regulilor. Ce aş avea altceva de făcut decît să fiu instruită în artele nobile şi să mi se vîre în cap o mulțime de concepte pe care nu le voi folosi niciodată? Sau să mă mărit pentru avere cu un bărbat care are de două ori vîrsta mea. Mă vezi amuzîndu-mă cu vreun libidinos bătrîn şi primind cadouri de la el?

– Am întîlnit numai două ducese, am spus clipind, iar tu le depăşeşti şi în ceea ce priveşte inima şi în ceea ce priveşte frumusețea.

Îşi puse mîna într-a mea, şi am rămas aşa o clipă, tăcuți. Apoi, Emilie îmi dădu un brînci:

– Fă-mă să rîd, vrei?

– Să te fac să rîzi?

– Da. Ai fost bufon cîndva. Chiar unul bun. Ochii îi luceau. Haide. Nu ar trebui să îți fie greu.

– Nu este chiar aşa de uşor, am protestat eu. Vreau să spun că nu scoți o glumă din mînecă pur şi simplu, într-un asemenea loc, şi care să fie şi una bună.

– Te sfieşti? De mine...? Haide! Mă ciupi de braț. Sîntem numai noi. O să închid ochii. Nu ar trebui să îți fie atît de greu să îți dai seama ce anume m-ar face să rîd.

Emilie închise ochii şi rămase cu bărbia ridicată. Mă uitam la fața ei, la părul delicat ce îi cădea pe umeri.

Am simțit că mi se taie răsuflarea. Era incredibil de frumoasă... şi bună, şi generoasă, şi deşteaptă.

Deodată, între noi nu mai exista nimic: nici cuvinte, nici bariere, doar două inimi, ale noastre, bătînd. Am pus mîna pe şoldul ei. Emoţionat – mă rugam să nu se simtă jignită –, am mîngîiat-o, înaintînd spre talia ei.

Nu se opuse. Am simţit cum mă cuprindea cea mai ciudată dorinţă. Respiraţia îmi era precipitată, spatele îmi tremura. Oare avusesem acelaşi simţământ de la bun început? Din primul moment cînd deschisesem ochii şi îi zărisem chipul?

Am continuat mîngîierea spre umărul ei şi mi-am lăsat mîna să alunece uşor pe rotunjimea sînilor. I-am simţit inima bătînd. Nu mai simţisem asta decît o singură dată înainte. Şi, cu toate acestea, iată-mă simţind-o din nou.

Încet, mi-am pus gura pe buzele ei.

Emilie nu se împotrivi, ci doar veni mai aproape, deschizînd uşor gura. Limbile noastre păreau să se înlănţuiască precum dansul norilor pe cer.

Îşi puse mîna pe obrazul meu, cu respiraţia la fel de grea ca şi a mea. Pielea îi mirosea a lavandă şi a răşină. În intimitatea caldă a sărutului nostru, am simţit cum o nouă lume se deschidea în faţa mea.

Brusc, ne-am îndepărtat. Ea zîmbi.

– Profiţi de mine. Am fost avertizată în legătură cu flăcăii din provincie.

– Vorbeşte-mi ca să mă trezesc, am spus. Ştiu foarte bine că visez.

– Atunci, trezeşte-te. Îmi luă mîna şi o puse peste inima ei. Şi află că aceasta este ceva adevărat.

Propria mea inimă aproape că se făcu bucăţi de bucurie. Nu îmi venea să cred ce se întîmpla.

Apoi, am auzit dinspre oraş dangătul puternic al clopotului de la biserică.

Capitolul 91

Ştiam că era un semnal de alarmă.

Am revenit la realitate. M-am ridicat grăbit în genunchi şi am privit spre oraş. Nu am văzut nici un fel de călăreţi. Încă nici un semn de panică. Nu eram atacaţi.

Dar în piaţă se aduna mulţimea. Ceva se întîmplase.

– Haide. Am ridicat-o pe Emilie. Trebuie să ne întoarcem.

Am alergat în josul dealului cît am putut de repede. De îndată ce am ajuns în apropierea oraşului, am auzit rostindu-mi-se numele.

Georges veni în fugă spre mine.

– Hugh, vin. Oamenii din Borée sînt pe drum.

M-am uitat la Emilie, apoi din nou la Georges.

– De unde ştii?

– Un mesager ne-a avertizat. Hai repede la biserică. Pe tine te caută. Am alergat împreună cu Georges spre piaţa principală. Oraşul se adunase acolo, iar vocile răsunau îngrozite.

Mi-am făcut loc prin mulţimea din jurul bisericii şi am dat de un tînăr care se odihnea pe treptele ei. Nu avea mai mult de şaisprezece ani şi răsufla greu din cauza alergăturii. Cînd mă văzu, se ridică şi mă privi:

– Tu eşti Hugh, zise băiatul. Te recunosc după părul roşu.

– Eu sînt, am răspuns. Mi se părea oarecum cunoscut. Vii din Borée?

– Da, băiatul încuviinţă. Am alergat tot drumul. M-a trimis prietenul tău, Norbert, bufonul.

– Norbert te-a trimis? M-am apropiat de el. Ce veşti aduci?

– Mi-a zis să îți spun că vin. Să fiți toți pregătiți.

– Ar trebui să mă întorc, zise Emilie, strîngîndu-mă de braț. Trebuie să le spun că este o greşeală.

– Nu poți. Băiatul scutură din cap alarmat. Norbert a spus că nu trebuie să te întorci. Că Stephen ştie că eşti aici. Ai fost urmărită. Gărzile ducelui sînt pe drum. Vor fi aici la noapte, poate. Cel tîrziu mîine.

În mulțime se auziră țipete alarmate. O femeie leşină. Martin, croitorul, arătă spre mine.

– Acum ce facem? Asta este opera ta, Hugh. Ce trebuie să facem?

– Să luptați, i-am răspuns. Ne aşteptam la aşa ceva.

Forfotă şi fețe îngrijorate. Soțiile îşi căutau bărbații şi îşi strîngeau copiii la piept.

– Sîntem pregătiți, am spus. Oamenii aceştia vin să ne ia ce este al nostru. Nu ne vom înclina în fața lor.

Teroarea cuprinse întreaga mulțime. Apoi, Odo făcu un pas înainte. Privi în jurul lui şi lovi cu ciocanul de pămînt.

– Sînt alături de voi. Şi ciocanul meu la fel!

– Ş-şi eu s-sînt cu t-tine, zic Alphonse. Şi toporul meu ascuțit.

– Şi eu, strigă Apples.

Alergară spre locurile stabilite, în timp ce mulțimea încremeni. Apoi îi urmară şi alții, unul cîte unul.

M-am întors din nou către mesager.

– De unde ştiu că eşti cine spui că eşti? Că vii din partea lui Norbert? Zici că lady Emilie a fost urmărită. Ar putea fi o capcană.

– Îmi cunoşti chipul, Hugh. Eu sînt Lucien, băiatul brutarului. Am încercat să învăț meserie de la Norbert.

– Învățăceii pot fi mituiți, l-am provocat în continuare.

– Norbert mi-a spus că mă vei pune la încercare. Aşa că a trimis şi o dovadă. Ceva de valoare pentru tine, ce nu ar fi putut veni de la nimeni altcineva decît de la el. În spatele lui, pe treptele bisericii, se afla o învelitoare de lînă. O despături. Pe față mi se ivi un zîmbet. Ce adusese băiatul era într-adevăr de o mare valoare pentru mine. Nu îl mai văzusem din momentul în care plecasem din Borée, în miez de noapte.

Lucien ținea în mînă toiagul meu.

Capitolul 92

În următoarele cîteva ore, tot oraşul fu cuprins de o mare fierbere, cum nu mai văzusem pînă atunci.

Țepuşe ascuțite erau înfipte în pămînt chiar lîngă pod. Sacii erau umpluți cu pietre şi urcați în copaci. Unii îşi ascuțeau săgețile şi îşi întăreau arcurile; alții stăteau pregătiți cu sape şi bîte.

La căderea nopții, toți eram încordați, dar pregătiți.

Planul era ca bătrînii, femeile şi copiii să se ascundă în pădure înainte de începerea luptei. I-am spus lui Emilie că şi ea trebuia să se ducă. Dar, cînd sosi clipa, nimeni nu plecă.

– Rămîn cu tine. Emilie scutură din cap. Îşi sfîşiase mînecile şi corsetul pentru a se mişca mai uşor. Aş putea să aduc săgeți, să împart arme.

– Oamenii aceştia sînt ucigaşi, am spus, încercînd să o conving. Nu vor face nici un fel de deosebire între nobili şi oamenii de rînd. Nu este lupta ta.

– Te înşeli. Deosebirea între nobili şi cei de rînd este foarte limpede aici şi acum, răspunse ea cu aceeaşi hotărîre de nezdruncinat, ca şi atunci cînd mă salvase în Borée. Şi a devenit şi lupta mea.

Am lăsat-o să adune pietre şi am alergat spre primele linii de rezistenţă de la pod. Alphonse şi Apples strîngeau funiile.

– Cîţi vor veni? întrebă Alphonse.

– Nu ştiu, am spus. Doisprezece, douăzeci, poate mai mulţi. Cîţi este nevoie pentru a face treaba asta.

Mi-am ocupat poziţia la catul al doilea al casei croitorului, aproape de intrarea în oraş. De acolo puteam supraveghea apărarea. Aveam o sabie ascuţită şi un scut.

Stomacul mi se strînse. Tot ce aveam de făcut acum era să aşteptăm.

Emilie a venit la mine pe la asfinţit. Ne-am apropiat de un zid, şi ea şi-a rezemat capul de umărul meu. *Ca întotdeauna, îmi dădea puteri.*

– Orice s-ar întîmpla, zise ea, cuibărindu-se în mine, mă bucur că sînt aici, cu tine. Nu ştiu cum să îţi explic, dar simt că îţi este hărăzit un mare destin.

– Cînd turcul mi-a cruţat viaţa, credeam că destinul meu era acela de a-i face pe oameni să rîdă. Am chicotit.

– Şi ai devenit bufon.

– Da. Mulţumită ţie.

– Nu mie. Emilie se depărtă şi mă privi. Ţie. Tu eşti cel care i-a făcut pe cei de la curtea din Borée să îţi mănînce din palmă. Dar acum cred că Dumnezeu ţi-a găsit o menire mai nobilă. Cred că aceasta este.

Am strîns-o tare la piept, simţindu-i sînii pe pieptul meu, şi ritmul inimii. Nutream o dorinţă disperată. Ne-am uitat unul la celălalt şi ceva îmi spunea că aşa trebuia să se întîmple. Că ea se afla acolo unde îi era locul. Şi eu la fel.

– Nu vreau să mor, zise Emilie, şi să nu ştiu cum este să fiu cu tine.

– Nu te voi lăsa să mori. I-am strîns pumnul în mîna mea. Ne-am sărutat. Nu ca prima dată, cu fiorul prieteniei devenind ceva mai mult, ci mai profund, mai aprins. Respiraţia i se înteţi.

Mi-am vîrît mîinile sub rochia ei şi i-am simţit pîntecele plat. Trupul meu se însufleţi cu totul.

Se ridică în poala mea. Ne priveam în ochi şi nu ezitam nici o clipă.

– Te iubesc, i-am spus. De la început. Nu a existat nici o îndoială.

– A existat o îndoială, şopti ea, dar şi eu te iubesc.

Veni peste mine şi gemu cînd am pătruns-o. Curînd, se linişti. O ţineam de coapse şi am început să ne legănăm. Ochii i se aprinseră de plăcere, iar pielea mea se încinse şi se umezi pe măsură ce măream ritmul. Eram ochi în ochi, legănîndu-ne împotriva timpului, iar ea zîmbea şi strălucea de patimă.

– O, Hugh. Îşi lipi pîntecele de al meu. Te iubesc.

La sfîrşit, ţipă uşor, cu trupul tremurînd. Am strîns-o de umeri atît de tare, de parcă nu aş fi vrut să îi mai dau drumul niciodată. Se mai înfioră o dată în braţele mele.

– Nu mă trezi, zise suspinînd. Visez cel mai frumos vis.

Îşi îngropă faţa în pieptul meu, şi aş fi stat aşa o veşnicie. Mă uitam la lună şi mă gîndeam că era un miracol că o întîlnisem pe această femeie. Voiam să o strîng în braţe şi să o apăr cu toată fiinţa mea, aşa cum şi ea riscase totul pentru a mă apăra pe mine.

Oare de aceea fusesem salvat? Nu aş fi putut să cer un scop mai bun.

Apoi am auzit un strigăt şi un ţipăt alarmat. O zarvă îndepărtată, înfiorătoare venind de sub noi. Am alergat spre fereastră. O săgeată aprinsă zbură pe deasupra noastră. Era semnalul de avertizare.

M-am uitat la Emilie, al cărei calm de acum o clipă fusese înlocuit de o groază imensă.

– *Au venit!*

Capitolul 93

Oamenii lui Cruce Neagră se aflau chiar la porţile oraşului adormit. Noaptea fără lună le ascundea apropierea. Vreme de aproape două zile călăriseră la galop, călcînd oameni şi animale în drumul lor prin păduri şi oraşe mici. Cruce Neagră ştia că această călătorie nebună nu făcuse decît să le crească apetitul pentru sînge.

O iscoadă se întoarse din pădure.

– Oraşul doarme. Este numai bun de atacat.

– Şi apărarea lor? întrebă Morgaine.

– Doar una. Cercetaşul rînji compătimitor. Au înălţat grămezi de rahat pe drum, încît caii noştri să nu mai poată înainta.

Morgaine chicoti. Ar putea fi o joacă de copii. Copii ucişi în somn. Îl căutase pe acest gîndac tot drumul dinspre Antiohia. Acum îl mai despărţeau doar cîteva minute de clipa în care îşi va lua trofeul. Cel mai preţios dintre toate. Gîngania asta nu va scăpa din nou.

Morgaine le spuse oamenilor lui:

– Cel care va găsi trofeul va fi răsplătit cu un castel. Ucideţi pe oricine trebuie, trageţi-i-o oricui vreţi, dar găsiţi-l pe roşcat. Băgaţi-i o sabie în fund şi aduceţi-l pe vierme la mine.

Ochii oamenilor se aprinseră. Cu simţurile aţîţate de perspectiva bătăliei, şi-au acoperit pieptul şi umerii cu platoşe, peste armurile din piele. Şi-au ales armele – iatagane, suliţe şi săbii grele. Şi-au tras mînuşile bătute în oţel. Într-o clipă, aveau să transforme această grămadă adormită de gunoi într-o mocirlă de sînge. Şi-au pus coifurile. Ochii le scînteiau prin deschizătură.

Locotenentul lui Morgaine întrebă:

– Care sînt ordinele, domnule?

– Faceți totul una cu pământul, zise Morgaine. Fiecare casă, fiecare copil. În afară de hangiu, nici unul nu rămîne în viață. Vreau să nu mai rămînă nimic, şi asta o include şi pe lady Emilie.

Tafurul încuviință. Cînd Morgaine aprobă din cap, acesta dădu semnalul de atac.

Capitolul 94

Podeaua se zgudui sub picioarele mele. Tropotul de copite se auzea din ce în ce mai tare, ca o avalanşă ce se apropia cu repeziciune.

Am alergat în stradă. Oamenii îşi scoteau capul din posturile lor, iar teroarea le sporea în ochi.

– Nu intrați în panică, i-am îndemnat. Ei cred că aceasta va fi o joacă de copii. Țineți toți minte planul.

Simțeam gheara fricii care acum probabil că îi cuprindea pe fiecare din ce în ce mai tare. M-am grăbit spre Alphonse şi Apples, strîngînd funia de ambele părți ale podului. Le-am spus:

– Aduceți-vă aminte ce le-au făcut prietenilor şi familiei voastre ultima dată cînd au trecut pe aici. Amintiți-vă ce ați jurat în sinea voastră să le faceți dacă veți avea vreodată ocazia. Acum aveți această ocazie!

Zgomotul ca de tunet se auzea acum îngrozitor de tare. Nu puteam să îmi dau seama dacă zbuciumul pe care îl simțeam crescînd în mine venea de la copitele cailor ce se apropiau sau de la bătăile propriei mele inimi.

În sfîrşit, i-am văzut – un nor negru năvălind peste noi din păduri, cu torțele în mîini. Doisprezece sau paisprezece, urlînd amenințări de moarte.

În inimă îmi scînteie speranța. Oraşul era întunecat. Ştiam că nu ne puteau vedea liniile de apărare.

– Rămîneți pe poziții, am strigat, dar cuvintele mele se pierdură în vacarmul iscat de caii ce se apropiau.

Primii călăreți dădură buzna peste pod, drept peste frînghia întinsă. Caii căzură învălmăşiți. Călăreții au fost aruncați din şa. Unul dintre ei urlă cînd fu azvîrlit în țepuşele care îi străpunseră pieptul. Celălalt fu luat în copitele cailor ce înaintau.

Văzînd ambuscada, linia următoare de călăreți încercă să se oprească, dar viteza lor era prea mare. Un al treilea călăreț căzu urlînd, apoi altul.

În timp ce unul încerca să se ridice, l-am văzut pe Odo ieşind de sub pod, agitîndu-şi bîta grea şi năpustind-o peste capul bărbatului. Coiful i se turti ca o tigaie. Aţîţat de privelişte, Apples ţîşni şi el, înfigîndu-şi sabia în gîtul celuilalt călăreț.

Torțele pe care le purtaseră cavalerii aprinseră întăririle din lemn. Caii nechezau şi se opreau. Săgețile zburau dintre copaci şi alți doi călăreți căzură la pămînt loviți în gît şi în cap. Ceilalți prădători, văzînd ce se întîmplase, se regrupară pe pod. Apoi au intrat în grup compact, printre întăririle aprinse, în oraş.

Acum, tafurii străbăteau străzile, aruncînd cu torțe în casele noastre. Mi-am agitat sabia spre copaci.

– Acum, Jean, *acum!*

O formă neagră zbură din cer, izbi un călăreț, iar acesta căzu de pe cal cu un urlet îngrozitor. Rămase acolo, uluit, țintuit la pămînt de armura grea. Mi-am ridicat sabia şi am urlat:

– Asta este pentru Sophie, ticălosule. Să vezi şi tu cum este să fii ucis de un nebun. Am lovit cu sabia chiar în locul descoperit de deasupra pieptului. Rămase adîncită acolo. N-am mai putut s-o scot.

Pentru o clipă, chiar şi fără sabie, m-am simţit triumfător. Mergea. Oamenii luptau. Şapte dintre prădători erau la pământ, poate chiar ucişi. Alţi doi, traşi de pe cai, erau înconjuraţi de localnici care îi tăbăceau cu bîte şi cu pietre. Încercau să se apere, copleşiţi din toate părţile, dar se zbăteau în gol.

L-am văzut pe Alphonse cățărîndu-se în spatele unuia şi înfigînd un cuţit în viziera coifului. Tafurul se opinti. Se împletici înainte şi înapoi, rotindu-şi iataganul şi încercînd să se descotorosească de băiat. Un alt băiat îl lovi peste genunchi şi tafurul căzu la pământ. Apoi Alphonse îi trecu sabia peste gît şi omul se rostogoli mort.

Peste tot urlete, învălmăşeală. Cîţiva călăreţi au reuşit să intre în oraş, aruncînd torţe peste acoperişuri, care se aprindeau pe loc. Am numărat numai şapte invadatori în viaţă, dar cinci erau înarmaţi şi înverşunaţi, încă pe cai. Dacă dădeam înapoi acum, ar fi putut distruge oraşul.

Am început să alerg – fără armă – spre piaţă.

– Prinde, strigă Emilie şi îmi aruncă toiagul.

Pe drum, am văzut-o pe biata Jacqui, lăptăreasa cu faţa roşie, aruncînd cu pietre în unul dintre agresori, în timp ce altul veni din spate şi o puse la pământ cu o lovitură de iatagan.

Săgeţile continuau să curgă din copaci, şi căzu un al doilea prădător. Imediat fu înconjurat de localnici, lovit şi tăiat cu uneltele lor.

Deodată, piaţa fu cuprinsă de flăcări.

Aimée, fiica morarului şi părintele Leo dăduseră foc gardului viu din jurul ei. Caii atacatorilor se agitau. Unul dintre ei fu aruncat din şa şi căzu în flăcări. Ceilalţi se smuceau şi tropoteau în cercuri, incapabili să înainteze.

Călăreţul căzu şi apoi se ridică, cuprins de flăcări. Se zbătea înnebunit, iar prin crăpăturile armurii ieşea fum.

Focul îl cuprinsese pe dedesubt, pielea îi fierbea ca un vas pus pe foc.

Alți doi călăreți rămăseseră prinşi în cercul de flăcări. Unul încercă să iasă, dar Martin alergă şi împiedică picioarele calului. Călărețul se repezi la el, însă fu aruncat de pe cal. Căzu la pămînt, cu arma departe de el. Din întuneric, țîşni Aimée. Ridică o secure şi izbi cu putere capul bărbatului.

Cîştigam! Oraşul continua să se lupte aşa cum numai nişte oameni care se agățau de ultima lor speranță ar fi fost capabili să o facă. Totuşi, doi sau trei prădători tot mai erau în picioare.

Apoi, spre oroarea mea, ultimul dintre tafurii care fuseseră prinşi în cercul de flăcări reuşi să scape. Îşi struni calul şi porni învîrtind securea spre Aimée ce rămăsese privind la bărbatul pe care tocmai îl ucisese.

– Ai grijă, Aimée, am strigat. Am pornit spre ea urlînd disperat, din toți rărunchii. Nu aş fi putut suporta să îl văd pe morar pierzîndu-şi şi ultimul copil. Fata nu se mişcă, nevăzînd moartea ce se apropia de ea. Eram la douăzeci de yarzi distanță, şi alergam cît puteam de tare. Călărețul se ridică în şa şi înălță toporul.

La douăzeci de picioare distanță... Am urlat:

– *Nu...*

Am reuşit cu greu s-o prind, chiar cînd tafurul coborî securea. Am pus-o pe Aimée la pămînt, acoperind-o cu trupul meu şi aşteptînd în orice clipă să simt lama toporului înfigîndu-mi-se în spate. Dar nu veni nici o lovitură.

Tafurul se apropie, apoi se întoarse. Aşteptă o clipă strîngînd frîiele, cîntărind şansele tovarăşilor lui.

Ştiam ce avea de gînd, văzusem asta de o mie de ori în Cruciadă. Era momentul cînd îți dai seama că totul

este pierdut; singura şansă care îţi mai rămîne este să lupţi cu înverşunare, aproape orbeşte, cu orice îţi venea la îndemînă şi să omori orice fiinţă întîlnită în cale, pînă cînd îţi venea şi ţie rîndul.

Am împins-o pe Aimée afară din piaţă şi m-am ridicat în picioare. Am rămas acolo înfruntîndu-l pe atacator, fără a avea altă armă în afară de toiagul meu din lemn.

Nu voiam să mor aici. Dar nici nu voiam să fug.

Călăreţul îşi struni calul uriaş. Am rămas locului în timp ce silueta întunecată porni spre mine. Mi-am îndreptat spatele şi am strîns toiagul.

Capitolul 95

Cavalerul ridică securea. M-am ferit din calea armei sale şi am lovit cît am putut de tare picioarele armăsarului. Animalul se zbătu de durere, apoi îşi azvîrli călăreţul. Tafurul căzu greoi, izbindu-se de pămînt, apoi se rostogoli de mai multe ori şi se opri la zece picioare de locul în care mă aflam.

Scăpase din mînă toporul lui uriaş de război. Am alergat să apuc arma. Pînă să ajung la ea, tafurul apucă să se ridice în picioare şi să îşi scoată sabia.

– *Deus adjuvat,* tună el în latină, Dumnezeu să mă ajute, să îl trimit pe şobolanul ăsta amărît înapoi la creatorul lui.

– Doamne, întoarceţi privirea spre noi, Doamne, am rostit eu.

Se repezi la mine cu un urlet înfricoşător.

Armele noastre s-au întîlnit, într-un scrîşnet cumplit. Ne priveam în ochi, fiecare încercînd să înfigă sabia în gîtul celuilalt... Deodată, tafurul mă izbi cu genunchiul.

Plămînii mi se goliră de aer. Am gemut şi m-am încovoiat. În aceeaşi clipă, l-am simţit că îşi îndreptă sabia spre genunchii mei şi m-am încordat să-i ţin piept.

Din nou ne-am privit în faţă, cu ochii sticlind. A încercat să mă taie cu creasta ascuţită a coifului său, dar m-am ferit.

M-am împiedicat şi tafurul a venit spre mine, agitîndu-şi sabia cu furie.

Îşi dădea seama că mişcările mele se domoliseră. Rîse.

– Vino încoace, frumoaso. Arăţi de parcă ai vrea să simţi o pereche de boaşe adevărate.

M-am tras înapoi prevăzător. Sabia lui era prea iute. Într-o astfel de luptă, nu mă puteam măsura cu el. Toporul era greu şi nu-l puteam mînui cu repeziciune.

– Vino... Îmi trimise o bezea.

L-am privit în ochi, mişcîndu-mă cu greutate. Ştiam că nu mă mai puteam împotrivi multă vreme. Simţeam cum mi se împleticesc picioarele; eram sleit de puteri. Am încercat să mă gîndesc la toate trucurile pe care le văzusem în război. Îmi amintii de unul. Era nebunesc, disperat, nu era demn de un soldat, ci de un bufon.

– De ce să mai aştept? am zis coborînd toporul, prefăcîndu-mă învins, scos din luptă. De ce nu acum?

M-am întors cu spatele la el. Speram că nu-mi pierdusem minţile.

M-am aplecat mult, mi-am ridicat tunica şi i-am arătat fundul.

– *Haide,* ... am spus. Am aşteptat un bărbat adevărat, dar tu eşti singurul de pe aici. Am aruncat toporul la vreo cinci picioare înaintea mea.

Aşa aplecat cum stăteam, l-am văzut ridicînd sabia şi pornind spre mine. Chiar cînd se pregătea să mă străpungă, am făcut un salt înainte. Tafurul tăie aerul şi sabia lui se înfipse în pămînt.

Am aterizat în picioare şi, în acelaşi moment, am întins mîna şi am luat toporul. Am făcut un salt înapoi în timp ce tafurul, surprins, se chinuia să îşi elibereze sabia.

Pe faţa lui se citi panica. De această dată, era rîndul meu să rîd şi i-am trimis o bezea.

Am ridicat toporul şi am zburat capul tafurului ca pe o minge.

M-am prăbuşit în genunchi, fără suflare. Fiecare muşchi mă durea. Am lăsat toporul să cadă şi am tras cu disperare aer în plămîni.

Apoi m-am ridicat şi mi-am luat toiagul. Deodată, o voce şuieră.

– Bine lucrat, hangiule. Dar trebuie să îţi păstrezi bezelele. S-ar putea să mai ai nevoie de una sau două pe aici...

M-am întors. Alt tafur. Cu o cruce neagră pe coif, cu vizeta ridicată, dezvăluind o faţă rece şi însemnată de cicatrici, pe care mă gîndeam că o mai văzusem.

Dar nu pe faţa lui mi se oprise privirea.

Ticălosul o ţinea strîns pe Emilie.

Capitolul 96

– Dă-i drumul, i-am spus. Ea nu are nici o vină.

Tafurul era bine clădit şi puternic, şi o ţinea pe Emilie de păr, cu sabia la gîtul ei. Părul lung şi negru cădea în plete pe faţa plină de cicatrici. Pe gît avea un semn, o cruce, făcut cu fierul înroşit.

– Să-i dau drumul? Tafurul rîse, strîngînd-o pe Emilie şi mai tare. Dar este atît de frumoasă şi de dulce. Ce delicatesă va fi pentru mine. Îi mirosi părul. Ca şi tine, nici eu nu sînt obişnuit să îmi înfig scula în tîrfe de viţă nobilă.

Am făcut un pas spre el.

– Ce vrei de la mine?

– Cred că ştii, hangiule... Cred că ştii şi unde ne-am mai întîlnit.

M-am uitat mai bine la ochii lui răi şi batjocoritori. Brusc, trecutul îmi reveni în minte. Biserica din Antiohia.

El era nenorocitul ce îl ucisese pe turc.

– Tu eşti cel care comite aceste grozăvii?

Tafurul rînji, recunoscînd.

– Eşti liber... hangiule. Nu îți amintești? Cînd te-am văzut ultima dată, un păgîn era gata să îți pătrundă fundul. Dar destul cu vremurile de odinioară. O împinse pe Emilie în genunchi. Voi fi bucuros să îi dau drumul. Nu trebuie decît să îmi dai ceea ce mi se cuvine.

– Spune-mi ce vrei! am strigat. Ai luat deja tot ce am avut.

– Nu totul, hangiule. Mişcă sabia pe gîtul lui Emilie ridicîndu-i bărbia. Ea trase aer în piept şi rămase nemişcată. Unde este? E-n joc viața ei.

– *Unde este ce?* am strigat. O vedeam pe Emilie atît de neajutorată. Sîngele îmi fierbea de furie.

– Nu te juca cu mine, Roşcatule. Tafurul îmi aruncă o privire. Ai fost în Antiohia, în biserică. Te-am văzut. Nu te rugai mai mult decît mine. Grăbeşte-te sau îmi trec sabia prin capul ei frumos.

Da, fusesem acolo... brusc, mi se limpezi totul. Crucea. Crucea de aur pe care o furasem din biserică. Acesta era motivul pentru care se întîmplaseră toate astea. Motivul pentru care muriseră atît de mulți oameni.

– Este îngropată pe deal, am spus. Dă-i drumul, ai ceea ce căutai.

– Nu mă tîrguiesc cu tine. Fața tafurului se schimonosi de furie. Dă-mi ceea ce vreau, altminteri o voi tăia ca pe o scroafă şi apoi vei urma tu.

– Atunci, ia-o. Am furat-o din biserică. Nu era decît o tinichea pentru mine. Nici măcar nu ştiu ce însemnătate are. Dă-i drumul şi îţi aduc crucea de aur. Dă-i drumul.

– *Cruce...?* Nu îmi puteam da seama dacă mînia sau nedumerirea îi strîmba buzele atît de tare. O împunse pe Emilie cu sabia şi scuipă. Nu vreau nenorocita ta de cruce, nici dacă ai fi scos-o din fundul Sfîntului Petru. Ştii foarte bine ce trofeu deţii.

– *Ba nu ştiu!* Capul mi se învîrtea. Mă cuprinse panica. Altceva nu mai am.

– Trebuie să ai. Împinse capul lui Emilie pe spate.

– Nu! am strigat.

Ce altceva ar fi putut fi? Mă uitam la acest monstru. Cruce Neagră. El o ucisese pe Sophie. El îmi aruncase fiul în flăcări. Îmi luase tot ce iubisem. Iar acum avea să o facă din nou. Pentru ce? *Pentru un lucru pe care nu-l aveam!*

– Orice ar fi fost, merită să mă fi urmărit tot drumul înapoi, de pe Pămîntul Sfînt pînă aici? Să măcelăreşti sate întregi de nevinovaţi şi copii? Copilul meu şi soţia mea?

– Merită! Ochii i se aprinseră. Sufletele acelea, ca şi o mie alţii ca soţia şi copilul tău, sînt neînsemnate în comparaţie cu asta. Acum, hangiule! urlă el. Sau voi pune capăt vieţii încă unei fiinţe pe care o iubeşti.

– Nu. Am scuturat din cap, mai întîi fără să îmi dau seama, apoi cu furie. Nu îmi vei mai lua nimic altceva.

M-am uitat la Emilie. Mă privea cu curaj.

Ştiam că dacă îl atacam, nu o va omorî. Tafurul pe mine mă voia. Eu eram calea spre trofeul lui preţios, nu ea. Nu ar fi riscat să rămînă descoperit. Am strîns toiagul în mînă. Era tot ce aveam, băţul acesta împotriva sabiei lui. Şi mîinile mele, şi voinţa mea.

Capitolul 97

L-am atacat cu toate puterile mele.

O împinse pe Emilie deoparte şi se pregăti să mă întîmpine. Era masiv şi iute, şi îmi pară lovitura cu uşurinţă.

– Ce este acest trofeu, am urlat eu lovind cu toiagul, pentru care ai ucis atîţia oameni care nici măcar nu au auzit de el? A meritat viaţa soţiei mele, a fiului meu? Sau măcar cel mai umil suflet pe care l-ai ucis în calea ta? M-am repezit la el iar şi iar, în timp ce loveam cu înverşunare. Pentru Sophie. Pentru Phillipe. Fiecare lovitură cădea fără a provoca nici cea mai mică pagubă sabiei lui. Mă gîndeam că toiagul meu avea să se despice în orice moment sau că, din clipă în clipă, aveam să simt sabia lui pătrunzîndu-mi în pîntece.

– Ţi se pare o glumă, bufonule? Îţi baţi joc de mine cerîndu-mi să îţi explic importanţa trofeului pe care l-ai furat? Mă forţă să mă retrag şi începu să înainteze, rotindu-şi sabia numai pe jumătate şi obligîndu-mă să îi parez loviturile cu toiagul.

– *Nu e la mine,* am strigat. Nu l-am avut niciodată. Te înşeli.

Ţinti la picioarele mele. M-am dat înapoi. Sabia lui tăia bucăţi din toiagul meu.

– Ai fost acolo, bufonule. Biserica din Antiohia. Toţi am scotocit-o. Crezi că aceşti nobili au luptat pentru sufletele cîtorva călugăriţe? Pentru ce te aflai acolo, bufonule, pentru rugăciuni? Vrei să spui că nu ştii că relicva pentru care te-ai luptat cu păgînul, relicva care a stat secole întregi în acel cavou, a fost folosită pentru a-l jertfi pe Domnul nostru şi poartă numele sîngelui Lui sfînt?

Nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea. S-a repezit să mă lovească în piept. M-am ferit din nou şi lama mi-a pătruns în braţ, dar nu era decît o chestiune de timp pînă cînd avea să îmi dea lovitura fatală.

– Ai vîndut-o? Ai profitat de vreun evreu? Dacă ai făcut-o, moartea ta este justificată. Mă atacă din nou. De această dată, mă trînti la pămînt, pe spate, şi mai ciopli o bucată din toiagul meu, pe care abia îl mai ţineam în mînă.

Îmi sîngerau încheieturile degetelor.

– Nu este la mine. Jur!

Mă lovi din nou, şi aproape îmi rupse toiagul în două. Ştiam că nu ar mai fi rezistat decît la vreo două lovituri.

Am auzit strigăte în spatele meu. Emilie ţipa. Încerca să sară pe el şi să îl îndepărteze de mine, dar el o azvîrli ca pe o jucărie.

Ochii tafurului scînteiară.

– Dă-mi-o, hoţule, *acum.* Pentru că în următoarea clipă vei fi în iad.

– Dacă voi fi, am spus agitîndu-mi băţul către el, va fi numai pentru a te întîmpina pe tine.

Eram sfîrşit. Nu mai aveam nici putere, nici suflare. Îi param loviturile, dar fiecare dintre ele pătrundea încă puţin în toiag. Voiam din tot sufletul să îl ucid pe acest om – pentru Sophie, pentru Phillipe –, dar nu mai aveam putere.

Mă aruncă într-un şanţ de pe marginea drumului. Am privit în jur după o armă, orice. Ridică sabia deasupra capului meu.

– Îţi dau o ultimă şansă, tună el. Dă-mi-o. Încă mai poţi scăpa cu viaţă.

– Nu am nimic, am strigat la el. Nu înţelegi?

Năpusti sabia peste mine. Cred că am închis ochii, pentru că ştiam că această ultimă încercare disperată de

a mă apăra nu avea soți de izbîndă. Din toiagul meu sări o porțiune mare. Surprins, am zărit o bucată de metal.

Cruce Neagră mă lovi iar, şi iar şi, totuşi, de fiecare dată, toiagul rezista în chip miraculos. Învelişul din lemn se crăpă ca o stinghie. De sub el se ivi ceva.

Fier.

Mă holbam la lama lungă, ruginită a unei sulițe vechi.

Tafurul se opri transfigurat. Mînerul suliței era modelat în forma unui vultur, un *vultur roman*. Lama ce ieşea din el – întunecată, tocită, ruginită – era pătată de ceva ce părea a fi sînge.

Sfinte Dumnezeule! m-am auzit rostind. Am clipit de două ori, ca să mă asigur că nu mă aflam deja în rai.

Toiagul meu... toiagul de lemn pe care îl luasem din biserica din Antiohia, din mîna preotului ce murea... Nu era deloc un toiag.

Era lancea.

Capitolul 98

Nu aş şti cum să explic ce s-a întîmplat apoi.

Timpul părea să se fi oprit. Am rămas împietriți, vrăjiți, de priveliştea de necrezut. După uluirea tafurului, mi-am dat seama că lancea fusese ceea ce căutase tot timpul. Acum, în chip miraculos, se afla chiar în fața lui. Deşi era ruginită şi tocită, din ea părea că izvorăşte o lumină strălucitoare.

Deodată, se întinse după ea! Am ferit-o de atingerea lui. Eram încă sub amenințarea tafurului. Îşi trase sabia. De data aceasta, avea să îmi străpungă pieptul cu siguranță. Am atacat cu singurul lucru pe care îl aveam –

lancea. Lama îi tăie platoşa şi îi pătrunse în coaste. Cruce Neagră urlă, cu ochii negri bulbucaţi, dar chiar şi aşa, cu lancea înfiptă în trup, ridică sabia din nou. Am împins lancea în el şi mai adînc. De această dată, ochii i se reîntoarseră în cap. Mai încercă o dată. Înălţă sabia pînă în dreptul capului strîngînd mînerul cu ambele mîini.

Dar, dintr-o dată, mîinile i se lăsară în jos. Părea că ar fi vrut să spună ceva, dar din gura deschisă îi ţîşni sîngele.

Am mai împins o dată lancea, iar el îngheţă, nevenindu-i să creadă că pierdea totul chiar acum, cînd avea trofeul în faţa ochilor, atît de aproape. Apoi, cu un ultim geamăt, Cruce Neagră se clătină şi căzu pe spate.

Am stat aşa o secundă, uimit că mai eram încă în viaţă. M-am străduit să mă ridic în genunchi şi m-am tîrît pînă la cel care murea cu mîinile încleştate pe mînerul lancei.

– *Ce este asta?* l-am întrebat.

Nu răspunse. Doar a tuşit: sînge şi fiere.

– *Ce este asta?* am strigat. Ce este lucrul ăsta? Fiul şi soţia mea au murit pentru ea.

Am tras lancea din trupul lui şi i-am apropiat-o de ochi. Scoase un horcăit, dar de această dată nu tuşea, ci rîdea.

– Nu ştii? Pieptul îi hîrîi, apoi zîmbi uşor. Ai fost orb tot timpul?

– Spune-mi! L-am tras de platoşă. Înainte de a muri.

– *Eşti* un prost. Horcăi din nou. Eşti cel mai bogat om din toată creştinătatea şi nici măcar nu o ştii. Nu ştii ce a stat îngropat în acele morminte timp de o mie de ani? Nu recunoşti sîngele propriului tău Mîntuitor?

M-am holbat la lancea pătată de sînge, veche de secole. Sabia lui Longinus, centurionul care îl străpunsese pe Hristos în timp ce El murea pe cruce.

Am rămas fără grai. Mîinile începură să îmi tremure.

Aveam în mînă lancea sfîntă.

Capitolul 99

M-am ridicat în picioare, ținînd prețioasa relicvă în mîini. Emilie veni în grabă şi îşi aruncă brațele în jurul gîtului meu. Bătălia se terminase, iar noi cîştigaserăm. Georges, Odo şi părintele Leo alergară spre mine.

S-au apropiat şi alți oameni, veseli, dansînd de bucurie, dar eu nu îmi puteam dezlipi privirea de la lance.

– Toiagul meu... Abia dacă eram în stare să vorbesc. Era de fapt lancea sfîntă.

Oamenii se opriră uluiți.

– *Lancea sfîntă?* repetă cineva. Lumea se aduna în jurul nostru. Murmure de mirare şi de bucurie. Toți ochii s-au ațintit pe lama ruginită, cu vîrful puțin ciobit.

– Sfîntă Marie! Georges făcu un pas înainte, cu tunica pătată de sînge. Hugh are lancea sfîntă.

În sfîrşit, am îngenuncheat toți.

Părintele Leo privea lancea fără să o atingă, atent la sîngele întărit de pe ea.

– Sfinte Dumnezeule! Scutură din cap cu o expresie de uimire în ochi. Rosti cuvintele scripturii: „Doar unul dintre soldați îl străpunse cu lancea în coastă şi de acolo țîşni sînge şi apă."

– Este o minune! exclamă cineva.

– Este un semn, am spus eu.

Odo vorbi cu vocea răguşită, aproape rîzînd:

– Doamne sfinte, Hugh, tu chiar ai încercat să o păstrezi pînă cînd am fi avut cu adevărat nevoie de ea?

Nu puteam vorbi. Oamenii îmi strigau numele. Măcelarii lui Stephen erau morți. Nu ştiam dacă a fost voința noastră sau lancea a fost cea care făcuse totul dar, oricum, îi învinseserăm.

M-am uitat la Emilie. Zîmbea ca şi cînd ar fi vrut să spună „*Ştiam, Ştiam...*" Am întins mîna spre a ei.

Toţi aclamau şi strigau.

– Hugh, *Lancea Dei.* Sabia lui Dumnezeu.

Fusesem salvat. Nu doar o dată. Ci de mai multe ori. Cine ar fi putut înţelege? Ce misiune îmi fusese încredinţată? Ce voia Dumnezeu de la un hangiu? De la un bufon?

– *Sabia sfîntă,* strigară cu toţii, iar eu mi-am aruncat capul spre spate.

Dar, în sinea mea, îmi spuneam: „Doamne Sfinte, Hugh, oare ce mai urmează?"

Capitolul 100

Au urmat vremuri mai măreţe decît mi-aş fi putut imagina vreodată. Victoria noastră fusese deplină, dar avusese un preţ foarte mare. Treisprezece dintre mercenarii lui Stephen zăceau morţi, dar şi noi pierdusem patru dintre ai noştri: Apples, Jacqui, curajoasa şi vesela lăptăreasă, şi un fermier, Henri; şi Martin, croitorul. Mulţi alţii, ca Georges şi Alphonse, îşi îngrijeau rănile grave.

Cînd fumul se împrăştie, trupul tafurului pe care îl înjunghiasem nu mai fu de găsit. De fapt, nu murise.

În zilele următoare, am îndepărtat urmele pîrjolului şi ne-am luat rămas-bun de la bravii noştri prieteni care pieriseră în luptă. Pentru prima dată în viaţa oricăruia dintre noi, vasalii se împotriviseră unui senior. Ne învinsesem teama că eram nepunticioşi în faţa lor doar pentru faptul că ei se născuseră avînd toate drepturile, iar noi nu.

Vestea se întinse rapid. Despre luptă şi despre lance. Oamenii din satele din vecinătate veneau să o vadă. La început, nimeni n-a crezut că fermierii şi negustorii se ridicaseră împotriva unui nobil şi a oamenilor lui.

Cu toate acestea, nu am stat prea mult să petrec. În următoarele cîteva zile, am rămas pe vîrful dealului frămîntat de gînduri. Nu puteam munci la han. Trebuia să înțeleg ce se petrecuse. Că eu luasem lancea din mîna preotului mort în biserica din Antiohia. Că eu, care nu aveam o lețcaie, dețineam acum un trofeu ce valora cît regate întregi. *De ce fusesem ales eu? Ce voia Dumnezeu de la mine?*

Şi o teamă mai adîncă se lăsă asupra mea. Ce avea să se întîmple mai departe – cînd vestea bătăliei avea să ajungă la urechile lui Stephen? Cînd avea să afle că dețineam într-adevăr trofeul pe care el îl rîvnise cu atîta patimă. Sau cînd vestea avea să ajungă la Baldwin, în Treille.

Să fi avut oare dreptate bietul croitor? *Îi salvasem oare de un măcel doar ca să îi conduc spre un altul?*

Emilie fu alături de mine în tot acest timp. Eu rămîneam cu ochii la lance şi nu ştiam ce să fac, dar pentru ea răspunsul era limpede. Ea înțelesese.

– Trebuie să îi conduci, Hugh.

– Să îi conduc? Să îi conduc *încotro?* am întrebat-o.

– Cred că ştii încotro. Cînd Stephen va afla, va trimite şi mai mulți oameni. Şi Baldwin... Oraşul vostru îi este supus. Nu va permite o asemenea revoltă pe domeniul lui. Piatra a fost pornită, Hugh. Ai vrut un destin mai înalt. Iată-l, este în mîna ta.

– Eu sînt doar un nebun norocos, am spus, care a găsit un flecuşteț antic, un suvenir. Voi sfîrşi ca unul dintre cei mai mari nebuni ai tuturor timpurilor.

– Te-am văzut de multe ori în acel costum, Hugh De Luc. Ochii lui Emilie scînteiau puternic. Şi nu m-am gîndit nici măcar o singură dată la tine ca la un nebun. Cu puțin timp în urmă, ai plecat din acest sat pentru a te elibera. Acum pleacă din nou şi eliberează-i pe toți.

Am luat lancea, şi am cîntărit-o în mînă.

Să îi conduc împotriva lui Baldwin? M-ar urma cineva? Emilie avea dreptate într-o privinţă. Nu puteam rămîne aici. Cînd va afla vestea, Baldwin ne va ataca. Stephen va trimite şi mai multe trupe. Ceva se pornise şi nu mai putea fi oprit.

– Vei fi alături de mine? I-am luat mîna şi am privit-o în ochi. Nu te vei răzgîndi atunci cînd ne vom ridica împotriva lui Baldwin, şi vom fi doar noi doi?

– Nu vom fi numai noi doi, zise ea, îngenunchind lîngă mine. Cred că ştii şi tu asta.

Capitolul 101

În ziua aceea, am adunat toţi sătenii în biserică. Stăteam în faţa lor, cu aceleaşi haine însîngerate pe care le purtasem în bătălie, ţinînd lancea în mînă. Mi-am rotit privirea prin încăpere. Era plină – morarul, Odo şi chiar oameni care nu mergeau niciodată la biserică.

– Unde ai fost, Hugh? Georges se ridică de la locul lui. Toţi am petrecut.

– Da, lancea aceea *trebuie* să fie sfîntă. Se ridică şi Odo. Din clipa în care te-a găsit, n-ai mai băut nici măcar o bere.

Toţi rîdeau.

– Nu îl învinuiţi pe Hugh, interveni părintele Leo. Dacă pe mine m-ar fi vizitat o doamnă atît de distinsă, nici eu nu mi-aş pierde vremea bînd cu nişte caraghioşi ca voi.

– Dacă ai avea tu o asemenea doamnă, toţi am fi venit la biserică mult mai des, chicoti Odo.

Rîseră din nou. Pînă şi Emilie zîmbi.

– Chiar vă datorez o bere, am spus. Tuturor vă datorez o bere, pentru curajul vostru. Toți am făcut un lucru măreț. Dar berea trebuie să mai aştepte. Nu am terminat încă.

– Este foarte adevărat că nu am terminat. Marie, soția morarului, se ridică. Țin un han şi, cînd vechilul acela gras se va întoarce, am de gînd să îi prepar o mîncare cu atît de multă cucută, încît să dea pe dinafară pînă moare.

– Iar eu voi fi fericit să îl servesc. I-am zîmbit lui Marie. Dar şi hanul trebuie să mai aştepte.

Atunci observară toți expresia de pe chipul meu. Rîsetele se potoliră.

– Sper din tot sufletul că nu v-am tîrît în treaba asta împotriva voinței voastre, dar nu mai putem rămîne aici. Viața nu va mai fi niciodată cum a fost. Baldwin v-a făcut tuturor o promisiune pe care şi-o va ține. Trebuie să plecăm.

– *Să plecăm?* Vocile răsunau nedumerite. Încotro?

– La Treille, am răspuns. Trebuie să plecăm noi împotriva lui Baldwin.

În biserică se lăsă o tăcere adîncă. Apoi, unul cîte unul, oamenii începură să vorbească.

– Dar acesta este căminul nostru, protestă un fermier, Jean Dueux. Nu vrem decît ca lucrurile să revină la normal.

– Lucrurile nu vor mai fi niciodată la fel, Jean, am spus. Cînd Baldwin îşi va trimite trupele şi vor năvăli asupra noastră cu toată furia, va şterge oraşul de pe fața pămîntului.

– Vorbeşti despre marşul împotriva oraşului Treille, zise Jocelyn, soția dogarului. Dar vezi vreun cal de luptă sau vreo maşină de război? Sîntem doar fermieri şi văduve.

– Nu, nu sînteți. Am scuturat din cap. Acum sînteți luptători. Şi în fiecare oraş sînt alții, care au muncit pămîntul şi s-au chinuit toată viața numai pentru a ceda totul stăpînului lor.

– Şi ni se vor alătura? întrebă femeia. Sau doar îşi vor face cruce şi ne vor binecuvînta în timp ce trecem pe lîngă ei?

– Hugh are dreptate, se auzi vocea profundă a lui Odo. Baldwin va dori să se răzbune, aşa cum ne-a promis vechilul lui. Este prea tîrziu pentru a mai da înapoi.

– Oricum îmi va lua pămînturile, după cele petrecute aici, se plînse Jean.

– H-Hugh are lancea, zise Alphonse. Este o armă mai bună decît toate săgeţile din Treille.

Biserica se umplu de murmure şi strigăte. Unii erau de acord, dar celor mai mulţi le era teamă. Se vedea pe chipurile lor. Oare sînt soldat? Sînt în stare să lupt? Dacă plecăm, ne vor urma şi alţii?

Deodată, pe treptele din faţa bisericii se auziră paşi grei. Oamenii s-au privit speriaţi. *Toţi orăşenii erau înăuntru.*

În uşă au apărut trei bărbaţi. Erau îmbrăcaţi în haine de lucru şi tunici. Au îngenuncheat, au făcut semnul crucii.

– Îl căutăm pe Hugh, zise un bărbat corpolent, scoţîndu-şi pălăria. Cel cu lancea.

– Eu sînt Hugh, am spus eu.

Bărbatul rînji faţă de tovarăşii lui, aparent uşurat.

– Mă bucur că exişti cu adevărat. Păreai să fii mai mult o poveste. Eu sînt Alois, un pădurar. Am venit din Morrisaey.

Morrisaey? Morrisaey se afla la jumătatea distanţei spre Treille.

– Am auzit despre lupta voastră, zise unul dintre ceilalţi doi. Fermieri şi şebi luptîndu-se ca nişte diavoli. Împotriva stăpînului nostru. Voiam să ştim dacă este adevărat.

– Uitați-vă în jur. *Aceştia* sînt diavolii voştri, am spus. Apoi, i-am arătat lancea. Iar aceasta este furca lor.

Ochii lui Alois se bulbucară.

– Lancea cea sfîntă. Umblă vorba că ea va schimba starea noastră. Că ar fi un semn. Nu putem să stăm cu degetul în gură în timp ce în jurul nostru se dau lupte.

Pieptul mi se umflă.

– Aceasta este o veste bună, Alois. Cîți oameni ai? Speram să fi fost mai mult decît aceştia trei.

– *Şaizeci şi doi,* strigă pădurarul mîndru. Şaizeci şi şase, dacă nu cumva se răzgîndesc nenorociții de zidari.

M-am uitat în jurul meu în biserică.

– Întoarce-te în satul tău şi spune-le alor tăi că acum sînteți o sută zece. O sută *paisprezece* dacă ni se alătură şi nenorociții de zidari.

Bărbatul din Morrisaey rînji din nou către însoțitorii lui. Apoi se întoarse:

– Prea tîrziu pentru asta...

Deschise larg uşile bisericii. Am văzut o mulțime de oameni în piață: pădurari cu topoare, fermieri cu sape şi spade, țărani îmbrăcați în zdrențe cărînd cotețe cu găini şi gîşte. Alois zîmbi:

– I-am adus deja.

Capitolul 102

Aşa începu totul.

Aproape o sută dintre noi, fermieri, croitori şi ciobani, cu armele în mîini şi cu desagi cu mîncare în spate, am început marşul spre Treille.

Dar pînă să ajungem la următorul oraş, eram deja două sute. Oamenii îngenuncheau în fața lăncii, îşi luau

în grabă lucrurile şi ne urmau. Pînă în Sur le Gavre, numărul nostru crescuse la trei sute, şi la răscrucea dintre nord şi sud, ne mai aşteptau încă o mie, înarmaţi cu bîte şi topoare şi cu scuturi din lemn.

Eu mergeam în frunte, purtînd lancea. Nu îmi venea să cred că toţi aceşti oameni mă urmau pe mine, în costum de bufon şi, cu toate acestea, ni se mai alăturau mereu alţii.

Îngenuncheau – soţii şi soţi – sărutînd lancea şi sîngele lui Iisus, cîntînd imnuri şi jurînd că nobilii nu îi vor mai asupri niciodată. Steaguri cu însemnele alb cu purpuriu de la Treille erau întoarse cu susul în jos şi rupte.

Totul se petrecea exact ca în marşul eremitului. Aceeaşi speranţă şi promisiune ce îmi cîştigase sufletul în urmă cu doi ani. Oameni simpli – uniţi de dorinţa de a-şi recîştiga dreptul la viaţă. Cu credinţa că venise vremea, în sfîrşit. Că dacă ne ridicam, prin puterea numărului nostru, oricît ar fi durat bătălia, puteam să devenim liberi.

– V-aţi săturat să fiţi asupriţi? continua refrenul în timp ce noi treceam pe lîngă o turmă de capre.

– Da, veni răspunsul păstorului. Da, toată viaţa mea am fost sătul de asta.

– Şi ce ai fi dispus să rişti, striga un altul, pentru a-ţi dobîndi libertatea?

– Tot ce am, adică nimic. De ce crezi că mă aflu aici?

Rîndurile ni se îngroşau cu oameni venind din toate părţile. *Urmaţi lancea,* era îndemnul. *Lancea pe care o deţine nebunul.*

Pînă la St. Felix, devenisem şapte sute. Pînă în Montres, pierdusem socoteala. Nu îi mai puteam hrăni;

nu mai aveam provizii. Ştiam că nu am fi rezistat unui asediu prelungit, cu toate acestea, oamenii continuau să ni se alăture.

Aproape de Moulin Vieux, Odo îşi făcu loc în faţă. În spatele nostru se formase o coloană de ţărani numărînd cel puţin o mie de suflete. Fierarul cel corpolent rînji mergînd în pas cu mine.

– Ai un plan, nu-i aşa, Hugh? Mă privi cercetător.

– Bineînţeles că am un plan. Tu crezi că i-am adunat pe toţi aceşti oameni pentru o petrecere în pădure?

– Bine, oftă el şi rămase din nou în rîndurile din spate. Nu m-am îndoit niciodată.

Apoi l-am auzit şoptindu-i lui Georges morarul, cu un pas în urmă.

– Bineînţeles că Hugh are un plan.

De la Moulin Vieux, Treille se afla la două zile de mers. În noaptea aceea, am stat cu Emilie lîngă foc. În spatele nostru, cerul era luminat de sutele de făclii ale oamenilor noştri. I-am mîngîiat părul. Se cuibări lîngă mine.

– Ţi-am spus că nu a fost doar o întîmplare, zise ea. Ţi-am spus că dacă vei lua conducerea, ei te vor urma.

– Mi-ai spus. Am luat-o în braţe. Cu toate acestea, adevăratul miracol nu vine de la ei, ci de la tine. Tu m-ai urmat.

– Eu nu am avut de ales. Se juca cu ciucurele tichiei mele de bufon. Întotdeauna am avut o slăbiciune pentru uniforme.

Am rîs.

– Dar abia acum urmează adevăratul miracol. Treille este la două zile de aici. Am o mie de oameni şi numai cincizeci de săbii.

– Am auzit că ai avea un plan, zise Emilie.

– O schiţă de plan, am recunoscut eu. Părintele Leo zice că ar trebui să ne facem o petiţie cu toate doleanţele:

că dările trebuie reduse de îndată; că toate fiefurile ar trebui să cedeze o parcelă de pămînt pentru a putea fi răscumpărată de cel ce o munceşte, că orice nobil care participă la raiduri trebuie adus în faţa sfatului.

– Priveşte cîţi sînt, spuse Emilie arătînd spre mulţime. Baldwin ar trebui să cadă la pace. Nu se poate lupta cu noi toţi.

– Nu se va lupta cu noi toţi. Am clătinat din cap. Cel puţin nu imediat. Ştie că noi nu putem întreţine o asemenea armată într-un asediu prelungit. Ne va face să aşteptăm. Va aştepta, pînă cînd cîntecele vor amuţi, pînă cînd se va termina mîncarea şi oamenii îşi vor pierde răbdarea şi vor începe să plece acasă. Abia atunci va deschide porţile şi-şi va trimite cîinii să ne măcelărească. Ne va vîna şi ne va arde casele şi satele încît nu va mai rămîne nici o urmă că acolo ar fi fost vreodată ceva. Cunosc strategia lui Baldwin. Nu va ceda niciodată.

– Ai ştiut aceste lucruri de la bun început, nu-i aşa? Ai ştiut că ducele nu va ceda niciodată. Asta te frămînta cînd eram la Veille du Père.

Am aprobat din cap.

– Şi, atunci, dacă ştii toate astea, ce facem? Aceşti oameni şi-au pus speranţa în tine şi ţi-au încredinţat vieţile lor.

– Ceea ce înseamnă... Mi-am pus capul în poala ei pe jumătate adormit... că trebuie să îl învingem.

Emilie se ridică în capul oaselor.

– Să îl învingem? Ca să îl învingi pe Baldwin trebuie să pătrunzi în castel.

– Da. Am căscat. Cam asta ar fi ideea.

Emilie mă scutură.

– Nu face glume cu mine, Hugh. Pentru asta este nevoie de alimente şi arme. Ai un plan pentru asta?

– Doar o schiță, ți-am spus. Îi lipseşte un singur lucru. M-am încolăcit în jurul ei. Din fericire, este lucrul la care tu te pricepi cel mai bine.

– Şi care ar fi acesta, Hugh? Mă zgîlțîi de umăr.

– *Un pretext,* doamnă. M-am uitat la ea şi i-am făcut cu ochiul.

Capitolul 103

Daniel Gui se grăbea spre camera de întrunire a ducelui şi sabia îi zăngănea în mers. Era noul castelan al lui Baldwin, luîndu-i locul lui Norcross.

– Nu ai voie să intri acolo, zise un paj, făcîndu-i cu ochiul. Ducele ține sfat.

– Ducele va considera această veste mai importantă decît orice întîlnire, zise Daniel şi trecu de paj.

Stăpînul lui era în picioare, lîngă un perete, cu pantalonii în vine, trăgîndu-i-o unei cameriste tinere.

Daniel îşi drese glasul.

– Stăpîne.

Femeia tresări şi îşi trase fusta, dispărînd pe o altă uşă.

– Îmi pare rău că te deranjez, zise castelanul, dar am veşti pe care trebuie să le auzi.

Baldwin îşi trase pantalonii ca şi cînd ar fi fost lucrul cel mai firesc din lume, apoi îşi puse tunica.

– Sper că este o veste crucială, castelane, pentru că mi-a luat luni de zile să o lipesc pe scrofița aia mică de zid. Îşi şterse gura cu mîna.

Baldwin nu îl plăcea pe tînărul castelan. Daniel vedea în poziția lui la curte o şansă de a-şi sluji oraşul natal, şi nu de a jefui şi a ucide oameni nevinovați. Îşi spunea că a fi în serviciul ducelui nu însemna să fii şi porc.

– Voiai veşti despre roşcat. Bufonul care a fugit după ce l-a ucis pe Norcross.

– Hugh. Măscăriciul ăla mic. Baldwin se însufleți. Ce este cu el? Vorbeşte.

– A revenit, în oraşul lui, pînă la urmă. Se pare că a condus o revoltă împotriva unei trupe de călăreți care au năvălit din Borée.

– Revoltă? Ce vrei să spui prin *revoltă?* Acolo nu este nimic în afară de şoareci de cîmp şi buruieni.

– Se pare că aceşti şoareci de cîmp s-au apărat destul de bine. Mesagerul nostru spune că toți oamenii lui Stephen au fost uciși.

Baldwin țîşni de pe scaunul său.

– Vrei să îmi spui că rîma asta a condus nişte fermieri şi cosaşi împotriva luptătorilor lui Stephen?

– Exact, dar asta nu este decît o parte din veste, sire. Pe Daniel îl cuprinse un tremur de bucurie, ştiind că cealaltă parte a veştii îl va înfuria pe Baldwin. Ceea ce căutau oamenii lui Stephen... aceasta vă va amuza..., se pare că era o relicvă furată în timpul Cruciadei. Un fel de lance.

– Lancea sfîntă? Ducele îşi strîmbă buzele neîncrezător. Lancea sfîntă aparține unui bufon? Probabil că te înşeli, castelanule. Lancea sfîntă, dacă există, e mai valoroasă decît toate bogățiile mele. Este o copilărie fie şi să te gîndeşti că a ajuns în mîinile acelui şoarece de bucătărie.

– Atunci, se pare că este o poveste pentru copii pe care o cred copiii de pretutindeni. Şi adulții deopotrivă. Pentru că îl urmează ca într-o Cruciadă. Întregul ținut s-a revoltat.

– *Revoltă!* Ochii lui Baldwin se înceţoşară. Pe domeniul meu nu există revolte. Adună oamenii, castelane. Vom porni în această noapte călare şi îl vom răstigni pe micul nenorocit de o cruce, dacă tot este atît de sfînt.

– Nu cred că ar fi înțelept, sire.

– Nu e înțelept...? Baldwin înaintă spre el cu ochii mijiți. Și de ce nu ar fi *înțelept?*

– Deoarece, spuse castelanul, rîma asta mică, cum îi spuneți dumneavoastră, conduce o armată de peste o mie de astfel de viermi.

Culoarea din obrajii lui Baldwin păli.

– O mie... Nu este posibil. Aceasta înseamnă toate orașele din ținutul împădurit. Asta înseamnă de trei ori cît garnizoana noastră.

– Poate chiar mai mulți, zise Daniel. Veștile sînt de acum cîteva zile. Se pare că fiecare țăran din ducat i s-a alăturat.

Baldwin se așează pe o banchetă. Fața îi era palidă, de culoarea fructelor stricate.

– Oricum, pregătește oamenii, castelane. Voi apela la vărul meu din Nîmes, pentru trupe suplimentare. Împreună îi vom tăia în pădure ca pe niște dobitoace.

– Atunci, cred că ar trebui să te grăbești, zise Daniel. Pentru că în acest moment, această cohortă este în Moulin Vieux. Se pare că vin ei *la tine.*

Capitolul 104

Am ajuns la marginea pădurii, la numai o jumătate de zi de Treille.

Iată-l, în depărtare – cu multe turnuri ce păreau să atîrne de undeva din cer, cu soarele reflectîndu-se din zidurile lui cărămizii. Buna dispoziție a trupelor noastre se diminuă, fiind înlocuită de o tăcere încordată. Acum, nu îi mai puteam păcăli. Toți cei de la Treille – inclusiv Baldwin – știau că sîntem aici.

I-am adunat în jurul meu pe toți. Odo, Georges, Emilie, părintele Leo şi Alois, pădurarii din Morrissaey. Îmi făcusem un plan, dar depindea de ajutorul din interior.

– Trebuie să intru în Treille, le-am spus.

– Şi eu, mi se alătură Odo. Şi Georges. Şi Alois. Vreau să îi deschid ochii lui Baldwin. Cu un cleşte.

– Nu. Am zîmbit la gluma lui. Am să intru singur. În palat am prieteni care mă vor ajuta.

– Dar cum ai de gînd să pătrunzi acolo? mă întrebă Georges. Să te strecori printre gărzi în timp ce Odo va jongla cu nişte bile? Nu te vor lăsa să intri, în veci.

– Ascultați, dacă trebuie să cucerim acest castel, o putem face numai prin şiretlicuri, şi nu prin forța armelor. Baldwin are puțini prieteni, chiar şi în interiorul zidurilor sale. Trebuie să agit spiritele în interior.

– Bine, dar este un mare risc, încuviință Alois. Deci, care e mărețul tău plan?

Am arătat spre oraş.

– Părinte, tu vezi cel mai limpede. Aceia sînt călăreți care vin spre noi?

Toți întoarseră capul.

– Unde? întrebă părintele Leo. Nu văd pe nimeni.

Cînd părintele îşi întoarse din nou capul spre mine, i-am întins mătăniile pentru rugăciune pe care i le scosesem de sub tunică. Ochii i se măriră de uimire. Emilie zîmbi. Toată lumea izbucni în rîs.

– Sînt bufon. Nu crezi că aş fi capabil să intru acolo cu un truc sau două?

Odo mormăi neîncrezător:

– Trucurile tale pot fi destul de măiestrite aici, dar dacă acolo scapi o bilă, noi ceilalți nu mai avem altceva de făcut decît să arăm pămîntul din nord cu sapa dată de Dumnezeu, dacă înțelegi ce vreau să spun. Trimite pe altcineva.

– Nu văd nici o altă soluție. Am ridicat din umeri. Decît să înconjurăm castelul cu sapele şi furcile noastre şi să ne năpustim asupra armatei lui Baldwin.

Odo şi Georges înghiţiră în sec şi se priviră, cumpănind posibilitatea lipsită de sorţi de izbîndă.

Fierarul aruncă o privire în jur, apoi mă bătu pe spate.

– Deci, Hugh, cînd pleci?

Capitolul 105

În noaptea aceea, şedeam cu Emilie lîngă un foc. O strîngeam în braţe şi o simţeam neliniştită.

– Nu îți face griji pentru mine, i-am spus.

– Cum aş putea să nu îmi fac? Te duci în vizuina leului... Şi mai sînt şi alte lucruri care mă frămîntă.

– Cum ar fi? Stelele s-au stins. Noi sîntem aici. Îți simt bătaia inimii...

– Te rog, nu îți bate joc de mine, Hugh. Emilie se răsuci în brațele mele. Nu mă pot stăpîni. Mintea mi se tot întoarce la Borée.

– Borée...?

– Anne. Emilie se ridică într-un cot. Furia lui Stephen va fi mare, acum că oamenii lui au dat greş. Va dori această lance mai mult ca niciodată. Îmi fac griji pentru ea.

– Nu îți împărtăşesc grija.

– Ştiu că nu ai sentimente prea bune pentru ea. Îmi mîngîie fața. Dar şi Anne este o prizonieră, e ca şi cînd s-ar afla în spatele gratiilor. Trebuie să înțelegi asta. Este stăpîna mea, Hugh. Este o legătură pe care nu o pot rupe cu uşurință, de care nu pot fugi.

– Acum eşti cu mine. I-am gîdilat coastele. De asta poți să fugi?

– Nu. Suspină şi mă sărută pe frunte. Pe asta nu o voi rupe niciodată.

M-am aplecat spre ea şi am sărutat-o. Deschise gura să-mi primească sărutul, dar păru să ezite puțin. În jurul nostru erau alți o mie de oameni. Pe sub rochie, sînii i se înviorară la atingerea mea, tari şi dornici. Mi-am simțit bărbăția înviorîndu-se la rîndul ei.

– Vino cu mine, am spus.

– *Unde?* Sîntem în pădure.

– Încrede-te într-un băiat de țară. I-am făcut cu ochiul, uşor misterios. Ştiu un loc. Numai pentru noi.

Am tras-o după mine şi ne-am furişat în noaptea adîncă, la lumina focurilor, printre trupurile adormite.

– Cum poți fi atît de pătimaş, mă întrebă Emilie prefăcîndu-se că dă înapoi, cînd ştii ce te aşteptă mîine dimineață?

Ajunşi într-un luminiş, ne-am aruncat unul în brațele celuilalt, cuibăriți într-un mic pat de frunze. Fără să vorbim, ne-am lepădat hainele, iar trupurile noastre se înfierbîntau la fiecare atingere.

Emilie îmi luă mîna şi o puse pe pieptul ei. I-am simțit inima bătînd ca a unei căprioare. Sfîrcul i se întări la atingerea mea.

– Îți convine locul meu? am întrebat-o.

– Depinde, zîmbi ea. Despre care loc vorbeşti?

Mă sărută, limba ei căutînd-o pe a mea cu o ardoare pe care nu o mai simțisem din partea ei pînă acum. Se ridică în poala mea şi îmi puse capul între sînii ei moi. Parcă fiecare fior şi tremur de pasiune se aduna într-o izbucnire unică.

În momentul plăcerii, am țipat amîndoi. Apoi ne-am strîns în brațe, zîmbindu-ne.

Emilie se odihnea cu capul pe umărul meu, iar focurile din depărtare luminau noaptea. Ea suspină, iar eu ştiam că era fericită, dar apoi o străbătu un fior.

– Ce se va întîmpla, zise îngrijorată, după ce Baldwin va fi învins? Lucrurile nu vor mai putea fi ca înainte. Pămînturile acestea au aparţinut familiei lui de generaţii întregi.

– Şi eu m-am gîndit la asta, i-am spus. Nu am nici o dorinţă să cîrmuiesc. Numai să îndrept aceste nedreptăţi. Mă gîndeam să îi scriu regelui. Am auzit că ar fi un om cinstit.

I-am întors faţa către mine.

– Zici că îl cunoşti pe rege. Zici că tatăl tău a fost membru al curţii.

– Păi, da... l-am întîlnit, dar...

– Atunci ai putea interveni, am continuat. Ai putea să îi spui că sîntem oameni simpli care nu vor decît să îşi reia viaţa de dinainte şi să muncească în pace. Nu avem de gînd să furăm titlurile nimănui şi nici teritoriile.

Am simţit-o pe Emilie încuviinţînd, cu bărbia pe pieptul meu, dar părea distantă, ca şi cînd nu ar fi fost convinsă.

– Nu îţi face atîtea griji pentru mine. Am strîns-o în braţe. Tu m-ai făcut puternic.

– Nu îmi fac griji numai pentru tine, ci pentru tot ce va urma. Iar pentru tine am o vrajă secretă.

– Şi care este această vrajă care mă va proteja? Am rîs şi i-am mîngîiat părul.

– Vin cu tine.

– Ce? Am îndepărtat-o puţin de mine. Nici să nu te gîndeşti, Emilie. Niciodată.

– Ba da, cu orice preţ, zise ea fără să clipească. Sînt implicată în asta la fel de mult ca şi tine, Hugh De Luc. Ţi-am spus, sîntem împreună, iar destinele noastre sînt îngemănate. Merg cu tine. Am hotărît.

Am încercat să o conving, dar mă opri punînd un deget pe buzele mele. Apoi îşi lăsă din nou capul pe pieptul meu şi mă îmbrăţişă ca şi cînd nu ar fi vrut să îmi mai dea drumul vreodată.

Capitolul 106

Daniel Gui năvăli în sala sfatului.

– Sire, armata bufonului tău se apropie. Se află la o jumătate de zi de oraş, la marginea pădurii.

– Vrei să spui gloata, şuieră Baldwin. Consilierii lui, vechilul şi şambelanul păreau încîntaţi de această veste.

– Atunci trebuie să îi atacaţi. Vechilul chicoti. Îi ştiu pe ţărani. Curajul lor va dispărea la primul semn de luptă. Hotărîrea lor este la fel de puternică precum ultima halbă de bere.

– Se pare că hotărîrea lor s-a întărit, observă Daniel. Bufonul ăsta le-a dat speranţă. Ne depăşesc numeric de trei ori.

– Dar noi avem cai şi arcuri cu săgeţi, zise Baldwin. Ei nu au decît unelte şi scuturi din lemn.

– Dacă îi atacăm în pădure, zise Daniel, toţi caii şi săgeţile noastre vor fi de prisos. Oamenii tăi ar fi măcelăriţi ca şi ai lui Stephen. Bufonul are lancea. Le întăreşte hotărîrea.

– Castelanul are dreptate, sire, zise şambelanul. Chiar dacă ai cîştiga, ai transforma fiecare trup într-un mormînt de erou. Trebuie să le asculţi doleanţele. Să te prefaci că le iei în seamă. Să le promiţi cîştiguri neînsemnate cu condiţia să se întoarcă pe pămînturile lor.

– Eşti înţelept, şambelane, rînji Baldwin. Ţăranii ăştia nu au provizii pentru un asediu prelungit. Se vor plictisi şi vor obosi de îndată ce nu vor mai avea nimic de mîncare.

Vechilul şi şambelanul pufniră aprobator.

– Nu uita, sire, continuă Daniel, că bufonul are lancea. Ei cred că asta le dă drepturi.

– Lancea asta va ajunge la Treille înainte de încheierea negocierilor, zise Baldwin. Vor renunța la ea pentru un sac de grîu. Şi îl vor vinde şi pe acela. Voi avea capul bufonului în vîrful lăncii sale prețioase şi îl voi aşeza înaintea scăldătoarei mele.

– Am vrut să spun, insistă Daniel, că vă asumați un risc forțînd un astfel de asediu.

Baldwin se ridică încet. Înconjură masa şi îşi puse mîinile pe umerii lui Daniel.

– Vino. Baldwin îi făcu semn către foc. Vreau să vorbesc cu tine la lumină.

Lui Daniel i se puse un nod în gît. Mersese oare prea departe? Îl înfuriase oare pe stăpînul său căruia îi datora supunere?

Ducele îşi încolăci brațele pe după umerii lui Daniel, mai strîns, îl trase aproape de flăcări, apoi zîmbi.

– Tu crezi că eu intenționez să le dau acestor trădători nenorociți măcar o cană cu grîu? Aş fi bătaia de jos a întregii Franțe. Am luat legătura cu vărul meu. Îmi trimite o mie de soldați. Lasă-i pe proşti să înceapă asediul. Noi ne vom ospăta cu carne în timp ce ei vor fierbe rădăcini. Cînd vor ajunge întăririle, vom deschide porțile şi îi vom zdrobi. Tu şi cu mine, Daniel, ne vom asigura că nici un bunic cu părul alb din gloata asta nu va pleca viu din Treille.

Baldwin apropiase mîna lui Daniel atît de mult de flăcări, încît acesta abia se stăpînea să nu țipe.

– Nimeni nu îmi amenință domnia, cu atît mai puțin vreunul dintre aceşti mizerabili. Ce zici de un astfel de plan, castelane?

Inima lui Daniel zvîcnea cu furie. Gura îi era uscată. Se uită în ochii stăpînului său şi nu văzu decît nişte găuri negre.

– Foarte înţelept, sire.

Capitolul 107

În noaptea următoare, la intrarea în Treille, un negustor evreu, cărîndu-şi sacul cu marfă în spate, se apropie de porţile ce începeau să se închidă.

Purta o tunică din lînă închisă la culoare, şalul cu franjuri al sefarzilor, o bonetă pe cap, iar în mînă ţinea un toiag ruginit.

Alături de el era tînăra lui soţie, îmbrăcată în haine modeste, cu părul prins sub o basma neagră.

– Căraţi-vă, evreilor, urlă unul dintre paznici. Punctul de trecere era păzit de un grup de soldaţi cu coifurile decolorate, ce îi zoreau pe călători ca pe nişte vite într-un ţarc. Paznicul îl opri pe negustor cînd acesta ajunse la poartă.

– De unde vii?

– Din sud. Mă uitam de sub boneta mea. Roussillon.

– Şi în sac ce ai?

– Tot felul de lucruri pentru bucătărie. Ulei de măsline, oale, o ustensilă nouă numită furculiţă. O înfigi în carne. Vrei să vezi una?

– Ce-ar fi să o înfigem în *tine,* ciumelor ce sînteţi? Zici că vii din Roussillon? Ce ai văzut acolo? Am auzit că pădurile sînt pline de rebeli.

– În est, poate, dar în sud sînt numai veverite. Şi italieni. Oricum, nu e treaba noastră.

– Nu, pe voi nu vă priveşte nimic, decît un eventual cîştig. Haide. Ne împinse brutal. Mişcă-ţi fundul înăuntru.

Eu şi Emilie ne-am grăbit să trecem. Dincolo de zidurile din piatră, buşteni grei fixau porţile pentru a nu ceda la un eventual atac. Am aruncat o privire împrejur. Turnurile şi parapetele erau ticsite cu zeci de soldaţi. Erau înarmaţi pînă în dinţi cu halebarde şi lănci şi priveau spre est.

De sub boneta mea, i-am făcut cu ochiul lui Emilie.

– Haide.

Am urcat dealul ce ducea spre centrul oraşului şi spre castelul lui Baldwin. În jur, soldaţi călare, tropăind pe piatra brută. Spre pereţii exteriori treceau căruţe cu pietre şi scuturi. Se pregătea apărarea. În aer plutea un miros înţepător de sulf şi smoală topită.

– Aici... pe aici, am spus. Era strada pe care se afla piaţa. Dughenele brutarilor şi ale măcelarilor, pline de muşte, încă îşi mai aşteptau muşteriii. Altele, în care se vindea cositor, şi unelte şi haine, erau deja închise pentru noapte.

Eu şi Emilie am zorit printre ceea ce părea a fi locuinţele acestor negustori. Nu erau numai colibe, ci şi case din piatră, unele prevăzute cu porţi din fier, ce închideau şi o curte mică. Mirosul de slănină friptă se întindea peste tot.

M-am oprit în faţa unei locuinţe cu două caturi, cu un mic sul de aramă drept ornament pe ciocănaşul de lîngă uşă.

– Emilie, am ajuns.

Am bătut la uşă. Dinăuntru se auzi un strigăt, cîteva foşnete, apoi uşa se întredeschise. O faţă cunoscută s-a ivit de sub o căciuliţă.

– Am călătorit drum lung, am zis. Ni s-a spus că vom găsi prieteni pe aici.

– Dacă ai necazuri, sîntem prieteni, răspunse bărbatul. Dar cine ți-a spus asta?

– Doi oameni din pădure, i-am răspuns.

Omul ridică o sprînceană, încurcat.

– Unul pe nume Piticul. L-am întrebat din ce poziție ies cei mai urîți copii. Cum nu a ştiut răspunsul, i-am spus: „Întreab-o pe maică-ta".

Ochii omului se măriră, apoi zîmbi.

– Geoffrey, am rîs scoțîndu-mi boneta, se poate să nu îți aminteşti de bufonul tău?

Capitolul 108

Negustorul a cărui viață o salvasem pe drumul spre Treille zîmbi larg. Mă apucă de umeri, apoi mă îmbrățişă, şi ne împinse pe mine şi pe Emilie înăuntru. Mi-am scos boneta şi mi-am scuturat părul roşu.

Geoffrey rîse.

– Mi-am spus eu că nu arăți ca nici unul dintre evreii pe care i-am văzut pînă acum.

– Noi sîntem evrei din aceia care se hrănesc cu carne de porc. Ne-am îmbrățişat din nou, ca nişte vechi prieteni. Mi-am pus toiagul jos şi mi-am desfăcut tunica. Ea este Emilie. E o prietenă apropiată. El este Geoffrey, care odată a ajutat la salvarea vieții mele.

– Şi am fost în stare de asta, zise Geoffrrey, pentru că Hugh o salvase deja pe a mea. Pe a noastră...

Isabel şi Thomas veniră din cealaltă încăpere.

– Cum mă vezi şi cum te văd, exclamă ea, iată bufonul care are şapte vieți, ca pisica.

Am fost conduşi într-o cameră de odihnă în care erau împletituri şi covoare vechi. Geoffrey ne pofti să ne aşezăm pe o banchetă.

– Care este starea de spirit a oraşului? l-am întrebat.

Se încruntă.

– Proastă. Ceea ce cîndva a fost un oraş viu, acum nu este decît o crescătorie de porci ce îl hrăneşte pe duce. Şi totul se înrăutăţeşte. Se vorbeşte despre o răscoală pe undeva, de o armată de ţărani care şi-au luat armele şi au pornit-o încoace. Fermieri, ciobani, pădurari, conduşi de un nebun care are un fel de relicvă pe care a căpătat-o în cruciadă... O lance cu sîngele Mîntuitorului pe ea.

– Te referi la asta? Am scos toiagul. Apoi am zîmbit. Am auzit şi eu despre o astfel de răscoală.

Ochii negustorului se măriră.

– Tu eşti... Tu eşti bufonul... *Hugh.*

Am încuviinţat. Apoi i-am povestit lui Geoffrey planul meu.

Capitolul 109

În dimineaţa următoare, treaba mea se terminase şi mă îndreptam spre pădure.

Emilie a fost de acord să rămînă în oraş. Era mai sigur pentru ea acolo, avînd în vedere bătălia cruntă ce avea să urmeze. Se contrazise cu mine în joacă, dar de această dată nu am vrut să cedez. Cînd a venit vremea de plecare, am îmbrăţişat-o şi i-am spus că ne vom revedea în cîteva zile.

I-am luat faţa în mîini şi i-am zîmbit.

– Frumoasa mea Emilie, cînd ne-am întîlnit prima dată mi-era teamă pînă şi să îţi vorbesc. Acum îmi e teamă să te las să pleci. Îţi aminteşti cînd rîdeai de mine şi mi-ai spus: „E posibil, dar poate că nu o să fie *întotdeauna?*“

– Într-o zi sau două, probabil că vom afla, zise ea, încercînd să pară curajoasă. Mă sărută. Dumnezeu să te binecuvînteze, Hugh. Ochii i se umplură de lacrimi. În toată lumea asta, sper să te revăd.

Mi-am ridicat sacul şi am luat-o pe cîmpie, făcîndu-i pentru ultima oară cu mîna. Mi-am îngropat faţa în mantie şi m-am ascuns sub şal, ca să nu atrag atenţia soldaţilor. Am ajuns pe deal, am privit o dată în urmă, spre oraş. Durerea îmi sfîşia inima. Tot ce iubeam rămăsese în acel loc. Un fior de panică m-a străbătut la gîndul că s-ar putea să nu o mai văd pe Emilie niciodată.

Cînd m-am întors în pădure, i-am găsit pe oamenii mei aşteptînd şi gata de luptă. Am pornit la ivirea zorilor.

Fermierii, tăietorii de lemne, dogarii şi fierarii, îmbrăcaţi în tot felul de haine, purtînd arcuri făcute în casă şi scuturi de lemn, se întindeau cît vedeai cu ochii.

Mergînd în fruntea mulţimii, îmi simţeam sîngele zvîcnind cu mîndrie. Oricare ar fi fost rezultatul, oamenii aceştia se ridicaseră cu demnitate. Erau oameni curajoşi şi oneşti. Pentru mine, erau toţi de viţă nobilă.

În fiecare aşezare prin care treceam, eram înconjuraţi de localnici ce ne încurajau.

– Uite, este bufonul, exclamau toţi. Îşi aduceau şi copiii să vadă.

– Priveşte, copile, îţi vei aminti întotdeauna că ai văzut lancea sfîntă.

Vestea se împrăştie ca un foc de paie. Ni se alăturau din ce în ce mai mulţi oameni.

Treille era tot mai aproape, cu zidurile lui de culoarea arămie a amurgului. Turnurile sale ajungeau pînă la cer. Pe măsură ce ne apropiam mai mult, în rîndurile noastre îşi făcea loc îngrijorarea. Oamenii deveneau tăcuţi.

Cînd am ajuns la periferia oraşului, soarele era în tării. Încă nu ieşiseră nici un fel de trupe ca să ne atace.

În schimb, oamenii din oraş, îmbrăcați sărăcăcios, stăteau deoparte şi ne priveau.

– Este bufonul. *Uite-l,* există! *Este adevărat!*

Zidurile masive din piatră se ridicau deasupra noastră. cu meterezele lor crenelate. La fiecare deschidere, am văzut grupuri de soldați, cu coifurile sclipind.

Cu toate acestea, nu ne atacau. Ne lăsau să ne apropiem. Cînd am ajuns la distanța de o aruncătură de săgeată, am făcut semn coloanei să se oprească.

Am dat ordin să fie înconjurat perimetrul, şi s-a format un cerc gros de circa douăzeci de oameni. Nimeni nu ştia ce să facă, dacă să strige sau să atace.

– Haide, Hugh, zise Georges zîmbind. Du-te şi spune-le pentru ce sîntem aici.

Am păşit în față, încercînd să îmi potolesc bătăile inimii. Am strigat către cei ce apărau porțile:

– Sîntem din Veille du Père, şi din Morrisaey, şi din St. Felix, şi din toate oraşele din ducat. Avem treburi de discutat cu lordul Baldwin.

Capitolul 110

Nu veni nici un răspuns. Mă gîndeam: *Acum ce fac? Repet aceleaşi cuvinte?*

Apoi, un bărbat cu o figură distinsă, bine îmbrăcat, pe care îl cunoşteam din perioada şederii mele aici ca fiind şambelanul ducelui, se aplecă peste ziduri.

– Stăpînul trage un pui de somn, strigă el. Nu ştie să aibă vreo întrunire de judecată astăzi. Întoarceți-vă la soțiile şi la fermele voastre.

Din mulțime începură să se audă înjurături şi blesteme.

– Porcul doarme? rosti cineva. Să fim atenți să nu îl trezim, prieteni.

Se auzi un hohot general. Armele zăngăniră şi se auziră din nou strigăte. Un bărbat înaintă şi îşi trase pantalonii jos.

– Haide, Baldwin, uite-mi fundul. Încearcă să mi-o tragi acum.

Unii se repeziră la ziduri scuipînd şi înjurînd.

– Rămîneți pe loc, am strigat, dar era prea tîrziu. De pe metereze veni, şuierînd, o ploaie de săgeți. Un bărbat horcăi cu gîtul străpuns de o săgeată. Altul se prinse cu mîna de cap. Un băiețel țîşni şi aruncă o piatră, care căzu la jumătatea înălțimii zidului.

Un val de smoală topită se prăvăli peste el. Băiatul se chirci la pămînt, cu pielea sfîrîind.

– Cărați-vă acasă, nemernicilor, scuipă un soldat de sus.

Acum, toți înaintau furioşi. Unii dintre noi trăgeau cu săgeți aprinse, ce brăzdau cerul şi se loveau de ziduri fără să provoace nici cel mai mic rău.

Drept răspuns, valuri de săgeți şuierau peste noi, şi treceau atît de uşor prin scuturile de lemn încît îi despicau pe oameni în două.

În minte îmi reveneau imagini din Cruciadă. Făceam semne disperate ca toată lumea să dea înapoi. Unii erau furioşi şi voiau să atace. Mă urmaseră zile întregi, aproape înfometați. Un singur gînd le dăduse putere: să lovească zdravăn cu furcile, ciocanele şi săbiile lor în zidurile castelului Treille, şi să-l sfărîme bucată cu bucată. Alții, văzînd sînge şi moarte pentru prima dată în viață, se dădeau înapoi speriați.

Asta voia şi Baldwin. Să ne arate că armele făcute de mîna noastră nu ne foloseau la nimic. Furia creştea şi noi nici măcar nu începuserăm asediul. Sîngele îmi vîjîia. Adusesem o mie de oameni aici. Înconjurasem oraşul. Aveam voința să luptăm, dar nu şi armele pentru a o face. Tot ce trebuia Baldwin să facă era să deschidă porțile, iar eu ştiam că pînă şi cei mai înverşunați luptători ar fi făcut cale întoarsă şi ar fi fugit mîncînd pămîntul.

Dar porțile rămîneau zăvorîte. Nici un călăreț nu ieşi în goană. Probabil că Baldwin se amuza văzînd lipsa noastră de hotărîre.

Încrederea oamenilor în izbîndă era pusă în cumpănă. Toți ochii erau îndreptați spre mine.

Un fermier, cu o sapă ruptă în mînă, veni spre mine.

– Ne-ai adus aici, bufonule. Cum o să cucerim castelul? Cu astea? Aruncă sapa pe jos ca şi cînd ar fi fost o buruiană.

– Nu. Mi-am apăsat pieptul în dreptul inimii. O să cucerim castelul acesta cu *asta*. Adunați călărețiii, i-am spus lui Odo. Mi-am îndreptat spatele şi am spus cu hotărîre: Atacăm în noaptea asta.

Capitolul 111

În noaptea aceea, în timp ce majoritatea luptătorilor moțăiau, i-am strîns în jurul meu pe cei mai curajoşi doisprezece oameni care erau dispuşi să intre în castel.

Erau Odo şi Alphonse din oraşul nostru, Alois şi patru dintre cei mai buni ai lui din Morrisaey. Restul, oameni curajoşi şi în care puteam avea încredere, ce nu s-ar fi sfiit să ucidă chiar şi cu mîinile goale.

Unul cîte unul s-au adunat în jurul focului, întrebîndu-se *de ce se aflau acolo?*

– Cum ai de gînd să cucereşti castelul ăsta numai cu noi? mă întrebă Alois. Cînd tu nu poți să clinteşti o piatră din el cu o mie de oameni?

– Va trebui să îl cucerim fără pietre, am spus. Ştiu o cale de a intra. Veniți cu mine acum sau întoarceți-vă la somnul vostru.

Ne-am înarmat cu săbii şi cuțite. Părintele Leo ne binecuvîntă. I-am dat lancea.

– Dacă cumva nu mă mai întorc...

Am privit în jur la oamenii mei.

– Sînteți gata? Luați-vă adio de la prieteni. Rugați-vă să ne revedem de cealaltă parte.

– Vorbim cumva de rai? întrebă Odo.

– Vorbeam de zid, am zis şi m-am prefăcut că rîd.

La adăpostul întunericului, am ieşit din tabără şi ne-am furişat prin spatele locuințelor dărăpănate şi pe străzile înguste de lîngă zidurile oraşului. Apărătorii de pe metereze luminau cu torțele, căutînd semne de viață. Ne-am chircit la umbra zidurilor.

Odo mă bătu pe umăr.

– Aşadar, Hugh, s-a mai auzit vreodată despre aşa ceva?

– Despre ce?

– Despre oameni ca noi, supuşi care să se ridice împotriva stăpînului lor.

– Un grup de fermieri s-a ridicat împotriva ducelui de Bourges, i-am spus.

Fierarul păru satisfăcut. Ne-am furişat ceva mai departe. Mă bătu din nou pe spate.

– Şi ce s-a întîmplat cu ei?

Mi-am lipit spatele de zid.

– Cred că au fost măcelăriți pînă la ultimul.

– Ah, gemu fierarul. Fața i se albi.

I-am ciufulit părul.

– Au fost prinşi în timp ce şuşoteau pe sub ziduri. Acum, gura!

Am continuat să ne furişăm de-a lungul laturii de est a oraşului. Am dat peste o mică adîncitură. Puțea a apă stătută şi a mizerii deversate. Părea mai mult un şanț; puteam să îl trecem dintr-o săritură.

Cercetam cu atenție baza zidului, căutînd semnul ce marca intrarea în tunelul ce îmi fusese arătat odată de către Palimpost. *Nimic*... În timp ce înaintam, terenul deveni mai dur şi zidurile se ridicau mult deasupra noastră, prea înalte pentru orice fel de atac. Era bine; aici nici o santinelă nu ar fi păzit zidul.

Dar unde naiba era afurisitul de tunel?

Am început să mă îngrijorez. În curînd avea să se lumineze. O altă zi. Exista posibilitatea ca Baldwin să îşi trimită trupele să ne slăbească voința.

– Eşti sigur că ştii ce faci, Hugh? întrebă Odo.

– Ți-ai găsit un moment al naibii de bun ca să mă întrebi, am şuierat.

Apoi am găsit locul: o îngrămădire de pietre, în spatele unui tufiş, pe malul şanțului. Am suspinat uşurat.

– *Acolo!*

Am coborît şi am îndepărtat pietrele. Am dat de intrarea tunelului.

– Nu m-am îndoit de tine nici măcar o clipă, rîse Odo.

Capitolul 112

Locul era aşa cum mi-l aminteam – întunecos, strîmt, abia dacă se putea tîrî un singur om. Şi plin de mucegai şi mirosuri grele de la apele ce se scurgeau prin el.

Nu existau torțe care să ne lumineze drumul. Trebuia să mă încred în instinctele mele, înaintînd în întuneric, pipăind pereții stîncoşi şi reci. Ştiam că toți cei care mă urmau îşi simțeau la rîndul lor inimile în gît. Era ca şi cînd ne furişam în iad – rece, întunecos şi împuțit. Rahat plutitor şi alte mizerii ni se lipeau de picioare. Minutele ni se păreau ore. Cu fiecare pas, eram tot mai puțin sigur că ne aflam pe drumul cel bun. După nenumărate rugăciuni, am ajuns la o răscruce. O potecă o lua înainte, iar o alta, la stînga. Am hotărît să merg înainte, din moment ce castelul se afla pe dealul din față.

– E bine, am şoptit. Dar nu eram chiar aşa de sigur. Cuvîntul trecu din gură în gură. Am urcat tot mai sus şi mai sus, străbătînd muntele pe care era construit castelul lui Badwin. Deasupra noastră, Treille dormea.

Deodată, mă lovi un curent de aer din față. Am observat o lumină căzînd pe zid. Am grăbit pasul şi am ajuns într-un loc pe care mi-l aminteam vag. Temnița. Pe unde Palimpost mă dusese în tunel.

– Pregătiți-vă armele, am spus. Apoi am apăsat o piatră din peretele grotei, unde se strecura lumina.

Se mişcă. Am împins un pic mai tare. Piatra cedă.

În curînd, toți cei douăzeci de oameni ieşiră din tunel. După bănuiala mea, era încă înaintea zorilor. Locul rămînea întunecat.

Doi paznici dormeau pe o masă. Unul era porcul de Armand, cel care se amuzase chinuindu-mă cît timp stătusem închis aici. Un al treilea paznic sforăia pe scări.

Le-am făcut semn lui Odo şi lui Alois, şi ei se furişară pe nesimțite în spatele paznicilor. Trebuia să scăpăm repede de ei. Orice zgomot ar fi fost la fel de rău ca şi o alarmă.

La semnul meu, am tăbărît pe ei. Odo îl luă pe cel de pe trepte, şi îşi încolăci brațele musculoase în jurul gîtului bărbatului.

Alois astupă cu mîna gura unuia dintre cei care dormeau pe masă. Ochii acestuia se deschiseră. Dădu să strige, dar pădurarul îi trecu o sabie ascuțită peste gît. Picioarele paznicului se zbătură ca într-un spasm.

Armand era al meu. La zgomotul loviturii, se trezi amețit. Frecîndu-şi ochii, se ridică şi îşi văzu tovarăşii trîntiți la pămînt, apoi o față cunoscută rînjind la el.

– Îți aminteşti de mine? I-am făcut cu ochiul.

Apoi l-am lovit în față cu mînerul sabiei. Se dădu înapoi poticnindu-se, dărîmînd masa, şi căzu pe spate cu gura plină de sînge.

Întinse mîna în spatele lui, încercînd să apuce un drug de fier rezemat de perete. François, unul dintre oamenii din Morrisaey, păşi înainte.

– Nu e nevoie să fii politicos. Tăietorul de lemne ridică din umeri şi îl trînti pe Armand la pămînt cu bîta. Apoi îşi puse piciorul pe gîtul lui, oprindu-i respirația cu talpa lui mare. Armand îşi agită brațele dar, după un minut, nu mai mişca.

– Repede, le-am spus lui Odo şi lui Alois, puneți-vă uniformele lor.

I-am dezbrăcat pe paznici şi ne-am pus hainele lor alb cu purpuriu şi coifurile şi ne-am înarmat cu săbiile lor. Am tras trupurile înapoi pe coridor.

Deodată, se auzi scîrțîind o uşă ce se deschidea deasupra noastră. Voci care coborau în jos pe scări.

– E timpul să vă treziți, somnoroşilor, a strigat cineva. E aproape ziuă. Hei, ce se întîmplă aici?

Capitolul 113

Bette, bucătăreasa ducelui, se trezise devreme în dimineața aceea. Se grăbise spre bucătărie şi, pînă în zori, îşi văzuse de treburile ei obişnuite, pregătind masa de dimineață.

Amestecă terciul pînă cînd ajunse la consistența potrivită. Luă dintr-un bol scorțişoară, un condiment dulce, nou, adus din Orient, şi o presără în ceaun. Pregătea carne de porc la foc mic, iar încăperea se umplea de mirosul gras, delicios. Apoi făcu budinca cu stafide.

După cîte ştia ea, paznicii care stăteau la uşă ar fi trebuit să iasă din schimbul de noapte. Leneşii de Pierre şi Imo. Să păzeşti bucătăria princiară nu era o sarcină tocmai uşoară, atunci cînd la porți aştepta o gloată amenințătoare.

Bette ştia că vor fi morți de oboseală, gata să adoarmă, şi că pîntecele îi vor durea de foame. Mirosurile mîncărilor de dimineață aveau să îi mîne ca la tîrfe.

În timp ce soarele se strecura prin ceața dimineții, Bette legă doi saci plini cu resturile de cu seară. Apoi scoase capul din bucătărie.

– Ce găteşti? Miroase nemaipomenit, zise Pierre, cel mai gras dintre paznici.

– Orice mîncare ar fi, ducele pare să o aprecieze. Bette îi făcu cu ochiul. Şi în dimineața asta este un pic mai multă, dacă găsesc pe cineva să îmi facă un serviciu.

– Arată-ne, bucătăreaso, zise Pierre.

Bette zîmbi mulțumită şi îi conduse prin bucătărie. Le arătă cei doi saci mari cu gunoi.

– Goliți-i în spate, îi instrui Bette. Dar aveți grijă, căpetenii de război ce sînteți, să nu îi vărsați.

– Mai pune nişte stafide, ne întoarcem imediat, rînji Imo ridicînd sacul.

– Desigur, încuviință Bette.

Se uită pe fereastră. În inimă i se cuibări un fior. De data aceasta trecuse peste o limită periculoasă, dar în mintea ei o trecuse cu mult timp înainte. Atunci cînd ducele o spînzurase fără nici o remuşcare pe prietena ei, Natalie, ca pe o hoață, pentru că luase un pic de salvie din camera spițerului şi atunci cînd turma vărului ei de al doilea, Teddy, fusese confiscată, iar el fusese silit să o dea de bună voie ducelui. L-ar fi otrăvit pe nemernic ea însăşi, şi ar fi făcut-o cu plăcere, dacă Hugh i-ar fi cerut-o.

Cei doi soldați se duseră în spate şi goliră cu nepăsare cei doi saci peste grămada de gunoi, salivînd de nerăbdare.

Din spatele lor, alți doi soldați îmbrăcați cu haine alb cu purpuriu le-au sărit la gît. Ochii lui Pierre şi ai lui Imo se bulbucară în timp ce erau rostogoliți la pămînt.

Bette îşi şterse mîinile pe o cîrpă. Da, trecuse peste o limită periculoasă... dar ce altceva ar fi putut face?

Suspină. Erau vremuri tulburi, cînd trebuia să alegi între un nebun şi un tîmpit.

Capitolul 114

Într-o oră, paisprezece dintre oamenii noştri stăteau în curtea castelanului, îmbrăcați precum soldații lui Baldwin.

Ceilalți erau ascunşi, protejați de uşa temniței. Ca şi Bette, trei dintre prietenii lui Geoffrey ne-au ajutat să îi atragem pe soldați în capcană.

Eu şi Odo stăteam de pază la uşa temniței, aşteptînd semnalul cînd ducele se ducea la sfat. În curte, doi soldați cu halebarde stăteau lîngă intrarea în castel. Alții mişunau dintr-o parte în alta, grăbiți, agitînd tot felul de arme spre metereze.

De pe drum, îi auzeam pe ai noştri adunîndu-se în jurul zidurilor oraşului, strigînd şi amenințînd, aşa cum le ordonasem.

În sfîrşit, l-am zărit pe Geoffrey intrînd în curte. Se scărpină în cap, apoi îmi făcu semn.

– *E timpul,* am spus bătînd uşor în lemnul uşii. Odo o deschise. Oamenii noştri, unii încă în hainele lor, au ieşit afară. În învălmăşeala ce domnea peste tot, nimeni nu observă nimic. Ne-am făcut loc prin mulțimea din curte. Ni s-au alăturat ceilalți, îmbrăcați în uniformele lui Baldwin.

Ne-am apropiat de paznicii castelului şi unul dintre ei îşi coborî halebarda în fața noastră.

– Astăzi în castel intră numai personalul militar.

– Oamenii aceştia vor să-i vorbească ducelui, am spus arătînd spre cei care nu aveau uniforme de soldați. Au venit din păduri şi au veşti despre bufon.

Paznicii au ezitat. Ne-au măsurat din cap pînă în picioare. Inima îmi bătea cu putere.

– Am venit de pe zid, am spus cu o voce mai fermă. Ai timp să stai la îndoială cînd avem veşti atît de importante pentru duce? În sfîrşit, privindu-ne uniformele, paznicul retrase halebarda şi ne lăsă să trecem.

Am intrat în castel. Am condus grupul cu curaj spre sala principală.

Spre uimirea mea, sălile nu erau chiar aşa de populate cum m-aş fi aşteptat. Cei mai mulți dintre oamenii ducelui apărau zidurile. De cîte ori fusesem pe aici înainte, sălile acestea erau pline de oameni, fiecare cu cîte o doleanță.

Le-am arătat drumul spre marea sală. Alți doi paznici stăteau la posturi în fața intrării. Auzeam vocea ducelui. Stomacul mi se încordă.

– Sîntem aşteptaţi înăuntru. Am dat din cap către paznici. Purtam haine alb cu purpuriu. Ajunsesem pînă aici. Nimeni nu schiţase nici un gest ca să ne oprească.

Am pătruns în sala cea mare. Era exact cum mi-o aminteam de pe vremea cînd fusesem bufonul curţii, doar că atunci fusese plină cu oameni care veneau să ceară un favor sau cu alte treburi, iar astăzi se vedeau mai mult soldaţi şi cavaleri ai lui Baldwin.

Ducele şedea în jeţul lui. Purta o tunică militară şi cizmele înalte din piele. Sabia era vîrîtă într-o teacă frumos ornamentată.

Porcul!

Un ofiţer de rang înalt citea un raport despre situaţia de dincolo de ziduri. Doi dintre oamenii mei au rămas în urmă, lîngă paznicii de la uşă.

– Sire, zise şambelanul, gloata a făcut o petiţie pe care, cică, ar trebui să o iei în seamă.

– O petiţie? Baldwin ridică din umeri.

– O listă de doleanţe, îi explică noul castelan care, probabil, îi luase locul lui Norcross.

Oamenii mei făceau înconjurul camerei. Odo şi Alphonse au luat poziţie în spatele ducelui. Alois şi alţi doi din Morrisaey şi-au ocupat posturile lîngă castelan şi şambelan.

– Cine aduce această petiţie? Baldwin se uită în jur. *Nenorocitul de bufon al nostru?*

– Nu, sire, zise şambelanul. Bufonul tău nu este de găsit. Poate că îi este frică să se dea jos din pat. Dar fă aşa cum te-am sfătuit. Lasă-i să îţi prezinte plîngerile. Şi dă-le impresia că le vei lua cu adevărat în seamă.

– *În seamă*... Baldwin îşi mîngîie barba. Se întoarse către castelan. Castelane, alege-l pe cel mai mic în grad

dintre ai tăi, cel mai slab pregătit soldat, urcă-l pe un măgar şi trimite-l afară să ia această petiţie. Pune-l să le promită că ne vom ocupa de plîngerile lor cît putem de repede.

Cîţiva dintre cavaleri chicotiră.

Castelanul se ridică.

– Te implor, sire, să nu îţi baţi joc de aceşti oameni.

– Protestul tău a fost consemnat. Acum, grăbeşte-te şi găseşte-l pe acel spălător de latrine. Şi, Gui, după ce omul tău se va întoarce în siguranţă, omoară cîţiva dintre ei. Doar ca să îi asigurăm că petiţia lor se află în fruntea priorităţilor noastre.

– Dar, sire, ei vor fi protejaţi de starea de armistiţiu, ezită castelanul.

– Iar te plîngi? *Şambelane,* crezi că poţi da o fugă pînă la ziduri ca să transmiţi acest decret? Omul din fruntea trupelor mele pare să aibă o sculă bleagă.

– Sigur că pot, sire. Grasul se tîrî afară.

În sală, toţi rămaseră fără grai la auzul împotrivirii castelanului.

– Aşa, deci. Baldwin se ridică, holbîndu-se prin sală. Mai e cineva aici care are un plan asemănător?

– Da, am strigat din spatele sălii. Cred că ar trebui să *atacăm.* Atacaţi duşmanii din vest.

Capitolul 115

Baldwin lovi cu pumnul.

– Nu avem nici un fel de duşman în... Apoi rămase complet nemişcat. Ochii i se bulbucară ca nişte prune negre. Cine a spus asta? Cine este acest bărbat? Arată-te!

Am păşit în faţă, din mulţime, şi am lăsat tunica militară să cadă de pe umerii mei. Am rămas în haina şi pantalonii mei obişnuiţi. Mi-am scos şi coiful. I-am privit ochii care mă cercetau.

– Ba ştii... I-am făcut cu ochiul.

Baldwin păli. Se ridică şi arătă cu degetul spre mine.

– El este. Bufonul!

Soldaţii se repeziră la arme, dar au fost imediat opriţi de bărbaţi purtînd aceleaşi uniforme ca şi ei, *oamenii mei,* care le puseseră săbiile în gît.

Castelanul făcu o mişcare spre mine, dar Alois îl opri înainte de a apuca să tragă sabia.

– Luaţi-l. Mă auziţi? le ordonă Baldwin gărzilor din spatele jilţului său.

Gărzile porniră spre mine dar, aproape în aceeaşi clipă, puseră mîna pe duce. Odo era unul dintre ei. Puse un cuţit la gîtul lui Baldwin; Alphonse îl înghionti pe duce cu sabia în spate.

Ochii lui Baldwin se măriră de uimire. Se uita la cavalerii lui, mulţi dintre ei repezindu-se la arme.

– Dacă atacă, vei fi un ticălos mort, i-am spus. Ar fi plăcerea mea.

Baldwin privi în jurul lui, cu muşchii gîtului încordaţi. Furia i se citea în priviri. În jur, oamenii loiali ducelui erau ţinuţi pe loc de cuţite. Unii dintre cavaleri scoaseră săbiile, uitîndu-se la Baldwin pentru încuviinţare.

– Spune-le să arunce armele, i-am zis.

Odo apăsă cuţitul şi făcu să apară o şuviţă de sînge nobil.

Baldwin privi disperat de la unul la celălalt, încercînd să cîntărească sorţii de izbîndă ai unei eventuale lupte.

– Crede-mă pe cuvînt, stăpîne, oamenii ăştia, în puterea cărora eşti acum, te urăsc chiar mai mult decît

mine, i-am spus. Nu ştiu nici măcar dacă mă vor asculta, atît de tare vor să îți verse maţele. Dar, presupunînd că vor să-şi vadă copiii trăind în pace, mai mult decît vor să vadă maţele tale împrăştiate pe jos, te implor, spune-le cavalerilor să pună armele jos. Altminteri, dacă eu cobor mîna, eşti un om mort.

Baldwin nu răspunse, ci continuă să se uite în jur. Apoi dădu din cap aproape imperceptibil. Una cîte una, săbiile cavalerilor fură aruncate la pămînt.

Din piept îmi scăpă un suspin de uşurare.

– Acum mergem afară, stăpîne. Le vei spune oamenilor tăi de pe ziduri să lase armele.

Ducele înghiţi în sec.

– Eşti nebun, scuipă el cuvintele.

– Şi tu pari un pic lovit de nebunie, stăpîne, dacă nu te superi că observ.

În încăpere se auziră chicote.

– Vei fi mort pînă la căderea nopţii. Baldwin îşi înfipse privirea de foc în ochii mei.

– Oraşele vor veni în apărarea mea. Să te ridici împotriva unui stăpîn în felul acesta, nu face decît să intri în istorie ca fiind cel mai mare nebun.

Mi-am rotit privirile încet în jurul încăperii. Odo îmi întoarse un zîmbet, apoi Alphonse, apoi Alois.

– Poate al doilea ca mărime, am răspuns.

Capitolul 116

L-am tîrît pe lordul Baldwin afară, obligîndu-l, cu sabia la gît, să iasă la porţile castelului.

Fiecare soldat pe lîngă care treceam se uita uluit la noi. Unii, fără îndoială nerăbdători să sară la luptă, îşi priveau stăpînul aşteptînd un semn dar, la vederea ochilor

trişti ai lui Baldwin, şi ai şambelanului, ai castelanului şi ai vechilului care îl urmau, îşi coborau armele.

Oamenii se îmbulzeau pe marginea străzilor să ne vadă trecînd. Probabil că se considerau amenințați.

Unii au început să strige:

– Uitați-vă la Baldwin. Este exact ceea ce meriți, porc lacom. Rîdeau şi aruncau cu resturi de mîncare în el.

Cum ne apropiam de ziduri, mi-am dat seama că vestea trebuie să se fi răspîndit. Soldații se holbau pur şi simplu la noi, cu armele atîrnîndu-le pe lîngă trup.

– Spune-le că bătălia s-a sfîrşit. L-am împins pe Baldwin înainte. Spune-le să pună armele jos şi să deschidă porțile.

– Doar nu te aştepți să stea nepăsători şi să lase gloata asta să intre, pufni Baldwin. Vor fi făcuți bucăți.

– Nimeni nu va avea de suferit; îți garantez eu asta. Cu excepția ta, desigur, am continuat, apăsînd sabia mai tare, dacă tu nu te supui. Şi bănuiesc că pe nici unul dintre ei nu îi va deranja acest lucru.

Baldwin înghiți în sec.

– Puneți armele jos, zise scrîşnind din dinți.

– Mai tare. L-am înghiontit.

– Puneți armele jos, strigă Baldwin. Castelul e pierdut. Deschideți porțile.

Toți rămaseră nemişcați. Nu le venea să creadă. Apoi, doi dintre oamenii mei alergară şi dădură la o parte bîrnele mari ce blocau porțile. Deschiseră poarta, şi un grup dintre oamenii noştri, cu Georges, morarul, în frunte, au dat buzna înăuntru.

– De ce v-a luat aşa de mult? zise morarul, venind spre mine.

– Stăpînul nostru a fost atît de absorbit de analizarea fiecăreia dintre doleanțele noastre că am pierdut noțiunea timpului, am rînjit eu.

Georges se uită la ducele captiv. Fără nici o îndoială că se gîndise de nenumărate ori la acest moment.

– Scuzele mele, stăpîne. Ne-ai mărit dările, cred că îți datorez ultima mea proprietate.

Zicînd aceasta, scuipă o flegmă groasă, galbenă pe fața ducelui. Ochii lui Georges rămaseră pe el o vreme, în timp ce scuipatul curgea încet spre bărbia lui Baldwin.

– Acum iată ce vreau eu. Își apropie fața de a ducelui. Eu sînt Georges, morarul din Veille du Père. Îmi vreau fiul înapoi.

Între timp, oamenii noştri se împrăştiaseră pe străzi şi se urcaseră pe metereze. Soldații coborîseră şovăind de pe turnuri şi fugeau îngroziți cît mai departe de ziduri.

Cîțiva începuseră să îmi scandeze numele: *„Hugh, Hugh, Hugh...“* M-am uitat cu mîndrie la Odo şi la morar şi ne-am ridicat brațele în aer, victorioşi.

Capitolul 117

L-am azvîrlit pe Baldwin în propria lui temniță – în celula întunecată în care zăcusem eu însumi.

În acele prime ore trebuia să mă ocup de foarte multe lucruri. Soldații ducelui trebuia dezarmați, iar şambelanul şi vechilul, care cu siguranță complotau, trebuiau puşi sub pază. Şi castelanul, chiar dacă, în mod ciudat, nu îl simțeam ca pe un duşman. Şi în rîndurile noastre trebuia menținută ordinea dacă voiam să-i prezentăm în pace petițiile noastre regelui.

Gîndul îmi zbura la Emilie.

Oare unde era? Trebuia să împărtăşesc aceste lucruri cu ea. Victoria noastră era în aceeaşi măsură a mea, ca şi a ei. Mă trecu un fior de îngrijorare.

Am ieşit din castel şi am luat-o grăbit pe străduţele înguste spre casa lui Geoffrey. Oamenii mă opreau să mă felicite, dar eu continuam să merg, încercînd să păstrez aparenţele, dar în sinea mea îi imploram să mă lase să trec. *Ceva nu era în regulă!*

Pasul mi se iuţi pe măsură ce mă apropiam de piaţă. Unii dintre negustori mă strigau pe nume, dar eu i-am ignorat şi am ajuns în sfîrşit la strada pe care se afla casa lui Geoffrey.

Am bătut la uşă. Acum, ceva mă îngrozea de-a dreptul. Am lovit cu pumnul în uşă, inima luîndu-mi-o razna la fiecare bătaie disperată.

În sfîrşit, uşa se deschise. Isabel era aici! La început, fu mulţumită să mă vadă teafăr apoi, brusc, expresia i se schimbă şi deveni gravă şi alarmată. Ştiam că se întîmplase ceva.

– A plecat, Hugh, murmură ea.

– A plecat? *Unde a plecat...? Cum?* Mă părăsiseră puterile.

– La început, am crezut că s-a dus să te caute pe tine, dar numai acum puţin timp am văzut asta.

Isabel îmi dădu un bilet, scris de o mînă grăbită.

Curajosul meu Hugh,

Să nu te sperii cînd vei citi asta, pentru că inima mea îţi aparţine – pentru totdeauna. Dar trebuie să plec.

Pînă acum, victoria trebuie să fi fost definitivă. Nu m-am înşelat, nu? Ce a fost odată va fi întotdeauna. Ai urcat o treaptă spre propriul tău destin. Nimic în lumea asta nu mă face mai mîndră decît faptul că te-am văzut împlinind acest lucru, că mi-ai întărit convingerea că ai acel ceva special pe care l-am văzut la tine de la prima întîlnire.

Dar acum trebuie să mă întorc în Borée. Nu fi supărat. Anne îmi este ca o mamă. Nu o pot părăsi, în timp ce mă bucur de triumful tău.

Te rog să nu îţi faci griji. Sînt cîteva lucruri pe care nu ţi le-am împărtăşit, şi nici măcar Stephen nu va îndrăzni să îmi facă vreun rău. Scrie-i regelui, Hugh. Fă ca victoria ta să fie definitivă şi adevărată. Eu îmi voi face datoria.

Era atît de dureros. Ochii mi se umplură de lacrimi usturătoare. Nu o puteam pierde. Nu acum, după ce se întîmplaseră atît de multe. Am înghiţit cu greu, străduindu-mă să citesc şi sfîrşitul:

Ai fost adevărata mea dragoste din clipa în care te-am văzut pentru prima dată. Ştiu că îţi voi mai spune asta şi cînd ne vom revedea. Îmi ridic palma. Adu-ţi aminte cuvintele,

În toată lumea asta....

Emilie

Mă cuprinse o durere sfîşietoare, însîngerînd victoria şi bucuria. Cîştigasem lupta. Dar pierdusem femeia pe care o iubeam.

Capitolul 118

– Cine e acolo? întrebă o voce răstită de dincolo de uşă. Răspunde!

Emilie îşi trase mai bine gluga întunecată. Ţîfna bine cunoscută era ca o veche prietenie şi o făcu să zîmbească.

– Ai devenit la fel de nesărat ca şi glumele tale, Norbert? îl întrebă la rîndul ei.

Încet, uşa se deschise. Norbert privi afară, cu tunica deschisă la piept şi părul răvăşit.

La început, privi cu suspiciune silueta înfăşurată în mantie. Apoi, după ce ea îşi dădu jos gluga, ochii i se măriră.

– Lady Emilie!

Norbert aruncă o privire pe coridor şi se asigură că era singură, apoi întinse mîinile şi o îmbrăţişă.

– Ce bucurie să te revăd.

Emilie îl strînse şi ea la piept.

– Şi eu mă bucur să te văd, bufonule.

Norbert o băgă repede înăuntru. Închise uşa, apoi se încruntă.

– Mă bucur că te văd, doamnă, dar nu neapărat aici. Ai riscat foarte mult întorcîndu-te. Dar, spune-mi repede – ai fost cu Hugh?

Emilie îi vorbi despre toate cele întîmplate. Mai întîi îi spuse de raidul asupra oraşului Veille du Père şi despre existenţa lăncii.

– *Acelaşi toiag pe care tu i l-ai trimis lui Hugh.*

Apoi, despre incredibilele evenimente ce se petrecuseră după aceea. Despre oamenii care s-a răsculat o dată cu el. Despre Treille. Cu fiecare veste pe care i-o dădea, ochii bufonului se măreau, de parcă nu-i venea să creadă, şi chicotea din ce în ce mai tare de bucurie.

Cînd i-a povestit despre capturarea lui Baldwin, ţopăi în jurul ei şi se rostogoli pe saltea, dînd din picioare de bucurie.

– Ştiam eu că băiatul ăla avea un dar de la Dumnezeu, dar asta...

Se ridică din nou, încetînd să mai rîdă. Îi privi cu atenţie faţa, petele roşii din obraji.

– Dar, spune-mi, doamnă, de ce eşti aici, acum?

Emilie coborî ochii.

– Pentru stăpîna mea. Este datoria mea.

– Stăpîna ta! Atunci, ai bătut drum lung fără nici un folos. Lucrurile s-au schimbat foarte mult pe aici. Ducele visează să îl ucidă pe Hugh cu nerăbdarea cu care un cîine salivează la o friptură proaspătă. Mai ştie cineva că ai venit?

– M-am amestecat printre nişte călugări care se întorceau dintr-un pelerinaj. La tine am venit mai întîi.

– Foarte înțelept. Ultima ta fugă a fost descoperită. S-a presupus că ai fost cu Hugh. Dacă nu ar fi protestat lady Anne, gărzile lui Stephen te-ar fi căutat.

Capitolul 119

Ne luă cîteva zile pentru a pune totul la punct în Treille. Mai erau cîțiva cavaleri încăpățînați care îi erau loiali lui Baldwin. Şi se împrăştiase vestea despre o reprimare din partea presupuşilor aliați ai ducelui. Dar se dovedi neîntemeiată.

Treille era în mîinile noastre.

Acum se punea întrebarea ce era de făcut cu el.

Mai era şi problema comorilor ducelui, ce sporiseră pe spinarea celor care acum ocupau acest oraş. Şi mari rezerve de grîne şi de animale care trebuia împărțite oamenilor în mod cinstit.

Între cei care fuseseră de partea noastră de la bun început şi cei care ni se alăturaseră mai tîrziu se iscase o dispută. Georges zicea să le dăm cheile de la hambarele de grîu. Să ia fiecare cîte un sac de grîu şi o găină. Alois zicea că nu trebuia să ne oprim aici. *Să punem mîna pe comoară şi să împărțim toți banii. Să îi punem nemernicului ştreangul de gît.*

Îmi doream ca Emilie să fi fost aici. Nu aveam talentul de a cîrmui şi nici dorinţa de a o face. Nu ştiam exact ce ar fi fost drept să fac.

Era doar o chestiune de timp pînă să îmi pierd armata. Oamenii deveneau tot mai nerăbdători. Voiau să se întoarcă la casele lor.

– Este vremea recoltei, spuneau ei. Cînd vom primi ceea ce ni s-a promis?

Şi nu numai mîncare şi bani. Aveau nevoie de legi care să îi protejeze. Dreptul de a alege unde vor să trăiască, pe cine vor să servească. Dacă un om îi era supus unui stăpîn, trebuia neapărat ca şi copiii lui şi copiii copiilor lui să se supună aceluiaşi stăpîn? Cineva trebuia să judece aceste lucruri.

Într-o noapte, am găsit o coală de hîrtie, cu sigiliul lui Baldwin şi o sticluţă cu cerneală groasă, roşie. M-am aşezat şi am început să scriu cea mai importantă scrisoare din viaţa mea.

Maiestăţii Sale, Philip Capet, Regele Franţei,

Mă rog ca Dumnezeu să îmi ajute să găsesc cuvintele potrivite ca să vă scriu această scrisoare, deoarece sînt doar un om de rînd, un ţăran, de fapt.

Se spune că aş fi conducătorul unui grup de oameni curajoşi. Unii îi spun gloată; eu îi spun mulţime de fermieri, dogari, pădurari – toţi în slujba Domniei Voastre – care ne-am ridicat împotriva stăpînului nostru după ce ne-a atacat, cu cruzime, de mai multe ori.

Vă scriu din Treille, Maiestatea Voastră, unde stau chiar la masa ducelui Baldwin, care este ţinut prizonier, în timp ce eu aştept un cuvînt de la Înălţimea Voastră cu privire la ce trebuie să fac mai departe.

Nu sîntem trădători, nici pe departe. Ne-am unit pentru a lupta împotriva nedreptăţilor apăsătoare, şi

numai în momentul în care ne-au fost amenințate siguranța și bunăstarea. Ne-am unit pentru a cere legi, care să nu permită să fim uciși și siluiți fără ca nici un răufăcător să-și primească pedeapsa, și să nu ne mai fie distruse proprietățile fără nici un motiv. Ne-am unit pentru a ne elibera de o sclavie fără sfîrșit.

Să fie oare, Maiestate, chiar așa un vis deșart faptul ca toți oamenii lui Dumnezeu, fie nobili, fie de rînd, să fie guvernați de legi drepte?

Mulți dintre cei care au venit cu noi v-au slujit în războaie ori s-au alăturat Sfintei Cruci în lupta împotriva turcilor. Nu cerem decît ceea ce ni s-a promis pentru aceste servicii: dreptul la dări cinstite; dreptul la petiții și recompense pentru nedreptățile care ni se fac; dreptul de a avea parte de un proces cinstit împotriva unui atacator, fie că este nobil sau nu; dreptul de a deține pămînt, plătit cinstit stăpînului nostru, prin anii de trudă și chin.

Am făcut toate astea cu puțină vărsare de sînge. Am acționat pașnic și cu respect. Dar oamenii noștri au început să obosească. Vă rog, trimiteți-ne o veste, Maiestatea Voastră, asupra părerilor dumneavoastră despre aceste lucruri.

În schimbul judecății Domniei Voastre, vă ofer singurul lucru pe care îl am – da, cred, unul foarte valoros: cea mai sfîntă comoară a creștinătății, ajunsă în posesia mea în Antiohia.

Lancea care l-a străpuns pe Domnul nostru Iisus Hristos pe cruce.

Este o comoară pe care merită să o ai dar, oricît ar părea de uluitor, nu este la fel de mare ca inimile acestor oameni care vă slujesc.

Așteptăm răspunsul Maiestății Voastre,
Cu credință, umilul dumneavoastră slujitor,
Hugh De Luc, hangiu, din Veille du Père.

Am aşteptat să se usuce cerneala.

Mi se puse un nod în gît. Muriseră atît de mulţi. Sophie, Matthew, copilaşul meu, Nico, Robert, turcul. *Toate, ca să ajung eu aici?*

Lancea era sprijinită de masă. Ce s-ar fi întîmplat dacă în biserica aceea aş fi murit de mîna turcului? Ce ar fi fost dacă nimic din toate acestea nu s-ar fi întîmplat?

În sfîrşit, am împăturit scrisoarea şi am pecetluit-o cu sigiliul ducelui. Mi-am văzut mîinile tremurînd.

Tocmai se întîmplase un lucru cît se poate de minunat. Eu, un ţăran, un bufon, un om fără casă, fără nici o proprietate...

Tocmai îi scrisesem o scrisoare regelui Franţei.

Partea a cincea

ASEDIUL

Capitolul 120

Stephen, ducele de Borée, tresări cînd spițerul îi aplică încă o lipitoare grețoasă pe spate.

– Dacă îmi mai iei mult sînge, va fi mai mult în lipitorile astea decît în mine.

Spițerul își văzu de treabă.

– Te plîngi de proastă dispoziție, stăpîne, dar te plîngi în aceeași măsură și de leac.

Stephen pufni.

– Nici toate lipitorile din lume nu mi-ar putea lua suficient sînge pentru a mă putea binedispune.

De cînd atacul lui Morgaine dăduse greș, Stephen căzuse într-o melancolie adîncă. Cei mai valoroși și cei mai de încredere oameni ai lui fuseseră uciși. Mai rău, irosise cea mai mare șansă de a pune mîna pe lance. Apoi, ca să înrăutățească și mai mult lucrurile, blestematul acela arogant avusese curajul de a mărșălui spre Treille. Clocotea atît de tare de mînie, încît îi creștea febra.

Apoi, chiar ieri, primise vestea de necrezut că nebunul chiar reușise să cucerească Treille; că Baldwin, idiotul idioților, îi predase castelul lui.

Deci, lancea încă mai putea fi luată! Se gîndise să pornească o cruciadă ca să elibereze Treille, să ia trofeul ce fusese furat de acel dezertor și să îl readucă acolo unde îi era locul. În Borée, desigur. Dar cine știe unde avea să se afle pînă atunci? În Paris, Roma sau poate chiar înapoi în Antiohia.

În momenul acela, lucrurile se înrăutăţiră şi mai mult – Anne intră în cameră. Se uita la el, pieziş, cu faţa plină de vînătăi, şi îşi dădu capul pe spate zîmbind înveselită.

– Ai trimis după mine, domnule?

– Da. Spiţerule, lasă-mă o clipă cu soţia mea.

– Dar lipitorile, stăpîne... nu s-a terminat încă...

Stephen sări în sus, scuturînd micile creaturi de pe spatele lui.

– Te porţi ca un călău, nu ca un vindecător. Ia creaturile astea de aici. De acum încolo mă voi trata de indispoziţie în felul meu.

Anne îl privea cu un zîmbet uşor.

– Mă mir că fiinţele astea mici te supără atît de tare, cînd suferi din atîtea alte motive.

Se apropie şi îşi trecu mîna pe spatele lui, plin de mici dungi roşietice.

– După cum arată astea, indispoziţia ta trebuie să fi fost foarte gravă. Să pun salvie?

– Dacă nu te deranjează prea mult să mă atingi. Stephen îi susţinu privirea.

– Bineînţeles că nu, bărbate. Îşi băgă mîinile adînc în pomada unsuroasă şi albă, întinzînd-o la întîmplare pe spatele lui. Sînt chiar obişnuită cu deranjul. Ce voiai de la mine?

– Speram să vorbim despre bunăstarea verişoarei tale Emilie. Sper că vizita la mătuşa ei i-a priit.

– Aşa bănuiesc. Anne întindea salvia. Era chiar rumenă în obraji.

Rumenă... amîndoi ştiau că nenorocita nu mersese nici cîţiva paşi în direcţia vizuinii găinii aceleia bătrîne, mătuşa sa.

– Lipitorile astea par să fi supt destul de mult, zise Anne apăsînd pe o rană anume. Stephen tresări. Starea asta de liniște nu pare să îți priască, bărbate. Poate ar trebui să te reîntorci pe Pămîntul Sfînt pentru ceva distracție. În ceea ce o privește pe Emilie, mi-e teamă că este mult prea obosită pentru a putea da foarte multe detalii. Obosită... zise ea apăsînd din nou și, cu toate acestea, rumenă în obraji după cum îți spun.

– Destul. Stephen îi prinse brațul. Știi că nu am nevoie de aprobarea ta.

– Nu ai. Anne îi aruncă o privire. Dar mai știi și că ea rămîne în grija mea. Și chiar și tu, soțul meu uneltitor, trebuie să știi prețul pe care îl vei plăti dacă va suferi cel mai mic rău.

Își înfipse vîrful unei unghii într-o rană deosebit de umflată. Stephen aproape se prăbuși de pe masă.

Ridică brațul ca și cînd ar fi vrut să lovească. Anne nu tresări. În schimb, abia dacă se uită la el, ura arzîndu-i în ochi. Apoi trecu ușor la zîmbet.

– Sînt aici, bărbate, dacă vrei să mă lovești. Sau pot chema una dintre cameriste, dacă fața mea ți se pare prea aspră.

– Nu îți permit să-ți bați joc de mine în propria mea casă, zise Stephen împingînd-o la o parte.

– Atunci, poate că ar fi înțelept să mă mut. Anne zîmbi ironic.

– Ieși afară, strigă el, aproape atingîndu-i fața cu mîna. Nu te mai minți singură, Anne, închipuindu-ți că micul tău jurămînt de a o proteja m-ar face să ezit fie și o secundă. În final, vei regreta această batjocură. Tu și tîrfa cu obrajii trandafirii care te servește, și nenorocitul de bufon cu care și-o trage cu atîta patimă.

Capitolul 121

– Sfinția Ta! Stephen îngenunche şi sărută inelul cu rubin al lui Bartholomeu, episcopul de Borée, deşi îl considera cel mai înfumurat şi bine hrănit slujbaş din Franţa. Ce drăguț din partea dumitale să vii atît de curînd. Te rog să te aşezi aproape de mine.

Episcopul Bartholomeu era corpolent, cu ochi de bufniță şi o guşă ce părea să se confunde cu veşmîntul lui purpuriu. Stephen se mira cum de un asemenea om putea să facă un pas sau să urce o treaptă, sau chiar să îşi țină slujbele. Ştia că episcopul nu suporta să fie amenințat. Se credea prea bun pentru această diocezã şi tînjea după o poziție mai bună. În Paris sau chiar în Roma.

– M-ai luat din paraclis pentru asta? şuieră episcopul.

La încuviințarea lui Stephen, un paj tînăr umplu două cupe cu bere.

– Se cheamă alambic. Stephen îşi ridică pocalul. Este făcută de călugării de lîngă Flandra.

Episcopul catadicsi să zîmbească.

– Dacă este vorba despre lucrul lui Dumnezeu, atunci nu cred că am bătut un drum prea lung.

Amîndoi au sorbit îndelung.

– Aaah! Clericul îşi linse buzele. Este foarte dulce. Are gust de mere şi mied. Cu toate acestea, am sentimentul că nu m-ai chemat ca să îți spun părerea mea despre bere.

– Te-am chemat, zise Stephen, deoarece există un mare gol în sufletul meu pe care numai Sfinția Ta mă poate ajuta să îl umplu.

Bartholomeu încuviință şi ascultă mai departe.

Stephen se aplecă spre el.

– Ai auzit de răscoala asta din sud, unde un bufon a condus o gloată de țărani.

Bartholomeu pufni.

– Știu că un om mai prost decît Baldwin nu există, așa că nu e greu de crezut că a putut fi înșelat de un nebun. Cu toate acestea, se mai spune că omul ăsta a fost și bufonul tău odată, sire?

Stephen își puse pocalul jos și se uită la episcopul care zîmbea batjocoritor.

– Să trec la subiect, Sfinția Ta. Știi ce poartă cu el bufonul ăsta, știi care este izvorul curajului său?

– Mesajul despre o viață mai bună. Eliberarea de sclavie, zise episcopul.

– Nu despre mesajul lui vorbesc, ci despre toiagul lui.

Clericul încuviință din cap.

– Am auzit că se făleşte cu o suliță despre care se spune că ar fi lancea sfîntă. Dar profeții ăștia afirmă întotdeauna că dețin una sau alta... apă sfîntă de la botezul Sfîntului Ioan, giulgiul de înmormîntare al Sfintei Fecioare.

– Deci, nu te interesează? îl întrebă Stephen. Nu te interesează că un băiat de tîrfă de la țară se foloseşte de numele Domnului nostru pentru a ridica oamenii la revoltă?

– Profeții ăștia locali, suspină episcopul. Apar și dispar ca și gerul, în fiecare an.

Stephen se înclină.

– Și nu te preocupă faptul că acest țăran umblă încolo și încoace, incitînd mulțimea, în numele lui Hristos, la răsturnarea stăpînilor?

– Mi se pare că tu eşti cel îngrijorat, Stephen. Pe de altă parte, am auzit că băiatul ăsta nu caută grație divină, ci grîu pămîntesc.

Pe fața episcopului se lărgi un zîmbet, zîmbetul unui jucător de zaruri ce ştie care va fi rezultatul.

– Ce vrei, Stephen, ca Biserica să se ocupe de bătăliile tale? Să ne plîngem Romei şi să începem o cruciadă împotriva unui nebun?

– Ce vreau eu, Sfinţia Ta, este să îi lovim pe aceşti maimuțoi unde îi doare mai tare. Mai mult decît stomacul sau dorințele lor, sau visurile lor idioate despre mult rîvnita libertate pe care tînjesc să o guste.

Bartholomeu aştepta, cu un zîmbet jucăuş.

– Sufletele lor, Sfinția Ta. Vreau *să le sfîşii sufletele.* Iar tu eşti cel care îmi poate garanta acest lucru.

Episcopul îşi puse băutura jos. Trecu de la amuzament la îngrijorare.

– Şi ce anume vrei să fac eu?

Capitolul 122

De la rege nu veni nici un răspuns şi, cu fiecare zi ce trecea, oamenii deveneau din ce în ce mai nerăbdători şi mai obosiți. Aceştia nu erau soldați, pregătiți să ocupe un oraş ca Treille. Erau fermieri, negustori, soți şi tați. Tînjeau să ajungă acasă.

Pe drumul spre nord fuseseră postate santinele, dar nu venea nici un mesager.

De ce? Oare dacă Emilie i-ar fi scris şi ea? Dacă ar fi putut... şi dacă nu putea?

Apoi, într-o zi, iscoadele zăriră un grup îndreptîndu-se, spre castel. Eram în sala cea mare. Alphonse dădu buzna.

– H-Hugh, se apropie o trupă de soldați. Par să fie trimişii regelui!

Am luat-o spre zidurile oraşului cît de iute ne duceau picioarele. M-am urcat pe metereze şi m-am uitat la grupul care se apropia, cu inima bătîndu-mi cu putere. Din nord, veneau şase călăreţi în galop. Cavaleri ce purtau un steag, dar nu cu purpuriul şi auriul regal.

Ci cu o cruce pe el. Cavaleri ai Bisericii.

L-au însoţit pe călăreţul din centrul grupului, purtînd hainele închise la culoare ale clerului.

Am deschis porţile exterioare şi grupul intră în oraş. În piaţă s-a adunat o mulţime de oameni. Cu toţi ai noştri – Odo, Georges, oamenii din Morrisaey. Majoritatea rînjeau optimişti.

– E de bine sau de rău? întrebă Alphonse.

– Cred că e de bine, zise părintele Leo. Regele nu ar trimite un preot ca să ne atace. Veţi vedea.

Un cleric uscăţiv, cu ochii limpezi, coborî încet de pe cal. Nu pierdu nici o clipă şi se adresă mulţimii:

– Sînt părintele Julian, emisar al Eminenţei Sale, episcopul Bartholomeu. Aduc un decret urgent.

– Eu sînt Hugh, i-am spus. M-am înclinat şi am făcut semnul crucii în semn de respect.

– Mesajul meu trebuie ascultat de toţi, zise preotul, fixîndu-mă cu privirea. Scoase un sul rulat din tunică şi îl desfăcu.

– Ocupanţi ai castelului Treille, începu clericul cu voce tare şi limpede. Fermieri, pădurari, negustori, şerbi şi oameni liberi, toţi cei ce îl urmaţi pe cel cunoscut sub numele de Hugh De Luc... un dezertor din Armata Crucii care încă mai poartă bătălii şi astăzi pentru eliberarea Pămîntului Sfînt...

Un fior de îngrijorare îmi îngheaţă sîngele. Mulţimea amuţi.

– Eminența Sa episcopul Bartholomeu vă dojenește pentru falsa voastră răscoală și vă îndeamnă, astăzi, 17 octombrie 1098, să vă risipiți, să renunțați pe dată la toate doleanțele și la pământurile luate ducelui Baldwin de Treille și să vă întoarceți în satele voastre, altminteri veți suporta consecințele imediate ale acțiunilor voastre: excomunicarea definitivă din Biserica Romei și despărțirea pentru totdeauna a sufletelor voastre de cele sfinte.

Preotul se opri pentru a privi chipurile uluite, inclusiv al meu.

– Eminețа Sa insistă, continuă el, să vă lepădați de toate sfaturile și promisiunile ereticului Hugh De Luc; să-i negați legitimitatea, să confiscați orice relicvă sau simboluri ce se pretind a fi de origine divină și care se află în posesia lui; și să nu credeți nici unul din argumentele pe care le prezintă, cum că ar fi trimis al Domnului Iisus Hristos.

– Nu. Oamenii scuturau din cap. Nu este posibil... Se uitau speriați, unul la altul, apoi la mine.

Tînărul preot le strigă:

– În speranța că veți urma acest decret și pentru ca sufletele voastre să poată primi din nou la Sfînta Împărtășanie, se declară o perioadă de două zile de punere a lui în aplicare, sub supravegherea mea. Edictul este semnat de Eminența Sa abatele Bartholomeu, episcop de Borée, reprezentant al Sfîntului Scaun.

Borée! mă gîndeam eu. *Stephen făcuse asta!*

Un șușotit speriat plutea prin mulțime.

– Este o nebunie, vorbi părintele Leo. Acești oameni nu sînt eretici. Nu au luptat decît pentru hrana familiilor lor.

– Atunci, le sugerez să mestece mai repede, zise tînărul preot, și să se întoarcă la fermele lor înainte ca sufletele să le rămînă flămînde pentru totdeauna. Și tu la fel, popă de țară. Bătu în cuie edictul pe peretele bisericii.

– Acesta este şantajul lui Stephen, le-am strigat celor din jurul meu. Vrea lancea, cu orice preţ.

– Atunci, dă-i-o, strigă cineva, dacă ne răscumpără sufletele.

– Îmi pare rău, Hugh. Am venit să lupt, spuse un altul, clătinînd din cap. Dar nu sînt pregătit să fiu blestemat pentru vecie.

Oamenii noştri păreau îngroziţi şi copleşiţi. Unii coborîră de pe ziduri şi şerpuiră încet către porţile oraşului.

– Aşa este, încuviinţă preotul încuviinţînd. Biserica vă primeşte cu drag, dar numai dacă vă supuneţi pe dată. Întoarceţi-vă la fermele şi la soţiile voastre.

Cum aş fi putut lupta împotriva unui atac atît de veninos? Oamenii aceştia curajoşi au crezut că fac un lucru bun atunci cînd m-au urmat. Un lucru ce l-ar fi bucurat pe Dumnezeu.

Am văzut cum un grup de prieteni vechi trece pe lîngă mine îndreptîndu-se spre porţile oraşului. O furie şi mai apăsătoare îmi clocotea în piept.

Tocmai pierdusem războiul.

Capitolul 123

În noaptea aceea, Odo mă găsi ghemuit, de unul singur, în capelă.

Mă rugam. Mă rugam la Dumnezeu să îmi arate ce trebuia să fac. Dacă exista într-adevăr un Dumnezeu, nu ar fi permis unui grup de fanfaroni bine hrăniţi, ca părintele Julian, căruia nu îi păsa nici cît negru sub unghie dacă oamenii mei trăiesc sau mor, să le slăbească hotărîrea.

– Ştiu că eşti în rahat rău de tot, zise Odo, dacă tu ai ajuns să te rogi.

– Cîți oameni dintre ai noştri au mai rămas? l-am întrebat.

– Jumătate, poate mai puțini. Pînă mîine... cine ştie? Poate nu destui pentru a stăpîni oraşul. Ne-au mai rămas totuşi cîțiva de nădejde. Georges, Alphonse, băieții din Morrisaey... chiar şi părintele Leo. Cei mai mulți dintre cei care au fost de partea noastră de la bun început.

I-am aruncat un zîmbet slab.

– Încă mai cred în mine?

– Nu, nu aş spune asta. Să zicem că dacă fac un rămăşag cu Dumnezeu au mai multă încredere în lancea cea sfîntă decît în şoarecele acela de biserică.

Am tras lancea de pe banca de lîngă mine şi am strîns-o în mîini.

– Aşadar...? zise Odo. Chestia aia ți-a dat vreun răspuns? Ce urmează?

– Urmează, i-am răspuns, urmează că Stephen mă vrea pe mine sau, cel puțin, lancea... şi nu sufletele voastre. Edictul este o provocare: „Vino şi înfruntă-mă dacă ai curajul". Nu am de ales, trebuie să mă duc.

– Să te duci? Odo începu să rîdă. Te duci spre Borée cu oamenii care au mai rămas?

– Nu, prietene. Am clătinat din cap. Voi pleca spre Borée *de unul singur.*

Lui Odo îi luă cîteva clipe ca să hotărască dacă să obiecteze sau să îşi dea ochii peste cap.

– Te duci la Borée? Doar tu şi lancea aia?

– Nu vezi ce mesaj îmi trimite, Odo? A ars sate ca să pună mîna pe lancea asta. Mi-a ucis soția şi copilul. Acum o are pe Emilie. Ce altceva aş putea să fac?

– Putem aştepta. Să îl ţinem pe Baldwin în temniţă pînă cînd primim veşti. Regele va pune cu siguranţă capăt acestei nebunii.

– Vorbim despre cuvîntul regelui. Regele este nobil. Va fi de partea lui Baldwin şi a lui Stephen fără ca măcar să ne audă păşurile. Oamenii aceştia îi sînt credincioşi. Înmulţesc armatele pentru a purta războaiele lui. Noi... înmulţim găini?

– Chiar şi un rege poate fi înduplecat cu o omletă bună. Fierarul corpolent chicoti. Apoi se uită drept în ochii mei. Eu sînt alături de tine, Hugh, pînă la sfîrşit.

L-am prins de încheietura mîinii.

– Ajunge, Odo. Mi-ai fost un prieten de nădejde, toţi mi-aţi fost. Aţi avut încredere în mine mai mult decît ar fi visat orice nebun. Le-am zîmbit. Dar acum e lupta mea. Lucrul ăsta... mi-a adus în cea mai mare parte numai necazuri. Dar alte lucruri – oraşul răsculîndu-se, mîndria cu care am mărşăluit spre Treille, faţa lui Baldwin – au fost bucurii.

– Ai devenit un filosof destul de prost de cînd ţi-ai pus fusta aia, comentă Odo.

– Poate..., dar plec singur.

Odo nu mi-a răspuns, doar a oftat adînc şi a zîmbit. Apoi s-a uitat în jur.

– Deci, aşa e pe dinăuntru o biserică. Scaunele sînt tari şi nu e nimic de mîncare. Nu văd ce te atrage.

– Sîntem doi de aceeaşi părere, i-am răspuns rîzînd. Am stat o clipă cufundaţi în tăcere.

– Păi, unde am fi fost acum dacă nu aş fi plecat în ziua aceea în Cruciadă? Dacă nu aş fi plecat niciodată, iar Sophie şi Philipe ar fi fost încă în viaţă. Şi părintele Leo ar fi continuat să ţină slujbe plictisitoare. Iar tu ai fi continuat să munceşti cinstit zi de zi.

Odo se uită spre fereastră.

– Cred că am fi sorbit o bere. Şi ți-am fi ascultat glumele caraghioase.

M-am ridicat şi l-am bătut pe spate.

– Atunci, hai, prietene. Sigur există o cîrciumă pe aici. Şi tot mai ştiu cîteva glume pe care nu le-ai auzit încă.

Capitolul 124

A doua zi în zori, mi-am pus tunica de bufon uzată, mi-am luat rămas-bun de la prietenii mei care fuseseră alături de mine de la bun început, mi-am pus lancea cea sfîntă subraț şi am plecat.

Georges, Odo, părintele Leo şi Alphonse m-au întîmpinat la porțile oraşului. I-am îndemnat să nu se predea, ci să rămînă acolo şi să păstreze oraşul în bună ordine. Le-am mai spus că tot ceea că făcusem noi era un lucru drept şi că într-o bună zi vom primi răsplata.

Dar şi ceea ce aveam de făcut acum era drept. Şi trebuia să o fac singur, cu orice preț.

În timp ce mă pregăteam să urc pe cal, i-am îmbrățişat cu drag pe Odo şi pe Georges.

– Dumnezeu să vă binecuvînteze pe amîndoi, am spus. Le-am mulțumit pentru faptul că m-au urmat, pentru că au crezut în mine. Pentru că au riscat. În îmbrățişarea lor fierbinte în lacrimile ce stăteau să curgă, am simțit apăsarea unei tristeți. S-ar putea să nu ne mai vedem niciodată.

Apoi am urcat pe cal şi, aruncînd o ultimă privire în urmă, zîmbind şi făcîndu-le cu ochiul, am coborît dealul. Am jurat să nu mai privesc niciodată înapoi.

La poalele dealului, mi-am încălcat promisiunea. Am privit în urmă la zidurile de nepătruns şi la turnurile înalte de neurcat. Oraşul ce nu putea fi cucerit. Îmi venea să pufnesc în rîs. O scînteie de mîndrie îmi încălzi sîngele. Şerbii şi fermierii cuceriseră castelul stăpînului fără nici o luptă. Fața damblagită a lui Baldwin mi se ivi în minte – fie şi numai pentru acel moment unic, meritase totul.

Dar Baldwin rămînea acum în urma mea. O ultimă provocare mă aştepta. Confruntarea cu cel care ne arsese satul, care îmi ucisese soția şi copilul. Şi care acum o deținea pe cea pe care o iubeam. Ştiam că acum această luptă nu mai era legată de drepturi şi libertate. Acum se restrînsese la ceva mai profund, ceva personal.

Am întors spatele oraşului Treille pentru ultima dată şi am dat pinteni calului.

Mintea îmi era deja la Borée.

Capitolul 125

Tocurile cizmelor grele ale lui Stephen răsunară tare atunci cînd intră într-o încăpere mică, de lîngă cazărmi. Înghesuit într-un colț întunecat, ocupantul ei se întoarse – un bărbat murdar şi plin de răni.

– Vino, Morgaine. Stephen deschise larg uşa. A sosit din nou clipa ta. Trebuie să mă folosesc de talentele tale. Încă mai eşti cavaler, nu-i aşa?

Cavalerul dezonorat îşi ridică încet trupul musculos de la podea. Hainele rupte şi murdare ascundeau locul în care îl pătrunsese sabia, iar mica rană încă mai supura.

– Sînt aici ca să te servesc, stăpîne.

– Bine, zise Stephen. Trebuie să aeriseşti locul acesta. Igiena ta a lăsat întotdeauna de dorit, Morgaine, dar acum o latrină ar mirosi ceva mai puțin decît încăperea asta.

– Mirosul îmi păstrează vie în amintire rana mea şi pe nenorocitul josnic care mi-a provocat-o.

– Mă bucur că amintirile tale sînt vii, zise Stephen. Pentru că, dacă vrea Dumnezeu, vei avea o a doua şansă ca să te răzbuni.

Ochii tafurului scînteiară.

– Respir numai în speranţa unei asemenea şanse. Dar cum?

– Evenimente mai mari decît îţi poţi tu imagina îl vor aduce pe nebun înapoi la mine.

– Nebunul! Vine în Borée? Eşti sigur?

– Crezi că mi-aş murdări cizmele în groapa asta infectă din alt motiv? Acum, ridică-te. Îl voi pune pe spiţer să îţi acopere rana aia.

Tafurul îşi ridică tunica de război de la podea, încă ruptă şi pătată de sînge în locul în care îl pătrunsese sabia bufonului. Îşi linse buzele, aşa cum un om înfometat ar fi făcut-o, aşteptînd o friptură proaspătă.

– Gîndul răzbunării te-a adus din nou la viaţă, războinicule. Stephen rînji. Instinctele nu îl înşelaseră. Făcuse bine că îl salvase pe acest animal bălos şi nu îi tăiase capul cînd se tîrîse înapoi fără lance.

– Îl voi spinteca, zise tafurul arătîndu-şi dinţii, şi voi lăsa rănile mele să supureze peste ale lui, ca să moară cunoscînd această otravă.

– Aşa te vreau. Stephen îl bătu peste umăr, apoi se uită la propria lui mînă cu dezgust. Se plecă spre războinicul rănit, ca şi cînd ar fi fost tovarăşi de pahar, apoi înfipse mînerul propriei săbii în rana lui Morgaine. Acesta gemu.

– De data asta să ai grijă să te întorci cu lancea, şuieră Stephen. Dar, mai întîi, ar mai fi ceva de făcut,

continuă Stephen, revenind la tonul anterior. În lipsa ta, au venit tot felul de ticăloşi în Borée. De aceea am nevoie de tine. În cine altcineva aş putea avea încredere?

– Spune-mi doar ce trebuie făcut.

– Bun. Privirea lui Stephen se luminã. Asta speram să şi aud din partea ta. Arăți ca un om care ar avea nevoie de un pic de distracție, Morgaine. Ce-ar fi să îl chemăm pe bufonul Norbert, nu-i aşa, Morgaine? Ce-ar fi să vedem dacă reuşeşte să ne facă să rîdem?

Morgaine încuviințã din cap, iar Stephen ştia că acesta înțelesese perfect. Nu conta al cui sînge avea să fie pe sabia lui, atîta vreme cît ducea la nebun.

– Şi, Morgaine... zise Stephen în timp ce părăsea încăperea împuțită. Dacă tot este vorba de petrecere, de ce să nu o invităm şi pe lady Emilie?

Capitolul 126

Mersesem prin pădure două zile, călărind de la ivirea zorilor pînă cînd spatele mi se încovoia de durere apoi, cînd se lăsa întunericul, mă ghemuiam într-un tufiş, iar mintea îmi rămînea trează în timp ce trupul se cufunda într-un somn agitat. Mă gîndeam la toate necazurile mele. La prietenii pe care i-am lăsat în urmă, la siguranța lui Emilie. La ce voi face cînd voi ajunge în Boree, ce se afla la două zile de mers călare.

În dimineața aceea, tocmai terminasem de înghițit cîteva guri de pîine şi brînză şi mă pregăteam să pornesc la drum cînd mi-am dat seama că, din urmă, se apropia încet un călăreț.

M-am ascuns după un copac şi mi-am scos cuțitul.

Călărețul singuratic apăru la vedere. Un om al Bisericii, poate un călugăr, acoperit de veşmîntul lui cernit, călărind de unul singur prin păduri periculoase.

M-am liniştit şi am păşit afară din ascunzătoare.

– Trebuie să fii ori nebun, părinte, pentru a străbate aceste păduri de unul singur, am strigat către silueta care se apropia, ori mort de beat.

Omul Bisericii se opri.

– Ãsta este un avertisment neobişnuit, răspunse de sub gluga lui, venind de la un om îmbrăcat într-o tunică din petice.

Spre mirarea mea, vocea mi se părea cunoscută!

Îşi ridică gluga, şi l-am văzut pe părintele Leo, cu un zîmbet de la o ureche la alta.

– Ce cauți aici?! am exclamat.

– M-am gîndit că un om cu o misiune ca a ta ar avea nevoie să fie îndrumat în sufletul său. Suspină, străduindu-se să coboare de pe cal. Sper că nu te superi.

– Să mă supăr? Mă bucur de companie, bătrîne prieten.

– Ştiam că există pericole, zise părintele scuturîndu-şi tunica de praf. Adevărul este că am aşteptat atît de mult un adevărat semn de la Dumnezeu, că nu am putut suporta ideea de a mă despărți de lance.

Am rîs şi l-am ajutat să se scuture de praful de pe drum.

– Pari obosit, părinte. Bea!

I-am întins părintelui Leo plosca mea din piele de vițel, iar el o dădu peste cap.

– Vom alcătui o adevărată armată atunci cînd vom ajunge în Borée. Am zîmbit. Nebunul şi preotul.

– Da, zise preotul şi îşi şterse gura, foarte impunătoare. Ştiu că nu vom speria pe nimeni, aşa că sper că nu te superi că am mai cerut ajutorul unui prieten.

– Un prieten...?

De pe drum se auziră copitele unui alt cal. În timp ce se apropia, am clipit de două ori şi am recunoscut în călăreț pe Alphonse. Tropoti către mine îmbrăcat ca de luptă. Îmi aruncă zîmbetul lui ciudat, timid.

– Sînteți nebuni amîndoi, am spus.

– Priveşte, eşti îmbrăcat, mărşăluieşti către Borée ca să ataci castelul de unul singur, şi ne spui nouă că sîntem *nebuni?* mormăi părintele Leo.

– Ei bine, acum sîntem trei nebuni. Am rîs cu inima încălzită.

– Nu. Alphonse pufni şi scutură din cap. Ba nu, nu sîntem.

– Ai ceva bun de mîncare? mă întrebă o altă voce din pădure. Orice mi se pare bun după ce am alergat după veverițe şi şopîrle.

– Odo!

M-am uitat la fierar, purta armura lui din piele, şi ciocanul lui greu, iar una dintre tunicile în alb cu purpuriu ale lui Baldwin îi atîrna pe un umăr.

– Ştiam eu că tu trebuie să fii în spatele chestiei ăsteia, am spus încercînd să par aspru.

– Da' de unde! rînji Odo. Arătă cu capul. *El* a fost.

În spatele lui, morarul îşi croia drum prin pădure.

– V-am spus că aceasta este lupta mea, am protestat prefăcîndu-mă supărat.

– Ne-ai mai spus şi că eram *liberi,* zise Odo. Aşa că, eu cred că este hotărîrea *mea.*

Am pufnit.

– Te-am însărcinat să răspunzi de cetate, Georges. Te-am lăsat cu Baldwin şi cu patru sute de oameni.

– Aşa ai făcut, nu? Îmi făcu cu ochiul.

Din josul drumului, se auzea limpede acum tîrşîitul paşilor grei. Paşii unei mulţimi de oameni care mărşăluiau. De după cotitură, apăru primul dintre ei. Era Alois, din Morrisaey şi alţi trei dintre oamenii lui, cu topoare şi scuturi.

Coloana devenea din ce în ce mai mare. Cei patru oameni ai lui Alois deveniră patruzeci. Apoi alţi patruzeci. Le recunoşteam chipurile. Din Morrisaey, din Moulin Vieux, din Sur le Gavre. Unii pe cai, alţii pe jos. Cu feţele arse, tăcuţi, mîndri. Mi se puse un nod în gît. Nu am spus nimic. Continuau să vină, val după val, oameni care încă mai credeau în mine. Cărora nu le mai rămăsese nimic altceva decît sufletele lor.

Apoi, pe un armăsar obosit, legat fedeleş, se afla Baldwin şi, imediat în urma lui, castelanul.

Nu îmi venea să cred ce vedeam!

– Au venit toţi? Toţi cei patru sute? l-am întrebat pe Alois.

Clătină din cap.

– Patru sute patru. Rîse. Dacă vin şi zidarii.

Odo îmi spuse:

– Ne-am gîndit că dacă sufletele noastre sînt oricum pierdute, ce mai avem de pierdut?

Inima aproape că îmi plesnea de mîndrie. Am rămas acolo, privind coloana cum se mărea. Simţind voinţa comună a acestor oameni. Unii mă salutau: „Hei, generale, mă bucur să te văd din nou“. Alţii dădeau pur şi simplu din cap. Multora nici nu le ştiam numele. La sfîrşitul coloanei, se vedeau patru bărbaţi grăbindu-se să ţină pasul, ţinînd un steag pe care era pictat un ochi – semnul breslei zidarilor.

Le-am spus doar: „Mulţumesc“ lui Odo şi lui Georges, şi n-am mai putut rosti alte cuvinte. Am vrut să le spun cît de mîndru eram de ei. De fiecare dintre ei.

Mi-am pus un braț pe umărul morarului.

– Cred că ne îndreptăm spre Borée, a spus Odo ridicînd din umeri, iar eu am dat din cap, uitîndu-mă la coloana ce se întindea pe drum. De data asta, ar fi bine să ai un plan adevărat dacă vrei să cucereşti şi *acest* loc, mormăi el.

Capitolul 127

Aşa cum se întîmplase şi cu cîteva săptămîni în urmă, cînd am mers spre Treille, în fiecare sat prin care treceam, la fiecare răscruce de drumuri ni se alăturau şi alții. Ni se dusese vestea.

Fermierii de pe cîmpuri, dulgherii, ciobanii cu turmele lor alergau spre garduri pentru a vedea un lord ca Baldwin legat în spatele unui nebun.

– Cum poți merge mai departe? se întrebau oamenii mirați. Stephen v-a blestemat sufletele.

– Este foarte posibil, le răspundeam noi, din moment ce doar atît ne-a mai rămas.

Încă o dată, mergeam în hainele mele rupte de bufon, în fruntea unei mulțimi, purtînd lancea sfîntă. Dar de această dată armata era bine înarmată. Aveam săbii adevărate şi armuri, şi scuturi rezistente, pe care le luaserăm de la soldații lui Baldwin şi pe care le vopsisem în roşu cu verde, culorile noastre. Aveam, de asemenea, catapulte, arcuri şi arcane pentru asediu, vaci şi provizii de mîncare pentru a susține o armată întreagă.

– Nu puteți cuceri Borée, ne rîdeau în nas unii. Nici o mie de oameni nu ar putea cuceri Borée.

– Nu am putut cuceri nici *Treille,* nu-i aşa? le răspundea Odo batjocoritor.

– Avem încredere în lance, zicea Alphonse. Este mai adevărată decît judecata oricărui episcop.

Acum, ni se alăturau tot mai mulți recruți. *„Vin și eu. Este o lume nouă din moment ce un lord este tîrît de un nebun!"* Tineri și bătrîni îngenuncheau în fața lăncii și ni se alăturau.

Și, cu toate acestea, pe măsură ce înaintam, îmi dădeam seama că aceasta nu avea să fie o bătălie la fel de ușoară ca ultima. Stephen nu va permite armatei noastre de pîrliți să se apropie fără să o atace. Avea o armată mult mai mare și mai înspăimîntătoare decît a lui Baldwin. Și mai bine antrenată. El însuși era un luptător vestit.

Și, bineînțeles, *eu nu eram chiar un general.* Singurele talente militare pe care le aveam erau cele pe care le deprinsesem în Cruciadă. Și nici Georges sau Odo, sau oricare dintre oamenii noștri. Erau fermieri și pădurari. Iar vechea grijă reîncepu să mă chinuie: că aș putea conduce oameni nevinovați, care credeau în chemarea mea, la un măcel.

Aveam nevoie de un conducător de oști, dar de unde să-l fi luat?

În cea de a treia noapte, m-am avîntat spre locul unde erau ținuți Baldwin și oamenii lui. Ducele mă privi cu ură. Abia dacă am clătinat din cap și am rîs.

Am îngenuncheat lîngă castelanul Daniel Gui. Era chipeș și se ținea semeț. Nu s-a plîns niciodată că era prizonier, spre deosebire de Baldwin, care scuipa amenințări și înjurături la adresa oricui l-ar fi privit în ochi. Mai auzisem și alte lucruri bune despre el.

– Am o problemă, am zis așezîndu-mă pe jos lîngă el. L-am privit pe Daniel Gui în ochi, ca de la bărbat la bărbat.

– *Ai* o problemă? Castelanul rîse, arătîndu-mi legăturile lui.

– Ale mele mai întîi. Am zîmbit. Sînt în fruntea unei armate, dar ştiu foarte puţine despre felul cum se poartă o mare bătălie.

– Este cumva o ghicitoare, bufonule? Dacă este, lasă-mă să ghicesc. Eu ştiu să port o bătălie, dar armata mea este dezarmată şi risipită.

I-am oferit o gură de bere.

– Se pare că încă mai sîntem de acord, dar în tabere diferite. Dar tu conduci armatele ducelui.

– Eu conduc armatele oraşului Treille, răspunse el hotărît. Treaba mea era să le dau ordin să apere oraşul, nu să măcelărească oameni nevinovaţi în care ducele nostru nu avea încredere.

– Cu toate acestea, Treille înseamnă Baldwin. Încearcă să le separi şi nu vei reuşi.

– Problema mea. Castelanul zîmbi. Îmi arătă încheieturile mîinilor sale. De care sînt acum, din nefericire, legat.

– Am nevoie de un general, castelane. Dacă ne ducem la Borée, nu îi vom învinge pe cei de acolo cu un semn al mîinii.

Mai luă o gură de bere, părînd să se gîndească la asta.

– Ce primesc dacă vă ajut să cuceriţi acest oraş?

Am zîmbit.

– Cel mai sigur, nişte probleme cu vechiul tău stăpîn.

Daniel Gui rînji.

– Oricum, nu cred că aş mai putea reveni la aceeaşi slujbă.

Într-adevăr, Baldwin abia aştepta prilejul să dea vina pe cineva.

– Doar o şansă, i-am răspuns. Aceeaşi şansă ca pentru oricare dintre noi. Să ne cerem drepturile şi să ne întoarcem să ne vedem de vieţile noastre, ca oameni liberi.

– Este un fel de ironie pe aici, chicoti castelanul. Pînă acum, ne-ai cucerit castelul şi l-ai pus pe stăpînul meu în lanţuri. Nu pari un soldat tocmai rău pentru un om care poartă un costum de bufon.

– Am fost la Antiohia şi Civetot, i-am spus, în Cruciadă...

Castelanul dădu din cap, în semn că înţelege.

– Deci, ne ajuţi? Ştiu că asta înseamnă să-ţi renegi cuvîntul dat stăpînului tău, Baldwin. Cariera ta s-ar putea să nu aibă nimic de cîştigat. Cu toate acestea, nu sîntem o gloată chiar aşa de rea, pentru nişte rebeli, eretici şi nebuni.

Daniel inspiră adînc şi zîmbi.

– Cred că voi reuşi destul de bine să fac parte din ea.

Capitolul 128

Am ieşit din pădure în ziua următoare şi ne-am pomenit în faţa unui rîu. Înaintea noastră se întindea o privelişte cu adevărat înfricoşătoare.

Pe o movilă înaltă de pămînt, chiar în dreptul nostru, ne aştepta o hoardă de războinici. Să fi fost vreo trei sute.

Nu purtau însemne, ci doar piei tari şi cizme înalte, săbii şi scuturi scînteind în lumina soarelui.

Aveau părul lung şi murdar, şi ne priveau ieşind din pădure fără nici un fel de teamă. Erau gata de luptă. Un fior de panică trecu prin rîndurile noastre. Şi prin mine la fel.

Cornii sunară. Caii nechezară. Cîteva căruţe se îmbulziră. În orice moment, mă aşteptam să ne atace.

Am ordonat trupelor noastre să se oprească. Mulţimea din faţa noastră părea neliniştită. *La naiba, oare conducesem oamenii într-o capcană?*

Odo şi Daniel veniră spre mine. Nu îl mai văzusem în viaţa mea pe Odo atît de speriat.

– Grohăie ca saxonii, zise Odo. Sînt nişte bestii. Se spune despre ei că trăiesc în peşteri şi că îşi mănîncă propriii copii atunci cînd recolta nu este bună.

– Nu sînt saxoni, spuse Daniel. Sînt din Languedoc. Din sud. Oameni de la munte. Dar este recunoscut că îşi mănîncă propriii copii chiar şi cînd recolta e bună.

Descrierea lui îmi dădu fiori.

– Sînt ai lui Stephen? l-am întrebat.

– S-ar putea. Ridică din umeri. Îi vedeam cum se uitau la noi, fără să le pese că eram mulţi. Mercenari. I-a mai folosit şi cu alte prilejuri.

– Pune oamenii să se împrăştie prin rîpă, i-am spus. Speram să dau o dovadă de curaj. Această ameninţare venise asupra noastră dintr-o dată. Toţi cei cu săbii în faţă, în caz că ne atacă.

– Păstraţi caii la urmă, zise Daniel. Dacă ticăloşii ăştia se năpustesc asupra noastră, vor veni pe jos. Pentru un om din Languedoc, este o laşitate să nu o facă.

Toţi se grăbiră în formaţie. Apoi noi am rămas pe loc, cu inimile încordate, strîngîndu-ne scuturile. Pe cîmpie se aşternuse liniştea.

– Mi se pare o zi destul de bună pentru a mă întîlni cu creatorul meu. Odo îşi încercă ciocanul. Dacă mă mai *asculţi,* Doamne.

Dintr-o dată, în tabăra celor din Languedoc se simţi mişcare. Mi-am luat sabia.

Apoi doi călăreţi se desprinseră din rîndurile lor şi galopară către noi.

– Vor să ne vorbească, zise Daniel.

– Mă duc eu, i-am spus. Iată, m-am întors spre Odo, ţine lancea.

– Vin cu tine, zise Daniel.

Eu şi Daniel am mers călare între cele două armate. Doi dintre mercenari aşteptau nepăsători să ne apropiem. Unul era mare şi solid, clădit ca un taur. Celălalt, mai subţire. Dar părea la fel de rău. Timp de o clipă, nimeni nu vorbi. Doar ne-am privit, rotindu-ne în cerc.

În sfîrşit, Taurul tună cîteva cuvinte într-o franceză pe care abia o înţelegeam.

– Tu eşti bufonul Hugh? Cel cu lancea?

– Da, am răspuns.

– Tu eşti băşina aia mică şi curajoasă ce i-a condus pe şerbi şi pe fermieri la răscoală împotriva stăpînilor lor? grohăi celălalt.

– Ne-am ridicat împotriva crimei şi a opresiunii, i-am răspuns.

Taurul pufni.

– Nu pari aşa de mare. Ni s-a spus că ai opt picioare înălţime.

– Dacă va trebui să ne luptăm, aşa vi se va părea, i-am spus.

Mercenarii mă măsurară din cap pînă în picioare, într-un fel pe care nu îl puteam înţelege. Apoi se uitară unul la altul şi pufniră în rîs.

– *Să ne luptăm* cu tine? chicoti Taurul. Am venit să ne alăturăm ţie, nebunule. Am auzit că vrei să ataci Treille. Sîntem duşmani de moarte ai blestematului ăla de Baldwin. Ne duşmănim de două sute de ani.

M-am uitat la Daniel şi am început să rîdem.

– Asta este o veste bună... Dar aţi ajuns prea tîrziu. Treille a fost deja cucerit. Acum ne îndreptăm spre Borée.

– *Borée?* zise cel mai tînăr. Adică împotriva ticălosului de Stephen?

Am încuviinţat din cap.

Timp de un minut, cei doi languedocieni se apropiară călare unul de altul. Abia dacă înţelegeam limba în care vorbeau. Apoi Taurul se uită înapoi spre mine şi ridică din umeri.

– Bine, mergem la Borée.

Ridică sabia către trupele lui şi aceştia au izbucnit – înălţînd săbiile şi sulițele – într-un chiot general.

– Ai noroc, rînji Taurul în barbă. Sîntem duşmanii celor din Borée de *trei* sute de ani.

Capitolul 129

Stephen era în odaia cu haine cînd Anne dădu buzna peste el şi îl găsi şezînd pe un scaun şi decojind un măr. Annabella, o doamnă de la curte, era aplecată peste el, ocupată cu scula lui.

La vederea lui Anne, Annabella se înecă. Sări, trăgînd violent pantalonii lui Stephen, ca şi cînd ar fi vrut să ascundă dovezile. Lui Stephen nu părea să îi pese.

– O, nu te deranja, Annabella. Anne suspină. Cînd stăpînul va auzi ce veste îi aduc, ne vom distra toţi văzînd la ce dimensiune i se va reduce bărbăţia.

Doamna îşi îndreptă hainele mototolite, se înclină, apoi o şterse pe uşă afară.

– Acesta este apartamentul meu privat, nu budoarul tău, zise Stephen ridicîndu-se. Şi nu te arăta ofensată, draga mea soţie, doar ştiai foarte bine ce vei găsi aici.

– Nu sînt ofensată. Anne îi aruncă o privire ascuţită. Regret doar că te-am întrerupt de la o treabă atît de urgentă.

– Deci, spune-mi. Care este marea surpriză?

– A venit un sol de la Sardoney. Aduce vestea că micul tău bufon este pe drum. La două zile de aici. Cu lancea.

– Asta este vestea despre care credeai că mă va dezarma? Stephen căscă, apoi muşcă din nou cu poftă din măr. Că amărîtul ăla de nebun mărşăluieşte spre noi? De ce ar însemna asta pentru mine mai mult decît o muşcătură din acest măr? Dar, vino, zise el arătîndu-i umflătura din hainele lui, din moment ce masa este întinsă, de ce să nu hrănim nevăstuica?

Anne i se furişă pe la spate şi îşi lipi mîinile de pieptul lui, chiar dacă aparenţa unei asemenea afecţiuni i se părea la fel de respingătoare ca şi cînd ar fi sărutat un şarpe. Se aplecă la urechea lui şi şopti:

– Nu bufonul mă gîndeam că te interesează, bărbate. Îşi frecă mîna pe lîngă scula lui. Ci cei o mie de oameni care vin cu el.

– Ce? Stephen se răsuci. Se strîmbă nevenindu-i să creadă.

– O, s-a întors nevăstuica în mica ei vizuină? Anne rîdea. Da, stăpîne, se pare că îl urmează o armată chiar mai mare decît cea dintîi. O armată de suflete pierdute, de eretici, mulţumită ţie. Şi mulţumită lui Baldwin, înarmaţi pînă în dinţi.

Stephen sări de la locul lui clocotind de furie.

– De necrezut! Am atras blestemul asupra sufletelor lor ca să îl urmeze pe el.

– Nu, bărbate, sufletul tău este cel blestemat.

– Dă-te la o parte din calea mea. Stephen ridică mîna. O plesni pe Anne peste faţă, trîntind-o la podea. Dacă mai ai vreo speranţă pentru nenorocita aia mică pe care o numeşti verişoara ta, nu îţi vei mai rîde de mine.

– Dacă îi faci vreun rău, Stephen... Anne se sprijini în palme.

Stephen o săgetă cu o privire de foc. Se mişcă de parcă ar fi vrut să o lovească din nou. Ea nu tresări. Apoi, culoarea îi reveni în obraji, şi el se potoli şi îngenunche, prinzîndu-i faţa tremurîndă în palme.

– De ce aş vrea să îi fac vreun rău, draga mea soţie? Este parte din tine. Se ridică îndreptîndu-şi tunica, avînd venele de pe frunte acum întinse. Am reţinut-o numai pentru propria ei siguranţă. În jurul nostru sînt destui complotişti care vor să ne facă rău, chiar între aceste ziduri. *Nu ştii asta?*

Capitolul 130

– Priviţi. Oamenii arătau cu mîna. *Sus pe deal. Iată-l. Castelul Borée!*

Deasupra dealurilor acoperite cu podgorii şi ferme, turnurile din piatră, cu acoperişuri albastre ca azurul se ridicau în soare. Aceea era faţada faimoasei catedrale, de un alb sclipitor; şi castelul în care stătusem eu, cu donjoanele ce ajungeau la cer – unde se afla şi Emilie.

Pe măsură ce ne apropiam, nerăbdarea creştea:

– Îi voi lua pe Stephen într-o mînă şi pe găina aia mare a lui în cealaltă, şi o să-i strîng pînă cînd vor face cîte un ou, striga un fermier înfuriat.

În spatele meu, noua mea armată se întindea pe distanţă de o milă. Croitori, pădurari şi fermieri, fiecare în portul lui caracteristic, dar cu platoşe şi coifuri asemănătoare, pe care le luaseră de la Baldwin. Aveau sape şi furci, şi bîte, şi arcuri în spinare. Unii vorbeau chiar dialecte diferite.

Coloana groasă cuprindea oameni şi cai, şi căruțe trase de boi greoi, şi catapulte, şi aruncătoare de pietre, cu încărcăturile lor grele.

Toți lăsau în urmă un nor gros de praf ce părea să întunece cerul.

Dar amenințările ghiduşe şi înjurăturile încetau pe măsură ce ne apropiam de Borée. Acesta nu mai era un muşuroi de furnici în frunte cu un duce care nu voia să îşi mînjească mîinile cu o bătălie. Acesta era un oraş, cel mai mare pe care îl văzuseră cei mai mulți dintre noi. Trebuia să cucerim acest loc! Era protejat de cercuri de ziduri, fiecare păzit de soldați înarmați. Cavalerii care îl apărau erau de două ori pe cîți eram noi, mulți dintre ei încurajați de victoriile sîngeroase din Cruciadă. Cu cît ne apropiam mai mult, cu atît mi se părea mai înalte turnurile. Ştiam că aceeaşi încredințare îşi făcea loc în sufletele tuturor: mulți dintre noi vor muri aici.

Peste tot, în apropierea oraşului, fermele erau distruse şi părăsite, vite nu se vedeau pe nicăieri. Spre cer se ridicau şuvițe de fum din căpițele de fîn şi carele cu grîne ce fuseseră arse. Stephen nu voia să ne lase nici un mijloc de subzistență. Se pregătea pentru un asediu.

Oamenii pe lîngă care treceam nu ne salutau, ca la Treille. Ne scuipau sau îşi întorceau capul.

– Plecați acasă, răzvrătiților, ereticilor. Sînteți blestemați de Dumnezeu!

– Uite ce ați adus asupra noastră, se văicări o femeie cerînd de mîncare. Haideți, solia de întîmpinare vă aşteaptă.

Solia de întîmpinare...? Ce voia să spună cu asta?

Pe măsură ce ne apropiam de oraş, oamenii începeau să arate spre ceea ce părea să fie un şir de cruci pe marginea drumului. Cîțiva se grăbiră înainte.

Cu cît înaintau, cu atît feţele lor păleau. Tăcerea se abătu asupra oamenilor care acum o clipă făcuseră zarvă, spunînd ce le vor face ei celor din Borée.

Solia de întîmpinare.

Nu erau cruci, ci trupuri, unele încă în viaţă, gemînd, mişcîndu-se încet, înfipte în ţepe lungi ce aproape le despicau.

Unii erau pătrunşi prin anus. Alţii, şi mai rău, erau ţintuiţi cu capul în jos. Bărbaţi, tineri şi bătrîni, ţărani. Şi femei, dezbrăcate de haine ca nişte tîrfe, gemînd, sufocîndu-se, cu ochii sticlindu-le în agonie. Erau cam treizeci.

– Daţi-i jos, am strigat. Inima mi se opri ca şi la Civetot sau ca în raidul din satul St. Cécile. Ce făcuseră amărîţii aceştia oare? Am trecut printre ei, aproape incapabil să îi privesc.

Apoi am rămas pe loc lîngă unul dintre trupuri. Sîngele mi se opri. Ochii mi se împăienjeniră.

Era Elena. Însoţitoarea lui Emilie.

Am sărit de pe cal şi, cu sabia, am început să tai ţepuşa pînă cînd aceasta cedă, apoi am luat-o pe Elena şi am pus-o uşor jos.

I-am ridicat capul în mîini şi m-am uitat la faţa ei albă, printre şuviţele de păr pline de cheaguri de sînge. Era în zdrenţe, schingiuită. Tot ce făcuse biata fată era să o fi servit pe stăpîna ei.

Furia îmi cuprindea pieptul, ascuţită ca un cuţit. Dacă asta era Elena, ce i se întîmplase lui Emilie?

Ce fel de avertisment îmi trimitea monstrul acela?

Abia mai puteam să respir. M-am întors către omul din spatele meu.

– Îngropaţi-o.

Capitolul 131

Ne-am continuat drumul şi am ajuns la un pod de piatră ce traversa rîul de-a lungul periferiilor oraşului.

Era păzit de un turn din piatră. Am oprit oamenii cam la şaizeci de yarzi distanţă. Trei sau patru dintre cavalerii lui Stephen aşteptau aici călare, purtînd hainele stăpînului lor, cu verde şi auriu.

Primul semn din partea duşmanului.

Au început să ne batjocorească, punîndu-ne la îndoială mărimea boaşelor.

– Gloata asta o numeşti tu armată? strigă unul. Îşi ridică piciorul aşa cum se uşurează un cîine. Este o adunătură de ţărani care nu poate face diferenţa între o bătălie adevărată şi o băşină.

– Vor să ne îndemne să facem ceva prostesc, ne atenţionă Daniel. Rămîneţi pe loc. Se vor retrage pe măsură ce înaintăm.

Cîţiva dintre oameni, încă pătrunşi de grozăvia priveliştii pe care tocmai o văzuseră, îl ignorară şi se luară după soldaţii care îi sîcîiau, gata să se lupte cu săbiile şi bîtele lor.

Cînd erau la numai vreo douăzeci de yarzi, în turn au apărut arcaşi înarmaţi cu arbalete. Un rînd de săgeţi a şuierat spre noi. Patru oameni căzură imediat, ţinîndu-se de gît, ceilalţi se traseră înapoi.

În spatele meu, l-am auzit pe Alphonse strigînd:

– Dacă vor o bătălie, o vor avea!

– Nu, am strigat, nu ne putem permite să mai pierdem oameni. Dar, în pofida strigătului meu, el o luă din loc. El şi grupul său alergară curajoşi spre turn.

Săgeţile şuierau spre ei, lovindu-se de scuturile lor. Mai căzu unul, lovit în coapsă. Arcaşii noştri ripostară şi ei cu săgeți aprinse.

Acum, oamenii noştri erau prinşi, ghemuiţi sub scuturile din lemn. L-am văzut pe Alphonse ţîşnind şi scoţînd un bărbat rănit dintre rînduri.

Apoi una dintre săgeţile noastre lovi acoperişul din lemn al turnului. Printre arcaşi se aşternu haosul, în timp ce flăcările se întindeau. Oamenii noştri începură se chiuie. O clipă, arcaşii duşmanului nostru dispărură, apoi i-am văzut cum coboară din turn şi fugiră cu arbaletele lor grele spre zidurile oraşului.

Oamenii noştri porniră în urmărirea lor, cu Alphonse în frunte.

La început, au fost întîmpinaţi de cavaleri călare, care s-au luptat cu curaj. Dar, în curînd, au fost copleşiţi de numărul luptătorilor noştri. Soldaţii lui Stephen erau doborîţi de pe cai şi măcelăriţi cu bîte şi săbii. Mai mulţi au luat urma arcaşilor care se retrăgeau, ajungîndu-i la rîu. Unul îngenunche, gata să tragă pe la spate o săgeată într-unul din oamenii noştri, dar Alphonse îl pocni cu bîta.

Pînă la ultimul, arcaşii au fost făcuţi bucăţi. În rîndurile noastre se auzi un chiot. Trupa noastră de salvatori se întoarse, tîrîndu-i pe cei morţi şi pe cei răniţi, adunînd totodată arbaletele şi armele lăsate în urmă.

A fost primul nostru atac, şi îi arătasem lui Stephen că eram aici ca să luptăm.

Alphonse trecu pe lîngă mine şi aruncă o arbaletă într-un car. Deşi eram uşurat să-l văd teafăr şi m-am abţinut să îl dojenesc pentru nesăbuinţa lui, şi-a dat seama că eram furios. Patru dintre ai noştri erau morţi.

Îmi aruncă o privire pocăită.

– Nu aş putea face diferenţa dintre o bătălie şi o băşină zdravănă, aşa-i?

Capitolul 132

Emilie se acoperi mai bine cu pătura, pentru a se încălzi. Se afla în încăperea înunecată şi rece din turn, ce îi fusese adăpost în ultimele zile. Deschiderea mică, făcută sus de tot în zid, abia dacă lăsa să pătrundă o rază de lumină de afară. Nu ştia sigur dacă era zi sau noapte.

În ultimele cîteva ore, auzise hărmălaia iscată de soldaţi şi de carele grele ce erau trase de-a lungul zidurilor. Ceva se întîmpla. Inima îi spunea că toată această zarvă avea legătură cu Hugh.

Un urcior cu apă de băut şi o farfurie de mîncare din care consumase numai jumătate stăteau pe o masă lîngă ea, împreună cu cîteva din cărţile şi broderiile ei. Da, nu avea poftă de mîncare şi nici chef să citească sau să croşeteze.

Stephen era un cîine hăituit de lăcomie. Pentru a o reţine, lăsase deoparte orice onoare şi respect pentru lege. Şi orice simţ al raţiunii.

Dar grija pentru Hugh, cuibărită în sufletul ei, o măcina în nopţile de singurătate.

Hugh... Stephen nu va îndrăzni să îi facă ei nici un rău, dar îl va ucide pe Hugh cu cruzimea unui copil care smulge aripile unei muşte. Îşi pregătea armata, odioşii lui tafuri, arcaşii şi maşinile lui de ucis.

– Nu veni, se ruga ea în şoaptă. Te rog, Hugh... nu veni.

Dar astăzi ceva era schimbat. Se auzea un freamăt în depărtare. Şi voci aspre în apropiere. Tremurul maşinăriilor mari ce erau împinse la locul lor.

Maşini de luptă!

Emilie aruncă pătura de pe pat. Trebuia să ştie ce se întîmpla. Zgomotul de afară devenea din ce în ce mai

copleşitor. Cai, strigăte, bătaia neîntreruptă în lemn. Pregătiri de război.

Emilie se înfăşură în pătură şi trase masa în dreptul ferestrei. Apoi ridică o banchetă şi o puse pe masă. În copilărie se jucase de-a „regele dealului" cu băieţii. Se urcă pe masă, apoi pe banchetă şi se ridică pe vîrfurile picioarelor.

Întinse gîtul pentru a putea vedea peste marginea ferestrei mici.

Dedesubt, între zidurile interioare ale castelului Borée, soldaţii în uniforme verde cu auriu se agitau pe metereze.

Emilie se întinse şi mai mult. Ceea ce se petrecea afară era o privelişte ce îi tăie răsuflarea.

O mulţime imensă de oameni dincolo de ziduri, cît vedeai cu ochii.

În haine ţărăneşti, cu arme, boi şi arbalete.

I se umplu inima de bucurie.

O armată întreagă. Blestemat fie edictul lui Stephen! Începu să rîdă. Nu se putea abţine. Părea că toţi cei care mărşăluiseră cu Hugh erau acum aici. Fiecare ţăran din păduri!

Apoi, altceva îi atrase privirea.

Se ridică pe vîrfuri atît cît putu de mult.

Da, mai departe de trupe, un cap cu părul roşu ca focul. Era posibil?

Inima aproape că îi sărea din piept. Ar fi vrut să strige din toţi rărunchii, dar ştia că era mult prea departe şi nu ar fi putut să o audă. Totuşi, a făcut cu mîna, şi a strigat, şi a chiuit. Se pomeni chicotind fără să îşi dea seama.

Stătea acolo cu aceeaşi tunică pe care i-o croise ea însăşi, cu faţa spre Borée, ca şi cînd ar fi ştiut *exact* unde se afla ea – era Hugh.

Capitolul 133

În dimineața următoare, am împins mașinile noastre de război chiar sub ochii soldaților lui Stephen. Aruncătoarele de pietre, cu corzile întinse, urmate de carele pline cu bolovani uriași, bîrne imense făcute din trunchiuri de copac.

Am început să construim turnuri din lemn la fel de înalte ca și zidurile exterioare, și altele mai mici, și adăposturi umezite care să îi protejeze pe oamenii noștri de ploaia de săgeți și de smoală topită.

Eram în cortul lui Daniel, uitîndu-ne peste planurile de asediu, cînd afară se auzi un strigăt. Am ieșit în grabă și am văzut că toți se repezeau să pună mîna pe arme și arătau spre porțile orașului. Podul era coborît. *Venise clipa!*

Ne așteptam ca în orice moment să iasă o trupă de soldați cu însemnele verde cu auriu și să se năpustească asupra noastră.

În timp ce se deschideau porțile, pe pod apărură doi preoți, înaintînd călare în sunetul clopotelor de la biserică.

După un răstimp, Bertrand Morais, castelanul lui Stephen, îi urmă. Și, după el, ca și cînd numai prezența lui ar fi fost de ajuns pentru a-i face pe toți cei de pe cîmp să îngenuncheze, un nobil cu armura de luptă, călare pe un armăsar alb.

Stephen însuși.

Capitolul 134

– Vrea să vorbească, zise Daniel. Îi folosește pe preoți ca pe o flamură albă.

– Mai curînd, vrea să îți întindă o cursă, zise Odo. Ai fi un prost.

Plin de ură, abia așteptam să dau ochii cu acel ticălos.

– Nu uita. Mi-am pus tichia de bufon. *Sînt* un nebun.

Am luat-o înainte, mi-am găsit calul şi l-am strigat pe părintele Leo:

– Vino, ai cea mai bună şansă să te afli pe poziţii de egalitate cu preoţii din Borée. I-am găsit şi lui un cal. Şi, Daniel? Vrei să ai privilegiul să vezi un duce cum face în pantaloni?

Am încălecat pe cai şi am pornit la drum spre jumătatea de teren neutru ce despărţea cele două tabere.

Stephen a aşteptat să ajungem într-un anumit loc. Apoi, măsurînd distanţa dintre el şi arcaşii noştri, îşi îndemnă propriii companioni să mă întîmpine. Făptura lui mă făcu să mă înfior. Nu purta coif; părul negru îi atîrna lung şi slinos. Pe pieptul platoşei din zale se vedea însemnul lui: dragonul. Mîinile îi erau acoperite de mănuşi din oţel, iar la cingătoare îi atîrna sabia grea, de cruciat.

Cînd ajunse la noi, nu îşi opri calul. Ne ocoli, privind cînd la mine, cînd la lance.

Apoi, Stephen trase de frîiele armăsarului. Zîmbi amabil.

– Deci tu eşti laşul dezertor care ridică oamenii împotriva stăpînilor lor în numele unei erezii.

– Iar tu eşti ticălosul care mi-a ucis soţia şi copilul, am spus. M-am înclinat în faţa preoţilor: Cu tot respectul.

– Ce păcat ar fi, zise Stephen, dacă încă un suflet drag ţie ar avea aceeaşi soartă.

Furia mă strîngea de gît.

– Dacă îi faci vreun rău, va fi nevoie de mai mult de un sobor de preoţi pentru a te salva. Lady Emilie s-a întors aici de bunăvoie, din dragoste şi recunoştinţă faţă de stăpîna ei. Nu are nimic împotriva ta.

– Iar tu ai? Bufon, rebel, eretic... Cum ar trebui să îţi spun?

– Hugh, am răspuns, privindu-l drept în ochii reci şi aroganţi. Sînt Hugh De Luc. Soţia mea a fost Sophie. Fiul meu, care nu a apucat un al doilea an de viaţă, se numea Phillipe.

– Sîntem toţi încîntaţi, desigur, să aflăm despre arborele genealogic al familiei tale, dar ce vrei de aici, Hugh?

– Ce vreau? O parte din mine ar fi vrut să îl tragă de pe cal chiar acolo, şi să ne înfruntăm, doar eu şi el. Mi-am îndemnat calul să facă un pas către el. Vreau să recunoşti nedreptăţile pe care le-ai făcut. Vreau să plăteşti despăgubiri fiecărui bărbat, femeie şi copil pe care i-ai ucis în căutarea acestui lucru. Am întins lancea. Vreau să o trimiţi pe lady Emilie la mine, acum.

Ducele se uită la acoliţii lui ca şi cînd s-ar fi abţinut să nu rîdă.

– Am auzit că ai fi amuzant. Dar acum mă amuzi şi pe mine. Vrei ca un lord să fie un grăjdar. Ridici oamenii în numele unei relicve sfinte ce aparţine Bisericii şi, cu toate acestea, rişti sufletele a o mie dintre ei.

– Oamenii aceştia sînt aici de bunăvoie, i-am spus. Mă îndoiesc că ar pleca acasă chiar şi la cererea mea.

– Izbăvirea sufletelor lor nemuritoare nu contează deloc pentru ei? interveni unul dintre preoţi.

– Nu ştiu. Hai să vedem. M-am întors către oamenii noştri. Plecaţi acasă. Puneţi armele jos. Toţi. Lupta s-a terminat. Mi s-a promis că ducele vă va cruţa sufletele.

Cuvintele mele răsunară peste cîmpie, dar nici măcar un singur om nu se mişcă. M-am întors din nou către preot. Am ridicat din umeri.

– Şi dacă aş spune că lady Emilie se află aici tot de bunăvoie? şuieră Stephen. Că este alegerea ei să rămînă, chiar fără să i-o cer eu.

– Atunci, aş spune că eşti un mincinos, Stephen. Sau un prost fără leac.

– Bufonule, zise el, smucindu-şi calul, pierzi timp preţios pe glume. Noul tău castelan poate să îţi spună, te afli în pragul unei băi de sînge.

– Sîntem pregătiţi. Bătălia asta, dacă va avea loc, va fi scăldată în sînge de mîna ta, nu de a mea.

Stephen rînji.

– Să ştii doar că eu nu voi fi la fel de blînd cu voi cum a fost blegul de Baldwin. Ai văzut soarta satelor şi-a oamenilor care deţineau ceea ce voiam eu. Să te aştepţi la aceeaşi soartă, bufonule. Îţi voi arde inima din pieptul tău de trădător. Veţi fi atîrnaţi cu capul în jos, precum ereticii, toţi... şi măruntaiele vi se vor scurge pe faţă spre pămînt. Chiar şi Dumnezeu îşi va întoarce privirea!

– Atunci, ce părere ai, Daniel? I-am aruncat o privire lui Gui zîmbind. Ar trebui să avem grijă să pornim această bătălie cu burţile pline, ca nu cumva să dezamăgim.

Stephen pufni în rîs. Apoi îşi aruncă privirea spre lance.

– Ştii că dacă mă întorc cu asta, tot ceea ce ţi-am descris ar putea fi evitat. Ţi-ai primi mica tîrfă şi ai putea să te duci cu ea pînă la capătul pămîntului, din partea mea. Iar în ceea ce îi priveşte pe oamenii tăi, voi avea grijă ca sufletele lor să fie salvate.

– Foarte ispititor, i-am răspuns prefăcîndu-mă a cîntări oferta lui. Problema este că oamenii mei nu s-au adunat aici pentru lady Emilie, ci pentru simplul fapt de a vedea nelegiuirile tale pedepsite. Ca să te vadă plătind pentru crimele tale. Ca să te vadă cum te pleci în faţa lor, lordule.

Apoi îți voi da lancea. Asta este oferta mea. Între timp, cu tot respectul pentru episcop, ne vom asuma riscul pentru sufletele noastre.

– Aş putea să o iau foarte uşor, ştii bine. Arcaşii mei te-ar putea tăia în două, la un simplu semn de-al meu.

– Şi ai mei la fel, domnule. Atunci, Dumnezeu ar trebui să hotărască.

Un fir de păr tremură pe nasul lui Stephen.

– Crezi că mi-aş pune în joc demnitatea numelui meu, fie şi pentru o comoară ca această lance?

– Nu ar trebui să ți se pară atît de greu, i-am spus, apropiindu-i sabia de față, din moment ce deja l-ai terfelit numai pentru a ajunge atît de aproape de ea.

Stephen trase de frîiele calului şi rîse.

– Înțeleg de ce curtenii te îndrăgesc. Pregăteşte-te, bufonule. Îți voi răspunde. Într-o oră. Dădu pinteni calului şi se îndreptă către poartă.

Capitolul 135

Armata noastră a rămas pe loc, la numai două sute de yarzi de zidurile ce înconjurau Borée, în aşteptare.

Arcaşii şi-au strunit arcurile, săgețile au fost înmuiate în ulei. Unii purtau nişte scări ca pe nişte cruci, atenți la ziduri, la şirul de apărători îmbrăcați în verde cu auriu.

O mie de oameni, pregătindu-şi armele, şoptind ultimele rugăciuni, aşteptau un semn.

– La ce te gîndeşti acum? întrebă Odo.

Am tras aer în piept.

– Că Emilie este dincolo de aceste ziduri... Dar tu?

– Că sînt cele mai înalte afurisite de ziduri pe care le-am văzut vreodată. Fierarul ridică din umeri.

Apărătorii lui Stephen au împînzit zidul cu arcurile îndreptate în jos, către noi. Nu se strigau cuvinte grele dintr-o parte în alta, doar o tăcere apăsătoare ce plutea ca o ceață între cele două armate. În depărtare, se putea auzi ciripit de păsări. În orice clipă, tăcerea încordată putea să fie spartă, ca o bucată de sticlă lovită cu o bîtă.

Odo se aplecă spre mine, strîngînd de furca lui enormă.

– Unul dintre cei din languedoci mi-a spus una bună. Ai timp să asculți?

Mi-am ținut ochii ațintiți spre poartă.

– Dacă trebuie...

– Ce are păr dedesubt, stă drept şi ridicat în aşternut, are pielea roşie şi poate face chiar şi o măicuță să plîngă?

M-am uitat la trupe. Toți erau pregătiți.

– Nu ştiu.

Fierarul corpolent scutură din cap.

– Nu ştii? Ce fel de rahat de bufon eşti? E de mirare că încă îmi mai încredințez viața în mîinile tale.

– Dacă pui problema în felul ăsta... Mi-am aplecat capul către el. Atunci, este o ceapă.

Odo mormăi:

– A, pe asta o ştii. Se simți forfotă între rînduri. Apoi îmi dădu un cot şi rînji. Aşa te vreau.

Deodată, de dincolo de ziduri, un bubuit de catapultă rupse tăcerea şi un proiectil negru se ivi pe cer. Se auziră murmure, oamenii arătînd spre un obiect ce cobora spre linia noastră din față.

– Pregătiți-vă! Vine, strigă cineva.

Proiectilul se lovi de pămînt şi se rostogoli oprindu-se la numai cîțiva paşi de locul în care mă aflam. Mi se strînse stomacul.

Avea trăsături umane... păr ars şi însîngerat... ochi bulbucați şi rotunzi ieşiți din orbite.

Am ţipat de scîrbă.

Faţa părea să se holbeze la mine. Avea un rînjet, în acelaşi timp diabolic şi neruşinat. Ochii se retrăseseră în momentul morţii şi mi se păreau familiari, dincolo de orice îndoială.

Norbert!

Ochii lui mă priveau cum o făcuseră în acea primă zi, cînd Emilie mă dusese în camera lui. Aproape că mă aşteptam să îmi facă cu ochiul. „Te-am păcălit, nu-i aşa, băiete? Asta este tot ce poţi face...? Uite aici!“

Am ieşit din rînd şi am îngenuncheat lîngă rămăşiţe. Urechile îmi bubuiau asurzitor. Nenumărate imagini cu tot ceea ce se schimbase de cînd plecasem de acasă pentru prima dată îmi treceau prin faţa ochilor.

Bubuitul încetă în sfîrşit. Am ridicat lancea sfîntă şi, poate pentru prima dată, am crezut în ea. M-am uitat la oamenii mei care, aşa cum stăteau în aşteptare, îmi aminteau de caii ce nu voiau să fie opriţi.

– *Libertatea voastră se află în spatele acelor ziduri. Acum,* am strigat, *acum este momentul!*

Apoi, strigătul meu fu înăbuşit de urletele a o mie de oameni care s-au năpustit urlînd spre zidurile cetăţii Borée.

Capitolul 136

Primul sunet al bătăliei fu vuietul catapultei. Un bolovan imens porni spre cer şi apoi se prăbuşi cutremurînd pămîntul şi izbind poarta principală. Săriră bucăţi de piatră, şi scîntei, şi pămînt. Dar, după ce praful se împrăştie, am văzut că zidul era încă în picioare.

Încă un bolovan şuieră spre cer. Urmat de un al treilea, amîndouă izbind zidul la înălţime, zguduind posturile de

pază şi aruncînd trupurile şi armurile ca pe nişte lucruşoare neînsemnate. Apoi, un val de săgeţi aprinse. Unele s-au lovit de ziduri, înfigîndu-se în apărătorile din lemn, unde aprindeau focuri mici; altele cădeau la pămînt fără să fi provocat vreo pagubă.

Apoi, iarăşi catapultele, de această dată cu o încărcătură de smoală topită. Apărătorii se chirceau; unii urlau de durere, ţinîndu-se de părţile de trup lovite. Alţii alergau de colo-colo cu găleţi, stingînd flăcările. Mirosul de gudron şi de carne arsă sufoca aerul.

Am ridicat braţul.

– Acum, oameni buni. Ceea ce vă aparţine se află între acele ziduri. *Atacaţi!*

Oamenii noştri alergară către ziduri ca un val uriaş de oţel – săbii, lănci şi arcuri. Optzeci de yarzi. Cu cît ne apropiam mai mult, cu atît zidurile se făceau tot mai mari. Şaizeci de yarzi...

Se puteau distinge feţele apărătorilor – gata să ne atace, încordaţi, aşteptînd să venim în bătaia armelor lor.

Cincizeci de yarzi...

Apoi, deodată, strigătul: *„Trageţi!“*

Săgeţile şuierară în jos de la înălţime. Războinicii noştri se poticniră, cu piepturile şi gîturile străpunse de săgeţi. Se apucau cu mîinile de părţile neacoperite.

Urletul nostru de luptă fu înlocuit de strigăte de durere, urmate de gemete şi horcăieli de moarte.

M-am împiedicat de unul dintre languedoci, chircit la pămînt, cu o săgeată ieşindu-i din genunchi. La stînga mea, se zbătea un bărbat cu o piele de oaie pe el, cu ochii bulbucaţi, ţinînd ambele capete ale unei săgeţi care-i străpunsese faţa. Oamenii cădeau în gènunchi, urlînd de durere şi rugîndu-se.

– *Nu* vă opriți, l-am auzit pe Daniel strigînd. Apărați-vă cu scuturile. *Trebuie* să cuceriți zidul.

Înaintarea noastră rapidă se domoli pînă cînd am ajuns să ne tîrîm, dar am continuat. I-am văzut pe Odo şi pe Daniel, şi pe Georges în prima linie a atacului. *La douăzeci de yarzi de zid.*

De deasupra noastră cădea o ploaie de săgeți. Ca răspuns, se agitau săbii. Unii apărători se apucau de piept, icneau şi cădeau urlînd de pe metereze.

S-au aruncat zeci de arcane peste ziduri. Oamenii se cățărau. Apărătorii se străduiau să îi împingă înapoi.

– Aduceți pisicile, am strigat, în timp ce peste noi se prăvăleau valuri de smoală topită, urmate de urlete şi de miros de carne arsă. Oamenii care înaintau ne împingeau din spate. Cei din față încercau să se urce pe ziduri, dar erau întîmpinați cu catran topit şi cu săbii. Cădeau în brațele celor care veneau din urma lor, împroşcîndu-i cu sînge din rănile deschise.

Pisicile înalte fură aduse în față. Pentru moment, ne-au ferit de catranul topit. Sub acest adăpost, bărbații loveau poarta cu o bîrnă, iar şi iar. Arcurile trăgeau acum chiar de deasupra noastră. Un bărbat de lîngă mine, care nu purta coif, fu izbit de o săgeată chiar în creştetul capului. Din spate, catapultele continuau să lovească poarta şi turnul imens. Se ridică un fum gros şi, după ce acesta se împrăştie, am văzut că vîrful turnului se prăbuşise, iar trupurile sfîrtecate cădeau ca nişte crengi. Urletele şi groaza domneau peste tot.

– Unde este băutura? întrebă unul care îşi pierduse mințile.

– Doamne, ajută-mă, urla un altul, ținîndu-şi într-o mînă celălalt braț.

În învălmăşeală, am pierdut legătura cu toți cei pe care îi cunoşteam.

Zidurile, altădată strălucitoare ale castelului Borée, erau acum pline de noroi, smoală şi sînge. Nu aveam nici cea mai vagă idee dacă învingeam sau eram pe cale de a fi făcuți una cu pămîntul.

La mai mulți yarzi distanță, l-am văzut pe Odo cățărat pe o scară, conducînd atacul. Îşi încleştase mîinile pe lancea unul cavaler şi se lupta cu el, apoi Odo cîştigă, trăgîndu-l pe adversarul său peste zid.

Apoi apăru un altul şi, alergînd, îşi înfipse sabia în piciorul fierarului.

– Odo! am strigat, dar vuietul bătăliei făcea ca strigătele să nu se poată distinge de la unul la celălalt.

L-am văzut apucînd de tunică doi soldați din Borée, apoi a căzut pe spate izbindu-se de zid, strivit de o mulțime de oameni. Am încercat să îmi fac loc prin mulțime, spre zid ca să ajung la el, dar a fost în zadar.

De sus, săgeţile cădeau cu o forță ucigătoare. Oamenii se ascundeau sub scuturi, începînd să urle atunci cînd îşi dădeau seama că erau prinşi în capcană. *Unde era Odo?*

Aceia dintre oamenii noştri care reuşiseră să se urce pe scări erau împinşi înapoi sau se străduiau să îşi facă loc tot înainte. Am înțeles că pierdeam. Am văzut cum voința oamenilor începea să cedeze.

Apoi, o voce strigă: *„Fereşte!“* Un val imens de pietre se prăbuşi peste noi. Una dintre pisici se sfărîmă sub greutatea lor, prinzîndu-i sub ea şi pe cei cu bîrna.

– Turnurile înseşi se dărîmă, strigă cineva. Daţi-vă înapoi, altminteri veți fi striviți.

Dar nu erau turnurile. Soldații lui Stephen răsturnau peste margini care cu pietre grele.

Oamenii au început să îşi împingă propriii tovarăşi înapoi. Nu îi puteam opri. Ochii mă usturau de la fum; tuşeam în mijlocul unui nor de praf.

Am încercat să îl zăresc pe Odo.

– Înapoi, înapoi! se auzeau de pretutindeni strigătele de panică.

– Rămîneţi! am strigat cu toată puterea, şi Daniel la fel.

– Nu renunţaţi la luptă acum! Nu cedaţi teren!

Dar am înţeles că pierdusem. Oamenii fugeau mîncînd pămîntul, cît mai departe de ziduri. Apoi, primele rînduri, dintr-o dată fără apărare, căzură. Dinspre apărători se auzi un strigăt de bucurie.

Neliniştea mi se cuibărea în stomac, în timp ce oamenii o luau la goană ca să îşi salveze viaţile. Erau fermieri şi tăietori de lemne, şi ţesători, nu soldaţi.

Am cercetat cîmpul şi m-am uitat după Odo, în timp ce săgeţile îmi şuierau pe lîngă cap. Dar fierarul nu era de găsit. Pămîntul era acoperit de cadavre. Nu îmi venea să cred ce pierderi suferiserăm. În sfîrşit, m-am împleticit înapoi, ieşind din bătaia săgeţilor. Dinspre cîmp se auzea un geamăt îngrozitor, răniţi care mureau repede. Oameni în toată firea plîngeau şi bolboroseau rugăciuni. L-am văzut pe Georges şchiopătînd, sprijinit de umărul lui Daniel, amîndoi albi ca nişte stafii.

– L-aţi văzut pe Odo? i-am întrebat. Au clătinat din capete şi au mers mai departe şchiopătînd.

M-am întors înapoi către castel. Oamenii de pe ziduri chiuiau. Trăgeau cu săgeţi în tot ce mişca. Prietenul meu cel mai bun era încă acolo. Ceea ce odată fusese o cîmpie înfloritoare era acum o mlaştină de sînge. Nici măcar un om nu trecuse zidul viu.

Nici unul.

Nici Odo.

Capitolul 137

Pierduserăm!

Alphonse îşi trînti sabia la pămînt, incapabil să vorbească, aşa cum eram toţi ceilalţi. Georges se aruncă la pămînt, vlăguit. Părintele Leo se străduia să îi consoleze pe toţi, dar şi faţa lui era la fel de tristă ca a oricui.

– Oameni buni, trebuie să rămîneţi pe poziţii, strigă Daniel. Stephen ar putea să îşi trimită călăreţii la noapte.

Oricît de întemeiat ar fi fost avertismentul lui, părea la o mie de mile distanţă. Se lăsa întunericul. Din fericire, căci mantia lui neagră oferea un pic de intimitate. Luptătorii noştri se aşezară în jurul focurilor, sleiţi de puteri, ungîndu-şi cu salvie rănile deschise şi arsurile. Unii îşi plîngeau prietenii; alţii îi mulţumeau lui Dumnezeu că erau încă vii.

– L-a văzut cineva pe Odo? am întrebat pe cei din jur. Îl cunoşteam pe Odo de cînd eram un băieţaş. Alois şi Georges abia dacă dădură din cap.

– Este un luptător, zise în sfîrşit Georges. Dacă vreunul ar fi în stare să se întoarcă, atunci acela este el.

– Da, încuviinţă Alphonse încercînd să pară optimist. Era a-atît de ap-proape, că probabil că s-a pitit în spatele zidului ca să fure o bucată din cel mai fin mied al lui Stephen.

– Astăzi au murit mulţi, suspină Daniel, întinzînd o hartă a castelului Borée. Nu ne mai putem permite să pierdem nici unul.

– Castelanul are dreptate, încuviinţă Taurul. Treizeci dintre oamenii mei au murit. Poate mai mulţi.

M-am uitat în ochii lui.

– Oamenii tăi au dat dovadă de curaj cînd au hotărît să ni se alăture. Dar acesta nu este războiul vostru. Vă eliberez de promisiune. Plecaţi, duceţi-i pe ceilalţi acasă.

Taurul se uită la mine jignit.

– Cine a zis ceva de plecat acasă? rînji el. În Languedoc se spune că o adevărată bătălie nu este adevărată decît dacă se varsă ceva sînge. Dumnezeu ne-a dat tuturor cîte două braţe dar, la naiba, oricum unul nu e bun decît la scărpinat boaşele.

Toţi am izbucnit în rîs. Apoi, veselia încetă. Georges ridică din umeri.

– Deci, ce facem acum?

M-am uitat la oameni, la fiecare chip.

– Continuăm lupta, zise Alphonse. Stephen ne-a masacrat oraşul. De aceea am venit aici, nu?

– Ai strîns multă ură, prietene, spuse Georges. Dar mîine ai putea să fii tu cel care zace gemînd acolo.

– Vom continua să lovim zidurile, insistă Daniel. De-a lungul rîului, nu sînt la fel de bine fortificate... Le-am putea lovi cu catapultele noastre toată ziua. Mai devreme sau mai tîrziu, se vor prăbuşi.

Părintele Leo interveni:

– Poate, în curînd, vom primi şi veşti de la rege!

– Este toamnă, continuă Daniel. Tu ai fost în Antiohia, Hugh. Ştii foarte bine că un asediu nu se hotărăşte într-o singură zi. Stephen şi-a pîrjolit propriile pămînturi. Nu au putut să-şi facă provizii de hrană şi apă pentru toată iarna.

Trebuia să îi întreb:

– Este cineva de acord să acceptăm condiţiile impuse de Stephen? M-am uitat în jur, aşteptîndu-le răspunsul. Nu veni decît tăcerea.

În sfîrşit, Georges se ridică de la pămînt.

– Eu am fost crescut să cultiv grîu, nu să fiu soldat. Dar toţi am făcut o alegere. Toţi am pierdut pe cîte cineva.

Băiatul meu, Alo. Prietenii tăi, Taurule... Odo. La ce ar servi sacrificiul lor dacă ne-am întoarce acum?

– De a cui moarte vorbeşti tu acolo? lătră o voce din întuneric.

Ne-am ridicat toți privirile. O siluetă uriaşă se apropia şchiopătînd. La început, am crezut că era o iluzie.

– Sfinte Dumnezeule! Morarul scutură din cap.

Fierarul corpolent şchiopăta spre focul nostru. Pielea lui Odo era jupuită şi plină de sînge. Barba lui brună şi stufoasă era plină de Dumnezeu ştie ce.

Am întîlnit privirea lui Odo şi am văzut oroarea cu care se confruntase. Eram atît de obosit, că nici măcar nu eram în stare să mă ridic să îl îmbrățişez.

– Ce dracu' ți-a luat atît de mult?

– A fost al dracului de greu să îți faci loc printre rahații ăia în verde şi auriu care au căzut peste mine. Suspină, sleit de puteri. Aveți ceva de băut?

În sfîrşit, m-am ridicat, l-am îmbrățişat cu căldură, l-am bătut pe spate. Îi simțeam umerii largi încordați. Brațele îi erau pline de arsuri, iar unul dintre picioare îi sîngera, cu pielea jupuită. Cineva îi puse în mînă o cană pe care el o goli dintr-o singură înghițitură. Dădu din cap, cerînd o alta.

Apoi se uită la noi, cum zîmbeam nevenindu-ne să credem.

– A fost o zi proastă, nu?

Ne-am holbat şi noi la el.

– *Păi*... Odo îşi întinse piciorul, iar rana îl făcu pînă şi pe Taur să se strîmbe. Luă a doua cană şi o turnă peste rană, sîsîind de durere. Nu contează. Ridică din umeri la privirile noastre prostite. O să le tăbăcim fundurile mîine.

Capitolul 138

În zilele următoare, am lovit Borée iar, şi iar. Catapultele noastre izbeau zidurile cu bolovani grei. Cele mai groase bîrne loveau porţile. Atac după atac, oamenii ajungeau la metereze numai pentru a fi îndepărați şi uciși.

Trupurile tovarăşilor noştri formau grămezi mari de-a lungul zidurilor. Mă temeam că nu vom putea cuceri oraşul. Era prea puternic, prea bine fortificat. Cu fiecare atac respins, speranța în izbîndă scădea. Mîncarea şi apa de băut se împuținau. De la rege nu venea nici un răspuns. Zelul nostru începea să se domolească.

Mi-am dat seama că pe asta contase Stephen. Nu mai era nevoie decît de un raid al cavalerilor săi asupra trupelor noastre demoralizate şi am fi fost terminați.

I-am adunat pe comandanții noştri la grînarul pe care îl foloseam pentru sfat... Oamenii erau îngrijorați. Mulți prieteni fuseseră lăsați pe cîmpie. Pe fiecare chip se citea dezamăgirea, chiar şi pe a lui Daniel.

M-am dus către cel din Languedoc.

– Taurule, cîți oameni mai ai?

– Două sute, zise mohorît, din cîți au fost.

– Atunci, vreau să îi iei... *în noaptea asta,* şi să pleci din tabără. Şi cei din Morrisaey... Alois, şi tu să îți iei oamenii.

Taurul şi Alois au înmărmurit.

– Să renunț? Să îl las pe ticălosul ăsta să cîştige?

Nu am răspuns. Stăteam în mijlocul grupului, uitîndu-mă în ochii lui Odo şi ai lui Alphonse, văzîndu-i dezamăgiți şi furioşi.

Taurul scutură din cap.

– Am venit de departe ca să luptăm, Hugh, nu ca să fugim.

– Şi noi, Hugh, protestă Alois. Ne-am cîştigat meritele.

– Da, aşa este. Am dat din cap. Toți.

M-am întors şi i-am privit pe fiecare în ochi pentru a le mulțumi.

– Şi le veți primi, am declarat, cu vocea înviorată. Veți avea şansa pe care au căutat-o prietenii voştri care au fost făcuți bucăți.

Se holbau la mine, între nedumerire şi îngrijorare.

– O, la naiba. Falca lui Odo se lăsă. Încă un *pretext* din acela afurisit. Se uită la mine ca şi cînd ar fi încercat să înțeleagă. Lui Emilie trebuie să îi cerem socoteală pentru asta. Care este planul tău, Hugh?

– O să cucerim acest oraş, am spus în sfîrşit, dar nu în calitate de soldați. Am încercat să fiu soldat, chiar general dar, de fapt, sînt bufon... Şi, ca bufon, nici Carol cel Mare nu m-ar putea învinge.

– Nu sînt sigur că mi-aş încredința bucuros viața acestei revelații. Taurul se uită la mine cu îndoială. Dar sînt dispus să te ascult. Spune-ne despre ce e vorba.

Capitolul 139

Stephen se pregătea să înfulece o bucată de şuncă la micul dejun, cînd pajul lui strigă:

– Priveşte, stăpîne, la fereastră, repede. Gloata a fugit.

Cu numai cîteva minute în urmă, ducele se trezise într-o dispoziție foarte proastă. Rebelii se dovediseră mult mai rezistenți decît socotise el. Veniseră asupra lui val după val; nu putea înțelege dorința lor de a muri. În plus, de două săptămîni, Anne se mutase în apartamentele doamnelor. Dormise singur.

La strigătul pajului său, se grăbi spre fereastră. Stomacul lui gol se umplu de bucurie. Băiatul avea dreptate! Rîndurile rebelilor se subțiaseră, aproape la jumătate.

Blestemații aceia din Languedoc, cu brațele cît picioarele boilor şi cu hainele lor din păr de cal, fugiseră. Rămăseseră doar cîțiva amărîți, care stăteau adunați ca nişte găini gata să îşi piardă capul.

Şi, tot acolo, în fruntea lor, cocoşul în verde şi roşu însuşi, în toată splendoarea lui. *Cu lancea!* Pentru oamenii lui, a isprăvi cu gloata asta de tăietori de lemne şi fermieri era ca şi cum ar fi făcut puțină curățenie.

În încăpere dădură buzna ajutoarele lui. Bertrand, castelanul, urmat de Morgaine.

– Uite, chicoti Stephen, laşii au renunțat. Uită-te la cocoşul ăla fudul, cum stă de parcă încă ar mai avea ce să comande.

– Ai spus că atunci cînd se va ivi ocazia, nebunul va fi al meu, scrîşni Morgaine.

– Aşa am spus. Stephen dezvălui un rînjet de bucurie. Ți-am promis asta. Spune-mi, Bertrand, ce putere crezi că mai au?

Castelanul examină cîmpul.

– Sînt aproape trei sute, stăpîne. Toți pe jos, cu arme puține. Nu ar trebui să fie foarte greu să îi încercuim cu călăreții noştri şi să îi obligăm să se predea.

– Să se predea? Ochii lui Stephen se măriră. Nu la asta m-am gîndit. Ar fi bine să le întindem o mînă de ajutor şi să le dăm acestor amărîți prost conduşi ceva mai mult sînge. Cum îți sună asta, Morgaine? Să se predea?

– Oamenii aceştia nu au suflete, stăpîne. I-am face un serviciu lui Dumnezeu tăindu-le capul.

– Atunci, ce mai aştepţi? Stephen îl lovi în piept. Lancea nenorocitului încă îţi mai dă dureri în coastă, nu? Ai auzit sfatul castelanului. Ia-i pe cavaleri cu tine.

– Stăpîne, aceia sînt oamenii mei, îi întrerupse Bertrand. Sînt gărzile castelului nostru.

– Ştii, Bertrand, interveni Stephen. Chestia asta cu predatul... Nu mi-a plăcut niciodată foarte mult. Morgaine are dreptate. Oamenii aceştia şi-au lepădat deja sufletele. Nu mai are nici un sens să le lăsăm să bîntuie pe lumea asta.

Castelanului i se strînse stomacul.

– Lancea sfîntă sau demnitatea mea – aceasta a fost alegerea lui, nu? Ochii lui Stephen se luminară. Acum se pare că le voi avea pe amîndouă. Nu-i aşa, castelane? Şi Morgaine... încă ceva. Ştiu cît de mult îţi place ceea ce faci, dar nu uita adevăratul scop pentru care te duci acolo.

– Lancea sfîntă, stăpîne. Gîndurile mele nu s-au îndepărtat niciodată de acest trofeu.

Capitolul 140

– Priviţi! Un strigăt de alarmă străbătu rîndurile. Mai mulţi arătau spre castel. Porţile oraşului se deschiseră dintr-o dată. Toţi ochii erau aţintiţi într-acolo, neştiind la ce să ne aşteptăm. Apoi, am auzit tropote de copite grele pe podul coborît şi am văzut oameni în armuri călare pe armăsari uriaşi, galopînd pe două şiruri.

În tăcere, priveam grupul de ucigaşi.

Nimeni nu se mişcă. Ştiam că pînă şi cei mai puternici dintre noi se întrebau dacă să lupte sau să arunce armele.

– Fiecare la locul lui! am strigat. Oamenii rămaseră pe loc, privind spre războinicii care deveneau din ce în ce mai mulţi. *Ocupaţi-vă poziţiile!* am strigat din nou.

Apoi, încet, Odo îşi ridică bîta uriaşă. Şi Alphonse, trăgînd aer în piept, înălţă sabia. Apoi, Georges şi Daniel s-au înarmat, la rîndul lor.

Şi-au ocupat locurile în tăcere. Unul cîte unul, se aliniară şi ceilalţi. Ne-am strîns într-o formaţie compactă, ca o falangă romană, acoperiţi de scuturi. Mă rugam ca acest ultim truc să ne ajute.

Alphonse trase aer în piept.

– Cîţi crezi că sînt?

– Două sute. Toţi înarmaţi pînă în dinţi. Daniel ridică din umeri. Continuă să îi numere în timp ce ieşeau întruna pe poartă şi îşi ocupau poziţiile pe cîmp. Să zicem trei sute.

– Şi noi cîţi sîntem? întrebă băiatul.

– Nu contează, pufni Daniel, ridicîndu-şi arma. Oricum, ce înseamnă un cal de război şi o suliţă faţă de o bîtă bună?

Oamenii rîseră uşor.

– Şi, apoi, ce este acest oraş, dacă nu doar o afurisită de garnizoană întărită? adăugă Odo.

Pe ziduri, apărătorii în verde cu auriu ai castelului Borée stăteau tăcuţi, tot mai încrezători pe măsură ce rîndurile călăreţilor lor se îngroşau. Caii nechezau şi zornăiau ţinuţi în frîu, în timp ce cavalerii îşi strîngeau mai bine armurile şi îşi pregăteau săbiile.

Cînd, în sfîrşit, ieşiră toţi soldaţii, un singur călăreţ îşi conduse calul pe poartă afară şi se aşeză în fruntea armatei. Mă aşteptam să fie Bertrand, castelanul, dar nu era el.

Pe coiful călăreţului am văzut conturul negru al crucii bizantine. Sîngele îmi îngheţă. Încă o dată îl înfruntam pe omul care îmi ucisese soţia şi copilaşul.

Odo înghiţi în sec. Se aplecă spre mine.

– Hugh, ştiu că te-am mai întrebat şi înainte...

– Da, cred că vom reuşi, i-am spus. Dar dacă nu... ce mai ai de pierdut? Eu te-am considerat întotdeauna mai potrivit ca soldat decît ca fierar.

– Iar tu, mai potrivit ca bufon decît ca general, îmi replică el.

Am început să rîd, dar vocea îmi fu acoperită de un tropot îngrozitor.

– Vin! strigă Daniel. Scuturile!

Un murmur grăbit şi disperat. Oamenii îşi rosteau ultimele rugăciuni. Mi-am trecut pe spate cureaua de care atîrna lancea sfîntă şi am apucat o sabie grea.

Pămîntul începu să se cutremure. De pe zidurile castelului izbucniră chiote şi strigăte.

Ne-am strîns unii în alţii, apăraţi de un zid de scuturi. Tropotul de copite grele se auzea tot mai aproape, ca o alunecare de teren.

– Rămîneţi adunaţi, am strigat.

Patruzeci de yarzi... treizeci... Apoi erau deasupra noastră!

Capitolul 141

Valul de călăreţi se năpusti asupra noastră cu forţa unor talazuri uriaşe ce ar fi înghiţit o corabie. În aer fluturau săbii şi scuturi, şi armuri.

Ne-am retras, cu scuturile ridicate deasupra capului. Oţelul scrîşnea lovindu-se de ele, dar oamenii nu se împrăştiară.

Un cavaler se năpusti asupra mea, lovind furios în scutul meu cu o suliţă lungă. Picioarele mi se împleticeau de puterea loviturilor. În jurul meu, doar sunetul terorii şi

gemete, clănțănitul înfiorător al oțelului, sub geamătul căruia scuturile se fărîmau, nechezatul cailor, urletele soldaților.

Am reuşit să îndrept vîrful suliței atacatorului meu în calul unui cavaler din apropiere. Apoi am împuns cu sabia sperînd să nimeresc ceva. Se înfipse chiar deasupra apărătorii genunchiului. Cavalerul urlă, iar armăsarul se împletici. L-am tras de pe şa şi l-am aruncat sub copitele propriului cal.

Eram deja înconjurați pe două treimi. Oamenii mei gemeau şi cădeau pe loc; rîndurile se subțiau. Nu mai puteam rezista mult acestui asalt.

– Înapoi, am strigat. Acum!

Am început să ne retragem încet, încă luptînd în formație, încercînd să ne facem loc spre adăpostul pădurii.

L-am văzut pe Cruce Neagră luptînd cu furie, tăind oameni dintr-o singură lovitură, îndepărtîndu-şi propriii cavaleri din calea lui. Ştiam că mă căuta pe mine.

Am ajuns înapoi în pădure, iar călăreții lui Stephen se apropiară gata să ne ucidă. Am continuat să rezistăm în fomație. Sabia unuia îmi pătrunse brațul. Am fost încercuiți, ca prinşi într-un laț care ne sugruma. L-am văzut pe Cruce Neagră apropiindu-se, calm, cu privirile ațintite asupra mea.

Brusc, din pădure se ridică un urlet. Copacii au părut să prindă viață. De după ei şi din tufişuri au năvălit călăreți şi bîte. Cavalerii prinşi între noi şi pădure se rotiră uluiți. Dintr-o dată, se confruntau cu un duşman care îi ataca din spate. Caii lor se zbăteau şi îşi aruncau călăreții din şa. Am început să îi lovim noi, folosindu-ne săbiile ca pe nişte bîrne, pînă cînd îi rostogoleam de pe cai şi le zdrobeam armurile, apoi le înfigeam în trupurile lor.

Oamenii lui Stephen erau acum prinşi la mijloc, luptîndu-se cu un duşman ce îi lovea din toate părţile. Sorţii se schimbaseră, iar ei erau îngroziţi. Tot mai mulţi cavaleri piereau. Era un masacru – dar nu cel pe care îl plănuiseră ei.

În curînd, abia dacă mai rezistau jumătate din oamenii lui Stephen. Mulţi îşi pierduseră caii şi, în armurile lor greoaie, erau atacaţi de doi sau trei de ai noştri deodată. Urletele lor de nimicire au fost înlocuite de strigăte de îndurare. Unii au încetat să lupte şi au ridicat mîinile. Armele le cădeau la pămînt.

Mă cuprinse un sentiment de uşurare, la fel de ascuţit ca şi sabia mea.

– Te bucuri prea devreme, bufonule. Înainte de sfîrşitul zilei, o să vedem cîtă putere are micul tău toiag.

Capitolul 142

Îşi ridicase viziera şi i-am văzut privirea îngheţată pe faţa plină de cicatrici. M-am uitat fix în ochii aspri ai lui Cruce Neagră, omul pe care îl uram mai mult decît pe oricine altcineva pe lumea asta.

– *De două ori,* am scrîşnit.

– *De două ori ce,* hangiule?

– De două ori trebuie să mîntui lumea de ticălosul care mi-a ucis soţia şi copilul.

M-am apropiat de el, cu sabia îndreptată către gîtul lui.

Tafurul îşi coborî viziera şi rămase pe loc parîndu-mi cu uşurinţă lovitura. L-am atacat iar, şi iar. M-a respins de fiecare dată.

– M-ai făcut de rîs, zise Cruce Neagră. Prin crăpăturile strîmte ale vizierei, mă străfulgera cu privirea.

Cu un urlet îngrozitor, se avîntă şi îşi năpusti sabia asupra mea cu forţa unei catapulte. M-am tras înapoi, sabia lui aproape atingîndu-mi faţa.

Tafurul nu se opri nici măcar să îşi tragă răsuflarea. Se năpusti din nou, încercînd să îmi taie picioarele. Am parat, dar forţa loviturii lui aproape că îmi înfipse propria mea sabie în coapsă.

Am rămas aşa, cu săbiile încrucişate, şi am avut nevoie de toate puterile mele pentru a-l respinge. Mă simţeam ca un băieţel luptîndu-se cu un bărbat în toată firea.

– Îţi meriţi din plin reputaţia de nebun, chicoti Cruce Neagră. Cînd te voi ucide, Stephen va lua o dată cu lancea şi viaţa oamenilor tăi. Capul tău va zăcea la picioarele patului tîrfei tale.

Mă ataca din nou, şi îmi era tot mai greu să-i ţin piept.

M-am ferit spre stînga, încercînd să îmi trag răsuflarea. Numai iuţeala mea făcea să nu fiu tăiat în două. Dar agilitatea îmi scădea. Mi-am dat seama că nu îl puteam învinge pe Cruce Neagră.

M-a lovit cu coiful în frunte. M-am tras înapoi împleticindu-mă, cu creierii zguduiţi de lovitură. Respiraţia îmi era grea. În sinea mea o voce implora: *Te rog, Doamne, arată-mi calea.*

Tafurul se apropie şi mai mult, iar eu mă poticnii, încercînd să scap. M-am tîrît pe malul rîului, ştiind că voi fi mort peste numai cîteva secunde. Pînă la urmă, Stephen avea să capete lancea sfîntă.

Cruce Neagră stătea în faţa mea. Nu aveam nici o posibilitate de a scăpa de el. Îşi ridică viziera ca să îi văd faţa îngrozitoare, plină de cicatrici.

Pufni.

– Sufletul tău este deja pierdut. Eu nu fac decît treburile murdare ale lui Dumnezeu, trimiţînd trupul tău la El.

Pentru o clipă, am fost orbit de soarele ce se reflecta din armura lui. Mă simţeam în alt loc, în Antiohia, holbîndu-mă la turc, trăgînd ultimele guri de aer din viaţa mea.

Încă o dată, mă apucă cea mai nebunească dorinţă.

Am început să rîd. Nu ştiam de ce. Că ultimul cerc se închisese, că mă întorsesem din nou la momentul morţii mele? Că, în pofida tuturor speranţelor mele, viaţa în ducat avea să rămînă aşa cum era? Că aveam să mor în haine de bufon?

Prin minte îmi trecu un vers dintr-o glumă proastă. Nu ştiu de ce mi se păruse amuzantă, dar nu mă puteam abţine. Eram nebun, nu?

– *Este adîncă, într-adevăr,* am spus. Apoi am început să rîd din nou, tăvălindu-mă, cu picioarele ridicate.

– Mori fără nici un pic de creier, bufonule. Spune-mi, ce gînd este atît de amuzant încît să îl iei cu tine în mormînt?

– Cea mai veche glumă din carte. Mi-am tras răsuflarea. Nu ştiam dacă ceea ce mă cuprinsese era şiretenie sau o nebunie totală. Doi bărbaţi se pişau de pe un pod, fiecare încercînd să îi arate celuilalt a cui este mai mare. Unul îşi scoate scula. „*Brr*... ce rece este apa asta“, zice. „Da“, zice celălalt, „şi este şi foarte *adîncă.* “

Cruce Neagră se uita prostit. Stătea pe malul rîului gata să mă trimită în iad.

– Şi este şi foarte adîncă, am spus din nou, de această dată cu o siguranţă nouă în glas.

N-a fost decît o fracţiune de secundă, dar ştiu sigur că am văzut pe faţa lui că a înţeles că *nimic nu era ceea ce părea,* că îi scăpa ceva.

Înainte de a-şi da seama, l-am lovit puternic între picioare. Lovitura îl trimise chircit pe malul rîului.

Cruce Neagră se străduia să îşi ţină echilibrul. Şi a reuşit! Pufni plin de dispreţ, ca şi cînd ar fi vrut să spună: *Om mic! Asta este tot ce poţi?*

Deodată, nu se mai putu ţine pe picioare şi începu să se clatine. Şi, totuşi, în privirea lui nu era teamă, ci iritare. *Om mic, probleme mici.*

Apoi, începu să cadă. Armura îl apăsa şi, cu un sunet metalic, îl trăgea înapoi, iar el prinse a se rostogoli, apucîndu-se de pietrele şi de buruienile de pe margine ale rîpei, pînă cînd se prăbuşi în apă.

Alunecă la fund. Sigur, ultimul gînd care îi trecu prin minte a fost acela că se va ridica şi va veni să mă ucidă. Au trecut cîteva clipe. Nici mie nu îmi venea să cred. Tafurul nu apăru la suprafaţă. O mănuşă se ridică în aer şi se agită, încercînd să apuce ceva.

Mai trecu ceva timp. Pe luciul apei au apărut bule de aer. Mănuşa continua să se agite. Dar tafurul nu se mai ridică niciodată. Cruce Neagră se dusese, se înecase, *era mort.*

Am încercat să mă tîrăsc spre marginea malului. Lupta se potolise. Oamenii lui Stephen îngenuncheau, gemînd, cu mîinile ridicate. Unii dintre ai noştri chiuiau, rotindu-şi săbiile deasupra capului.

Apoi, au chiuit toţi. Cîştigasem! Stephen fusese învins. *Noi cîştigaserăm!*

În jurul meu, oamenii se adunau în grabă. Nu ştiam dacă să rîd sau să plîng. În sfîrşit, lacrimile îmi umplură ochii, lacrimi de bucurie şi de sfîrşeală. Oamenii îmi strigau numele de parcă aş fi fost vreun erou.

Am întins mîna la spate după lancea cea sfîntă. Cu ultimele puteri, am ridicat-o cît am putut de sus.

Spre rai.

Capitolul 143

Emilie nu auzise strigătele de bucurie. De ce?

Ştia că jos se dădeau lupte crîncene. Auzise tropotele puternice de copite. Zidurile se zguduiseră de galopul cavalerilor care ieşeau din oraş.

O, Doamne, se gîndea, asta nu poate să însemne decît că Stephen a atacat. Armata lui Hugh se lupta acum pentru a supravieţui.

Emilie nu se putea ridica pentru a privi pe fereastra celulei sale. *Cum putea Dumnezeu să îl lase pe acest tiran nemilos să cîştige? Luptă, Hugh, luptă!* Dar ştia că sorţii erau împotriva lui.

Aştepta urletul care să anunţe victoria. Asta însemna că ucigaşii plătiţi de Stephen îşi făcuseră treaba. Că Hugh era mort.

Dar nu veni nici un urlet.

După trecerea primului val de călăreţi, nu se auzi decît clinchetul de metal şi hărmălaia îndepărtată a luptei. Apoi, după un timp, un chiot general. De ce trupele de pe ziduri erau atît de tăcute? Se ridică, în sfîrşit, în capul oaselor pe salteaua ei.

Să fi cîştigat Hugh? Ar fi fost posibil?

Brusc, zăvorul zbură şi uşa se deschise larg. Stephen stătea în prag, cu ochii fioroşi. Doi soldaţi îl urmară în celulă.

Încercă să zîmbească.

– Nu aud nici un chiot de pe ziduri. De ce am impresia că bătălia nu s-a încheiat în favoarea ta?

– În favoarea *nici unuia* dintre noi. Stephen pufni şi o apucă de braţ. În curte este un ştreang ce aşteaptă gîtul tău delicat. Mîine dimineaţă, tîrfă trădătoare!

– Nu ai nici un drept să faci o asemenea judecată. Emilie încercă să scape. Cu ce acuză mă condamni la moarte?

– Răzvrătire, încurajarea rebelilor, a nenorociților de eretici... Stephen le enumeră ridicînd din umeri.

– Ți-ai pierdut mințile? Nu mai ai nici un pic de demnitate? Te-ai vîndut cu totul diavolului pentru o bucată de metal? Pentru lance?

– Lancea aceea, zise Stephen, cu o privire scînteietoare, valorează pentru mine mai mult decît tine şi nebunul tău, şi toate amărîtele de „suflete“ părăsite din Franța.

Emilie strigă:

– Nu îl vei învinge, Stephen, fie că mă spînzuri, fie că nu. A venit la tine de unul singur; acum îl urmează o armată. Nu îl poți opri, nici cu titlurile tale şi nici cu mercenarii tăi, oricît de mulți oameni ai trimite împotriva lui.

– Da, da, amărîtul tău de bufon. O, acum chiar că îmi tremură genunchii. Stephen rîse.

– Va veni să mă ia de aici.

Stephen scutură din cap şi suspină.

– Uneori, cred că voi doi chiar vă meritați unul pe altul. Bineînțeles că va veni să te ia, proastă mică. Exact pe asta contez.

Capitolul 144

Oamenii deveniră conştienți că bătălia se sfîrşise. Destul cu luptele. Destul cu sîngele.

Se uitau în jurul lor, înmărmuriți şi exaltați.

Cei care supraviețuiseră îşi căutau prietenii şi îi îmbrățişau. Georges şi cei din Languedoc, Odo şi părintele Leo, Alphonse şi Alois, fermierii şi zidarii, bucurîndu-se toți că erau în viață.

Mi-am condus oamenii înapoi spre zidurile castelului, sleiți de puteri, dar *învingători!*

Aceiași apărători care ne respinseseră atacurile ne priveau acum întristați, cu mîinile legate. Cavalerii capturați din armata lui Stephen erau împinşi în față. Li se luaseră armurile şi erau obligați să îngenuncheze. Se auzi un strigăt. Nu un strigăt de victorie, ci un cîntec, o voce care devenea tot mai puternică, pînă cînd se alăturară toți.

– *Supuneți-vă, supuneți-vă,* cîntau ei.

În sfîrşit, pe un parapet de deasupra porții, apăru Stephen, îmbrăcat într-o tunică de ceremonie purpurie. Ne privea de parcă nu îi venea să creadă că gloata asta de amărîți îi înfruntase şi îi învinsese pe soldații lui.

– Acum ce se va întîmpla? l-am întrebat pe Daniel.

– Trebuie să vorbeşti cu el. Stephen trebuie să se supună, altminteri cavalerii lui îşi vor pierde capul. Este legat prin jurămîntul de onoare.

– Du-te. Odo mă împinse înainte. Spune-i ticălosului că îşi poate păstra afurisitul de grîu. Vezi dacă au ceva bere pe aici.

Mi-am luat lancea. Cineva îmi aduse un armăsar.

– Vin cu tine, zise Daniel.

– Vin şi eu, zise morarul.

Mă uitam la Stephen. Nu aveam încredere în ticălosul ăsta, indiferent cît de tare ar fi fost legat prin jurămîntul de onoare.

– Nu cred.

Am scuturat din cap. Mă gîndeam la altcineva.

L-am adus pe Baldwin. Fusese dezbrăcat de tunica lui şi purta acum un veşmînt ca orice om de rînd. Mîinile îi erau legate, fața îi era răvăşită şi avea nevoie de un bărbier.

– Este ziua ta norocoasă, am spus, trîntindu-i o pălărie cu pene pe cap. Dacă totul merge bine, în curînd vei purta din nou mătăsuri.

– Nu e nevoie să mă îmbraci tu. Aruncă pălăria. Poți să fii sigur că Stephen îşi va recunoaşte semenii.

– Cum vrei. Am dat din cap solemn.

Ne-am făcut loc printre rînduri, calul lui Baldwin fiind legat de al meu. Soldații de pe ziduri ne priveau în tăcere.

Ne-am oprit cam la o aruncătură de săgeată. Stephen se holba în jos, abia băgîndu-mă în seamă, ca şi cînd ar fi fost întrerupt în mijlocul unei mese.

– Cruce Neagră a murit, l-am anunțat. Soarta celor mai buni cavaleri ai tăi, ceea ce a mai rămas din ei, aşteaptă cuvîntul tău. Nu mai vrem altă vărsare de sînge. Supune-te!

– Eu îți ordon ție, cap de morcov, replică ducele. Te-ai dovedit un luptător la fel de bun pe cît de bun ai fost şi ca bufon. Nu te-am apreciat îndeajuns. Vino, trebuie să îți văd fața. Îți voi prezenta condițiile mele.

– *Condițiile tale?* Pe ale noastre eşti obligat să le asculți.

– Mi se pare mie, bufonule, sau nu mă consideri un om de onoare? Înaintează şi cere-ți răsplata.

– Cred că te lauzi cu ceea ce nu ai. Sper că nu te superi dacă îmi trimit înainte reprezentantul.

Pe fața lui Stephen îşi făcu loc un zîmbet.

– Omul tău, atunci, bufonule. Şi eu îl voi trimite pe al meu.

– Să mă duc? se oferi Daniel.

Am clătinat din cap şi m-am uitat la Baldwin.

– Nu... el.

Ochii lui Baldwin se măriră. Broboane de sudoare apărură pe fruntea lui.

– Iată şansa ta. I-am tras gluga peste cap. Arată-ne cum te recunoaşte semenul tău.

I-am dezlegat calul care țîşni înainte. Ducele, cu mîinile legate, a încercat să prindă frîul calului şi să îl strunească. Trecu de terenul neutru. Începu să strige:

– Eu sînt Baldwin, duce de Treille!

Cîțiva paznici începură să arate cu degetul şi să rîdă. Vocea ducelui deveni mai nervoasă.

– Eu sînt Baldwin, proştilor. Nu luați în seamă aceste veşminte. Uită-te la mine, Stephen. Nu vezi?

Tot ce se putea vedea era o siluetă îmbrăcată galopînd spre porți.

– Uite, bufonule, strigă Stephen, astea sînt condițiile mele.

Se auzi un şuierat înfiorător şi pieptul lui Baldwin fu străpuns de o săgeată. Ducele se lăsă pe spate. Apoi o alta şi o a treia săgeată se înfipseră în el. Trupul lui Baldwin se clătină în şa. Calul, simțind că nu era ceva în regulă, se întoarse din drum şi o luă înapoi spre noi.

– Acestea sînt condițiile mele, nebunule, zise Stephen de pe zid. Bucură-te de victoria ta. Mai ai o singură zi. Apoi îşi înfăşură tunica purpurie în jurul umerilor şi plecă, fără ca măcar să aştepte vreun răspuns.

Daniel ieşi în față să întîmpine calul ce se întorsese. Trupul lipsit de viață al lui Baldwin se rostogoli la pămînt.

Pe una din săgețile din pieptul lui era înfăşurat un pergament.

Daniel sări de pe cal şi, fără să scoată săgeata, desfăcu hîrtia. Citi, apoi se uită la mine. Am văzut amărăciunea din ochii lui.

– Lady Emilie a fost acuzată de trădare. Avem o zi să depunem armele. Dacă nu ne supunem, şi nu îi dăm lancea lui Stephen, va fi spînzurată.

Capitolul 145

În noaptea aceea, m-am dus pe cîmpul din spatele taberei noastre, cu pieptul fierbîndu-mi de mînie.

Trebuia să fiu singur. Am trecut de semnele ce ne marcau teritoriul. Ce îmi păsa dacă eram sau nu în pericol? Voiam să arunc nenorocita de lance spre zidurile castelului. *Ia-o, Stephen! Viața mea nu a fost decît durere şi suferință din momentul în care am găsit-o!*

În spatele meu, flăcările a o sută de focuri sclipeau în noapte, oamenii mei moțăiau sau făceau pariuri despre ce avea să se întîmple a doua zi: luptă sau capitulare.

Începeam să mă însuflețesc, nu mai simțeam o greutate pe umeri. Poate că reuşeam să o văd pe Emilie dacă mă apropiam suficient de ziduri. Doar o secundă, cît trec pe lîngă poartă. Gîndul că s-ar putea să îi mai văd măcar o dată chipul frumos mă înviora.

Am strîns lancea în mîini, cu ochii la zidurile groase.

Deodată, am simțit un braț vînjos în jurul gîtului meu. Am tras aer în piept în timp ce strînsoarea devenea tot mai puternică. Am simțit în spate vîrful unei săbii.

– Bun moment, bufonule, şuieră o voce în urechea mea.

– Nu şi locul pe care l-ai ales pentru crimă. Dacă strig, vei deveni carne pentru cîinii noştri.

– Iar dacă strigi, vei pierde un prieten foarte bun, vînătorule de mistreți.

M-am întors încet şi m-am pomenit față în față cu Moor, cel care era mereu în preajma lui Anne.

– Ce cauți aici, Moor? Stăpîna ta, Anne, nu îmi este prietenă. Nici tu nu eşti bine venit.

– Vin cu un mesaj, zise el. Trebuie să mă asculți.

– Am văzut deja mesajul doamnei tale, dar soția mea a murit în temnița ei.

– Mesajul nu e de la doamna mea, zise Moor zîmbind, ci de la *a ta*. Emilie. Te roagă să vii cu mine în noaptea asta. I-am spus că nici un om întreg la minte nu ar trece de aceste ziduri în noaptea asta. Şi mi-a spus să îți zic *„Că e posibil, dar poate să nu fie întotdeauna"*.

La auzul acestor cuvinte, mi se tăie respirația. Aproape că auzeam vocea lui Emilie, şi o vedeam ca în ziua aceea în care am pornit spre Treille în costumul meu de bufon. Încrederea îmi revenea la gîndul licărului curajos din ochii ei.

– Nu zîmbi încă, mă avertiză Moor. Va fi drum lung pînă la ea. Alege doi oameni. Cei mai buni. Doi alături de care ai fi fericit să mori. Apoi va trebui să intrăm. Înăuntru. Acum.

Capitolul 146

I-am ales pe Odo şi pe Taur. Pe cine altcineva? Ei erau cei mai curajoşi şi, cu ajutorul lor, ajunsesem pînă aici.

Pe la miezul nopții, am plecat furişîndu-ne prin tabără şi spre pădure fără să fim văzuți. Apoi am urmat cursul rîului spre locul unde acesta se apropia de zidurile oraşului, departe de poarta principală.

Ne-am ținut aproape de rîu, îndreptîndu-ne spre o parte a oraşului pe care nu o cunoşteam. Am traversat rîul printr-un vad spre care ne-a îndrumat Moor.

Tîrîndu-ne de-a lungul zidului, am ajuns lîngă ceea ce părea a fi exteriorul unei clădiri mari din piatră cu mai multe caturi. În zid se deschideau ferestre mici. Nu aveam

nici cea mai vagă idee unde mă aflam. Moor se cățără spre una din deschizăturile înguste. Zgîrie cu unghia în zid. O voce îi şopti ca răspuns.

– *Cine este acolo, rege sau nebun?*

Moor zise:

– Dacă nebunii ar purta coroane, am fi toți regi. Repede, dă-ne drumul, altminteri vom fi toți spînzurați mîine.

Deodată, bucățile de zid începură să se mişte. Deschizătura se lărgea cu fiecare cărămidă, şi mi-am dat seama că nu era o fereastră, ci un tunel.

– Ce naiba este asta? am întrebat.

– *La porte du fou,* zise Moor, zorindu-ne să trecem. Poarta nebunului. A fost săpată în timpul războaielor cu Anjou, drept cale de salvare, dar anjevinii au aflat, i-au aşteptat aici pe fugari şi i-au măcelărit pe toți. Despre fiecare dintre cei care au trecut pe aici se spunea că este un nebun. M-am gîndit că vei aprecia aluzia.

– Foarte încurajator. Odo înghiți în sec.

– Scuzele mele, zise Moor. Aş fi sugerat poarta principală, dar e păzită de oameni în tunici verde cu auriu, cu săbii mari. Îl împinse pe Odo înainte.

Ne-am tîrît prin deschizătura îngustă. În fața noastră apăru o lumină palidă.

– Haide, repede, am auzit o voce venind dinspre celălalt capăt. Nu ştiam unde mă aflam şi nici spre cine mă îndreptam. Mă rugam ca aceasta să nu fie o capcană.

Tunelul nu era lung, doar de lungimea unei clădiri. Am ajuns într-o încăpere luminată de torțe, şi am simțit nişte brațe ajutîndu-ne.

Brațele acelea aparțineau unui bărbat cu barbă albă, îmbrăcat cu o robă de un albastru profund. L-am recunoscut imediat: Auguste, spițerul care mă vindecase

după ce fusesem atacat de mistreț. Acesta era locul în care își îngrijea bolnavii. Oameni în agonia bolii erau întinşi pe saltele sau se sprijineau, pe jumătate dezbrăcați, de pereții din piatră.

Auguste ne conduse de-a lungul coridorului într-o încăpere alăturată. O cameră de lucru. De jur împrejur pereții erau plini de manuscrise grele.

Abia dacă am avut timp să îi mulțumesc lui Auguste pentru ajutorul dat, că acesta dispăru, închizîndu-ne acolo. Inima îmi bătea cu putere.

– Acum ce facem? M-am întors către Moor.

– Ce facem acum, zise o voce din umbră, este să ne rugăm ca lancea aia sfîntă a ta să aibă măcar o parte din puterile pe care se spune că le-ar avea – dacă intenționezi să salvezi viața femeii pe care o iubeşti.

M-am întors şi am văzut o siluetă cu fața acoperită de o glugă, apărînd dintr-un colț. Nu ştiam dacă să ridic cuțitul sau să mă înclin.

Mă holbam la lady Anne.

ULTIMELE ÎNDREPTĂRI

Capitolul 147

În curtea castelului se auzea un răpăit de tobe. O mulțime de oameni nerăbdători începuseră să se adune ca să asiste la ceea ce urma să se întîmple.

De obicei, înainte ca un hoț sau un criminal să fie spînzurat, oamenii se adunau rîzînd şi bîrfind, de parcă se pregăteau pentru un festin. Vînzătorii ambulanți îmbiau cu prăjituri şi acadele; copiii se jucau de-a v-ați ascunselea prin mulțime, sperînd să prindă un loc în rîndurile din față, de unde să poată batjocori sau scuipa.

Dar astăzi, atmosfera era cu totul diferită. Toți ştiau că aveau să vadă ceea nu mai văzuseră niciodată pînă acum.

Un nobil avea să fie spînzurat.

O femeie de origine nobilă.

Priveam de deasupra curții, din turn, stînd ghemuit în locul în care mă adusese Moor. În piață, l-am văzut pe Odo în mulțimea de lîngă spînzurătoare. Şi pe Taur avînd pe umeri o vergea de care atîrnau două găleți, îndreptîndu-se spre poarta principală.

Pe ziduri, soldații se aliniaseră pe parapete, la posturi, în cazul în care rebelii ar fi atacat. În piață se aprinsese un rug, iar flăcările erau agitate de un vînt iute. Focul urma să ardă trupul lui Emilie, după ce ea ar fi murit.

Liniştea apăsătoare fu spartă de sunetul cornului. Mulțimea murmura. Venise clipa! Se deschise uşa donjonului.

Un detaşament de soldaţi înaintă, avînd-o în mijloc pe Emilie.

– Iat-o, strigă cineva.

– Te implor, roagă-te, doamnă, se văicări o femeie. Raiul Domnului e mare. Dacă are loc pentru noi, are şi pentru tine.

Inima mi se zbătea în piept, doar la vederea lui Emilie după o perioadă atît de lungă.

Purta o cămaşă simplă din bumbac şi un şal înfăşurat strîns în jurul umerilor. Părul ei blond era prins la spate şi îi cădea pe gît. Nu părea nobilă, ci doar la fel ce curajoasă cum o ştiusem dintotdeauna.

O, Doamne, cum aş fi vrut să îi întîlnesc privirea, să o strig. Să îi spun că eram acolo.

Tobele răpăiră din nou. Mulţimea tăcu.

– Daţi-i drumul, strigă în sfîrşit cineva. Nu împotriva ei luptăm.

Emilie se opri o secundă, cu un zîmbet pe faţă, dar un soldat o împinse către eşafod.

Mulţimea striga, cerînd să-i fie cruţată viaţa, dar un bărbat mascat o ridică de braţe şi o împinse pe scări către ştreang. Ştiam cît de speriată trebuia să fi fost; ştiam cum trebuia să îi fi zvîcnit inima. Am privit spre Odo, făcîndu-i semn: *Stai!* La fel şi către Taur. Cum aş fi vrut să mă ridic şi să strig: *Sînt aici!*

Apoi, cornul sună din nou – de data aceasta anunţa alaiul ducelui. Dinspre intrarea în castel apăru Stephen, flancat de lacheii lui, vechilul şi şambelanul.

Vechilul scoase un pergament şi începu să citească: „În conformitate cu legile ducatului de Borée, consfinţite de către arhiepiscopul diocezei şi de Sfîntul Scaun, vă facem cunoscut că toţi cei care adăpostesc eretici rebeli

sau sînt complicii acestora vor fi consideraţi trădători atît de către ducat cît şi de către Biserică, şi de aceea vor fi spînzuraţi, iar trupurile lor vor fi arse, aşa cum prevede legea".

– Lăsaţi-o să trăiască, strigă o voce din mulţime. Ştreangul e mai potrivit pe gîtul lui Stephen decît pe al ei.

Faţa lui Stephen se înroşi.

– Unde este bufonul tău acum, doamnă?

Păşi spre eşafod şi se adresă tuturor:

– I-am dat şansa să îi salveze viaţa, să scutească oraşul de vărsare de sînge dar, cu toate acestea, el nu apare. Lady Emilie, nu le ai decît pe aceste biete femei să îţi ia apărarea.

– Faptele tale îmi iau apărarea, zise Emilie. Mă rog din tot sufletul să nu vină.

Stephen miji ochii.

– Vom aştepta, dar doar cîteva minute.

Odo se uită la mine pregătit. *Acum,* spuneau ochii lui. *Trebuie să lovim acum.* Nu i-am dat nici un semnal.

Deodată, de pe ziduri o santinelă strigă:

– Sire, armata bufonului. Au aruncat armele. *Se predau.*

Faţa lui Stephen se lumină de bucurie:

– Eşti sigur că aşa e, sergent? Se predau sau atacă? Trebuie să ne asigurăm că nu e vreo şmecherie la mijloc.

– Nu, sergentul are dreptate, confirmă castelanul de pe meterez. Au coborît steagurile. Se predau într-adevăr. Şi bufonul este în fruntea lor.

De sus, din ascunzătoarea mea, am văzut trupele alor mei apropiindu-se cu armele lăsate în jos. Iar Alphonse era în fruntea lor, purtînd costumul şi tichia mea de bufon.

– Prostia bufonului mă surprinde pînă şi pe mine.

Stephen urcă scările şi se aplecă peste zid.

– Renunță la orice pentru o femeie. Ce cavaler! Vino în față, bufonule, strigă Stephen. Vom deschide porțile. Am ceva ce vei dori să vezi.

A făcut semn paznicilor de la porți şi doi bărbați ridicară poarta grea din fier.

În acelaşi timp, Stephen ordonă:

– Călău, verifică ştreangul.

Mulțimea se agita, protestînd. Avea să se întîmple ceva rău. Călăul cu masca pe ochi puse ştreangul în jurul gîtului lui Emilie, aşezînd-o deasupra trapei.

– Rămîneți pe loc, strigă Emilie către oamenii care se apropiau din afara zidurilor. I se puse o glugă neagră peste față. Hugh, te rog, întoarce-te. *Întoarce-te!*

Stephen rîse zgomotos:

– Îmi pare rău să te dezamăgesc, doamnă. Se pare că îşi merită din plin reputația de nebun.

Nu mă mai puteam abține. M-am uitat la Odo şi la Taur, care se agitau pe lîngă poarta deschisă. Peste drum de mine, l-am văzut pe Moor, la un balcon de deasupra pieței.

Le-am făcut semn. *Acum!*

Dar, deodată, Stephen strigă:

– *Nu este el!* Se aplecă peste zid cu ochii ieşindu-i din orbite. Este o capcană! Bufonul nu este acolo! Închideți porțile!

Capitolul 148

Săgeata lui Moor străbătu piața, lovidu-l pe unul dintre paznici în spate. Acesta căzu în genunchi.

Taurul lăsă jos gălețile şi vîrî vergeaua în scripetele porții, oprindu-i coborîrea. Înfipse cuțitul în spatele celuilalt paznic.

Un grup de oameni, cu Alphonse în frunte, dădură buzna înăuntru. I-au copleşit pe soldaţii de la porţi, care trăgeau cu săgeţi asupra lor, începînd o luptă corp la corp cu oamenii lui Stephen.

Stephen coborî de pe zid şi o luă la fugă spre eşafod.

– Unde este bufonul tău? o întrebă el pe Emilie. Te lasă să mori? Nu vine să te salveze?

Făcu semn din cap călăului. Atunci Odo se strecură printre doi paznici şi înfipse cuţitul în trupul călăului, aruncîndu-l de pe eşafod. Se duse la Emilie.

– Ba *vine,* Stephen, am strigat eu. Am ridicat lancea. Privirile ni se întîlniră, pline de ură. Sînt aici, domnule. Norbert mi-a spus că ai avea nevoie de un bufon.

Pe chipul lui Stephen fiorul victoriei se tranformă în furie.

– Luaţi-l! urlă el. O sută de galbeni pentru cel care îmi aduce lancea. *Cinci* sute!

Gărzile începură să se îndrepte spre mine. Am ridicat lancea.

– Mi-ai aruncat fiul în flăcări, am spus privindu-l fix pe Stephen. Uite, ia-ţi lancea.

Am aruncat-o cu toată puterea în rugul aprins.

– Nu...! urlă Stephen.

Alergă ca un nebun spre rug, trăgînd disperat de crengi şi de lemne. Flăcările au muşcat lacome din carnea lui. Arunca bucăţi de lemn spre lance, încercînd să o îndepărteze. Apoi se trase înapoi, alungat de căldura cotropitoare. Se holba la lancea care se înfipsese în centru, înroşită şi începînd să îşi piardă forma.

Apoi se întoarse spre mine, cu ochii plini de o ură ucigătoare.

– Tu! strigă el. Este *nebun* de legat!

Capitolul 149

Stephen sări treptele de piatră cîte două odată, încălecă parapetul şi porni să se cațere spre mine cu o viteză şi o agilitate de necrezut pentru un bărbat atît de corpolent. Ochii îi ardeau.

Mi-am luat sabia şi am sărit într-un balcon de la catul al doilea al castelului. Unul dintre soldații lui încercă să mă oprească, şi i-am înfipt sabia în piept, aruncîndu-l la o parte.

Ducele mai urcă un cat, alergînd ca turbat spre mine. Mă ajunse în balcon – la zece paşi distanță.

– Mintea ta nu a fost niciodată surprinzător de sclipitoare, cap de morcov, zise el venind spre mine. Acum să vedem dacă eşti în stare să lupți.

Se năpusti spre mine cu sabia ridicată. Am simțit o zguduitură în tot trupul, în timp ce param lovitura. Stephen se răsuci şi, cu ambele mîini, îndreptă sabia spre mine. Lama îmi pătrunse în coastă.

M-am împleticit, fulgerat de o durere cumplită.

– *Haide, nebunule,* şuieră el, credeam că îți place lupta. Vei vedea că a fi nobil înseamnă mult mai mult decît să îți înfigi scula într-o păsărică de viță nobilă. Ai vrut despăgubiri pentru rahații de soția şi copilul tău? Haide!

Lovi din nou, şi sabia lui trecu aproape de gîtul meu, obligîndu-mă să mă retrag. Ochii îi erau injectați; îi simțeam respirația fierbinte pe față.

Cu ultimele puteri, l-am împuns cu sabia. Stephen gemu şi se împletici. L-am împins într-o parte şi am izbit în sabia lui, făcîndu-l să o scape din mînă. Ochii i se

bulbucară, privind-o cum zbura peste parapet. A rămas fără apărare, dar orbit de mînie.

Sări pe un balcon ce dădea în piață. Rîdea.

– Să ştii că dacă ajung la ea înaintea ta, e moartă!

Sări în balconul următor. Apoi intră în castel.

Am alergat spre marginea balconului, uitîndu-mă în curte, căutînd-o pe Emilie. Nu o vedeam nicăieri. Şi nici pe Odo. Sîngele îmi şiroia din rană.

Am alergat în castel, aşteptîndu-mă să dau peste Stephen şi să ne luptăm pe viață şi pe moarte. Mă aflam în apartamentele princiare. Ticălosul nu se vedea nicăieri.

– Unde eşti? am strigat. Numai ecoul mi-a răspuns.

Am intrat pe o uşă spre camerele lui Stephen şi a lui Anne. Mă uitam în jur înnebunit. Mai fusesem aici în noaptea cînd o căutasem pe Anne, după ce o găsisem pe Sophie în temniță.

Pe tunica mea se întindea o pată umedă de sînge.

– *Stephen,* am strigat. *La naiba, vino şi luptă-te cu mine.*

Vocea lui veni din spate:

– Mă vrei, sînt aici, bufonule. Spune-mi o glumă. Stephen apăru rîzînd, cu o arbaletă grea în mînă, îndreptată spre pieptul meu. S-ar putea să am nevoie de un bufon, după cum spui tu, zise el, dar se pare că ți-am secat glumele.

Mă trecu un fior pe şira spinării. M-am retras cu spatele la zid. Nu aveam unde să fug.

– Ce zici? A rămas bufonul nostru fără poante? Visează să devină nobil, dar nu a făcut decît să şi-o tragă cu una de rang înalt. Păcat de lance, totuşi, zise rînjind. Nu eşti de acord, nevastă?

Nevastă.....? Anne?

Capitolul 150

Anne păşi în lumină, rămînînd în spatele lui Stephen. Picioarele mă lăsau. Aveam un gol în stomac.

În mîna ei se afla lancea. *Lancea sfîntă*... Nu cea pe care o aruncasem în flăcări. Sabia pe care i-o încredinţasem cu o noapte în urmă! I-o încredinţasem.

– Da, sînt un nebun, am spus, căutîndu-i privirea. Cum putea Emilie să se fi înşelat atît de amarnic în privinţa lui Anne? Dar eu, cum am putut?

Mă uitam la arbaleta îndreptată spre pieptul meu. Şi la rînjetul batjocoritor al lui Stephen. Pentru prima dată mă simţeam pregătit să mor.

– O ultimă întrebare, bufonule, pufni Stephen. Moartea ta nu are nici o importanţă pentru mine, sclavule. Numai lancea conta. Ce ai fi putut face tu cu aşa ceva? Nu ai de unde să ştii ce puteri are. Am străbătut întreaga lume în căutarea ei. Prin voinţa lui Dumnezeu, este a mea. Îşi încordă degetul pe trăgaciul arbaletei.

– Atunci, ia-o, Stephen, răsună vocea lui Anne din spatele lui.

Deodată, Stephen se clătină şi ochii i se bulbucară. Aşteptam încordat să mi se verse măruntaiele în palme. Dar din arbaletă nu veni nici o săgeată.

Am auzit cel mai îngrozitor sunet – oase sfărîmate şi carne sfîşiată, Stephen icni îngrozitor dar, în loc de cuvinte, din gură îi ţîşni un rîu de sînge.

Anne împinse cu putere. De această dată, lama pătrunse la baza gîtului lui şi ieşi pe sub ochi.

– Ia-o, bărbate.

Apoi Anne îşi apropie gura de urechea lui şi şopti:

– Şi află cît de lipsit de valoare este acum sîngele Mîntuitorului nostru ce s-a amestecat cu al tău.

Stephen privea, nevenindu-i să creadă, vulturul roman şi vîrful însîngerat al lancei sfinte ieşindu-i din gît.

Apoi căzu la podea.

Mă holbam la Anne ca lovit de trăsnet. Abia dacă se uită la mine. Nici unul dintre noi nu spuse nimic. Apoi am văzut privirea înmuindu-i-se şi dădu din cap, ca şi cum între noi ar fi fost o înțelegere, fără să fie vreodată nevoie de cuvinte.

– Cred că putem spune, zise ea, că atunci cînd te-am cules din şanț, niciodată nu ne-a trecut prin cap un asemenea deznodămînt.

– Aşa este, doamnă.

Am auzit paşi apropiindu-se de pe hol. Emilie dădu buzna în cameră, cu răsuflarea tăiată. Privirile ni se întîlniră şi inima aproape îmi sări din piept de bucurie. Se uită la Stephen, prăbuşit pe podea. Apoi la Anne care îl privea de sus. Apoi iarăşi la mine, observînd sîngele ce şiroia din coasta mea.

– Eşti rănit, gemu.

– Iar tu ai grijă să mă vindeci întotdeauna, am spus. O, Doamne, Emilie, nu ştii ce înseamnă pentru mine să te văd.

– Ba da, zise ea.

Emilie alergă spre mine şi se aruncă în brațele mele. Am ridicat-o în brațe şi am strîns-o cum nu strînsesem niciodată pe cineva. Am sărutat-o iar, şi iar, sărutări pline de speranță şi de recunoştință. Pentru prima dată *mi-am dat seama că era cu adevărat a mea.*

Ochii mi se umezeau pe măsură ce mă gîndeam la tot ceea ce se întîmplase de cînd plecasem pentru prima dată din Veille du Père. La toți cei care muriseră.

– Nu mai am nimic, am murmurat. Nici bani, nici carieră. Cum se face că, totuşi, mă simt cel mai bogat om din lume?

Emilie îmi luă mîna şi şopti:

– Pentru că eşti liber.

Capitolul 151

Cei din Languedoc au fost primii care au plecat, devreme, în dimineața următoare. Taurul îmi spusese că prin pădurile din părțile lor era o vorbă: Nu mai are nici un sens să ții de cupa goală, cînd nu a mai rămas nici un pic de vin.

El şi oamenii lui s-au adunat la porți în zori, cu caii încărcați cu saci de grîu, cîțiva porci şi găini fluturînd pe urmele lor. M-am dus în lumina zorilor să îmi iau rămas-bun de la ei.

– Ar trebui să rămîneți, i-am spus. Anne a promis să se ocupe de toate păsurile voastre. Meritați mult mai mult.

– Mai mult? Sîntem fermieri, zise Taurul. Ce altceva ne-ar mai trebui? Dacă ne-am întoarce încărcați cu potire de aur, ai noştri le-ar folosi pentru a se uşura în ele.

– In cazul acesta... L-am bătut pe umăr şi am aruncat o privire plină de înțeles la farfuria de aur ce avea gravat blazonul lui Stephen şi pe care intenționam să i-o dau ca amintire. Nu e nevoie să pleci cu aşa ceva.

Taurul se uită în jur, apoi o băgă în desaga de pe şa.

– Cred că va trebui să îi învăț ceva despre maniere, spuse el rîzînd.

L-am îmbrățişat, bătîndu-l pe umerii largi.

– Caută-ne, bufonule, dacă o să ai vreodată intenția de a înapoia lancea aceea. Îmi făcu cu ochiul. Dădu pinteni calului şi îşi îndemnă oamenii la drum.

I-am privit pînă cînd ultimul dintre ei a ieşit pe porțile oraşului. Stephen avea să fie îngropat mai tîrziu în acea după-amiază. Era ultimul lucru pe care îl aveam de făcut.

Cîțiva dintre oamenii mei erau de față atunci cînd sicriul a fost adus în catedrală. Nu era o slujbă în onoarea unui duce care murise în luptă. Doar Anne, cu fiul lor, Emilie şi eu, împreună cu episcopul, ne aflam în biserică.

Sicriul ducelui a fost dus într-o criptă, adînc în inima castelului, şi depus într-un sarcofag. În acest spaţiu îngust şi întunecat, aflat mult sub pămînt, zăceau rămăşiţele ultimilor episcopi şi ai ultimilor membri ai familiei stăpînitoare. Abia dacă mai era suficient spaţiu pentru a aprinde o torţă.

Slujba fu scurtă şi simplă. Ce mai era de zis?

Că Stephen îşi vînduse onoarea din cauza lăcomiei şi a dorinţei de putere. Că fusese un tiran pentru soţia sa şi un necunoscut pentru fiul lui. Că jefuise Pămîntul Sfînt în căutarea relicvelor.

Episcopul de Borée, acelaşi care ne excomunicase pe noi, murmură în grabă rugăciunile, ochii alunecîndu-i tot mai des către lance. Emilie privea ţinîndu-mă de mînă. După binecuvîntare, Anne se aplecă peste sicriul lui Stephen şi îl sărută cu nepăsare pe obraz.

Urmă o ultimă rugăciune. Anne îşi scoase fiul din criptă, iar episcopul se împletici urmînd-o îndeaproape.

– Lasă-mă o clipă, i-am spus lui Emilie.

Nu părea să fi priceput.

– Trebuie să spun ceva pentru soţia şi fiul meu.

Ea a dat din cap în semn de înţelegere şi s-a îndepărtat.

Am rămas doar eu şi Stephen.

M-am uitat la ochii întunecaţi, la nasul lui de vultur.

– Dacă a existat vreodată un ticălos în lumea asta, acela ai fost tu, am spus. Odihneşte-te în iad, blestematule. Am închis sicriul.

Ţineam în mînă lancea sfîntă. Îmi aducea aminte de toţi cei care muriseră din cauza ei. Poate că peste mulţi ani de aici înainte, o va găsi cineva, m-am gîndit. Într-un alt timp, cînd va fi onorată cum se cuvine pentru ceea ce a reprezentat. Un lucru miraculos, ce cunoscuse atingerea lui Dumnezeu.

Ai fost un toiag foarte de bun. Am zîmbit. *Dar ca relicvă, mi-ai adus mai mult sînge decît pace.*

Am aşezat lancea sfîntă în sarcofag. Apoi am pus capacul greu la loc.

Paznicul criptei veni spre mine, dar eu i-am făcut semn să îşi vadă de treburi. Am stat acolo şi mi-am luat rămas-bun de la Sophie, de la Phillipe şi de la turcul din Antiohia care îmi cruțase viața.

Sarcofagul fu sigilat pentru totdeauna şi împins în zid, abia deosebindu-se de piatra din jur, apoi în crăpături se turnă mortar.

Avea să zacă acolo pe vecie.

Sau pînă cînd ar fi fost nevoie *de ea* din nou.

Capitolul 152

Clopotele de la biserică sunau.

Cînd am ieşit din criptă, Emilie alergă spre mine plină de însufleţire.

– Avem oaspeți, Hugh! Arhiepiscopul Velloux se află la porți.

– Velloux? Nu cunoşteam numele.

– Din Paris.

Paris! Nu ştiam dacă era de bine sau de rău. Biserica ne excomunicase. Dacă acest lucru avea să rămînă în vigoare, însemna că lupta noastră fusese în zadar. Nu conta că Anne voia să ne facă dreptate, fără Biserică eram în afara legii, mai mult morți decît vii.

M-am grăbit spre curte. Anne era acolo, aşteptînd. Şi episcopul Bartholomeu. Oamenii mei se apropiau şi ei: Odo, Georges, părintele Leo.

Arhiepiscopul de Paris! Acesta era un lucru foarte solemn.

În timp ce porțile se deschideau, intră o coloană de soldați purtînd haine stacojii, călărind doi cîte doi în şir.

În spatele lor, apăru o caleaşcă trasă de şase armăsari puternici.

Purta crucea Romei, însemnul Sfîntului Scaun.

Inima îmi zvîcnea. Emilie mă strînse de mînă.

– Presimt că va fi bine, şopti ea.

Aş fi vrut să pot spune şi eu acelaşi lucru.

Un căpitan al gărzii sări de pe cal şi puse un taburet în fața portierei trăsurii. Cînd se deschise, coborîră doi preoți purtînd bonete stacojii. După o clipă, în urma lor, apăru arhiepiscopul, care avea cam şaizeci de ani, cu părul sur şi rărit, purtînd o robă de asemenea stacojie, iar la gît o cruce mare din aur.

– Eminența Voastră, rosti episcopul Bartholomeu. El şi preoții lui căzură în genunchi. Încet, toți cei din jurul lui făcură la fel. Este o mare onoare. Sper că nu ați avut o călătorie neplăcută.

– Nu am fi avut, zise arhiepiscopul politicos, dacă nu ar fi trebuit să trecem mai întîi prin Treille, la îndemnul tău, aşteptîndu-ne să găsim acolo o răscoală, eretici şi hoți. În schimb, am găsit numai pace şi ordine. Şi, fapt cu totul neobişnuit, nici un stăpîn. Mi s-a spus că acolo s-a dus o bătălie.

– A fost, Sfinția Ta, zise episcopul.

– Ei bine, nu pari prea speriat, Bartholomeu, observă arhiepiscopul. Evident, Biserica este încă în putere. Arată-mi unde sînt aceste fioroase suflete pierdute?

– Păi, sînt aici, zise episcopul arătînd cu degetul către oamenii mei. Şi aici. Arătă spre mine.

Arhiepiscopul ne privi cu atenție.

– Oamenii aceştia par destul de cumsecade pentru nişte eretici şi proscrişi.

Fața episcopului păli. În piață se auziră cîteva chicote.

– Ducele a simțit...

– Evident că ducele a simțit, îl întrerupse Velloux, că legile Bisericii îi permiteau, aşa cum îi permiteai şi tu, să îşi impună propria voință.

Pentru prima dată încordarea mea a început să se domolească.

– Sfinția Ta. Anne făcu un pas înainte şi îngenunche. Sînteți bine venit, dar sînt şi chestiuni de lege civilă ce trebuie rezolvate.

De lîngă trăsură, răsună o voce.

– De aceea am şi venit, draga mea.

Îşi făcu apariția o siluetă impunătoare, înveşmîntată într-o mantie purpurie, brodată cu flori galbene de crin. Pe dată, toți soldații căzură în genunchi.

– Înălțimea Ta, exclamă Anne, albind la față. Se ridică repede şi făcu o reverență, cu ochii în pămînt. În mulțime se auzeau exclamații de uimire. Cuvinte pe care abia dacă îmi venea să le cred.

– Regele...

Toți cei din piață îngenunchează. *Regele!* Răspunsese chemării mele. A trebuit să clipesc de două ori ca să fiu sigur că nu visez.

Apoi ceea ce am auzit m-a făcut să rămîn stană de piatră.

– *Tată!* exclamă Emilie.

Capitolul 153

Tată! Auzisem bine? Trupul îmi îngheță. Rămăsesem cu gura căscată.

Ochii regelui se opriră asupra lui Emilie. Nu aş fi putut spune dacă era revoltat sau mulțumit.

– Absența de la curte te-a făcut să uiți, copilă, cu cine vorbeşti?

– Nu, sire, răspunse Emilie. Îngenunche şi îşi plecă ochii. Apoi îi ridică. Tată... adăugă ea şi zîmbi.

Regele ne făcu semn să ne ridicăm.

– Arată-mi-l pe nebunul rătăcit despre care mi se spune că ar fi provocat această tulburare.

Emilie veni spre mine şi mă prinse de braț.

– Te înşeli, tată. Nu Hugh este de vină pentru...

– Taci, o întrerupse regele ridicînd vocea. Mă referam la *Stephen,* presupusul duce, nu afurisitul tău de bufon, continuă.

Emilie, cu ochii umezi, zîmbi roşind. Mă luă de mînă.

– Ducele e mort, sire. Anne făcu un pas în față. A murit, conştient de ruşinea lui, de propria lui mînă.

– De propria sa mînă... Regele aruncă o privire arhiepiscopului şi pufni. Atunci, după toate cîte s-au întîmplat, el este cel care a ieşit din grația lui Dumnezeu. Iar în ceea ce vă priveşte pe voi, ceilalți eretici... Se întoarse cu fața spre oamenii mei. Vă puteți considera mîntuiți. Vorbesc în numele arhiepisopului Velloux, desigur.

Se auzi un chiot de bucurie. Oamenii se îmbrățişau şi ridicau mîinile spre cer.

– Acum, în ceea ce te priveşte, bufonule... Regele se întoarse din nou către mine. Dacă ți-aş împlini doleanțele, ar însemna ca jumătate din țară să fie cuprinsă de neorînduială.

– Nu am doleanțe. Mi-am plecat capul. Doar speranța de a ne întoarce la casele noastre în pace şi cîteva legi care să pună capăt unor nedreptăți la care am fost supuşi.

Regele trase aer în piept. Pentru o clipă, am crezut că se va înfuria. Apoi se linişti.

– Fiica mea vorbeşte asta de ani de zile... Poate că ar fi timpul. Dreptatea trebuie să fie aceeaşi pentru toți.

Emilie mă împinse în jos. Am îngenuncheat.

– Trebuie să fii educat precum nobilii, spuse regele.

– Sire, am fost jongleur şi hangiu, sînt mai departe ca oricine de nobilime.

– Şi, totuşi, va trebui să primeşti educație. Regele privi atent. Dacă ai intenția de a te căsători cu fiica mea.

Am ridicat capul încet. M-am uitat în jur, cu un zîmbet pe față.

– Tată! exclamă Emilie şi mă trase în picioare. Apoi alergă spre rege şi, fără prea multă curtoazie, îl îmbrățişă.

– Ştiu, ştiu. Nebuni sînt peste tot, chiar şi aceia care poartă mantia regală. Dar mai întîi trebuie să vorbesc ceva cu flăcăul tău.

Veni spre mine, măsurîndu-mă din priviri. Apoi puse o mînă pe umărul meu şi mă luă deoparte. Simțeam că avea să urmeze o dojană.

– Nu vreau să par nerecunoscător, fiule, căci ştiu că Emilie îți datorează mult... dar, în scrisoarea ta, ai pomenit de o lance.

Am tras aer în piept, apoi am vorbit:

– A fost distrusă, Înălțimea Ta. A fost aruncată în flăcări în timpul luptelor de aici. Mă tem că nu a mai rămas nimic.

Regele suspină adînc.

– Chiar era lancea cu care a fost înjunghiat Mîntuitorul nostru? O asemenea relicvă este mai valoroasă decît coroana mea. Eşti sigur, băiete?

– Sînt sigur doar că a făcut un miracol. Uită-te în jurul tău, Înălțimea Ta.

Se uită – la oamenii bucuroşi, la ochii fiicei lui, umezi de fericire –, apoi încuviință din cap.

– Ce comoară ar fi fost aceea! Dar poate că este la fel de bine şi aşa... Asemenea lucruri este mai bine să rămînă în legende şi mituri.

EPILOG

– Bunicule!

Nepotul meu cel mic, Jack, veni spre mine, în grădină. Era o dimineață însorită de vară tîrzie. Tocmai mă întorsesem de pe deal cu un braț de floarea-soarelui, aşa cum făceam în fiecare dimineață de vară. Deşi urcatul dealului mi se părea un pic cam obositor acum.

Micul Jack, fiul fiicei mele Sophie, care avea cinci ani, se aruncă în brațele mele şi aproape că mă doborî. Arăta spre însemnul de la poarta hanului nostru. (Bineînțeles că hanul acesta era ceva mai mare decît primul. Acum eram proprietarii a un sfert din terenul care odată îi aparținuse lui Baldwin. Căsătoria cu fiica regelui aduce, desigur, şi unele avantaje).

– Mama mi-a spus că ai să îmi spui povestea însemnului nostru. Mi-a spus că odată ai fost bufon.

– A spus ea asta? M-am prefăcut surprins. Păi, dacă a spus-o, înseamnă că trebuie să fie adevărat.

– Arată-mi, insistă Jack clipind din ochii lui albaştri.

– Să îți arăt? L-am luat de mînă. Atunci, trebuie mai întîi să îți spun povestea.

L-am dus pe banca de pe care se vedea oraşul în care trăiserăm în ultimii patruzeci de ani, aproape de locul unde erau îngropați Sophie şi Phillipe. În jurul nostru, cîmpurile era pline de floarea-soarelui.

I-am povestit lui Jack despre vremurile cînd tot ce aveam era un mic han. Despre ziua cînd pe aici a trecut o armată condusă de un eremit. Despre bătăliile ce se purtau atît în apropiere cît şi în locuri îndepărtate, şi despre cel mai mare trofeu din istoria omenirii care, pentru scurtă

vreme, s-a aflat şi în mîinile mele. Despre oamenii care am luptat pentru libertatea lor, cu patruzeci de ani în urmă.

Nepoţelul meu cel blond mă asculta, abia respirînd.

– Tu erai acela, bunicule? Tu ai făcut toate astea?

– Eu şi Odo, şi Alphonse. Pe vremea cînd unchiul Odo nu era decît fierarul oraşului, şi nu armurierul nostru.

– Arată-mi. Ridică o sprînceană ca şi cînd aş fi glumit. Arată-mi ce ai învăţat.

– Ce am învăţat? I-am atins năsucul pistruiat. Apoi îmi trecu un gînd prin minte. M-am ridicat de pe bancă şi i-am făcut cu ochiul ca şi cum i-aş fi spus: *„E micul nostru secret. Orice s-ar întîmpla să nu îi spui bunicii“.*

Mi-am tras burta şi mi-am ţinut respiraţia. Nu mai făcusem aşa ceva de treizeci de ani. M-am ghemuit. Mă rugam să nu mor.

– Priveşte!

Am făcut un salt în aer. Atunci, într-o străfulgerare, o mie de amintiri mi-au trecut prin minte: Sophie. Norbert. Nico şi Robert. Şi turcul. Am făcut saltul pentru fiecare dintre ei. Pentru ultima oară.

Cu o tumbă, am aterizat pe picioare. Fiecare oscior din trupul meu părea să fi sărit de la locul lui. Dar am reuşit să rămîn pe loc! Eram întreg. Norbert ar fi fost mîndru de mine!

M-am uitat la Jack. Ochii îi scînteiau în lumina soarelui. În ochii aceia, am văzut-o pe frumoasa mea Emilie. Apoi, deodată, a început să rîdă. Un adevărat rîset de copil, ca un tril. Rîsul, cel mai frumos sunet din întreaga lume.

– *Asta* am învăţat. I-am mîngîiat părul lung şi blond şi am zîmbit. Să îi fac pe oameni să rîdă. Asta este povestea însemnului nostru. Asta este *totul.*

Mi-am luat nepoţelul de mînă şi am pornit amîndoi către han. Emilie, regina mea, mă aştepta acolo.

Şi aveam floarea-soarelui pentru ea.

SURSELE

Următoarele cărți despre cruciade şi despre Evul Mediu au constituit surse de informație şi fundalul pentru intriga şi personajele din această carte:

Armstrong, Karen: *Războiul Sfînt: Cruciadele şi impactul lor asupra lumii de astăzi,* New York: Cărțile Ancorei, 2001.

W. B. Bartlett. *Dumnezeu o vrea! O istorie ilustrată a Cruciadelor.* Gloucestershire: Sutton Publishing, 2000.

Bishop, Morris. *Evul mediu.* Boston: Houghton Mifflin, 1968.

Cantor, Norman, E. *Cititorul medieval.* New York: Harper Collins 1994. Inclusiv operele originale: Cîntecul lui Roland, William de Tyre, Peter Abelard, Magna Carta, Cîntecul Goliardic, St. Ambrose, Gregory de Tours, Maria a Franței, Bernard Gui.

Cohn, Norman. *Chemarea mileniului.* New York: Oxford University Press, 1974.

Connell, Evans. *Deus lo Volt! Cronica Cruciadelor.* New York, Counterpoint Press, 2000.

Goetz, Hans-Werner. *Viața în Evul Mediu: Din secolul al şaptelea pînă în secolul al treisprezecelea.* Tradusă de Albert Wimmer. Notre Dame, Indiana: University of Notre Dame Press, 1993.

Holmes, George. *Istoria ilustrată a Europei Medivale de la Oxford.* New York: Oxford University Press, 1988.

Keen, Maurice, editor. *Războiul medieval: o istorie.* New York: Oxford University Press, 1999.

Konstram, Angus. *Atlas al Europei Medievale.* New York: Checkmark Books, 2000.

Lacey, Robert şi Danny Danziger. *Anul 1000.* New York: Little, Brown şi Compania, 1999.

Ladurie, Emmanuel Le Roy. *Montaillou: Pământul Făgăduinţei din Greşeală.* New York: Vintage Books, 1979.

Read, Piers Paul. *Templierii.* New York: St Martin's Press, 1999.

Tuchman, Barbara. *O oglindă îndepărtată: calamităţile secolului al paisprezecelea.* New York: Ballantine Books, 1978.

Villehardouin, Geoffroi de, et al. *Memoriile Cruciadelor.* Londra: Penguin Books, 1963.

Precizări

Autorii ar dori să precizeze că *Bufonul* este, din toate punctele de vedere, o operă de ficţiune, de divertisment, şi că s-a acordat o atenţie deosebită adevărului şi detaliilor istorice, dar că, din cînd în cînd, s-au făcut ajustări şi rectificări de dragul povestirii.

Mulţumim lui H. D. Miller de la Universitatea Yale pentru abordarea educativă şi totuşi amuzantă a lecturii manuscrisului. De asemenea, îi mulţumim şi lui Mary Jordan, care a menţinut o constantă a spiritului naraţiunii pe desfăşurarea acesteia.

Şi, mai mult decît oricui, mulţumim lui Sue şi lui Lynn, ale căror căldură şi simţ al umorului s-au regăsit în spiritul mai multor pagini din această carte. Şi copiilor noştri, Kristen şi Matt şi Nick şi Jack, în speranţa că sunetul rîsului nu va înceta niciodată să le fie un tovarăş călăuzitor şi un prieten drag în viaţă.

BESTSELLERURI INTERNAȚIONALE

Acțiunea acestui extraordinar roman,considerat cel mai bun din tot ce a publicat James Patterson pînă acum, îl poartă pe cititor cu o mie de ani în urmă, în vremuri în care lumea era dominată nu de forța legii, ci de legea forței.

Dar oameni înzestrați cu inteligență, dublată de tenacitate, au existat întotdeauna, ei fiind în măsură să se opună şi chiar să înfrîngă prin abilitate forța brutală.

Unul dintre aceştia este Hugh De Luc, personajul principal al cărții, un simplu hangiu dintr-un sătuc francez, care reuşeşte, precum David, să-l înfrîngă pe Goliath, un duce a cărei nemăsurată putere era îndreptată spre abuz şi crimă.

Plecat în prima cruciadă, Hugh revine acasă epuizat de lupte şi decepționat de grozăviile la care fusese martor şi aducînd cu sine o mică avere cu care speră să asigure familiei un viitor liniştit. Dar, pentru el coşmarul de-abia de acum începe: în lipsa sa fiul i-a fost omorît şi soția răpită de ducele cel rău.

Pentru a-şi salva soția şi pentru a răzbuna moartea băiatului, Hugh se deghizează în bufon şi se infiltrează la castelul nobilului. Împrejurările îl obligă apoi să joace, rînd pe rînd, rolurile de spion, amant, nobil şi general. Pe fundalul atmosferei de epocă se perindă o mare varietate de personaje - cavaleri misterioşi, amante intrigante, nobili orgolioşi şi țărani ajunşi la capătul răbdării.

O carte ce se citeşte cu sufletul la gură, în care întîmplări neprevăzute se succed într-un ritm amețitor, în tensiunea caracteristică unui thriller dar şi cu valențe de romance, scrisă în stilul nemuritoarei legende Arthuriene.

EDITURA LIDER
EDITURA STAR

Lei 349000 (313906 + 28816 TVA + 6278 timb.lit.)
Lei noi 34,9 (31,38 + 2,89 TVA + 0,63 timb.lit.)

5 948390 000703